

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА ФІЛОСОФІЇ

О. М. Луговий

ПОЛПТИК АБАТА ІРМІНОНА

ПРАКТИКУМ

ОДЕСА
ОНУ
2019

УДК 94+314(44)"08"(093)(076)

Л83

Рецензенти:

І. С. Гребцова, доктор історичних наук, професор кафедри нової та новітньої історії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Ю. А. Добролюбська, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри всесвітньої історії та методології науки Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського;

А. М. Домановський, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Н. О. Петрова, кандидат історичних наук, доцент кафедри археології та етнології України Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою

ОНУ імені І. І. Мечникова.

Протокол № 3 від 06.11.2018 р.

Луговий О. М.

Л83

Поліптик абата Ірмінона : практикум до спеціального курсу «Етнодемографічна історія Європи в середні віки» / О. М. Луговий. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2019. – 388 с.

ISBN 978-617-689-354-7

Практикум присвячений низці тем зі спеціального курсу «Етнодемографічна історія Європи в середні віки». Видання містить перший український переклад Поліптика абата Ірмінона та практичні завдання, які дозволяють застосувати його як джерело для вивчення демографічних показників населення Франкського королівства у IX ст.

Для студентів II курсу факультету історії та філософії спеціалізації «Європейські студії», а також для всіх студентів, які вивчають історію середніх віків.

ISBN 978-617-689-354-7

© Луговий О. М. 2019

© Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, 2019

Вступ	4
Передмова.....	7
Поліптик абатства Сен-Жермен	18
I. Короткий опис Гаугіака	18
II. Короткий опис Палатіола	23
III. Короткий опис Целли Екваліни	46
IV. Короткий опис Ваніака	57
V. Короткий опис Ведрарій	63
VI. Короткий опис Спіногіла	83
VII. Короткий опис Вілларіс	93
VIII. Короткий опис Новігента	107
IX. Короткий огляд Вілламільт	114
X. Короткий огляд Вітріака	167
XI. Короткий огляд Нувіліака	168
XII. Короткий огляд Корбонської сотні	171
XIII. Короткий опис Буксида Доргасінського	183
XIV. Короткий опис Теодаксія	209
XV. Короткий опис Вілланови	227
XVI. Короткий опис Кумбів	244
XVII. Короткий опис Мурцинкта	259
XVIII. Короткий огляд Кольрида	266
XIX. Короткий огляд Акманта	268
XX. Короткий огляд Вілли Над Морем	280
XXI. Короткий опис Мантули	287
XXII. Короткий огляд Сіккавалліс або Форести	305
XXIII. Короткий огляд Каванни або Лодози	322
XXIV. Короткий опис Бісконцелли	326
XXV. Короткий огляд Вілли Мансіони	360
Два фрагменти, додані до Поліптика Ірмінона	369
Завдання для практичної роботи	374
Термінологічний словник	377
Перелік рекомендованої літератури.....	384

ВСТУП

Поліптиками (з давньогрецької мови – «багатоаркушеві», «багаторядкові») називають описи майна і доходів церковних (монастирських) володінь доби Каролінгів. У поліптиках вказувалася кількість господської, тобто монастирської, землі (ріллі, лугів, виноградників, лісів, пасовиськ тощо), а також угідь, будівель, млинів і т.п.; давалися переліки селянських тримань з вказівкою на місцезнаходження й повинності, що вимагаються від них, а також імен і соціального статусу тримачів і членів їх сімей. Добре вивчені Марсельський поліптик, Поліптик Реймського абатства святого Ремігія, Поліптик святого Мавра, Поліптик монастиря Фарфа в Італії. Проте найбільш відомим та часто залучуваним до досліджень селянського землеволодіння та питань історичної демографії є Поліптик абата Ірмініона, присвячений володінням багатого монастиря святого Германа на луках, Сен-Жермен-де-Пре (*Polyptyque de l'abbaye de Saint-Germain-des-Prés*). Ірмініон був абатом монастиря між 811 та 823 рр., відповідно поліптик описує реалії початку IX століття.

Поліптик повністю не зберігся. Втраченими є початок, також фрагменти з середини та кінця. Натомість наявні численні доповнення більш пізнього часу. Наявні детальні описи 24 окремих монастирських вілл (загалом бл. 33 тис. га; іноді це комплекси з кількох вілл) та ще декілька фрагментів від втрачених описів. Це приблизно дві третини від усіх володінь монастиря на той момент. Один розділ (XII) повністю присвячений не віллі, а дарінням від різних землевласників в межах одного округу.

В мережі Інтернет можна ознайомитись із манускриптом поліптика, що зберігається в Національній бібліотеці Франції (B. n. F., latin 13316) [4]:

<http://www.europeana.eu/portal/ru/record/92082/022ADB13BCA3DF064FE831E95165911C77E3E518.html>

Базовими виданнями поліптика є

Polyptyque de l'abbé Irminon / B. Guérard, 2 vols. Paris, 1844 [6].

Polyptyque de l'Abbaye de Saint-Germain-des-Prés rédigé au temps de l'abbé Irminon / A. Longnon, 2 vols, Paris 1895 [5].

Das Polyptychon von Saint-Germain-des-Prés. Studienausgabe, edited by Dieter Hägermann, Konrad Elmshäuser, Andreas Hedwig, Köln-Weimar-Wien, 1993 [3].

Фрагменти в російському перекладі опубліковано:

Хрестоматия по истории средних веков / Под ред. Н. П. Грацианского и С. Д. Сказкина. Т. I. 1953. С. 167-171 [1].

Хрестоматия по истории средних веков / Под ред. С. Д. Сказкина. Т. I. 1961. С. 446-452 [2].

Корсунский А. Р. Возникновение феодальных отношений в Западной Европе. М., 1968. С. 34-40 [9].

Проте повний переклад ані російською, ані українською мовами досі ніколи не публікувався, як не був поліптик цікавим і для перекладачів мовами країн Західної Європи. Це досить легко пояснюється його суто господарським характером та відсутністю до нього інтересу у широкого читача. Спеціалістам же зазвичай достатньо публікації тексту мовою оригіналу. Однак, коли перед студентами ставиться практичне завдання опрацювання числового матеріалу по цілих поселеннях, а не окремих параграфів тексту, доцільним є звернення до перекладу. Саме цю потребу і задовольняє запропоноване видання.

Метою практикуму є дослідження демографічних показників населення Франкської держави в IX столітті на матеріалі Поліптика монастиря Сен-Жермен-де-Пре, записаного на початку 820-х років під час адміністрування абата Ірмінона. Зміст практикума відповідає темам 2 (Джерела вивчення демографії середньовіччя), 4 (Демографічна структура середньовічного суспільства) та 6 (Чисельність населення Європи) спеціального курсу «Етнодемографічна історія Європи в середні віки» та

узгоджено із програмою загального курсу «Історія середніх віків» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Може також застосовуватись у викладацькому процесі для курсу «Актуальні проблеми історії стародавнього світу та середніх віків» для студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Практикум «Поліптик абата Ірмінона» спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) загальних (ЗК): постійне підвищення наукового рівня, розвиток загальнонаукового мислення (КС.06);

б) фахових загальних (КФЗ): здатність проводити наукову оцінку інформації, отриману з історичних джерел та наукової літератури зі спеціальності (КФЗ.03); володіння знаннями про етапи суспільного розвитку та еволюцію політичного устрою, про основні тенденції соціально-економічного розвитку (КФЗ.06);

в) спеціальних фахових (КФС): здатність розуміти та використовувати фахові знання основних історичних процесів (КФС.04).

У результаті опрацювання джерела студент повинен

знати: демографічну історію Королівства франків Каролінзького періоду;

вміти: видобувати з історичного джерела інформацію щодо демографічної структури суспільства.

ПЕРЕДМОВА

Поліптик абата Ірмінона добре знаний дослідникам із часів ерудитів. Його широко залучав Ш. Д. Дю Канж під час створення Глосарія середньовічної латини. Після видання Б. Герара у 1844 році Поліптик отримав визнання серед істориків-демографів. П.-Е. Левассьор, К. Ю. Белох, Ф. Ло, П. Ж. Ж. М. Ембар-де-ла-Тур намагалися опертись на матеріали Поліптика щодо щільності населення для підрахунку загальної чисельності населення Франкського королівства. Ідею підрахунку населення території сучасної Франції у каролінзькі часи піддав аналізу радянський демограф Б. Ц. Урланіс, зазначаючи низку факторів, які необхідно враховувати при таких підрахунках та пристаючи до точки зору, що Поліптик дає підстави твердити про щільність населення близько 10 осіб на км² в місцевості, яку він описує, а населення усієї території сучасної Франції тоді нараховувало близько 7 млн осіб [18, с. 34-37].

М. П. Граціанський [12, с. 110-139] дає якісний аналіз усіх складових поліптику, зокрема визначає поняття мансу – головної одиниці тримання в описі. Воно походить від латинського дієслова *manere* – проживати. Таким чином, манс – це місце проживання селянина. Д. Герлігі [23, р. 62-63] підкреслює аспект спадкового тримання та посилається на Пістенський едикт Карла Лисого від 864 року, де йдеться про „спадкове майно, тобто манс”.

Манси типово розділялися на вільні (*ingenuiles*), сервільні та літські (*lidiles*). Та їхні утримувачі первісно із різних категорій селян на час укладення документу остаточно перемішались. За спостереженням М. Граціанського тримачі сервільних мансів не несуть такі повинності як гостиліцій, карнатик, гербатик, аграрія та ліньяриція.

Крім того зустрічаються *mansi censiles*, чиншеві манси, що сплачують лише грошовий чинш. Треба сказати, що вони

зазвичай не названі прямо чиншовими, це конструкція самого М. Граціанського. *Mansi paraveredarii* поставляли абатству коней. *Mansi ministerialis* знаходилися у триманні міністеріалами абатства.

Крім мансів наявні госпіції. Вони менші та повинностей на них менше. Проте вони включені в систему мансів та поступово зміщуються із ними. Госпіціями вважались ділянки, новонадані на льготних умовах. Госпіти тримали зазвичай лише ріллю, без виноградників. Втім деякі госпіти (VI, 46-53; XVI, 80-81 і далі) забезпечені виноградниками, або просто на них спеціалізуються.

Система управління віллами абатства реконструюється наступним чином. На чолі вілли стояв староста (*maior*), якому підкорялися десятники або декани (*decani*). Величезний фіск Вілламільт мав двох старостів. Також під орудою старостів знаходилися мельник (*mulinarius*), економ або келарь (*cellarius*) та лісничий (*forestarius*) – так вважав М. Граціанський. Втім це не завжди відповідає розподілу тримань. Так староста завжди – селянин-тримач, котрий виконує ті ж обов'язки, що й інші селяни. А от мельник, лісничий та келарь не завжди відносяться до тримачів, вони вочевидь є міністеріалами, служниками абатства.

За Б. Гераром у Поліптику 1646 мансів, з них – 1430 вільний, 25 літських та 191 сервільний. Загальна кількість згаданих імен тримачів та членів їх сімей – 10282. Д. Герлігі, намагаючись уникнути подвійного урахування згаданих двічі осіб, нараховує 1378 «ферм» та близько 8000 персоналій [23, с. 64].

Однак треба пам'ятати, що поліптик зберігся не повністю. Б. Герар додав фрагменти іще двох бревів, знайдених окремо. Повністю втрачені описи земель, що їх абатство надавало в якості бенефіціїв. В тексті манускрипту окремі параграфи виділені лише ініціалами, Б. Герар додав до них нумерацію. Загальна кількість параграфів – 1981. Один «короткий опис», 12-й, повністю присвячений 51 дарінню,

зробленому абатству. 1742 параграфи описують саме земельні тримання, на яких мешкають 4188 чоловіків, 3556 жінок та 939 осіб, чия стать не піддається уточненню – безіменні діти. V, VI та VII описи подають лише кількість дітей, але не імена та стать. Загалом згаданих чоловіків – 4857, жінок – 3601, що не може бути достовірним. Е. Коулмен, Ж. Брежі та деякі інші дослідники бачили у цьому показнику ознаку вбивства чи принаймні доведення до ранньої смерті дівчат, як обтяжливих для господарства особливо в найменш забезпечених землею сім'ях. Наслідком цього стала демографічна стагнація франкського суспільства. Ю. Л. Бесмертний обгрунтовано відкинув цю ідею [7].

В дискусії щодо співвідношення статей Д. Герлігі пропонує запитання не «Де зниклі жінки?», а «Хто ці надлишкові чоловіки?». Він демонструє, що часом чоловіки пораховані двічі, як Адрік (XXII, 92 та 96). Д. Герлігі також підозрює, що одинаки-тримачі (найчастіше чоловіки) не обов'язково були одинаками, але просто людьми, чий сім'ї чомусь не згадані. Вони могли не мешкати у цьому мансі, а лише тримати його та виконувати відробітки, але мешкати окремо, разом із сім'єю. Це стосується навіть тих одинаків, котрі згадані як співвласники. Відомо 616 одинаків-чоловіків та 44 жінки (14 чоловіків на 1 жінку). Таке викривлення саме по собі вказує, що ця група населення описана не повністю. Без їх урахування залишається 4244 чоловіків на 3557 жінок, тобто 119 на 100, таке саме співвідношення, як у Флорентійському кадастрі 1427 р.

Різної серед поіменованих дітей більший – 141 хлопець на 100 дівчат. При цьому з 4740 дітей 939 (20%) не названі по іменах.

В різних групах селян найвищим є відсоток непорахованих жінок серед сервів (266 чоловіків на 100 жінок), далі – серед літів (159 чоловіків на 100 жінок). Серед колонів коефіцієнт згаданих чоловіків відносно згаданих

жінок складає знов 119. Відповідно більшість непорахованих жінок – літки та рабині.

Поліптик обходить увагою населення господських будинків, яке обслуговувало монахів безпосередньо. Там могли знаходитись і гінекеї, жіночі майстерні. Вони згадані в Капітулярії про вілли. Поліптик також згадає 14 рабинь, що обробляють льон (XIII, 109), та 19 літок (XIII, 110), однак лише в одному описі. Аналогічний підрахунок для абатства Фарфа вказує, що на триманнях чоловіків було 122 на 100 жінок, однак серед господських рабів, поселених абатством у Форконі було 73 жінки та 23 чоловіки. Відповідно можна очікувати, що літки та рабині були головними поставницями робочих рук для господських будинків абатства. Крім того монахи забирали до господарств молодих дівчат колонів, котрих пізніше повертали до мансів, коли ті досягали шлюбного віку. Наявні десять переліків чоловіків та жінок без сімей та мансів, це літи або обкладені капатиком, подушним, вірогідно серви.

Розмір домоволодіння відповідно до обсягу землі у триманні [23, р. 70].

Земля в бонуаріях	Кулькість домовласництв	Чоловіків	Жінок	Стать не відома	Усього осіб	Середня кількість осіб
1	34	77	66	7	150	4,41
2	75	173	139	19	331	4,41
3	110	229	184	51	464	4,21
4	206	463	397	90	950	4,61
5	153	403	348	41	792	5,17
6	169	422	378	72	872	5,15
7	111	354	289	21	664	5,98
8	96	248	204	40	492	5,12
9	55	162	127	20	309	5,61
10	60	238	165	15	418	6,96
11	42	155	137	7	299	7,11
12	80	305	268	12	585	7,31
13	38	175	141	6	322	8,47
14	32	132	119	12	263	8,21
Більше 14	151	605	508	101	1214	8,03
Усього	1412	4141	3470	514	8125	5,75

Середня кількість осіб на один манс – 5,75. Медіана – 6.

Д. Герлігі пояснює більшу кількість людей у великих домовласництвах тим, що ці сім'ї брали до себе дітей з більш бідних сімей (наприклад, в якості робочої сили). Це підтверджується і тим, що 10% найбагатших сімей утримують 20% усіх не названих на ім'я дітей.

Він також відзначає що відомо лише 26 бабусь та жодного дідуся. Можливо, що чоловіки були головами сімей до смерті, але тоді логічно було б знаходити серед членів сімей одружених синів з їхніми дітьми. Одняк явних онуків лише двох. Таким чином на віллах Сен-Жермен були відсутні сім'ї о трьох поколіннях. Натомість дуже багато сімей із горизонтальним розгалуженням. Можна припустити, що співтримачі мансів переважно є братами та сестрами. Присутність серед чоловіків осіб, що не належали до абатських людей, говорить про те, що шлюб не був обов'язково вірілокальним. Чоловіки також могли переїжджати до жінок.

Серед очолюваних чоловіками мансів (1401) більше двох очільників у 43% мансів (601) та більше трьох в 11% (155).

Кількість дітей на подружжя невелика і сама по собі недостатня для відтворення поколінь. Маємо 2200 хлопців на 2006 чоловіків у сімейних мансах (1,11 хлопець на дорослого чоловіка) та 1569 дівчат на 1975 жінок (0,79 дівчинки на жінку), що лише підтверджує переміщення дівчат до господського будинку, а особливо дітей літів та сервів. До цієї думки Д. Герлігі варто також долучити зауваження Ж.-П. Девроя про те, що дівчата раніше виходили заміж та швидше полишали батьківське вогнище [19].

Більшість імен селян у володіннях монастиря Святого Германа мають германські коріння та двокореневу модель. Імена синів та доньок часто комбінують частини імен батьків. Рагенільдіс – донька Райнорда та Агенільдіс. Діти Годельхарда – Годельхарій, Годельхільдіс та Годельберга.

Разом із мешканням на одному мансі така спорідненність імен дозволяє виявляти близькі родинні зв'язки серед співтримачів мансів.

Д. Герлігі припускає, що шлюби були пізніми, відповідно шансів на кількопоколінні сім'ї небагато. Цьому сприяла і горизонтальна система сімей. Тоді чому більшість сімей тримачів мансів вже мають дітей?

В. Блонін [10, с. 15-30] порівнює цифри з кількох поліптиків. За загальну кількість сімей Сен-Жерменського монастиря він бере 2680. З них 79,2% (2122) сімей колонів, 9,7% (261) – сервів. У володіннях Реймського абатства *ingenui* — 599 з 1001 сімей тримачів (59,7%), сервів — 137 (13,6%). За даними Марсельського поліптика сімей колонів (44) навіть менше за сімей мансірії (50). 48 сімей не мають статусу.

Кількість сімей з відомими статусами подружжя						
Усього	зокрема, таких де статус подружжя					
	співпадає		не співпадає			
	Кількість	%	Кількість	%	Статус дружини вище	
					сімей	% від кількості різностат. сімей
У Сен-Жерменському поліптику						
1724	1394	80,85±2,3	330	19,15±2,3	248	75,1±3,1
У Реймському поліптику						
183	108	59,02±3,6	75	40,98±3,6	39	55,7±7,1

Перевагу жіночого статусу над чоловічим В. Блонін пояснює збереженням германських звичаїв, за якими статус матері є визначальним для дитини, всупереч римському праву, де статус дитини визначається статусом батька. Колони с дружинами-рабнями найчастіше були тримачами сервільних мансів. Вірогідно, що тримачі вільних мансів мали більше можливості для вибору дружини з вищим статусом.

Доля тих, хто не взяв шлюб								
загалом			колонів (інгенуї)			сервів або манципіїв		
Загальна кількість	холості	%	Загальна кількість	холості	%	Загальна кількість	холості	%
За Сен-Жерменським поліптиком								
4560	632	13,86±0,7	1912	427	22,3±1,6	226	53	23,4±4,6
За Реймським поліптиком (I, VII-IX, XV-XVII, XX, XXVIII)								
907	226	24,9±2,2	614	132	21,5±2,4	134	28	20,9±5,1
За Марсельським поліптиком (I покоління)								
319	19	5,96±1,6	83	1	1,2±2	93	2	2,2±2,5
За Марсельським поліптиком (II покоління)								
246	177	71,95±4,9	87	75	88,3±8,7	116	68	58,6±6,8

19,06% усіх подружжів Сен-Жермен не мають дітей (в Реймсі – 14,7%). Одинокі з дітьми – вдови (57,3%, в Реймсі – 63,4%) та вдовці. Серви можливо одружувались пізніше, їм важче було знайти пару. Серед пояснень – неповнота відомостей про дітей, зокрема про повнолітніх, що мешкали вже окремо від батьків.

Співвідношення чоловіків і жінок у Франкській державі IX ст. (доля чоловіків на 100 жінок)

Соціальний статус	Доля чоловіків					
	загальна		серед дорослих		Серед дітей	
	всього людей	доля чоловіків	всього людей	доля чоловіків	всього людей	доля чоловіків
За Сен-Жерменським поліптиком						
Колони	6130	129	3401	126	2729	133
Серви	890	123	513	122	409	130
Усього	9267	129	4558	127	4709	136
За Реймським поліптиком						
Інгенуї	2023	118	1735	117,5	280	118,5
Серви	460	158,3	330	156,5	130	161,5
Усього	2771	128,6	2358	128,7	519	122,7
За Марсельським поліптиком						
Колони	235	89,5	89	111,9	146	78
Манципії	248	129,6	99	115,2	149	140,3
Усього	855	106,5	353	110,1	432	108,7

Середня площа ріллі холостяків та подружніх пар абатства Сен-Жермен

Сімейний стан	Середня площа ріллі (в бонуаріях)									
	Загалом		Вільні манси				Сервільні манси			
			цілі		часткові		цілі		часткові	
х	xx	х	xx	х	xx	х	xx	х	xx	
колони										
Пари	1554	5± 0,1	1349	5,2± 0,14	109	3,86± 0,31	36	3,18± 0,82	8	3,22± 0,82
Холостяки	451	3,5± 0,17	374	3,8± 0,19	41	2,4±0,4	15	2,4± 0,9	5	1,6± 0,6
серви										
пари	192		52	4,55± 0,43	13	3,45± 0,67	65	3,14± 0,41	55	3,66± 0,44
холостяки	54		13	3,3± 0,65	3	2,1±1,4	20	2,8±0, 9	8	3,2± 0,88

Загалом на подружню пару в середньому приходиться 4,83±0,08 бонуаріїв а на холостяка 3,66±0,15 бонуаріїв пашні.

X – число сімей чи холостяків

XX – середня площа ріллі

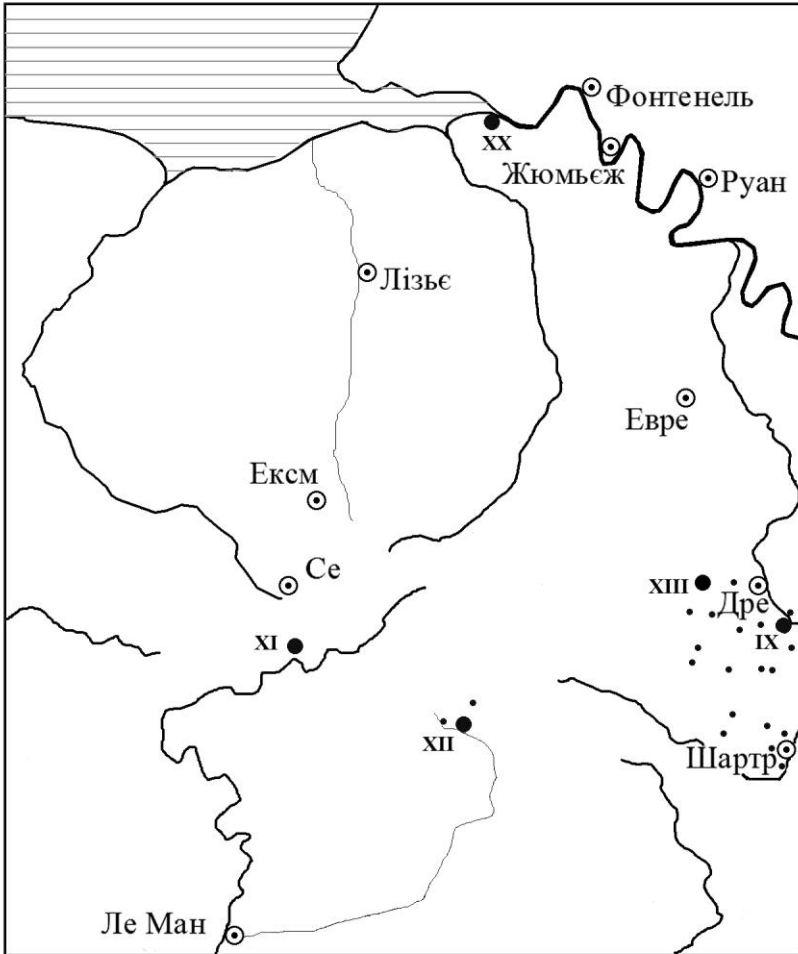
Доля подружніх пар без дітей

загалом			колонів (інгенуї)			сервів або манципіїв		
Загальна кількість	без дітей	%	Загальна кількість	без дітей	%	Загальна кількість	без дітей	%
За Сен-Жерменським поліптиком								
1936	369	19,06 ±1,32	1567	269	17,17± 1,57	185	47	25,54± 5,29
За Реймським поліптиком (I, VII-IX, XV-XVII, XX, XXVIII)								
354	52	14,7± 3,1	273	41	15±3,6	27	8	29,6± 14,5
За Марсельським поліптиком (I покоління)								
116	16	13,8± 5,3	43	4	9,3± 7,3	48	7	14,6± 8,4
За Марсельським поліптиком (II покоління)								
35	18	51,4± 13	6	5	83,3± 25,1	24	12	50± 16,8

Частиною бездітних пар можуть бути старі батьки, діти яких вже виростили та відділилися, надто якщо це серви, що знайшли в якості дружини колону.

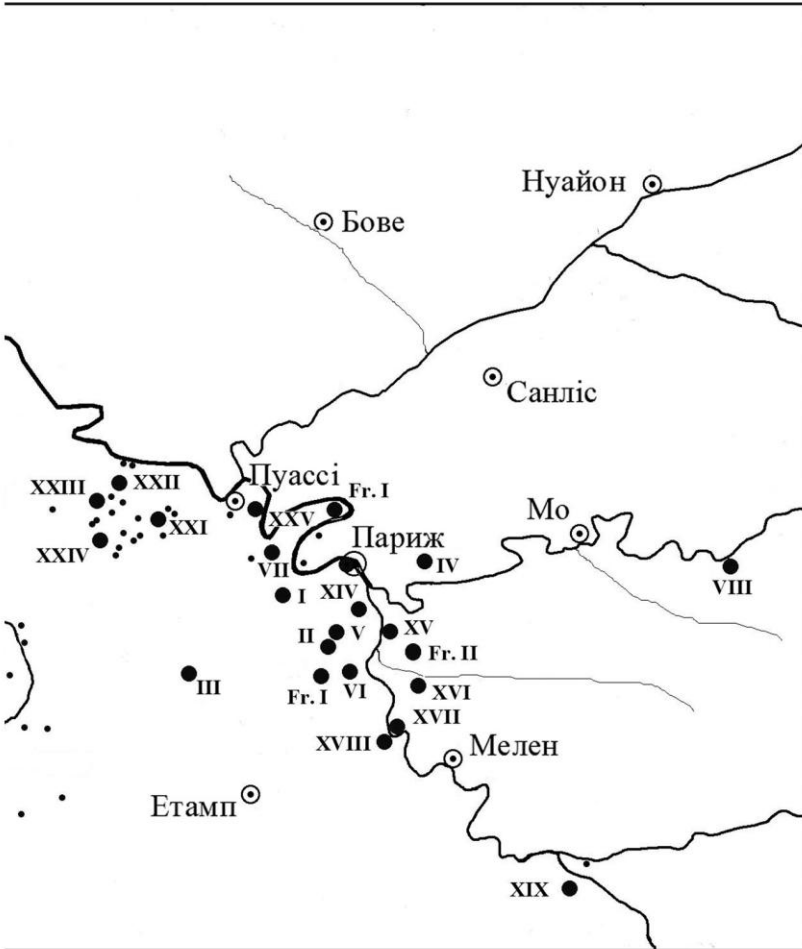
Поліптик абата Ірмінона став одним із об'єктів розгляду у публікаціях бельгійського медієвіста Жана-П'єра Девроя, котрий розглядає суспільство каролінзького часу з позицій тотальної історії «Школи анналів». У своїх численних монографіях та статтях він звертає увагу на різноманітні питання від відображення у поліптиках транспортних сполучень та мір вимірювання кількості збіжжя до цілком традиційних питань аналізу селянської сім'ї, співвідношення прошарків залежного селянства, термінології серважу тощо [19-22].

Тут наведено лише кілька прикладів того, як дослідники історичної демографії опрацьовують відомості поліптиків каролінзького часу. Однак у цих дослідженнях не вистачає наочності, немає самого тексту джерела, тож читачу доводиться довіряти загальним цифрам, що наводить дослідник. А вони відрізняються залежно від ступеню критичності, із яким підходить кожен дослідник до досліджуваного тексту. Для того, щоб верифікувати ці показники, зробити розрахунок для кожного поселення поокремо, мати можливість для більших чи менших узагальнень, необхідно звернутись до самого тексту документа.

**Вілли монастиря Сен-Жермен-де-Пре
за Поліптиком абата Ірмінона (810-820-і роки)**

I	Гаугіак	VIII	Новігент
II	Палатіол	IX	Вілламільт
III	Целла Екваліна	X	<i>Вітріак (XI ст.)</i>
IV	Ваніак	XI	Нувіліак
V	Ведрарії	XII	Корбонська сотня
VI	Спіногіл	XIII	Буксид
VII	Вілларіс	XIV	Теодаксії

XV	Віланова (Нова Вілла)	XXII	Сіккаваліс (Форест)
XVI	Кумбіс	XXIII	Каванна (Лодоза)
XVII	Мурцинкт	XXIV	Бісконцелла
XVIII	Кольрід	XXV	Вілла Мансіони
XIX	Акмант	Fr. I	Вілларіс Гелін та Новаріг
XX	Вілла над Морем	Fr. II	Церсіт
XXI	Мантула		

ПОЛІПТИК АБАТСТВА СЕН-ЖЕРМЕН

I. [Короткий опис Гаугіака]¹

...

1. Гудебольд, колон святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Годельхільдіс, Амальтудіс. Тримає вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику дві [третіх] частини арипена, луки половину арипена. Обробляє за це у винограднику 3 арипени. Сплачує вина за випас 2 [модії], курчат 3, яєць 15.

2. Валатей колон та дружина його колона на ім'я Фраменгільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 [дітей] таких імен: Валантудіс, Наділіндіс (чи Маділіндіс). Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв. Сплачують за це вина за випас 2 модії; відробляють у винограднику 4 арипени, ручний, підвозний, лісорубний відробітки; курчат 3, яєць 15.

3. Гіслебольд, колон святого Германа; Еркамбольд колон та дружина його колона на ім'я Гіза, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Саїдра, Еркамберта, Хільдегундіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику дві [третіх] частини арипену, луки арипен 1. Сплачують так само.

4. Стадій, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, луки 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

5. Акледульф колон та дружина його колона на ім'я Вінегардіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Хідульф, Рагентрудіс, Вінегільдіс, Вінегіс; Лантберт колон та дружина його, колона на ім'я Ансберта,

¹ Початок поліптику втрачено. Титул відновлено лише завдяки інформації з останнього абзацу. Загалом по всьому поліптику титули додано видавцями. Втрачено також інформацію про 6/7 усіх мешканців Гаугіака. Гаугіак – суч. комуна Жуї-ан-Жозас (Jouy-en-Josas), деп. Івлін, регіон Іль-Де-Франс, 5 км на південний схід від Версаля.

люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Лантберт, Хальтберт, Вальтберт, Лантберта. Ці двоє тримають 1 вільний манс, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

6. Домінік серв та дружина його колона на ім'я Ландедрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Бальдульф, Бертрай, Ліутард, Грімхарій. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – дві частини арипену, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

7. Леутхарій, серв святого Германа, тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – половину арипена. Сплачує так само.

8. Леутард, серв святого Германа, тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – половину арипена. Сплачує так само.

9. Геросм, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – четверту частину арипена. Сплачує так само.

10. Годін пресвітер тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен. Відробляє за це у винограднику 4 арипени.

11. Райнтберт, колон святого Германа, тримає половину 1 мансу вільного, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв. Відробляє за це у винограднику 2 арипени; оре під озимину 2 пертики, під яровину – 1 пертику; ручний, підвозний відробітки; курчат – 1 з половиною, з яйцями.

12. Вінтбольд, колон святого Германа, тримає половину вільного мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачує так само.

13. Акфред літ та дружина його, колона на ім'я Амальтрудіс, люди святого Германа, мають при собі

1 дитину на ім'я Амальрік. Тримає сервільний² манс, що має орної землі 5 бонуаріїв. Відробляє за це у винограднику 3 арипени; курчат – 3, яєць – 15; ручний, лісорубний відробітки, скільки від нього вимагається.

14. Алантей літ та дружина його, колона на ім'я Інгерта, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Еркамберта, Адальрік, Аутберт. Хайрберт літ та дружина його, літа на ім'я Годеліндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Айгінард, Додо, Рестольд. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Обробляють у винограднику 4 арипени, ручного відробітку скільки від нього вимагається; 3 курчат, 15 яєць.

15. Ратенульф, колон святого Германа, та дружина його, колона на ім'я Ратрудіс. Ратембольд, колон святого Германа. Ці двоє тримають сервільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, луки – 4 арипени. Сплачує так само.³

16. Рестольд, серв святого Германа, тримає половину сервільного манса, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена, луки – 2 арипени. Оре 3 пертики; сплачує 1 барана, 1 курча, 5 яєць; ручного, підвозного відробітку скільки від нього вимагається.

17. Бальдрік колон та дружина його, колона на ім'я Маврінга, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Вульфедрудіс, Фрамберта. Тримає половину сервільного манса, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв. Відробляє за це у винограднику 2 арипени; 2 курчат, 5 яєць; ручний та підвозний відробітки.

18. Каладульф колон та дружина його, колона на ім'я Наталія, люди святого Германа, мають при собі 1 дитя ім'ям Надальтудіс. Тримає половину вільного мансу, що має земі

² Було записано «вільний», але виправлено на «сервільний»

³ Цей параграф дописано іншою рукою в кінці листа.

орної 2 з половиною бонуарії, луки – половину арипену. Сплачує за це 1 барана, 3 курчат, 15 яєць.

Про госпіції

19. Ландоїн колон та дружина його, колона ім'ям Гандоїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Гантільдїс, Годелільдїс, Саламон. Тримає орної землі 3 антсінги. Відробляє за це у винограднику 2 арипени; 2 курчат, 10 яєць.

20. Евребольд, серв святого Германа, тримає орної землі 2 антсінги; відробляє за це в будь-який тиждень 1 день; курча 1, яєць 5.

21. Бертоїн колон тримає госпіцій; відробляє за це в будь-який тиждень день 1.

22. Годін літ та Наталідій тримають орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен; відробляють за це у винограднику 2 арипени.

23. Адремар, літ святого Германа, тримає орної землі 1 бонуарій, винограднику – 1 арипен, луки 1 з половиною арипен; за це обробляє 2 пертики.

24. Фротгарій колон тримає орної землі 1 антсінгу; за це відробляє 1 пертику.

25. Сіклебольда рабиня тримає орної землі 5 бонуаріїв, винограднику 1 арипен; за це обробляє 4 пертики.

26. Годемар колон тримає орної землі 1 бонуарій та 2 антсінги, винограднику – четверту частину арипена; за це відробляє в будь-який тиждень 1 день, обробляє 4 пертики.

27. Додо, колон святого Германа, тримає орної землі 2 бонуарії, винограднику – дві [третіх] частини арипена; за це обробляє 2 пертики; за один рік – 1 солід, за інший – 3 денарії; ручного відробітку – скільки від нього вимагається; курча 1, яєць 5.

28. Агенульф, колон святого Германа, тримає орної землі 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена; за це сплачує срібла 4 соліди.

29. Теодрад, колон святого Германа, тримає орної землі половину антсінги; відробляє в будь-який тиждень 1 день; курча 1, яєць 5.

30. Теудхард, колон святого Германа, тримає орної землі 1 антсінгу; за це відробляє в будь-який тиждень 1 день; курча 1, яєць 5.

31. Ансегарій колон тримає орної землі 3 бонуарії; обробляє 1 пертику.

32. Леутгауд колон тримає орної землі 1 антсінгу; за це відробляє в будь-який тиждень день; курча 1, яєць 5.

33. Ерментільдіс, колона святого Германа, тримає орної землі 1 антсінгу; відробляє в будь-який тиждень 1 день; курча 1, яєць 5.

34. Дальберт, колон святого Германа, тримає орної землі 1 антсінгу, за це відробляє токарською справою.

35. Ермгауд тримає госпіцій; сплачує за це в рік 1 курча, 5 яєць; відробляє в будь-який тиждень 3 дні.

36. Сіклефред колон тримає орної землі 2 антсінги; відробляє за це в будь-який тиждень 3 дні; курча 1, яєць 5.

37. Ансбольд літ тримає 1 госпіцій, що має орної землі 2 антсінгу; за це сплачує 3 денарії, курча 1, яєць 5.

38. Гаутсельм колон та дружина його, колона ім'ям Ерміна, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Теодар, Адальгундіс. Тримає 1 вільний манс, що має землі орної 12 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Обробляє за це 6 пертик, польовий відробіток; дає поштового коня; крім того, тримає орної землі 2 бонуарії.

39. Ратгіс має в бенефіції 3 вільних манси, що мають орної землі 38 бонуаріїв, луки – 13 з половиною арипенів, винограднику 6 з половиною арипенів, лісу для дрібної порубки 4 бонуарії.

40. Має Теодрад в бенефіції 2 з половиною вільних манси, що мають орної землі 30 бонуаріїв, винограднику 1 арипен, луки 5 арипенів, пасовиська 3 бонуарії; 1 млин, з

нього виходить чинш зерна модіїв 15 та денаріїв 3 та відгодованих гуски 2.

41. Аб... та Сакса тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – четверту частину арипена.

42. Є в Гаугіаці 91 вільний манс, які сплачують всі в рік на ворога або чотири вози, або 20 биків, або срібла 8 лібрів; 100 баранів, на третій рік 88 ягниць, на четвертий рік 88 свиней по чотири денарії та на п'ятий рік кожен [дає] 100 гонтин.

Є там вільних та сервільних мансів, які виноградник обробляють, – 19, які сплачують вином, якщо уродить виноград, 36 модіїв; 330 курчат, 1650 яєць; подушного – 3 лібри; за випас – 1 лібр та 8 солідів.

Всіх разом мансів – 110.

II. Короткий опис Палатіола⁴

1. Є в Палатіолі господський манс з будинком та іншими будівлями в достатній кількості.

Є там орної землі 6 культур, що мають 287 бонуаріїв, де можна посіяти зерна 1300 модіїв; винограднику 127 арипенів, де можна зібрати вина 800 модіїв.

Є луки 100 арипенів, де можна зібрати 150 возів сіна.

Є там лісу стільки, скільки дорівнює усього в обході 1 льє, де можна відгодувати 50 свиней.

Є там 3 млини. Виходить з них чиншу зерна 154 модії.

Є там 1 церква⁵, з усією оздобою ретельно споруджена. Належить їй орної землі 17 бонуаріїв, винограднику – 5 з

⁴ Суч. комуна Палезо (*Palaiseau*), у регіоні Іль-де-Франс, департамент Ессонн, в околицях Версаля, у 8 км від Жуї-ан-Жозас. В ранне середньовіччя містечко відоме як часте місце перебування франкських королів. У 754 р. Пипін Короткий подарував його монастирю Святого Германа.

⁵ Базіліка св. Рігомера, що згідно із „Житієм св. Рігомера” була збудована королем Хільдебертом I. Більш пізнім джерелам відома церква Сен-Мартен де Палезо.

половиною арипенів, луки – 3 арипени. Крім того, є там 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику 1 з половиною арипен, луки 3 арипени. Є там 6 госпітів, які мають орної землі 1 журнель кожен; за це відробляють в будь-який тиждень 1 день; курча 1, яєць 5.

Є інша церква в Гіті⁶, яку тримає пресвітер Варод. Відносяться до неї 7 госпітів. І є, у самого пресвітера та у його госпітів, орної землі бонуарів 6 та половина, винограднику арипенів 5, луки арипенів 5, лісу новонасадженого бонуарій 1. Відробляють в будь-який тиждень день 1, якщо їх нагодує. Курча 1, яєць 5 та денаріїв 4. Виходить звідти в дар 1 кінь.

2. Валафред, колон та староста, і дружина його, колона ім'ям Евдімїя, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Валахільдіс, Леутгардіс. Тримає 2 вільних манси, що мають орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 6 арипенів, луки – 4 арипени. Сплачує за кожен манс 1 бика; за інший рік 1 порося; за ліньярицію 4 денарії, вина за випас 2 модії, вівцю з ягням 1. Оре під озимину 4 пертики, під яровину 2 пертики; польового, підвізного, ручного та лісорубного відробітку, скільки від нього вимагається; курчат 3, яєць 15.

3. Хайрмунд колон та дружина його колона ім'ям Хальдрада, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Елісом, Хільдегауд, Елісей, Теудхільдіс, Хайрївео. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику 2 арипену, луки арипен 1 та половина. Сплачує так само.

4. Турпій, колон святого Германа, має при собі 3 дітей таких імен: Адальтрудіс, Ерменгауда, Адальсіндіс; Рагенульф колон та дружина його колона ім'ям Адальбургс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Рагенольд.

⁶ Гіт (Gitum) – сучасне місто Жіф-сюр-Іветт, 8 км від Палезо на лівому березі р. Іветт в тому ж самому департаменті. У місті є церква, збудована в XII ст. та присвячена св. Ремігію Реймському.

Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику 2 арипени, луки 2 арипени. Сплачують так само.

5. Сігоїн колон та дружина його колона на ім'я Рагенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей, таких імен: Рагенард, Айтільдіс; Ітхарій колон та дружина його колона на ім'я Ардінга, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Адда. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику арипени 2 з половиною, луки 2 із половиною арипени. Сплачують так само.

6. Амальрік колон та дружина його колона на ім'я Інгардіс, люди святого Германа; Гунтберт колон та дружина його колона на ім'я Адальгарія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Адреас, Адальгільдіс; Ерменольд колон та дружина його колона на ім'я Крістоїна, люди святого Германа; Іоанн колон та дружина його, колона на ім'я Сіклехільдіс, люди святого Германа, мають при собі одну дитину на ім'я Елісабет. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику 5 арипенів, луки 4 арипени. Сплачують звідти поштового коня.

7. Іоанн колон та дружина його колона на ім'я Бальсма, люди святого Германа; Мадалульф колон та дружина його колона на ім'я Ельдрада, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Арнульф, Ревдо, Адальгарія, Мадалгудіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 із половиною бонуарії, винограднику 2 арипени, луки 2 арипени, сплачують так само.

8. Аклекхард колон та дружина його колона на ім'я Теудхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Теутхард, Сігеберт, Інгедрудіс, Аклекхард, Аклекхільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі бонуар... з половиною антсінги, винограднику арипен 1 та четверту частину арипена, луки 2 арипени. Сплачує так само.

9. Сікхард колон та дружина його колона на ім'я Геновефа, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Екхард, Ебрегрімс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії з половиною антсінги, винограднику арипен 1 та три [четвертих] частини арипена, луки 3 арипени. Сплачує так само.

10. Годальхард колон та дружина його колона на ім'я Ерліндіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Константин, Годельхарій, Годельхільдіс, Годельберга. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику 1 із половиною арипен, луки 3 арипени. Сплачує так само.

11. Трутгінг колон та дружина його, колона на ім'я Сальвія, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Трутбольд, Одельхарт, Гodelіндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, луки 2 арипени, винограднику 2 арипени. Сплачує так само.

12. Хільдеберт колон та дружина його колона на ім'я Амальхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину іменем Хільдеберт. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику 2 з половиною арипени, луки 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

13. Адальгрім колон та дружина його колона на ім'я Раттрудіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Гаутмар. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику 1 арипен, луки 2 арипени. Сплачує так само.

14. Ерменарій колон та дружина його колона на ім'я Теутберга, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ермехарій, Ермедрудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику 1 з половиною арипен, луки 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

15. Грімбольд, колон святого Германа, має при собі 3 дітей таких імен: Амальхільдіс, Ерментрудіс, Віна. Хільтберт колон та дружина його, колона на ім'я Рагенільдіс,

люди святого Германа; Грімольд, [колон] святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику 2 арипени, луки 4 арипени. Сплачують так само.

16. Адальгрім колон та дружина його колона на ім'я Рагенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Рагенольд, Ансоїн, Адальгудіс, Рагноїс, Гріма. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 з половиною антсінгу, винограднику арипен 1 та четверту частину арипену, луки 1 арипен. Сплачує так само.

17. Крістоїн колон та дружина його колона на ім'я Нольгія, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Крісторій, Адалія, Крістофор, Пура. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 з половиною антсінгу, винограднику арипен 1 та четверту частину арипену, луки арипен 1 та четверту частину арипену. Сплачує так само.

18. Сікхельм колон та дружина його на ім'я Айтла, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Айтланд, Сікхільдіс. Ерменгауд, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику 1 з половиною арипен, луки 2 із половиною арипени. Сплачують так само.

19. Теутберт колон та дружина його, колона на ім'я Ратгундіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен, Рантгарій, Рантгіс, Теутберта; Ебрехарій, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику 3 арипени, луки 3 арипени. Сплачують так само.

20. Маюльф колон та дружина його, колона на ім'я Інгалрада, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Інгалберга. Герульф колон та дружина його, колона на ім'я Ермоїльдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Герард, Героард. Ці двоє тримають

1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику 3 арипени, луки 3 арипени. Сплачують так само.

21. Алафред колон та дружина його колона на ім'я Герхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Алло, Аларік, Алоїс, Ароїс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 з половиною антсінгу, винограднику 2 арипени, луки 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

22. Хільдебольд колон та дружина його колона на ім'я Крістіна, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Хільдоард, Хільдебод, Хільдеберга. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику 2 арипени, луки 3 арипени. Сплачує так само.

23. Ерібранд, колон святого Германа, має при собі 3 дітей таких імен Хільдоїс, Хайрберта, Аутрамн; Грімольд, колон святого Германа; Ерменфред. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику 4 арипени, луки 5 арипенів. Сплачують так само.

24. Альдінг, колон святого Германа; Вандальгарій колон та дружина його, колона на ім'я Осанна, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Вантхільдіс, Вінегільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику 5 арипенів, луки 5 арипенів. Сплачують так само.

25. Адалельм, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику 1 з половиною арипен, луки 2 арипени та четверту частину арипену. Сплачує так само.

26. Хільдегарій колон та дружина його, колона на ім'я Агентрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ерментарій, Альгільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику 2 арипени та четверту частину арипена, луки дві [третіх] частини арипена. Сплачує так само.

27. Теудрік колон та дружина його, колона на ім'я Адальсіндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Гаугія; Теутбард, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику 5 арипенів, луки арипен 1 та дві [третіх] частини арипена. Сплачують так само.

28. Леутгарій колон та дружина його, колона на ім'я Ерменільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Леутгауд; Рікхарій, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, луки дві частини арипена. Сплачують так само. *Не сплачують бика, все решту роблять як інші*⁷.

29. Бертрай колон та дружина його, колона на ім'я Ідалія, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Аклульф, Айтард, Іделіндіс; Надальгарій колон та дружина його колона на ім'я Теутліндіс, люди святого Германа; Адерік колон та дружина його, колона на ім'я Амальгільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен, Константин, Адальтрудіс. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику 3 арипени, луки 2 арипени. Сплачують так само.

30. Адрульф колон та дружина його, колона Ароільдіс, люди святого Германа, мають при собі 9 дітей таких імен: Сіград, Ароїс, Алоїс, Адалуїн, Алоард, Адрехільдіс, Адальтрудіс, Осанна, Адрільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику 2 з половиною арипени, луки 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

31. Амальберт колон та дружина його, колона на ім'я Адальтрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Аредій, Хальтберт, Аларік, Амальберга; Ансберт колон та дружина його, колона на ім'я Вандедрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Варімберт, Хільтберт, Вандальберт; Ерменольд колон та

⁷ Курсивом подано те, що в рукописі записано тіроновими значками, скорописом, або додано до Поліптика у пізніші часи на вільних ділянках пергамену.

дружина його, колона на ім'я Гейрберта, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Ерменольт. Ці троє тримають вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику 2 арипени, луки 4 арипени. Сплачують так само.

32. Амальгауд колон та дружина його, колона на ім'я Ауресма, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Амальграт, Ерменгаут. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику 2 арипени, луки 2 арипени. Сплачують так само.

33. Ермбрад, колон святого Германа; Надальрад колон та дружина його, колона на ім'я Сегемберга, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Адальрад, Сігефред. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику 2 з половиною арипени, луки 1 арипен. Сплачують так само.

34. Амальрік колон та дружина його, колона на ім'я Хінкфреда, люди святого Германа; Ландульф колон та дружина його, колона на ім'я Рагентільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Ратберт; Адріан колон та дружина його колона на ім'я Інгальтрудіс, люди святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику 2 арипени та четверту частину арипена, луки 2 з половиною арипени. Сплачують так само.

35. Гайроїн, колон святого Германа; Гунтоланд колон та дружина його, колона на ім'я Адальтрудіс, люди святого Германа; Гунтарій колон та дружина його, колона на ім'я Готбольда, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Готланда. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику 2 з половиною арипени, луки 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

36. Аклеманд колон та дружина його, колона на прізвисько Беніна, люди святого Германа, мають при собі дітей 6 таких імен: Берольд, Бенегарій, Евремод, Аудрад,

Ліутард, Хайроард, Адальберта; Ерменрік, колон святого Германа; Амік, колон святого Германа; Ратбольд колон та дружина його, колона на ім'я Годіна, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей таких імен: Годін, Леутбольд, Ансегарій, Сіклебольда, Годеліндіс, Фротхільдіс; Вінебольд колон та дружина його, колона на ім'я Ервіна, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Рагентельм, Вінерамн, Вінеберга, Вінебургс. Ці п'ятеро тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику 3 арипени, луки 2 арипени. Сплачують так само, за виключенням коня за половинний манс.

37. Годабольд колон та дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Фродін, Харіберта, Альтберт, Еркантрудіс, Хільдегудіс; Годін колон та дружина його, колона на ім'я Гундрада, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Мандісма. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику арипени 2 з половиною, луки арипен 1 з половиною. Сплачують так само.

38. Ебрульф колон та дружина його, рабиня на ім'я Ерменільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Мерульф, Берта, Домініка, Мурна (маргіналія: *ці не сплачують бика*); Ерменольд серв та дружина його, колона на ім'я Марта, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Ерменберт, Ардегарій, Ерменард, Інгалсіндіс; Теутгардіс, рабиня святого Германа, має при собі 1 дитину на ім'я Теутгарія. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику 4 арипени, луки 2 арипени. Відробляють у винограднику 8 арипенів; сплачують вина за випас 2 модії, гірчиці 2 сестарія.

39. Ульдемар колон та дружина його колона на ім'я Ерментільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ерканфред, Ерменгільдіс; Одель, колон святого

Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Арегій, Адалард. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику 2 арипени. Сплачують так само.

40. Саламон колон та дружина його колона на ім'я Фротхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Еркранфред, Сансон, Ротгарій (*цей не сплачує бика*). Тримає 2 вільних манси, що мають орної землі 4 бонуарії, винограднику арипен 1 та дві [третіх] частини арипену, луки арипен 1 та дві [третіх] частини арипену. Сплачує так само, виключаючи того, що не сплачує бика.

41. Ріульф серв та дружина його колона на ім'я Хільденібія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ферегільдіс, Ректрудіс (маргіналія: *цей не сплачує бика*). Тримає 1 вільний манс, що має орної землі бонуарій 1 та антсінгу 1, винограднику 1 арипен. Відробляє у винограднику 4 арипени: сплачує вина за випас модій 1, гірчиці сестарій 1. Сплачує так само.

42. Хільдегардіс, колона святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Хардрад, Айрхард; Аутберт, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі бонуаріїв 3 та половину антсінги, винограднику 4 арипени, луки 5 арипенів. Сплачують так само.

43. Бернехарій колон та дружина його колона на ім'я Фраменгільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Фраменгарій, Бернегарій, Бернгільдіс, Берноара, Вістрільдіс (маргіналія: *половина*). Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії, 1 з половиною арипен винограднику. Сплачує як за половину мансу.

44-45. Бернехард, колон святого Германа; Ансевольд колон та дружина його колона на ім'я Бероїльдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Ансегарій, Ансеганд, Ансоїс; Адрехарій колон та дружина його, колона на ім'я Акліндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має

орної землі 10 бонуаріїв, винограднику 1 арипен, луки 2 з половиною [арипени]. Сплачують так само.

46. Ландрад колон та дружина його, колона на ім'я Рагамберта, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен...; Еркамбольд, колон святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Ернарій, Бертінга. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику половину арипена, луки арипен 1 та четверту частину арипена. Сплачують так само.

47. Рагберт колон та дружина його, колона на ім'я Сікхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Сігебургс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику 1 арипен. Сплачує так само.

48. Хайрібольд колон та дружина його, колона на ім'я Бона, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику арипен 1 та четверту частину арипена. Сплачує так само.

49. Ерментарій колона та дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа; Гермунд колон та дружина його, колона на ім'я Хільтрудіс, люди святого Германа; мають при собі 1 дитину на ім'я Отмунд. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику 1 з половиною арипен, луки 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

50. Бово, колон святого Германа, має при собі 1 дитину на ім'я Фулькоїн; Аїкфріда, колона святого Германа, має при собі 3 дітей таких імен: Оделегій, Адалгіс, Ерменгауд. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу. Сплачують так само.

51. Гіслехарій колон та дружина його колона на ім'я Агенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Гіслехард, Агена, Домінік, Ротберт, Фродеберга; Ротберт колон та дружина його колона на ім'я Константіна, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Фродегардіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної

землі 3 бонуарії та антсінгу 1 з половиною, винограднику – 1 арипен. Сплачують так само.

52. Сігеберт, колон святого Германа; Фредеберт, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 [бонуарії] та половину антсінги, винограднику арипен 1 з половиною, луки арипен 1 з половиною. Сплачують так само.

53[-54]. Адалельм колон та дружина його, колона на ім'я Осанна, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Альтельм; Аклемунд, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, луки 1 арипен. Сплачують так само.

55. Адальгрімс колон та дружина його, колона на ім'я Ерменгільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Теутгрімс, Ерменарій, Мадальберт, Бартоломей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії і 1 з половиною антсінгу, луки 1 арипен, винограднику 1 арипен. Сплачує так само.

56. Сігоїн колон та дружина його, колона на ім'я Інгальрада, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Магенульф, Інгальрада, Адальрада, Вальтудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику 1 арипен, луки 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

57-58. Хільдебольд, колон святого Германа, має при собі одну дитину на ім'я Адальбольд; Вінемар колон та дружина його, колона на ім'я Адаліндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Вінеберга, Крістіна. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику 1 арипен, луки 1 арипен. Сплачують так само.

59. Саламон, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику 2 арипени, луки 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

60. Ламберт колон та дружина його, колона на ім'я Адальхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Ерменарій (маргіналія: *Ці не сплачують бика*). Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику 1 арипен, луки – половину [арипена]. Відробляє у винограднику 3 арипени. Сплачує так само.

61. Самуель колон та дружина його колона на ім'я Хайрберта, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Амальгільдіс, Адальхільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 1 з половиною антсінгу, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Відробляють у винограднику 3 арипени.

62. Аклемунд колон та дружина його, колона на ім'я Бертара, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Ермунд, Осегарій, Осанна; Оделельм колон та дружина його, колона на ім'я Ермехільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Рікхард, Одельгардіс, Одельгільдіс; Ремціан колон та дружина його, колона на ім'я Адальгудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Абрахам, Ермедрам. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику 2 арипени. Сплачують так само.

63. Актоїн, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 [бонуарії] та 1 антсінгу, винограднику четверту частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

64. Арегій колон та дружина його, колона на ім'я Ландрада, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Інгальберт, Адальбольд; Пауль колон та дружина його колона на ім'я Адаліндіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику четверту частину арипена, луки 1 арипен. Сплачують так само.

65. Хільдебольд, колон святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Хільдегарій, Хільдеберт; Паулін колон та дружина його, колона на ім'я Сікхільдіс, мають при собі 2 дітей таких імен: Сікхарій, Амадільдіс; Бенімії, колон святого Германа; Хільтберт колон та дружина його, колона на ім'я Ароїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Герман. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв та половину антсінги, винограднику 2 арипени, луки 1 арипен. Сплачують так само.

66. Гунтхард колон та дружина його, колона на ім'я Фротлїндїс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Елект, Вінегарій, Гунтхарій; Сікхарій, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 2 антсінги, винограднику 1 арипен. Сплачують так само.

67. Домінік колон та дружина його, колона на ім'я Вінегільдїс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Додін; Хільдегауд, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику 2 арипени, луки 1 арипен. Сплачують так само.

68. Вульгоїн, колон святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Фулькран, Елісом; Мадальвін, колон святого Германа; Аклульф, колон святого Германа, має при собі 4 дітей таких імен: Аклемунд, Аклульф, Вадегар, Блатхільдіс. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику 2 арипени, луки 1 арипен. Сплачують так само.

69. Амальгауд колон та дружина його, колона на ім'я Аурісма, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Амальгардіс, Ерменгауд. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику 3 арипени, луки 1 арипен. Сплачує так само.

70. Садрабольд та дружина його, колона на ім'я Гріма, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен:

Грімольд, Теутліндіс, Оліва. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику 2 арипени, луки 1 арипен. Сплачує так само.

71. Адальхільдіс, колон святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Хальтберт, Адальхарт. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику 2 арипени, луки 1 арипен. Сплачує так само.

72. Гірбольд колон та дружина його, колона на ім'я Аутхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Ректрудіс, Марія, Рагентільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику три частини арипена. Сплачує так само.

73. Гізоїн колон та дружина його, колона на ім'я Фротліндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Йосуаліс, Фротхільдіс, Фротбольда. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику 2 арипени. Сплачує так само.

[736]. Бернехард та дружина його, колона на ім'я Хільтрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Бернегарій, Хільтберт, Бертара. Має три [четвертих] частини мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику 1 арипен.

74. Акмір колон та дружина його, колона на ім'я Аклетрудіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Аклемунд, Ізраель, Ардульф, Елісам, Даніель. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику 1 арипен, луки 1 арипен; крім того має орної землі 3 бонуарії. За це обробляє 6 пертик та сплачує 4 денарії.

75. Фротфрід колон та дружина його на ім'я Інгальтудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Акфреда, Інгальсіндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику 2 арипени з половиною, луки 1 арипен. Сплачує так само.

76. Бертегарій колон та дружина його, вільна на ім'я Сігріда, мають при собі 3 дітей таких імен: Бертінгауд, Пауль, Бертоїльдс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику 1 арипен. Сплачує так само. (маргіналія: *та половину*)

[77 пропущений]

78. Бертгауд колон та дружина його колона на ім'я Бернехільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Бертінгауд, Бертегільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику четверту частину арипена, луки половину арипена; крім того має половину мансу, що має орної землі 1 бонуарій, за що обробляє 3 пертики. Решту – так само.

79. Вінегард колон [та дружина його, колона] на ім'я Рагентільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Вінегільдіс, Константин, Рагентрудс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 2 антсінги, винограднику дві частини арипена. Сплачує так само.

80. Вальдегауд колон та дружина його, колона на ім'я Аклехільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Аклехард, Вальдегільгільдіс⁸, Вандельгауд; Віневольд, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – половину арипена. Сплачують так само.

81. Ідіна, колона святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує так само.

82. Ерменгауд та дружина його, колона на ім'я Рагентільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Сіклехард, Рагентельм, Рагентей, Аклефред, Рагамберга; Ерменберт, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії з половиною антсінги, винограднику – половину арипена. Сплачують так само (маргіналія: *та половину*).

⁸ Очевидна описка, має бути Вальдегільдіс.

[826]. Відельфред, колон святого Германа, тримає половинний манс, що має орної землі 2 бонуарії. Відробляє як за половинний манс.

83. Ерменберга, колона святого Германа, має при собі 4 дітей таких імен: Константин, Бальдрамн, Домінік, Беневента. Тримає половинний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен. Відробляє як за половинний манс. Крім того тримає половинний манс, за який відробляє 4 пертики.

84. Хільдрад, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само. Крім того тримає половинний манс (маргіналія: *половинний*), що має орної землі 4 антсінги, за який відробляє 4 пертики.

85. Адальрамн, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

86. Вінерад колон та дружина його, колона на ім'я Оліва, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Адальгарія. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

87. Теудрік колон та дружина його, колона на ім'я Ерменберта, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Теутхард, Ерментільдіс, Ерментарій, Теутберт. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

88. Бертвей колон та дружина його, колона на ім'я Еріберта, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Аутберт, Бертрамн, Акберт, Амальберт, Ерментільдіс, Бертімія. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен та дві [третіх] частини арипена. Сплачує так само.

89. Альдегарій колон та дружина його, колона на ім'я Берта, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Альдедрудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

90. Іоанн, колон святого Германа, має при собі 5 дітей таких імен: Хільдегарій, Елегій, Іоанна, Елегія. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 3 з половиною арипени. Сплачує так само.

91. Бертфред колон та дружина його, колона на ім'я Рагамберта, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Надальберга, Теудрік; Додей, колон святого Германа; Електельм, колон святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен та четверту частину арипена. Сплачують так само.

92. Леутфрід, колон святого Германа; Сіклебольд, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 з половиною арипени. Сплачують так само.

93. Берноїн, колон святого Германа, має при собі матір свою та брата свого. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

94. Адальгіс, колона святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – третю частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

95. Хільдегауд колон та дружина його колона на ім'я Бальдегільдс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Хільделіндіс, Бальдінга, Хільдегільдс, Бертімія; Хільдедегарій, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

96. Леутхарій колон та дружина його, колона на ім'я Сіклебольда, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Аклехарій, Леутхад, Леутард. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – третю частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

97. Рікхард колон та дружина його, колона на ім'я Акледрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Леутгауд, Адрехільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, луки – половину арипена. Сплачують так само.

[976]. Адремар, колон святого Германа, тримає половинний манс, що має орної землі 1 з половиною антсінгу, винограднику – четверту частину арипена, луки – половину арипена. Відробляє як за половинний манс.

98. Фротбольд колон та дружина його, колона на ім'я Рагентільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Аклефред, Фротліндіс, Ерменільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – дві [третіх] частини арипена. Сплачує так само.

99. Раганфред колон та дружина його, колона на ім'я Ерменбольда, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен та третю частину арипена. Сплачує так само.

100. Грама, колона святого Германа, має при собі 3 дітей таких імен: Грімольд, Грімхард, Гайрберга; Гаудімія, колона святого Германа, має при собі 4 дітей таких імен: Гаутсельм, Гунтарій, Теодальд, Ерменільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має 2 бонуарії орної землі, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен та дві [третіх] частини арипена. Сплачують так само.

101. Адальхарій, колон святого Германа, має при собі сестру на ім'я Ландрада. Тримає 1 вільний манс, що має

орної землі 1 з половиною бонуарій, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

102. Вінтберт колон та дружина його, колона на ім'я Бертла, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Бертгарій, Адальсада, Рагамбольда. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – четверту частину арипена, луки – четверту частину арипена. Сплачує так само.

103. Ардрік, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – четверту частину арипена, луки – четверту частину арипена. Сплачує так само.

104. Годальд, колон святого Германа; Цезарій, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

105-106. Мавронт колон та дружина його, колона на ім'я Адальгільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Адальгудіс, Раганфред, Адальгіс, Адальгарій, Рагамберт; Вільхарій колон та дружина його, колона на ім'я Одельхільдіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачують так само.

107. Ерменфред, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

108. Акхарій, серв святого Германа; Ерменольд серв та дружина його колона на ім'я Амальфріда, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Ерменольд, Хільдегарій, Амальфред, Арткарій. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 антсінги, винограднику – 1 арипен. Сплачують так само.

109. Мельгій, колон святого Германа, має при собі 1 дитину на ім'я Бертрад; Берта, колона святого Германа, має

при собі 4 дітей таких імен: Ерменард, Ерменгільдіс, Бертрада, Ерменрік. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – четверту частину арипена. Сплачують так само.

110. Елегауд серв та дружина його, колона на ім'я Грегорія, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Вінегауд, Електрудіс, Геновефа, Хільдегільдіс, Хільдегер. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Обробляють у винограднику 4 арипени; сплачують вина за випас 1 модій, гірчиці – 1 сестарій (маргіналія: *Ці не сплачують бика*).

111. Ягоб, колон святого Германа; Гаусберт, колон, та дружина його, колона на ім'я Еркамберта, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Еривей, Готберга, Еркамберта; Адальсад колон та дружина його, колона на ім'я Гауструдіс, люди святого Германа; Ванделіндіс, колона святого Германа, має при собі 4 дітей таких імен: Стратарій, Акхільдіс, Вандальгарій, Домініка. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

112. Ерканольд колон та дружина його колона на ім'я Арегільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Арегій, Адревей, Ерканрік, Ардегільдіс; Вульфрад колон та дружина його на ім'я Хільдегардіс⁹, люди святого Германа; Аркоїн, колон святого Германа; Еркантудіс, колона святого Германа, має при собі 3 дітей таких імен: Ерканарій, Актард, Майтельм. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

⁹ Первісно вона була позначена як „колона”, але це слово потім зіскоблено.

I. Мавр серв та дружина його вільна на ім'я Аклехільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Альдебєрга, Амальтудіс; Гунтольд, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 1 з половиною арипен. За це обробляють у винограднику 8 арипенів; сплачують вина за випас 4 модії, гірчиці – 2 сестарія, 3 курчат, 15 яєць; ручний, польовий, підвізний відробітки.

Леодард, літ святого Германа, тримає четверту частину мансу, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – половину арипена. За це відробляє у винограднику 4 арипени; сплачує вина за випас 1 модій, гірчиці – 1 сестарій, курча – 1, яєць – 5.

II. Надальфред серв та дружина його колона на ім'я Арегія, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен Надальгарій, Арегільдіс, Амальрік; Електульфс серв та дружина його, колона на ім'я Вілехільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Муска, Електа, Теутбургс; Теодоїн серв та дружина його, колона на ім'я Вілєбєрга, люди святого Германа. Ці троє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 1 бонуарій, винограднику – 1 арипен, луки – половину [арипена]. Відробляють у винограднику 8 арипенів, сплачують вина за випас 3 [модії], гірчиці – 3 сестарії.

III. Маціан серв та дружина його, колона на ім'я Гіслара, люди святого Германа. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – четверту частину арипена. За це відробляє у винограднику 4 арипени; сплачує вина за випас 1 модій, гірчиці – 1 сестарій.

IV. Хільдегільгіс колон та дружина його, колона на ім'я Одельгільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Хільдебєрт, Магдалена; Адальхарій, серв святого Германа. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної

землі 2 антсінги, винограднику дві [третіх] частини арипена. Обробляють за це у винограднику 4 арипени; сплачують вина за випас 1 модій, гірчиці – 1 сестарій.

V. Хільтберт серв та дружина його колона на ім'я Аудрада, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Хільтбод. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 1 з половиною антсінгу, винограднику – половину арипена. Відробляє у винограднику 4 арипени; сплачує вина за випас 1 модій, гірчиці – 1 сестарій.

Про подушний оброк

119. Саманільдіс сплачує 4 денарії; Героільдіс так само; Хільдрада так само; Агентей так само; Елегій так само; Хідоїн так само; Рагамбольд так само; Гіслебольд так само; Ерменільдіс так само; Пелагія так само; Гіслільдіс так само; Ерментарій так само; Акхард так само; Ерменольд так само; Теутліндіс так само; Грімоїн так само; Годальрік так само; Гаудімія так само; Аклебольда так само; Бетта так само; Ауттрудіс так само; Радоен так само; Інгбольд так само; Хайріберта так само; Аклульф так само; Флодоїн так само.

Ці заприсяглися.

120. Валафред староста, Адрульф, Акмер, Хільдебольд, Якоб, Альберік, Сікхард, Алафред, Трутгінг, Ульдемар, Аклеманс, Маврант, Ульфард, Хільдрад, Вінегард, Фротфред, Адальхарій, Беренгарій, Іоанн, Раганфред, Вунтберт.

121. Є в Палатіолі 108 вільних мансів, які сплачують всі в рік на ворога 6 возів, на третій рік – 108 поросят, на наступний рік – овець із ягням 108, вина за випас – 240 модіїв, срібла за ліньярицію – 35 солідів, курчат – 350, яєць – 1750, подушного оброку – 9 солідів.

Усього разом мансів, як вільних, так і необроблюваних та сервільних, – 117.

III. [Короткий опис Целли Екваліни¹⁰]

1. Є в Целлі Екваліні господський манс з будинком та іншими спорудами в достатній кількості. Є там 8 культур, що мають 65 бонуаріїв, де можна посіяти зерна 300 модіїв. Є там винограднику 1 із половиною арипен, новини – 13 арипенів, луки – 38 арипенів. Є там лісу 5 лье в обхід де можна прогодувати тисячу свиней. Є там 2 млини; виходить із них чиншу зерном 27 модіїв, срібла – 1 солід.

Є там дві церкви¹¹ з усією оздобою ретельно споруджені. Належать до них орної землі 10 бонуаріїв, винограднику половина арипена, луки – 2 арипени. Крім того є там 2 вільних манси, що мають орної землі 10 бонуаріїв, винограднику 1 арипен та четверту частину арипена, луки – 2 арипени.

2. Арнульф колон та дружина його колона на ім'я Фарберта, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей таких імен: Гунтберт, Фарберт, Еліанта, Гербурк, Альбоельт, Герлай. Гаусберт, колон святого Германа, має при собі 4 дітей таких імен: Гунсоїн, Ернольд, Гунтфред, Гунсоільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 2 арипени. Сплачують на ворога сріблом 2 соліди та на інший рік – 1 солід; сплачують за випас 4 денарії; орють під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики; на Різдво Господнє – 1 мотику¹², 3 курчат, 15 яєць; польового, підвозного, ручного та дереворубного відробітку – скільки належить.

¹⁰ Суч. комуна Сель-ле-Борд (La Celle-les-Bordes) у регіоні Іль-де-Франс, департамент Івлін. У 557 р. король Хільдеберт подарував землі поселення Борд церкві в особі паризького єпископу святого Германа, який заснував тут монастир чи молельню, целлу. В подальшому, в XVI ст., поселення біля церкви св. Германа та Борд об'єдналися в один населений пункт – Ле-Сель-ле-Борд

¹¹ Одна із цих двох церков – церква Святого Германа (Сен-Жермен де Сель), що існувала принаймні із 774 року, коли поселення було назване Cella S. Germani. Друга церква можливо тотожня із Бордською капличкою св. Іоанна, розташованою приблизно в кілометрі від Сель-ле-Борд.

¹² Лат. Fossorium може також позначати лопату, заступ чи тяпку.

3. Ерменарій колон та дружина його колона на ім'я Герліндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Отгарій, Осгарій, Ерменарій; Рантгарій колон та дружина його, колона на ім'я Рагамбольда, люди святого Германа, мають при собі одну дитину на ім'я Радульф. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

4. Гірольд колон та дружина його, колона на ім'я Гундоільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Гірхай, Герінг, Грімбольд, Ерменільдіс; Гайрберт колон та дружина його, колона на ім'я Артемія, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Гермар, Герельм, Альдіна, Герберга. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 із половиною бонуаріїв, луки – дві частини арипена. Сплачують так само.

5. Вальдегарій колон та дружина його колона на ім'я Альтгеберга, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Хальтгеберт, Ванегарій, Хельдегерн. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

6. Вальтарій, колон святого Германа; Вандремар, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв. Сплачують так само.

7. Еденульф староста та дружина його, колона на ім'я Аклеберта, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Еденельт. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв. Сплачує так само.

8. Теульфред колон та дружина його колона на ім'я Фулька, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей таких імен: Сеатс, Теодар, Суспекта, Гіследрудіс, Теодара. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – четверту частину арипена, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

9. Теодо колон та дружина його, колона на ім'я Іларія, люди святого Германа, що мають при собі 3 дітей: Грімальд, Теутмар, Деодат. Тримають вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – четверту частину арипена, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

10. Гіроард колон та дружина його, літа на ім'я Одельберга, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Бальдоарій. Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує як за половину мансу.

11. Хальдегарій, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

12. Вальтад колон та дружина його, колона на ім'я Ерменгардіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей таких імен: Вальтісм, Варнад, Вальтрудіс, Альдінга, Ерменгільдіс, Бальдоїна. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – половину арипена, луки – половину арипена. Сплачує так само.

13. Грімбольд колон та дружина його, колона на ім'я Хаделіндіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей таких імен: Грімольд, Хільдемар, Грімберга, Альдеїльдіс, Хадена, Ерліндіс. Тримають половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – четверту частину арипена, луки – половину арипена. Сплачують як за половину мансу.

14. Сіклеберт колон та дружина його, колона на ім'я Адрехільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Гіврай, Адремар, Адальберта. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Сплачують так само. Крім того тримає половину мансу, що має орної землі 2 бонуарії, луки – половину арипена; відробляє як за половину мансу.

15. Лантхарій серв та дружина його колона, люди святого Германа, тримають половину мансу, що має орної

землі 1 із половиною бонуарій, луки – 2 із половиною арипени. Обробляють як за половину мансу.

16. Дроктбольд, колон святого Германа; Огтард колон та дружина його, колона на ім'я Елісанна, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Фрамтрудіс, Ерменфред, Ерменгарій, Сонхада. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – 1 із половиною арипен. Сплачують так само.

17. Іоанн тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачує так само.

18. Лантберт, колон святого Германа; Гіслемунд, колон святого Германа. Ці двоє тримають половину мансу, що має орної землі 3 бонуарії, луки – половину арипена. Відробляє як за половину мансу.

19. Альдегарій колон та дружина його колона на ім'я Орієнта, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей таких імен: Адальгудіс, Рагенільдіс, Грімоільдіс, Адальхільдіс, Вальдін, Рагенульф. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – дві частини арипена. Сплачує так само.

20. Фулькард, колон святого Германа; Варален колон та дружина його колона на ім'я Еда, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Ед, Вальтрудіс, Александра. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 6 арипенів. Сплачують так само.

21. Соїнтхад колон та дружина його, літа на ім'я Теутберга, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Вільтрудіс, Соїнтхада; Адремар колон та дружина його, колона на ім'я Осгільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Адальсундіс, Еркамар. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

22. Нортманн колон та дружина його, колона на ім'я Гівліндіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей таких імен: Сікледрудіс, Сіклерамна, Гірлай, Сіклехільдіс, Гірберга, Рестада. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

23. Хінкберт, колон святого Германа; Хільдевольд колон та дружина його, колона на ім'я Гіслера, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачують так само.

24. Агемберт колон та дружина його, колона на ім'я Аркантільдїс, люди святого Германа. Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Відробляє як за половину мансу.

25. Рікбольд колон та дружина його, колона на ім'я Альткільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Рікберга, Альсіндіс, Ольдільга, Вальдо. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – четверту частину арипена, луки – четверту частину арипена. Сплачують так само.

26. Гірфред колон та дружина його, колона на ім'я Александра, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Боецій. Тримає половинний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 пертику. Відробляє як за половину мансу.

27. Бенегарій колон та дружина його, колона на ім'я Альдеверта, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Надальфред. Нодальберт колон та дружина його, колона на ім'я Ерменільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Орсберт, Ерменольд, Ерменсіндіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

28. Деодульф колон та дружина його, колона на ім'я Гендрада, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Деодоїн; Адальберт, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

29. Мавріціоль колон та дружина його на ім'я Годіла, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Соїнтхільдіс, Ерментрудіс; Адальхард, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має землі 8 бонуаріїв, винограднику – дві [третіх] частини арипена, луки – 4 арипени. Сплачують так само.

30. Інгоїн, колон святого Германа; Хінкхарій колон та дружина його колона на ім'я Сароїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Сароїн, Гіслеберт. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

31. Акко колон та дружина його, колона на ім'я Вальтільдїс, люди святого Германа, мали собі 5 дітей таких імен: Електей, Адалольд, Надальгарій, Ракхільдіс, Ерменберта, Ландрад. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачує так само.

32. Стратарій, колон святого Германа; Рагенольд, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 із половиною бонуаріїв, винограднику – арипен..., луки – 1 арипен та 2 пертики. Сплачують так само.

33. Грімоїн колон та дружина його, колона на ім'я Ароїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Ароїн, Хайроард, Хадоард, Ерліндіс; Гіроїн колон та дружина його колона на ім'я Агіна, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Гіроард. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв з половиною,

винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

34. Стайнард колон та дружина його, колона на ім'я Вальдебургс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Вілельм, Героільдіс, Ерменульф, Герард. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 4 арипени. Сплачують так само.

35. Грімхарій колон та дружина його, літа на ім'я Вармедрудіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Гірвау; Сікхельм, колон святого Германа, має при собі матір свою. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 18 бонуаріхв, винограднику – половину [арипена], луки – 1 арипен. Сплачують так само.

36. Леутберт колон та дружина його, колона на ім'я Адальгільдіс, люди святого Германа. Тримають 1 вільний манс, що має 8 бонуаріїв орної землі, винограднику – половину арипена. Сплачують так само.

37. Вінемунд колон та дружина його, колона на ім'я Вінетільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Відребольд, Фрамберта. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та 2 антсінги, луки – 1 арипен. Сплачує на ворога 2 соліди у сріблі, на інший рік – 1 солід, на третій рік – одне порося вартістю в 1 солід; оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики; польового, підвізного, ручного та дереворубного відробітку – скільки належить; курчат 3, яець 15.

38. Соїнтберт, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – четверту частину, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

39. Адалульф, [колон] святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – половину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

40. Дароїн, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – четверту частину арипена. Сплачує так само.

41. Вульфегарій, колон святого Германа, тримає половинний манс, що має орної землі 3 бонуарії. Відробляє як за половинний манс.

42. Айрмар та дружина його, колона на ім'я Сальвія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Хартмар, Гауструдіс; тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – четверту частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

43. Бертегарій колон та дружина його, колона на ім'я Амальгардіс, люди святого Германа. Тримає половинний манс, що має орної землі 2 бонуарії, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

44. Адальхард колон та дружина його літа, що сплачує 8 денаріїв, на ім'я Адальфріда, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Адальгардіс. Тримає половинний манс, що має орної землі бонуарій із половиною, луки – 1 арипен. Сплачує як за половинний манс.

45. Адальхард, літ святого Германа; Варменфред колон та дружина його, колона на ім'я Гаутліндіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв. Сплачують так само.

46. Ерлульф колон та дружина його, колона на ім'я Мадальберта, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Надалія, Надальбургс; тримають половинний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують як за половинний манс.

47. Надальфред серв та дружина його, колона на ім'я Радохіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Константин, Адальбрук, Надалія, Радохільт, Ратберга. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв,

винограднику – дві частини арипена, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

48. Леодард, серв святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачує так само.

49. Гунтбольд колон та дружина його, колона на ім'я Гаугіна, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 із половиною арипен. Сплачує так само.

50. Бозо колон та дружина його, рабиня на ім'я Теоделіндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Хальдульф; Урсніан, колон святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Рестоїн, Рестоїльдїс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачують так само.

51. Гіслольд колон та дружина його, колона на ім'я Сікхільдїс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Магенард, Магенільдїс. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та половину антсінги, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

52. Рагеней колон та дружина його, колона на ім'я Вільхільдїс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Рагенарій, Крістофоль; тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

53. Гірольд та дружина його літа, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Гіроард, Гіроїн, Гірольд. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

54. Вінегарій серв та дружина його, колона на ім'я Валантудїс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Валатей, Вальдіна, Рагентрудїс; Вільдехарій серв та дружина його, колона на ім'я Адалінді, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної

землі 4 з половиною бонуарії, луки – 4 з половиною арипени. Сплачують так само.

55. Гіслоїн, колон святого Германа; Адалуїн колон та дружина його, рабиня на ім'я Аутгеліндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Адальбольд, Цельса. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

56. Адальмар колон та дружина його, колона на ім'я Вінегільдїс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Адальберт, Адальмод, Адалонг, Адальгіс, Сойнтфріда. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

57. Альдрамн, колон святого Германа; Александр, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

58. Вандальфред колон та дружина його, колона на ім'я Ідоара, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Амальтудїс, Хільдоїн, Секунд. Тримають половинний манс, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

59. Вільтран колон та дружина його, колона на ім'я Ерканільдіс, мають при собі 4 дітей таких імен: Ерканрад, Вінефред, Валатео, Вілеберга; Отгарій, серв святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

60. Васко, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

61¹³. *Про алод святого Германа, розташований в Мадріакському окрузі*¹⁴. Цей алод, тобто віллу, що зветься

¹³ Цей параграф має датуватися X століттям.

*Нідальфа*¹⁵, разом з церквою, дали святому Герману для люмінарія *Сітеберт*, *Хільдуїн*, *Фулькольд*, *Додо*, *Вінітіс*, *Існард*, *Алькер*, *Альбуїн*, *Ерменрік*, *Аймард*, *Райнард*, *Харкер*, *Фрамн*, *Берта*, вільнонароджена жінка. Ці люди були вільні та вільнонароджені; але оскільки у поході короля не бажали брати участь, передали святому Германові свої алоди, названі такими іменами: *Нідальфа з церквою св. Мартина*, *Домері Монс*¹⁶, *Берхері Валль*¹⁷, *Гелле*¹⁸. Та дві ділянки млина дали, одну вище за віллу *Гелле*, і другу нижче тієї вілли. Також невеличкий манс там призначений до *Манса Фулькольда*, чії землі та луки лежать поблизу землі святої *Марії*, котра в *Сальціді*¹⁹. У *Віллі Айярда* є п'ять мансів, що мають дванадцять арпенів луки. Всі ліси, що є від *Нідальфи* аж до вілли *Бларім*²⁰ та до вілли *Аттіліак*²¹, належать святому Германові, слугачі його святій могутності. Від цих вілл однак раніше є ліси, що належать графству.

62. Є в *Целлі Еквіліна* 53 вільних манси, які сплачують кожен рік на ворога або 1 віз, або 6 биків, або 78 солідів у сріблі, та 10 солідів за випас. І є серед цих мансів 22, які сплачують на третій рік 22 поросяти та 30 мотик; курчат – 160, яєць – 800.

Разом зайняті та покинуті манси складають 70.

¹⁴ Мадріакський округ (pagus Madriacensis) – меровінзьке графство розташоване приблизно в межах сучасних департаментів Івлін та Ер, в долині р. Ер, та на лівому березі Сени. З другої половини VIII до середини IX ст. графством правили Небелонг I та його нащадки. В X ст. графство припинило своє існування, як вважають, внаслідок нападів норманів.

¹⁵ Сучасний муніципалітет Нофлетт в департаменті Івлін. Там досі збереглася церква Сен-Мартен, що перебувала під патронатом монастиря Сен-Жермен.

¹⁶ Ця назва зустрічається разом із Нофлетт серед пожалувань в якості ф'єфа від абатства Сен-Жермен графу Вексенському у 1030 р.

¹⁷ Бреваль (Breval) в 2 км на північ від Нофлетт.

¹⁸ Жіль (Gilles) в 2,5 км на південь від Нофлетт.

¹⁹ Сучасний муніципалітет Соссе (Saussay) в департаменті Ер і Луар, в 12 км на південний захід від Нофлетт. Церква св. Марії, які належали землі в Соссе, – це скоріш за все кафедральний собор Нотр-Дам в Шартрі.

²⁰ Блері (Blery) в 7 км на північний—північний схід від Нофлетт.

²¹ Тіллі (Tilly) в 7 км на південний – південний схід від Нофлетт.

IV. Короткий опис Ваніака²².

1. Є у Ваніаці господський манс з будинком та іншими спорудами в достатній кількості. Є орної землі 4 культури, які мають 48 бонуаріїв, де можна посіяти 192 модії зерна, винограднику 66 арипенів, де можна зібрати вина 400 модіїв. Є там ліса усього в обхід 2 льє, де можна вигодувати 150 свиней. Є там луки 14 арипенів, де можна зібрати 30 возів сіна.

2. Ансегарій колон та дружина його, колона на ім'я Інгалтей мають при собі 2 дітей таких імен: Ансегільдіс, Інгрісма. Тримає вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та четверту частину бонуарія, винограднику – 3 арипени. Сплачує на ворога в один рік сріблом 4 соліди, на інший рік – 2 соліди. За випас – 2 модії вина. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2. Польового, підвозного, ручного та дереворубного відробітку – скільки йому належить; курчат – 4, яєць – 15, гонтин – 50.

3. Альдрік колон та дружина його, колона на ім'я Агентрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Годін, Сенедей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Та інше – так само.

4. Рікхард, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Та інше – так само.

5. Дітфред колон та дружина його, колона на ім'я Вальтгудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Рагентей, Вальтгауд. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Інше – так само.

6. Мадальхарій колон та дружина його, колона на ім'я Йонільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей

²² Суч. комуна Ганьї (Gagny), деп. Сена-Сен-Дені, бл. 10 км на схід від Парижа.

таких імен: Йонам, Ебрін, Мадальгарій, Абрам. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен. Інше – так само.

7. Ермсіндіс, колона святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 3 з половиною арипени. Та інше – так само.

8. Хільдефред колон та дружина його, колона на ім'я Плектрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Хільдемар, Адемар. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 журнель, винограднику – 1 арипен. Інше – так само.

9. Гірольд серв та дружина його, колона на ім'я Домініка, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Гіслольд, Герард. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Інше – так само.

10. Альдо колон та дружина його, колона на ім'я Ерліндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Ерланд. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Інше – так само.

11. Вінегарій колон та дружина його, колона на ім'я Адальгіндіс, мають при собі 2 дітей таких імен: Адальгарій, Фрамоїн. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Інше – так само.

12. Дульцедрамн колон та дружина його, колона на ім'я Ерменгардіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен, Леудрада, Хільтберт, Адальгардіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Інше – так само.

13. Годінг колон та дружина його, колона на ім'я Мадальхільдіс, люди святого Германа, тримають 1 вільний

манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Інше – так само.

14. Сікфред, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, луки – 1 арипен. Інше – так само.

15. Бернеард колон та дружина його, колона на ім'я Ерменільдіс, люди святого Германа, мають при собі трьох дітей таких імен: Ерменольд, Годеліндіс, Ардоїс, Берноїн. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен. Інше – так само.

16. Аутлаїк колон та дружина його, колона на ім'я Арегія, мають при собі 1 дитину на ім'я Хільдегауд. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Інше – так само.

17. Хільдегауд колон та дружина його, колона на ім'я Агентрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Хільдегай, Агенард, Хільдебранд, Хільтрудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 з половиною, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Інше – так само.

18. Хільдебод колон та дружина його, колона на ім'я Бертільдїс, мають при собі 3 дітей таких імен: Франкоберт, Хільдеберт, Хільдульф. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Інше – так само.

19. Лантфред колон та дружина його, колона на ім'я Адальхільдіс, мають при собі 2 дітей таких імен: Адальфред, Лантберга. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен. Інше – так само.

20. Рагамбольд, колон святого Германа, має при собі матір. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Інше – так само.

21. Арегій колон та дружина його, колона на ім'я Блітгільдіс, люди святого Германа; Інгельхай колон та дружина його, колона на ім'я Ерліндіс, мають при собі

2 дітей таких імен: Ректрудіс, Аклевольда; Амальгауд серв та дружина його, колона на ім'я Фротбольда, мають при собі 2 дітей таких імен: Фротберга, Лотберта; Лонтгай, колон святого Германа. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 арипени. Інше – так само.

22. Бальдрік колон та дружина його, колона на ім'я Рагамбольда, мають при собі 3 дітей таких імен: Хільтберта, Гамальтрудіс, Хільдрік; Адальбольд колон. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Інше – так само.

23. Гунтхард колон та дружина його, колона, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Фрамберта, колона святого Германа; Беренгай, колон святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – 2 арипен. Інше – так само.

24. Страдідій колон та дружина його, колона, люди святого Германа; Бернехай колон. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Інше – так само.

25. Бертрад колон та дружина його, колона на ім'я Вальдіна, люди святого Германа, тримають половинний манс, що має орної землі 1 бонуарій та третю частину бонуарія, винограднику – половину арипена. Інше – так само.

Про сервів.

26. Аларік колон тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипен. Сплачує за випас 3 модії вина; відробляє у винограднику – 4 арипени; оре під озимину 2 пертики; польового, підвозного, ручного та дереворубного відробітку – скільки йому належить; 7 смолоскипів, 1 сестарій гірчиці, 4 курчат, 15 яець.

27. Домінік колон та дружина його, колона на ім'я Еркнтрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Рагенольд, Хардрад, Хільдрад. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен.

28. Гіслемар серв та дружина його колона, люди святого Германа, на ім'я Бертрада, мають при собі 3 дітей таких імен: Вінемар, Вінульф, Гіследрудіс; Вандальфред, серв святого Германа. [Ці двоє тримають] 1 сервільний манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, винограднику – 2 арипени. Інше – так само.

29. Ансфред та дружина його, колона на ім'я Ерменгардіс, люди святого Германа; Гіслеберт, серв святого Германа. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен. Інше – так само.

30. Інгальберт колон та дружина його, колона на ім'я Ванделіндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Бальтад. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – четверту частину арипена.

31. Адальмод колон та дружина його, колона на ім'я Года, люди святого Германа. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен. Інше – так само.

32. Іоанн колон та дружина його, колона на ім'я Оліва, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Інгольда, Ермбрад, Іоанна, Ермбольда. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 арипен з половиною. Інше – так само.

Про подушне

33. Елегій – 4 денарії, Хільдеманс – так само, Елісанна – так само, Хільдегард – так само, Еларія – так само, Одальрік – так само, Акхільдіс – так само, Елісарія – так само, Айроен

– так само, Лантберт – так само, Електрудіс – так само, Домініка – так само, Фрамбольда – так само, Амелій – так само, Адегарій – так само, Мавр – так само, Германа – так само, також Адегарій, Бертліндіс – так само, Фраменгільдіс – так само.

Про обіцяних (посвячених монастирю по обітниці, за іншим перекладом – про очікуваних, тобто відсутніх) людей.

34. Наталіфія, Бертісма, Надаліндіс, Наталісма, Еліфія, Сікхельм, Мартин, Сікхільдіс, Адальтрудіс, Бернегарія, Агія, Бернехільдіс, Адальгісдіс, Адальтрудіс, Фантліндіс, Домініка, Вальдегарій, Мадальтрудіс, Танкульф, Гунтберга, Леудісма, Сікліна, Леуделіндіс, Гріоргія, Лантбод, Інгбольд, Гірельма, Бертульф серв.

35. Є вільних мансів 23 з половиною, сервільних – 7. Виходить з них в якості гостиліції за один рік – в сріблі 4 лібри та 10 солідів; на інший рік, за посередництвом худоби – 2 лібри та 5 солідів; вина за випас – 66 модіїв; курчат 118 з яйцями. Подушного – 6 солідів та 4 денарії.

36²³. В часи донна Валона абата²⁴ були два брати у віллі Антоніак²⁵, з яких один наш староста був, на ім'я Гунфред, другий же Фульберт, які пишались тим, що є благородними. Їх приписав донн В. абат, заявивши, що вони є сервами святого Германа та змусивши платити подушне. У того Гунфреда було три сина та семеро доньок. З доньок же його одну прийняв Флетольд на ім'я Ермінтруда, котрий своє подушне так само відплатив.

²³ Наступні три параграфи були дописані на чистому полі листа в кінці X чи на початку XI століття.

²⁴ Валон, абат Сен-Жермен де Пре помер 18 січня 979 року.

²⁵ Суч. Антоні, південне передмістя Парижу. Цю землю разом з каплицей долучив до земель абатства святого Германа у 828 році абат Гільдуїн. Церква та сеньйорія Антоні залишалась одним із головних володінь абатства Сен-Жермен аж до Революції.

37. Певна жінка на ім'я Альбургіс, рабиня святого Германа, народжена у віллі Антоніак, з доньками своїми таких імен: Альбургіс та Ева. Ева також прижила доньку на ім'я Йосберга.

38. Про віллу Матріола²⁶: Херменальда; донька її на ім'я Хільдеардіс, матір Гунтерія, та Оділа, сестра її. Також в тій віллі: Віллельм, син Херменальди; сестри його: Херменальда, Хільдебургіс із доньками їхніми. Також у вищеназваній віллі: Вальдрея із синами своїми на ім'я Гунтард та Хуго; брат її ж Вальдреї, Лаврентій ім'ям, із синами своїми. Вищеназвана жінка має доньку ім'ям Рікхільдіс.

V. Короткий опис Ведрарій²⁷

1. Є у Ведраріях господської землі 4 культури, що мають 257 бонуаріїв, де можна посіяти 1100 модіїв; винограднику – 95 арипенів, де можна зібрати вина 1600 модіїв; луки – 60 арипенів, де можна зібрати сіна 60 возів; лісу як оцінюється в обхід усього – 2 льє, де можна прогудувати 250 свиней.

2. Є в Кастиніді²⁸ лісосіки дві [третіх] частини льє.

3. Фродольд, староста та колон, і дружина його колона на ім'я Хільдегардіс, люди святого Германа, мають при собі 3 синів та 1 доньку; тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії з половиною антсінги, винограднику – 6 арипенів, луки – 3 арипени. В іншому мансі орної землі – 2 бонуарії та 1 антсінга, винограднику – 4 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує на ворога за кожен манс 4 соліди сріблом та на другий рік – 2 баранів; на третій рік в якості гербатика

²⁶ Суч. Мароль-сюр-Сен (Marolles-sur-Seine), в департаменті Сена-і-Марна, дарований абатству Карлом Великим 5 листопада 786 року.

²⁷ Суч. комуна Вер'єр-ле-Буїссон (Verrières-le-Buisson) в околицях Версаля, в кількох км на північ від Палезо. Місцева церква відома з середини XIII ст. Аж до Французької революції залишалась власністю монастиря Сен-Жермен.

²⁸ Суч. Шатне-Малабрі в двох кілометрах на північ від Вер'єр-ле-Буїссон.

– 1 ягня; вина за випас – 3 модії, ліньяриці – 4 денарії. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики; польового, лісорубного, підвізного відробітку – скільки належить; курчат 4, яєць 15; відробляє у винограднику 1 арипен.

4. Амальгауд колон і дружина його колона на ім'я Гойтла, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

5. Годальрік колон і дружина його колона на ім'я Рагбальда, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 1 з половиною бонуарій, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

6. Бертлейс, колона святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має 7 бонуаріїв орної землі, 2 арипени винограднику, луки – 1 арипен та четверту частину арипена. Сплачує так само.

7. Раганхельм колон і дружина його колона на ім'я Аглідіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей; та Інгальмар колон. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику 2 арипени, луки 2 арипени. Сплачують так само.

8. Валафред колон і дружина його колона на ім'я Ратберга, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії з половиною, винограднику – 2 арипени і дві [третіх] частини іншого [арипена], луки – 3 арипени. Сплачують так само.

9. Герхай, колон святого Германа, та Фулькрай, колон святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – 2 арипени і дві [третіх] частини іншого [арипена], луки – 3 арипени і третю частину арипена. Сплачують так само.

10. Еріберт колон і дружина його колона на ім'я Нодаліндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 доньку;

Інгульф, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 1 арипен та четверту частину арипена. Сплачують так само.

11. Електа, колона святого Германа, та син її, Елегій; Дроктрамна, рабиня святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – дві [третіх] частини арипена. Сплачують так само.

12. Теудрік тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – дві [третіх] частини арипена. Сплачує так само.

13. Альдульф колон та дружина його колона на ім'я Амальберга мають при собі 2 дітей; Фулькард колон; Айтульф. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – половину арипена. Сплачують так само.

14. Флавід колон; Ермберт колон та дружина його колона на ім'я Леутберга, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримають один вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

15. Ернальд колон і дружина його колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей; Ліутфрід і дружина його колона на ім'я Вандрехільдіс мають при собі 2 дітей; Ерменольд колон та дружина його колона на ім'я Айкхільдіс. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

16. Герольд, колон святого Германа; Отфред і дружина його колона на ім'я Ганслінда, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 4 арипени. Сплачують так само.

17. Інгоїн, колон святого Германа; Адальгауд і дружина його колона на ім'я Готлетрудіс мають при собі 4 дітей; Рагноард колон і дружина його колона на ім'я Гісла, люди святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 1 бонуарій та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачують так само.

18. Теудольд колон і дружина його колона на ім'я Вінегільдїс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Вінемар, колон святого Германа; Вульфлїндїс, колона святого Германа, має при собі 4 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 6 арипенів, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

19. Отберт, колон святого Германа; Іземберт, колон святого Германа; Вульфрад, колон святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику 3 арипени, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

20. Сеґоард колон і дружина його колона на ім'я Леутільдїс, люди святого Германа; Садрільдїс, колона святого Германа; Ерменольд, колон святого Германа. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипена, луки – 3 з половиною арипена. Сплачують так само.

21. Ансбранд, колон святого Германа; Інгальхарій, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

22. Рагамбольд, колон святого Германа; Одильхей колон і дружина його колона на ім'я Ратберта, люди святого Германа, мають при собі 1 сина; Сїкхай колон і дружина його колона на ім'я Домініка, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

23. Ерменфред колон і дружина його колона на ім'я Ерканильдс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Берлоїн, колон святого Германа; Гізоїн колон і дружина його Еркамберта, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

24. Гундоїн колон і дружина його колона на ім'я Бальсінда, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей; Адальфред, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 3 арипени. Сплачують так само.

25. Ебреверт колон і дружина його колона на ім'я Бальда, люди святого Германа, мають при собі 9 дітей; тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 4 арипени, луки – 4 арипени. Сплачує так само, крім того, що відробляють іншу половину арипена.

26. Гунтхарій, колон святого Германа; Герульф колон і дружина його колона на ім'я Ерменгільдс, люди святого Германа, мають при собі 1 сина; Вандрехільдс має при собі 1 сина. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 4 арипени, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

27. Фредегарій колон і дружина його колона на ім'я Адальгудс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Рагнерік, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени та четверту частину арипена. Сплачують так само.

28. Інгенульф, колон святого Германа, має при собі матір свою та сестру; тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує на ворога 4 соліди сріблом та на інший рік – 2 баранів; на третій рік в якості гербатика – 1 ярку; вина за випас – 3 модії; оре під озимину 4 пертики,

під ярвину – 2 пертики; 4 курчат; 15 яєць; підвозного, ручного, польового, дроворубного відробітку – скільки йому призначено.

29. Блітхарій колон і дружина його колона на ім'я Ада, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; тримають 1 вільний нмас, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – дві [третіх] частини арипена, луки – половину арипена. Сплачує так само.

30. Геральд колон і дружина його колона на ім'я Гертрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

31. Вінерад колон і дружина його колона на ім'я Бертліндіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Варімберт, колон святого Германа; Вульфара, колона святого Германа. Цв троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачують так само.

32. Вульфард, колон святого Германа, має при собі 1 сина; тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

33. Адо, колон святого Германа; Готхарій колон і дружина його колона на ім'я Бертсуїндіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачують так само.

34. Мавр колон і дружина його колона на ім'я Ерменгардіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Агеберт колон і дружина його колона на ім'я Юлія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Ейтфред, колон святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

35. Вульфрік, колон святого Германа; Гербальда, колона святого Германа, має при собі 2 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має 4 бонуарії орної землі, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Сплачують так само.

36. Геросм, колон святого Германа; Домінік, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – четверту частину арипена. Сплачують так само.

37. Вульфлеїс, колона святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

38. Ерменрік, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени. Сплачує так само.

39. Сікхарій, колон святого Германа; Ерімгауд колон і дружина його колона на ім'я Теутхільдіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – половину арипена. Сплачують так само.

40. Теудерік колон і дружина його колона на ім'я Ерменгардіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Вульфальд колон і дружина його колона на ім'я Альгеберга, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 2 арипени та четверту частину арипени. Сплачують так само.

41. Ельдрад, колон святого Германа; Рагентельм колон і дружина його колона на ім'я Вандребальда, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 2 арипени; луки – половину арипена. Сплачують так само.

42. Мадальберт, колон святого Германа; Мадальгарій, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

43. Теутбальд колон і дружина його колона на ім'я Адаліндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Теудальд колон і дружина його колона на ім'я Адальрада, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Інгалгарій, колон святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 з половиною арипени. Сплачують так само.

44. Вульфрад, колон святого Германа; Марія, колона святого Германа, має при собі 4 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

45. Інгаланд колон і дружина його колона на ім'я Агедрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Герліндіс має при собі 3 дітей; Адрільдіс, колона святого Германа, має при собі 3 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

46. Ледерій, колон святого Германа, та Ландоарій, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени з половиною. Сплачують так само.

47. Інгалард, колон святого Германа; Паскоїн колон і дружина його колона на ім'я Агленільдіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 арипен та дві [третіх] частини арипена, луки – четверту частину арипена. Сплачують так само.

48. Айктард колон і дружина його колона на ім'я Фротліндіс, люди святого Германа; Інгоїн колон і дружина

його колона на ім'я Гріма, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен і четверту частину арипена. Сплачують так само.

49. Ерменальд, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – половину арипена. Сплачує на ворога 2 баранів; на третій рік в якості гербатика – 1 ярку; за випас – 4 денарії; оре під озимину 4 пертики; під яровину – 2 пертики; курчат – 3; яєць – 15; ручний відробіток; у винограднику – 1 арипен.

50. Беральд, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – половиу арипена, луки – половину арипена. Сплачує так само.

51. Рагентрудіс, колона святого Германа, має при собі 1 дитину; тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу.

52. Вінегарій колон і дружина його колона на ім'я Дода, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; тримають половину вільного манса, що має орної землі 2 бонуарії. Сплачує на ворога 1 барана; за випас – 2 денарії; на третій рік за право випасу – половину ярки; оре під озимину 2 пертики, під яровину – 1 пертику; курчат – 3; яєць – 15; відробляє у винограднику половину арипена.

Про Ведрарії

53. Герберт колон і дружина його колона на ім'я Сігоїльдс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує на ворога 4 соліди срібла та на другій рік 2 баранів; на третій рік в якості гербатикума – 1 ярку; вина за випас 3 модії; ліньяріції – 4 денарії. Оре під озимину 4 пертики, під яровину –

2 пертики. Польового, дереворубного, підвізного, ручного відробітку – скільки йому призначено. Курчат – 4, яєць – 15. Відробляє у винограднику 1 арипен.

54. Акхарій та дружина його колона на ім'я Бертлау мають при собі 4 дітей; Грегорій та дружина його Констанція, колона святого Германа, мають при собі 2 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

55. Ермберт колон і дружина його колона на ім'я Сікбальда, люди святого Германа; Годельхард і дружина його, колона святого Германа на ім'я Сіклехільдіс, мають при собі 2 дітей; Вінебольд, колон святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що мають орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

56. Сікхард колон і дружина його колона на ім'я Вальдехільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; тримають 1 вільний манс, що мають орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

57. Айтрік колон і дружина його колона на ім'я Годеліндіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей; Айтульф колон і дружина його колона на ім'я Ермемберга, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 з половиною арипени. Сплачують так само.

58. Адалард, колон святого Германа; Абрахам, колон святого Германа, та дружина його колона на ім'я Константина, мають при собі 4 дітей. Ці двоє тримають один вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

59. Вармедрамн колон і дружина його колона на ім'я Сусанна, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Теутхарій колон і дружина його колона на ім'я Елісавія, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 1 бонуарій та половину антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – четверту частину арипена. Сплачують так само.

60. Рікхард колон і дружина його колона на ім'я Ракхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Сікলেখард колон і дружина його колона на ім'я Фротберга, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

61. Дотберт колон і дружина його колона на ім'я Аглільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Вальткауд колон і дружина його колона на ім'я Домініка, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

62. Айгульф серв і дружина його колона на ім'я Леутхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

63. Ерлегер; Гундульф колон і дружина його колона на ім'я Вандрехільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

64. Адрабальд і дружина його колона на ім'я Гендрада мають при собі 2 дітей; Паскоїн, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії,

винограднику – 4 арипени, луки – половину арипена. Сплачують так само.

65. Ратхельм колон і дружина його колона на ім'я Агія, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

66. Ерканфред, колон святого Германа; Рагенард, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

67. Бертінг колон і дружина його колона на ім'я Агенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Аглекхарій. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 4 з половиною арипени. Сплачують так само.

68. Атінг колон і дружина його колона на ім'я Агліндіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Агледрудіс, колона святого Германа, має при собі 5 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

69. Вальтарій колон і дружина його колона на ім'я Фулькрада, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

70. Альтберт, колон святого Германа; Домінік колон і дружина його колона на ім'я Ерментріда, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та половину антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

71. Садрехарій колон і дружина його колона на ім'я Ерменгільдіс, люди святого Германа; Героард колон і дружина його колона на ім'я Ансоїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – четверту частину арипена. Сплачують так само.

72. Сікхарій колон і дружина його колона на ім'я Амальберга, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Адальрамн колон і дружина його колона на ім'я Бертхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени з половиною, луки – 2 з половиною арипени. Сплачують так само.

73. Бертінг, колон святого Германа; Урсій, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орні землі 4 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 3 з половиною арипени. Сплачують так само.

74. Інгальберт, колон святого Германа; Герхарій колон і дружина його колона на ім'я Адальгільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Ерменальд колон і дружина його, колона на ім'я Вандільбальда, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки...

75. Адальрад колон тримає 2 вільних манси, що мають орної землі 8 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 4 арипени, луки – 5 арипенів. Обробляє 8 арипенів; сплачує так само.

76. Фредерн, колон святого Германа, тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 1 бонуарій та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує за випас 2 модії вина, курчат – 4, яєць – 15 та обробляє у винограднику 6 арипенів.

77. Аюльф колон і Сусанна колона, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної

землі 1 бонуарій та половину антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен з половиною, Сплачують так само.

78. Теудрік колон і дружина його колона на ім'я Герліндіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує на ворога 4 соліди сріблом та на інший рік – 2 баранів; на третій рік гербатыку – 1 ярку; вина за випас – 3 модії, ліньяриції – 4 денарії. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики; польового, дереворубного, підвізного, ручного відробітку – скільки йому призначено. Курчат – 4, яєць – 15. Відробляє у винограднику 1 арипен.

79. Рікберт колон і дружина його колона на ім'я Ерментера, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Адрібальд колон і дружина його колона на ім'я Теутхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

80. Рігульф колон і дружина його колона на ім'я Адріана, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Герман, колон святого Германа, має при собі 2 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

81. Айгульф колон і дружина його колона на ім'я Надалія, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 1 бонуарій та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

82. Геральд колон і дружина його колона на ім'я Агільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 з половиною

бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – дві [третіх] частини арипена. Сплачують так само.

83. Бертульф, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

84. Бертад колон і дружина його колона на ім'я Вальдіана, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 4 арипени. Сплачують так само.

85. Бернехер, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

86. Про подушне. Аклільдіс – 4 денарії; Вінегільдіс – так само; Марин – так само; Бертінга – так само; Рагамбольда – так само; Леутхарія – так само; Віллон – так само; Херканільдіс – так само; Годальтрудіс – так само.

87. Сперендей колон і дружина його колона на ім'я Генільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримають 1 вільний манс з половиною, що має орної землі 7 з половиною бонуаріїв, винограднику – 4 арипени, луки – 3 арипени.

88. Якоб тримає вільний манс, що має орної землі 1 з половиною бонуарій, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 2 з половиною арипени.

89. Варакульф тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 1 з половиною арипен.

90. Хільдрік колон тримає половину вільного мансу, що має орної землі 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен.

91. Мерард тримає половину вільного мансу, що має орної землі 1 бонуарій, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен.

92. Годін тримає 1 манс у бенефіції. Має в тому мансі орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 8 арипенів.

93. Наявні у Ведраріях, як вище зазначено, 89 мансів, які сплачують на ворога 304 соліда, на третій рік; 159 баранів на третій рік; 79 ярок на третій рік; за випас – 232 модії вина, 1 солід у сріблі, 2 денарії; ліньяриції – 25 солідів, 4 денарії; курчат з яйцями – 251, курчат королівських – 84.

94²⁹. *Про Боженсі: Гвідо, Марія, Софіса, Ізабель, Родульф, Фальгард і Альберея, дружина його, Марія де Валло Нозі, Ернауд-батько та Доен-матір її, Гальтерій та Бальтрудіс, дружина його, Гальтерій та Хільдеальдіс, дружина його. – Про Фурно Санкті Леобіні (Піч святого Леобіна). Теольт, жінка шартрська; Оріольд, Альберея, Гіллерм, Герін, Гако, Одо, Гіральд, Альфред, Ерсендіс, Гарін, Ерсендіс, Гальтерій, Тебальд, Гірард, Рікольдіс, Ітта, Фреєбергіс, Регіна.*

95. *Про Боженсі: Бенедікт, Гірбауд, Мілесенда, Жосфред, Рікерій, Раїмберга, Артант, Гіллерм, Ельбергаут, Гіральд, Гальтерій, Одо, Флогуїн.*

96. *Хуго, Лігарт, Агнес, Оделіна, Рамнульф, Маркарій, Петро, Бенедікта, Ротленд, Мінард, Аалес, Ренбургіс, Стефан, Гірберга, Гоалум, Хоїс, Ландрік, Ренбургіс, Гальтерій, Оделіна, Хуберт.*

²⁹ Порожнє місце, що залишилось на прикінці огляду Ведрарія, було заповнене наприкінці XI – на початку XII ст. переписом людей абатства Боженсі (Vaugency) та низки місцевостей біля Шартру та Першу. Дехто зафіксований із прізвиськами, які визначають місце його походження.

97. *Леоїс, Алерм, Херберт, Бернольд, Радульф, Ааное, Гальтерій, Айє, Берта.*

98. *Гварін, Гвіллельм, Амальрік, Гodefред, Аларік, Гірард, Херсанд, Гвіллельм, Асцеліна, Гіслеберт, Лізуїя, Хуго, Жосцеліна, Радульф, Альбургіс, Райнгардіс, Летардіс, Райнерій, Хелуїс, Ернальд, Мілесіндіс, Гіслеберт, Альберт, Урс, Хелуїс, Рікард, Ерменгардіс, Оделіна, Одо, Марія, Гodefред, Марія, Хенрік, Гвіард, Хуго, Гойсберт, Анстасія, Фродо, Хуго, Гварін, Осанна, Родульф, Бовевальдіс, Крістіан, Одо де Мостер, Ернольд де Боневаль, Хільдеєр дель Саліве, Роберт Еліот, Мартин, Софізія, Стефан, Фулько, Летардіс, Осмьое, Госка, Херберт, Родульф, Аалес, Еренбургіс, Мілесендіс, Госка, Хільдебургіс, Рікард, Ланфред, Аугардіс, Гваренгерій, Аалес, Жольдуїн, Хоїс, Грааланц, Гервей, Ройтлем, Радульф, Мемфеліс, Орем, Аймерік, Летардіс, Райнальм, Андреас, Хільдесендіс, Гвальтерій, Еренбургіс, Елінанд, Гілія, Хункгерій, Софісія, Летардіс, Морін, Віталіс, Дуа, Осберн, Лавренція, Хільдуїн, Рікард, Леда, Гвальтерій, Гварбургіс, Енгерберт, Гвальтерій, Гвальтерій, Гвіллельм, Роска, Осмундіс, Гвіллельм, Орїельдіс, Берта, Ізабель, Радульф, Еренбургіс, Жосфред, Херманд, Оделіна, Марія, Лізуя, Оделіна, Гіслеберт, Енмеліна, Хенмард, Ава, Авеліна, Роберт, Аалант, Одо, Хенрік, Хільдебургіс, Гварнерій, Енмеліна, Радвала, Вієлл, Гвіллельм, Рікельдіс, Гвальтерій, Майнард, Аалес, Роберт, Ерменгардіс, Гвіллельм, Рікельдіс, Гвальтерій, Майнард, Аалес, Роберт, Ерменгардіс, Гвіллельм, Оделіна, Ерсанд, Гунтерій, Гвіллельм, Радульф, Аалес, Херменільдіс, Моранд, Еренбургіс, Менольд, Райнальд, Рікард, Гodefред, Стефан, Теодерік, Енмеліна, Гварін, Еренбургіс, Аугварт, Фульхерій, Хуго, Райнальд, Родульф, Хервей де Малесво, Гвідо, Тебауд, Бернард син Ное, Райнальм, Дрого де Бельвайц, Мартин, Мілесендіс, Гвіллельм, Ентельбольд, Бенедикт, Хуго, Сузанна, Гвальтерій, Ааліц, Енмеліна, Гіслеберт, Гірард, Марія, Гвіллельм тесляр, Аделіна, Летардіс, Рабургіс, Ланберт, Оделіна, Хуго, Мабілія,*

Жосфред, Асцеліна, Жоанн, Ерменгардіс, Роберт, Ерменальд, Гвальтерій, Оделіна, Госфред, Енмеліна, Віелл, Аделіна, Райнальд, Оделант.

99. *Оделіна, Хуберт, Гефред, Аалес і дружина його з Канпо Рембальт, Хільдеардіс і Мікаель син її, Бартоломей Дроарц лі Фьотр, Ансольд і Фробурк, Рогерій, Марія, дружина його, Фулькард, Тецеліна Шартрійка, Гіллерм і Аннес, Фультерій де Боженсі, Гальтер і Аалес, Констанція, Хуберт де Бруоль, Рікольт, дружина його, Гіллерм, Ізраель, Гвідо пресвітер, Аалес, Рогерій, Жоанн, Александра, Ізабель, Еренбургіс, Рікерій, Ходьєрна, Ізенбард, Ріхельдіс, Альберт, Мілесендіс, Тібольт, Мілесендіс.*

100. *Фульквіс, Айюль, Ерментальт, Жослен, Віберт, Хульдеар, Ернауд, Емеліна, Тецеліна, Емеліна, Асцеліна, Гальтерій, Мерсер, Іву, Сімон Гальтер, Марія, Бернерій, Аделіна, дружина його, Коластіс, Нербертама, Жосцельм, Гвіллерм, Рікард.*

101. *Стефан, Берноїс, Гварін, Аймерік, Ротберт Тортіс, Госфред, Жоска, дружина своя, Жоанн, Беренгер та Берта, дружина його, Летарт, Гверрі та дружина його, Хуго Люкот, Херберт, Гвіллерм, Беатрікс та Базілія, донька його, Райнерій та Альбургіс, дружина його, Гарнерій, Альбургіс, Ізенбард та дружина його, Менард, Аалес, Родульф, Аймерік і дружина його, Хольдесендіс, Мартин і дружина його, Херберт.*

102. *Перментарій, Марія, Жодуїн, Беатрікс, дружина його, Фульберт, також Фульберт, Рікбольд, Аалес, Ерменгардіс, Арнульф, син його, Хуго де Каорс, Гіло, Ая, Беатрікс, Тебауд, Фулькоїн лі фільц Рольфо, Ротберт, Аалес, Фульхерій, Гірберга, Ланберт, Доа, Роберт, Гвітбурдіс, Фромунд, Ерменгардіс, Ерсендіс, Гаультерій, Аалес.*

103. *Хільдерій, Жоско, Алельм, Гірард Мансель, Лоонарт, Гвілелельм, Райнард де Блаї, Ротберт Окреа, Паган Патрицій, Матей де Соліне, Хільдрік, Еренбургіс, Хуберт,*

Жайндокс, Енмеліна де Бальженсі, Елізабет, Амеліна жінка, Гвіллем, Дрого, Гібургіс, Марія, Озмунд, Фромунд, Ротберт з Мавританії, Ламберт, Гарін Ревель, Гвіллерм, Паган, Ротерій де Роска, Теканда жінка його, Гіслеберт, Гільдебургіс, Хуго, Ернауд, Ротберт, Гвіллерм, Ротбертой і дружина його Хільдуїдіс з Руберія.

104. Про Санкта Марію: Аймерік, Гальтерії, Хервей, Лігерій, Ландрік і дружина його Іссенберга, Оссанна, Гіральд і дружина його з Ножана, Ролленд, Хільдеберга з Мавританії, Гіслеберт, Райнальд і дружина його з Боженсі, Ходьерна, Альбургіс, Оделіна, Жоанн, Уго, Ерменольд, Еренбургіс, Іссабель, Жосфред, Бендікта, Райнальд і дружина його, Фротер і дружина його, Радульф, Гілл..., Хенгербольд, Одо, Крістіан.

105. Шартрійці: Херменбургіс, Ротберт, Еренбургіс.

106. Гвіллем пресвітер; Гірульф, Гварнерій, пресвітери; Хорріс, Сапіенсія та дружина його, Гвіллем і Хоранда, матір його, Бернард і дружина його.

107. Ное та Марія, дружина його, Крістіан і Леогардіс, дружина його, Хуго, Інноте, Фромунд, Гірард, дружина його, Ротберт, дружина його, Гвіллем, дружина його, Гвіллем л'Алоер, Родульф, Каїн (Шен?), Одо та дружина його, Райнальд з Матріоля, Гвіллем лі філь Анберт, Андріс, Лалькрін, син його, Жофред лі філь Хоррі, Грімоль і Мілесент, дружина його, Фромунд з Капелли.

108. Рікард, Ротберт, Ізабель, Граульніу, Райнальд, Крістіан.

109. Мілесендіс, Гвіллем, Фулько, Фреесендіс, Рікельдіс, Ротерій, Гварін, Нолькат, Констанція, Гвосфрід, Аалес, Дуранн, Амеліна, Херберт, Гварін, Раннульф, Хільдебургіс, Госфред, Роберт, Констанцій, Ерменгардіс, Райнальд, Стефан, Родульф, Роберт, Робес, Гальтерії, Гвідбоїс, Гіслеберт, Гіслард, Аубургіс, Ерменгардіс, Жерлент, Мартин, Латардіс, Херберт, Рікард, Рікельдіс, Гвіллем, Ерменгардіс, Жосфред син Ульріка, Жослен лі корвезер

(чоботар), Херберт і дружина його, Жоанн син Майнейрія і дружина його, Хуго з Ножану і син його та донька, Рогерій син Босолена та дружина його, Лауренція, Райнальд, Гвісмунд і дружина його, Флахауз і дружина його, Гвіллельм, Родульф з Бона Валле, Крістіан, Одо з Монастиря, Арнульф з Бона Валле, Отгерій з Саліве, Роберт, Хеліот.

110. Про Мавританію³⁰: Гвіллельм купець, Роберт і Сісілія, дружина його, Гіральд з Боскеля та Ізабель, дружина його, Хенрік і Еренбургіс, дружина його, Гірольд з Херсея та Ерменольдіс, дружина його.

111. Про Монте-Міраль³¹: Бенедикт, Буссун, Еренбургіс, Фроїліна, Роберт, Херберт Рабель, Петро і Марія, дружина його, Гвіллельм син Гіларда та Лікардіс, дружина його, Давид, Фротмунд та Ізабель, дружина його, Тебальд і Ренбургіс, Рікерій та дружина його.

112. Про замок Сенонк³²: Хуберт, Радульф, Фульхерій, Квінтін, Ізуард, Еркембальд, Герман, Крістіан.

113. Про Мавританію: Ротберт, Гвіллельм з Марена, Гвіллельм з Монткорлена, Ротберт з Прулей, Хуго з Боски, Матільдіс, Жосфред з Ревері, Лесцеліна, Гіллем з Бельфей, Арнульф з ла Меснерей, Хуберт, Гвіллельм з Аспра, Родульф син Хільдеарда, Гвідо.

114. Про Мавританію чи про Боженсі: Теодерік, Герман, Ренуїс, Амік майстер, Ротберт, Анстеза.

115. Про Боженсі: Рогер ло регратер (перепродавець?), дружина Емеліна, Бернар лі мінер (молодий?) та Гвітвін та Оделіна дружина його, Мартин, ам... Рігауди, Ротберт Портегер та Хемріс корвесер (чоботар), Ерменгар ла Роз.

116. Гіслеберт лі бургер (містянин), Бертранн, Херберт, Хуберт.

³⁰ Моргань-о-Перш (Mortagne), центр церковного округу в діоцезі Се, Нормандія (суч. комуна в деп. Орн).

³¹ Монмірай, в діоцезі Шартра.

³² Сенонш, в діоцезі Шартра.

VI. Короткий опис Спіногіла³³

1. Є в Спіногілі господський манс з будинком та всіма господарськими будівлями в достатній кількості. Є там орної землі 6 культур, що мають 150 бонуаріїв, де можна посіяти 250 модіїв. Є там винограднику 100 арипенів, де можна зібрати вина 850 модіїв. Є там луки 30 арипенів, де можна зібрати 50 возів сіна. Є там ліс, що має загалом 1 з половиною льє, де можна вигодувати 200 свиней. Є там 1 млин, звідки виходить в щорічний чинш 60 модіїв.

2. Має там Рікберт в бенефіції церкву, ретельно облаштовану з усією оздобою, до якої належить 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 7 з половиною арипенів, луки – 3 арипени. Та є в господському майні 2 манси, що мають орної землі 11 бонуаріїв, 12 арипенів винограднику, 6 арипенів луки.

3. Гамальфред колон та дружина його, колона на ім'я Адальхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 5 арипенів. Сплачує за випас 3 модії вина та на другий рік – 1 барана, та на другий рік – 2 соліди та 3 денарії, та ліньяриції – 4 денарії, 100 гонтин; та відробляє в господському винограднику 1 арипен; оре під яровину 2 пертики; польового, ручного, підвізного відробітку – скільки йому призначено.

4. Донефред, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та половину антсінги, винограднику – 3 арипени та четверту частину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

5. Ерменарій колон і дружина його колона на ім'я Сіклефріда, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Сіклехільдіс; Вандальберт, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв з половиною антсінги, винограднику – 3 з

³³ Суч. комуна Епіне-сюр-Орж (Épinau-sur-Orge), деп. Ессонн. До самої Французької революції належав абатству Сен-Жермен.

половиною арипени, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

6. Рагамбольд колон і дружина його колона на ім'я Аклевальда, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей, Хільдебольда та Рагамбергу; Варнад колон і дружина його колона на ім'я Адальгудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Адальгіс, Дроктара. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 2 з половиною арипени. Сплачують так само.

7. Аклеверт колон і дружина його колона на ім'я Ландісма, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Електео, Гіслеверт, Еліктільдіс, Ульфрамна. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 3 арипени та четверту частину арипена, луки – 5 арипенів. Сплачує так само.

8. Адальхарій, колон святого Германа, має при собі 2 дітей, Рестоїна та Адальгудіс; Вальдемія вільна. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 7 арипенів. Сплачують так само.

9. Бертарій колон і дружина його колона на ім'я Дрокберта, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Ерлефред колон і дружина його колона на ім'я Рагхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Райнтхард, Гільтрамна, Рагентрудіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 7 арипенів. Сплачують так само.

10. Бальдольд колон і дружина його колона на ім'я Бальтфріда, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Бальдоїн, Айрхільдіс, Бальдісма, Вальтарій; Ельдоїн, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв та 2 антсінги,

винограднику – 3 арипени та дві [третіх] частини арипена, луки – 2 з половиною арипени. Сплачують так само.

11. Бернеард колон і дружина його, колона на ім'я Ротберта, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Ерменгарій. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

12. Ерменольд колон і дружина його, колона на ім'я Аклісма, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ерменарій, Амальрік; Фраменгарій колон і дружина його колона на ім'я Ландедрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен, Флодоільдіс, Фраменгільдіс, Флодоїс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени та дві [третіх] частини арипена, луки – 4 з половиною арипени. Сплачують так само.

13. Лантфред колон і дружина його, колона на ім'я Гентільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Гунтберга, Друктільдіс; Мартин колон та дружина його, колона на ім'я Плектрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 5 арипенів. Сплачують так само.

14. Евреханій колон має при собі матір та сестру; тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

15. Бернехарій колон і дружина його, колона на ім'я Юдільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Бернегіс, Берноїн; Страдідів колон і дружина його, колона на ім'я Валантрудіс, люди святого Германа, мають при собі 1 сина на ім'я Анстасій. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

16. Ерменфред колон і дружина його, колона на ім'я Скупілія, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Скопілій, Аганфред, Ансарій, Блітгарій, Ерменфріда. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

17. Анстасій колон і дружина його, колона на ім'я Бертільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Лаїдрад, Макхільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – так само. Сплачує так само.

18. Герменульф і дружина його, колона святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Герман, Паскварій, Аклехільдіс, Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

19. Гунтберт і дружина його, колона святого Германа на ім'я Теуделіндіс, мають при собі 4 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

20. Вальдегарій колон і дружина його, колона на ім'я Адальгардіс, люди святого Германа, що мають при собі 2 дітей таких імен: Адальгіс, Леутгардіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує за випас 1 модій вина, 1 вівцю; інше сплачує як Гамальфред.

21. Ельдрад колон і дружина його, колона на ім'я Адальгардіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Адальрад, Рагамберта; Ерменольд колон і дружина його, колона на ім'я Херканхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Херканрада. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

22. Фулькоїн колон і дружина його, колона на ім'я Адальгрімна, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Бертфред, Фулькоїс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

23. Аутгарій колон і дружина його, колона на ім'я Ланда, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Лантберт, Аутберт, Аутгільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

24. Сікхай колон і дружина його, колона на ім'я Блатсінда, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Хільтрудіс, Ауструдіс, Сікхільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 та четверту частину арипена. Сплачує так само.

25. Адальманн колон і дружина його, колона на ім'я Ельдоїс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Адальрада; Інго колон і дружина його, колона на ім'я Адальбольда, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Агамбод. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

26. Ландрік колон і дружина його, колона на ім'я Агентрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ландрада, Фраменгільдіс; Альдедрудіс, колона святого Германа, має при собі 1 дитину таких імен: Хальтберт³⁴; Данегільдіс, колона святого Германа, має при собі 3 дітей таких імен: Домінік, Ландольд, Амальберга. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

³⁴ Первісно значилось „2 дітей”, а після імені Хальтберта йшло ще одне, яке було вимарано із текста.

27. Рагамберт, колон святого Германа, має при собі 3 дітей таких імен: Рагенарій, Рагамберта, Годеліндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

28. Сікхарій колон і дружина його, колона на ім'я Остедрудіс, люди святого Германа, має при собі 4 дітей таких імен: Ерменольд, Рікхарій, Ерменарій, Ерменільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен та дві [третіх] частини арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

29. Бернехард колон і дружина його, колона на ім'я Гентільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Агентей, Хільдоїс, Агамберга, Альдеберга; Адрехарій і дружина його, колона святого Германа на ім'я Аутліндіс, мають при собі 2 дітей таких імен: Хільдебольд, Фарохільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 7 з половиною арипенів. Сплачують так само.

30. Адальхарій колон і дружина його, колона на ім'я Рандоїльдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Ратберт, Ратгіс, Адальхільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв з половиною антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

31. Рандоїн колон і дружина його, колона на ім'я Гізоїльдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Альдоїн, Рагентей, Гірбольд. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

32. Інгальмар і дружина його, колона святого Германа на ім'я Берла, мають при собі 2 дітей таких імен: Саул, Інгальсіндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

33. Бертрамн колон і дружина його, колона на ім'я Аутрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен і дві [третіх] частини арипена, луки – 1 арипен. Сплачує за випас 2 модії вина та 1 барана. Відробляє у винограднику 1 арипен. Оре під озимину 4 пертики, під яровину 1 пертику. Ручного, підвізного відробірку, скільки йому доручено. Курчат 3, яєць 15.

34. Ермбольд колон і дружина його, колона на ім'я Аклетрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Амальрік, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

35. Ардоїн колон і дружина його, колона на ім'я Лізегундіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Фротберт, Дагоберт, Іоанна; Аклульф, колон святого Германа. Ці двоє тримають половину сервільного мансу, що має 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 2 з половиною арипени. Сплачують за випас – 1 з половиною модій вина та відробляють у господському винограднику 4 арипени, та ручного відробітку в кожен тиждень – 2 дні. Курчат – 3, яєць – 15.

36. Радоард літ і дружина його, літа на ім'я Сіклетрудіс, слачує 8 денаріїв, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачує за випас 3 модії вина. Відробляє 4 арипени у винограднику, в кожен тиждень польового відробітку – 2 [дні]; ручного, підвозного – скільки йому доручено.

37. Інгальберт серв і дружина його, колона на ім'я Данегільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 1 арипен. Сплачує 2 модії вина. Відробляє у винограднику 4 арипени та ручний відробіток. Курчат – 3, яєць – 15.

38. Аклехард, колон святого Германа, тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен та четверту частину арипена. Сплачує так само.

39. Вальдегарій колон і дружина його, колона на ім'я Ерменільдіс, люди святого Германа. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – четверту частину арипена. Сплачує за випас 1 модій вина. Відробляє у винограднику 4 арипени та ручний відробіток у будь-який тиждень. Курчат – 3, яєць – 15.

40. Мавронд колон і дружина його, колона на ім'я Агільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – половину арипена, луки – дві [третіх] частини арипена. Сплачує так само.

41. Маврін, колон святого Германа, має при собі 1 дитину; тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен. Інше сплачує як Радоард.

42. Домінік серв і дружина його, колона на ім'я Гаудільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Інше сплачує як Вальдегарій.

43. Гундольд колон і дружина його, колона на ім'я Аутбольда, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Інше сплачує як Радоард.

44. Константин колон і дружина його, колона на ім'я Інгельтудіс, мають при собі 1 дитину та матір і 2 братів, і 1 сестру. Тримає 1 сервільний манс, що має 7 бонуаріїв орної землі, винограднику – 2 арипени. Інше сплачує як Вальдегарій.

45. Гальтфрід серв і дружина його колона тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв,

винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен³⁵.

46. Скубікул колон і дружина його, колона на ім'я Теодільдіс, люди святого Германа, що мають при собі 2 дітей. Тримає 1 госпіцій, що має орної землі 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен. За це відробляє у господському винограднику 1 арипен та в будь-який тиждень – 1 день. Курчат – 3, яєць – 15.

47. Гунтхад, колон святого Германа, має при собі 1 сестру; тримає 1 госпіцій, де має орної землі 1 з половиною антсінгу, винограднику – 1 арипен; та відробляє за це 1 арипен. Інше – так само.

48. Амад і Рагенольд, колони святого Германа, мають при собі матір. Ці двоє тримають госпіцій, що має орної землі 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен. Сплачують 1 модій вина та відробляють у винограднику 2 арипени, в будь-який тиждень – 3 дні; яєць – 10, курчат – 2.

49. Ельдїєнг, колон святого Германа, тримає госпіцій, що має орної землі 2 бонуарії та половину антсінги, винограднику – половину арипена. За це відробляє у винограднику 1 арипен, в будь-який тиждень – 1 день. Курчат – 2, яєць – 10.

50. Аклевальда, колона святого Германа, має при собі 2 дітей; тримає 1 госпіцій, що має орної землі 1 антсінгу. За це відробляє у винограднику половину арипена. Курча – 1, яєць – 5.

51. Манцебод колон і дружина його, колона на ім'я Бертхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Тримає 1 госпіцій, що має орної землі 2 антсінги, винограднику – дві [третіх] частини арипена. Сплачує 1 модій вина. Відробляє половину арипена у винограднику та обробляє господський город. Курчат – 3, яєць – 15.

³⁵ Цей параграф доданий до основного тексту, але дуже близький за часом.

52. Інгальбольд, священник³⁶ святого Германа з бенедикція Годоена, тримає наш госпіцій, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – три [четвертих] частини арипена. Сплачує 1 модій вина, обробляє 1 арипен та 1 антсінгу, та в будь-який тиждень – 1 [день] польового відробітку та 1 день. Курчат – 3, яєць – 15.

53. Мартин, колон святого Германа, має при собі 2 дітей; тримає 1 госпіцій, що має орної землі 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен. І за це відробляє 1 арипен у господському винограднику, та є лісником господського лісу та винограднику.

54. Ундойн тримає 1 госпіцій, що має орної землі 3 бонуарії. Сплачує 1 модій вина та 3 денарії і відробляє 1 арипен та 5 пертик. Польового, ручного відробітку – скільки йому доручено.

55. Має там Рагамбольд у бенедикції 1 манс, що має орної землі 11 бонуаріїв та 1 з половиною антсінгу, винограднику – 4 арипени, луки – 3 з половиною арипени.

56. Ці заприсяглися: Ельдрад, Анстасій, Ерлефред, Скубікул, Донефред, Адальманн, Бернеард, Рагамберт, Радоард, Маврін, Аутгарій, Вальдегарій.

57. Є в Спіногілі, відповідно до вище записаного, 32 вільних манси. Сплачують гостиліція 68 солідів, на третій рік – 19 баранів, на третій рік – 13 овець; ліньяриції – 10 солідів, вина за випас – 68 модіїв, гонти – 3 тисячі, курчат із яйцями – 96.

Є 11 сервільних мансів. Сплачують за випас вина 19 з половиною модіїв, курчат із яйцями – 33.

Є там же 9 госпіцій. Сплачують 4 модії вина, курчат із яйцями – 17, денарії – 3.

58. Ці є сервами у віллі Спіногіл: Домінік, Готбольд, Йорданіс, Домініка, Хільдегардіс, Радоара, Фротліндіс, Бертхільдіс, Рагенардіс, Беата, Раноїс, Донефред, Едрал, Елія,

³⁶ В оригіналі – sac, що Б. Герар вважав скороченням від sacerdos – священник.

Елізабія, Адалард, Оділард, Райноїс, Адаліндіс, Адальрада, Хільдегардіс, Адальхільдіс, Флодальд, Гаудальд, Мартина, Годельберт, Секхад, Адальберт, Рікхард, Інгальберт.

59. Є в окрузі Безансона³⁷ абатство св. Урсина³⁸ понад річкою Дувій³⁹, та до того абатства належать вілли таких імен: Кувініак⁴⁰, Подвір'я Ульдульфа⁴¹, що належать кіновію св. Германа.

VII. Короткий опис Вілларіс⁴²

1. Є у Вілларіс, в братській целлі господський манс з будинком та всіма іншими будівлями в достатній кількості.

2. Є там дві церкви⁴³ з усією оздобою ретельно споруджені.

3. Є там орної землі 10 культур, де можна посіяти 600 модіїв.

³⁷ Слова *pagus Vesuncensis* в даному випадку позначають не округ, але діоцез Безансона.

³⁸ Св. Урсін – це помилка. Має бути св. Урсіцин, товариш св. Коломбана. Заснований ним монастир добре відомий із VII ст. Він дав початок містечку Сен-Урсан (*Saint-Ursanne*, *Sankt-Ursitz*) в швейцарському кантоні Юра.

³⁹ Річка Ду (*Doubs*), притока Сони.

⁴⁰ Кувініак (*Chuviniacus*) – стара назва суч. Шевне (*Chevenez*, *Kevenach*) у кантоні Юра.

⁴¹ Муніципалітет Куртеду (*Courtedoux*) у кантоні Юра. Вперше загаданий у 814 р. під назвою *Curtis Udulphi*.

⁴² Комуна Ла-Сель-Сен-Клу (*La Celle-Saint-Cloud*), деп. Івлін, 4 км на північ від Версаля. Місцевість була подарована монастирю Сен-Жермен близько 700 р. абатом Вандремаром. Первісна назва невідома, тож довгий час селище згадується просто під назвою *cella* – невеликий монастир, точніше житло групи монахів, що входить до складу більшого абатства. Лише в акті 829 р. вона вперше названа *cella quae dicitur Villaris*. Залишалась у власності монастиря до 1683 р., коли Ла-Сель-Сен-Клу був викуплений королем Людовиком XIV задля облаштування парку.

⁴³ Згідно з „Чудесами святого Германа” (кін. IX ст.) нормани намагались тут спалити дві церкви – св. Петра та св. Германа. Остання знаходилась в 3 км звідти в суч. Ле-Шене.

Є там старого винограднику 53 арипени; нового винограднику, що його насадив пан Ірмінон абат, 9 арипенів, де можна зібрати загалом 400 модіїв.

Є там луки 50 арипенів, де можна зібрати сіна 40 возів.

Є там лісу за оцінкою усього в обхід 2 з половиною лье.

Є в Нірбанії лісу 3 бонуарії.

Є в Лебіаці⁴⁴ ліс, де можна прогодувати загалом 170 свиней.

4. Є Бодо колон і дружина його колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 7 арипенів. Сплачує на ворога 2 соліди срібла, вина за випас – 2 модії; на третій рік – 100 гонтин; огорожі – 3 пертики. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики. В будь-який тиждень – 2 [дні] польового відробітку, 1 [день] ручного відробітку. Курчат 3, яець 15; і підвозний відробіток – скільки доручать. І має половину млина, з якого сплачує 2 соліди срібла.

5. Фрамберт колон і дружина його колона на ім'я Оделіндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен та дві [третіх] частини арипена, луки – 2 арипени та третю частину арипена. Інше сплачує як Бодо за виключенням гонти.

6. Ці двоє тримають інший манс в чинші, що має орної землі 13 бонуаріїв, винограднику – 6 арипенів, луки – 6 арипенів. За це сплачують 5 солідів та 4 денарія.

7. Вальтарій серв має при собі 1 дитину; Вальдегауд серв і дружина його, колона на ім'я Елегія. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени.

⁴⁴ Леві-Сен-Ном в окрузі Рамбуйс, в 20 км на південний захід від Ле-Сель-Сен-Клу.

Відробляють у винограднику 4 арипени. За виключенням гонти все інше сплачує як Бодо.

8. Рагенольд колон та дружина його, колона на ім'я Адалсьіндіс, мають при собі 6 дітей; Флодоїн колон та дружина його Агенільдіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Інше сплачує як Бодо.

9. Йосеп колон та дружина його, колона на ім'я Берта, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. За виключенням гонти інше сплачує так само.

10. Ермфред, чоловік святого Петра, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Інше – так само.

11. Бертульф колон і дружина його, колона на ім'я Євсебія, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1. Окрім гонти, інше – так само.

12. Агенрік колон і дружина його, колона на ім'я Герільдіс, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – третю частину арипена. Окрім гонти, інше – так само.

13. Теодальд колон і дружина його, колона на ім'я Ерібольда, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Евребальд, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Інше – так само.

14. Вітхельм серв та дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв,

винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен, відробляє у винограднику 4 арипени. Інше – так само.

15. Радоїн серв і дружина його, колона на ім'я Герментрада, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, луки – 2 арипени. Відробляє у винограднику 4 арипени. Окрім гонти, інше – так само.

16. Радульф колон; Ерлольд колон і дружина його, колона на ім'я Одільберга, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей; Вальтсінда, колона святого Германа, має при собі 4 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Інше – так само.

17. Ерменгауд колон і дружина його, колона на ім'я Бертрамна, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 2 арипени. Окрім гонти, інше – так само.

18. Сіндульф серв і дружина його, рабиня на ім'я Бертедрудіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Бенегауд і дружина його, рабиня святого Германа на ім'я Райнберга, мають при собі 2 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Окрім гонти, інше – так само.

19. Ермоїн; Наталіс колон і дружина його, колона на ім'я Аудімія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 з половиною арипени. Окрім гонти, інше – так само.

20. Фротбольд, серв святого Германа; Деодат колон і дружина його, колона на ім'я Варнехільдіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – половину

арипена, луки – 1 арипен. Сплачують на ворога – 2 соліди срібла, 1 модій вина. Орють під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики; та в будь-який тиждень – 2 [дні] польового відробітку. Відробляють у винограднику 4 арипени, на третій рік – 3 пертики огорожі.

21. Хільдегауд колон і дружина його, колона на ім'я Вітліндіс, мають при собі 3 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орні землі 4 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени. Окрім того, що не оре під яровину, інше відробляє як Бодо.

Про Буслонове Подвір'я⁴⁵

22. Кріціан, колон святого Германа; Крістофоль колон і дружина його, колона на ім'я Хільдегудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачують на ворога 2 соліди срібла, 2 модії вина, на третій рік – 100 гонтин; 3 пертики огорожі. Курчат 3, яєць 15. Орють під озимину 3 пертики. Підвозного відробітку – як вимагається.

23. Гіроард і дружина його, колона на ім'я Бальтільдіс, мають при собі 2 дітей. Тримає 1 вільний ман, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Інше сплачує як Кріціан.

24. Ротхарій колон і дружина його, колона на ім'я Рестібія, люди святого Германа; Теутгауд колон. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Інше сплачує як Кріціан.

25. Фулькальд і дружина його, колона на ім'я Ріктрудіс, мають при собі 5 дітей; Ансбальд колон і дружина його, колона на ім'я Еліліндіс, мають при собі 3 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 1 антсінгу,

⁴⁵ Busloni Curtis, тепер частина комуни Булонь-Біанкур (деп. О-де-Сен), 8 км на схід від Ле-Сель-Сен-Клу.

винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

26. Фрамноїн колон і дружина його Ернегундіс, мають при собі 1 дитину; Гіслоїн колон; Сікхард колон і дружина його, колона на ім'я Еркантрудіс, мають при собі 3 синів. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени. Сплачують на ворога 2 соліди срібла, 2 модії вина; в будь-який тиждень – 2 [дні] польового відробітку. На третій рік виготовляють 3 пертики огорожі. Орють під озимину 4 пертики. Курчат – 3, яєць – 15.

27. Амальберт колон і дружина його, колона на ім'я Хільтрудіс, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 4 арипени, луки – 1 з половиною арипен. Інше сплачують так, як Кріціан.

28. Еркантей колон і дружина його, колона на ім'я Тейтла, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має 10 бонуаріїв орної землі, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Інше сплачує, як Бодо.

29. Ардоїн колон і дружина його, Фульберта, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен та дві [третіх] частини арипена, луки – 3 арипени. Інше сплачує, як Бодо.

30. Інгобод колон і дружина його, колона на ім'я Колонія, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Аклоїн колон. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – дві [третіх] частини арипена, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

31. Ермедрамн колон і дружина його, колона на ім'я Ерментера, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – дві [третіх] частини арипена, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

32. Мадальрік, колон святого Германа; Адалькарій і дружина його Мадальтудіс, колона святого Германа, мають при собі 2 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має [орної землі] 7 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

33. Ерменарій, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

34. Бертін колон і дружина його, колона на ім'я Рагенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Еврін, колон святого Германа. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв та половину антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 3. Сплачує так само.

35. Ерібальд колон і дружина його, колона на ім'я Рагенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Рестальд, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. Окрім того, що вина дає менше на 1 модій, інше сплачує так само.

36. Вульфард, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Інше сплачує як Бодо.

37. Гунсберт, колон святого Германа; Крістофоль, колон святого Германа; Мортгіль колон і дружина його, колона на ім'я Ерменгудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці троє тримають один вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 1 арипен. Сплачують на ворога 2 соліди срібла, 4 модії вина. Орють під озимину 8 пертик. Курчат – 6, яець – 30. На третій рік – 3 пертики огорожі. І мають один млин, за який сплачують 16 модіїв вина. В будь-який тиждень – 2 [дні] польового відробітку; ручного, дrevорубного відробляють скільки їм наказано; підвозного відробітку – скільки їм доручено.

38. Годеверт колон і дружина його, колона на ім'я Інгенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени. Сплачує на ворога 1 солід срібла, 1 модій вина. Оре під озимину 2 пертики. В будь-який тиждень [відробляє] 3 дні. Курчат 3, яєць 15. Підвозного відробітку – скільки йому доручено.

39. Вальтарій, колон святого Германа, тримає половину мансу, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен. луки – дві [третіх] частини арипена. Сплачує на ворога 8 денаріїв, 1 модій вина. Оре під озимину 4 пертики. Курчат 3, яєць 15. Ручного відробітку – скільки йому доручено.

40. Мартин колон і дружина його, колона на ім'я Бертоара, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Бертальд колон і дружина його, колона на ім'я Адальгардіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей; Херканарій колон і дружина його, колона на ім'я Вінтберта, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, луки⁴⁶ – 4 арипени, луки – 4 арипени. Окрім антсінги під яровину, інше – як Бодо.

41. Сіклеберт, колон святого Германа; Сегеверт, колон святого Германа; Сіклебальд, колон святого Германа. Ці троє тримали 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 3 арипени.

42. Рагентланд серв і дружина його, колона на ім'я Інграмна, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає один вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 4 арипени. Сплачує на ворога – 2 соліди срібла, 3 модії вина. Оре під озимину 8 пертик. На третій рік – 100 гонтин та 3 пертики огорожі. В будь-який тиждень – 2 [дні] польового

⁴⁶ Мусить бути „винограднику”.

відробітку. Курчат 3, яєць 15. Підвозного відробітку – скільки йому доручено. Відробляє у винограднику 4 арипени.

43. Годальхарій, колон святого Германа; Огеберт колон і дружина його, колона на ім'я Старгіса, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен та четверту частину арипена, луки – 2 арипени. Окрім антсінги під яровину, інше відробляє як Бодо.

44. Фрамберт, колон святого Германа; Ебрехард, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

45. Аманольд колон і дружина його, колона на ім'я Еркнтрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Натлахарій колон і дружина його, колона на ім'я Ерменільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

46. Гібоїн колон і дружина його, колона на ім'я Інгільдіс, мають при собі 2 дітей. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 арипен з половиною, луки – 2 арипени. Сплачує на ворога 1 солід, 1 модій вина. Оре під озимину 2 пертики. Польового, підвозного відробітку – скільки йому доручено. Курчат три, яєць 15.

47. Гірольд колон і дружина його, колона на ім'я Амада, мають при собі 2 синів та 1 доньку. Тримає половину мансу, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує на ворога 1 солід срібла, 1 модій вина. Оре під озимину 2 пертики. На третій рік – 2 пертики огорожі. Курчат 3, яєць 15. Підвозного відробітку – скільки йому накажуть.

48. Хаїртей колон і дружина його, колона на ім'я Рагентрудіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 20 бонуаріїв, винограднику 1 арипен та дві [третіх] частини арипена, луки – 4 арипени. За це обробляє 2 антсінги під озимину та польовий відробіток, та сплачує поштового коня.

49. Теудерік колон і дружина його, колона на ім'я Рагнільдс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – дві [третіх] частини арипена. Сплачує на ворога 1 солід, 1 модій вина. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики. Польового, підвозного відробітку – скільки йому доручено; ручний відробіток. курчат 3, яєць 15. На третій рік – 1 з половиною пертика огорожі.

50. Інго колон і дружина його, колона на ім'я Раттрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – третю частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує одну вівцю з одним ягням, за випас – 4 денарії; курчат 3, яєць 15; ручний відробіток.

51. Інгальрамн колон тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – третю частину арипена, луки – 2 арипени. Інше сплачує як Інго.

52. Гіслольд тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена, луки – 1 арипен. Інше сплачує як Інго.

53. Ерменарій, колон святого Германа; Бетліна, колона святого Германа, має при собі 4 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачують на ворога 1 солід срібла, 1 модій вина. Оре під озимину 4 пертики, під яровину 2 пертики. Ручний, польовий відробіток; курчат 3, яєць 15. На третій рік – 3 пертики огорожі. Підвозного відробітку – скільки йому доручено.

54. Мартин колон і дружина його, колона на ім'я Хільттрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує на ворога 1 солід срібла, 1 модій вина. Оре під озимину 2 пертики, під яровину – 1 пертику. Ручного, підвозного відробітку – скільки йому доручено. Курчат 3, яєць 15.

55. Антіан колон і дружина його, колона на ім'я Генана, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримає половину мансу, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, луки – 1 арипен. Сплачує на ворога 6 денаріїв. Оре під озимину 2 пертики. Ручний відробіток. Курчат 3, яєць 15.

56. Рестальд колон і дружина його, колона на ім'я Адрільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає орної землі 1 бонуарій та 1 антсінгу, відробляє в будь-який тиждень 1 день. Курчат 3, яєць 15.

57. Гіслольд має орної землі 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен. Сплачує за це 1 модій вина, 1 курча, 5 яєць; та в будь-який тиждень 1 день.

58. Ерменрад колон і дружина його, колона на ім'я Берегільдіс, мають при собі 6 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 3 з половиною арипени. За це обробляє під озимину 4 пертики та сплачує поштового коня.

59. Ебральд колон має орної землі 1 бонуарій; за це відробляє 1 день на тиждень. 1 курча.

60. Сікхельм тримає 1 журнал землі; за це відробляє 1 день на тиждень. 1 курча, 5 яєць.

61. Огеберт має 2 арипени винограднику і нічого за це не відробляє.

62. Генісм серв має при собі 2 дітей. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 2 антсінги. Сплачує вином (?). В тиждень – 2 [дні] польового

відробітку; ручний відробіток. Курчат 3, яець 15. Відробляє у винограднику 4 арипени, на третій рік – 1 пертика огорожі.

63. Вітлеїс серв і дружина його, колона на ім'я Гіслехільдіс, мають при собі 4 дітей. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Інше сплачує як Генісм.

64. Рагфрід колон і дружина його, рабиня на ім'я Адальгундіс, мають при собі 3 дітей. Тримаю 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 2 арипени. Сплачує 2 модії вина. Ручний відробіток. Курчат 3, яець 15. На третій рік – 1 пертика огорожі. Обробляє у винограднику 4 арипени.

65. Ерканальд серв і дружина його, колона на ім'я Еріберта, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачує 2 модії вина, курчат 3, яець 15. Польовий, ручний відробіток. На третій рік – 1 пертика огорожі. Обробляє у винограднику 4 арипени.

66. Гунтхарій серв і дружина його, колона на ім'я Ерканільдіс, мають при собі 5 дітей. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує 1 модій вина. Оре під озимину 2 пертики. Курчат 3, яець 15. На третій рік – 1 пертика огорожі. Ручний, польовий відробіток.

67. Бертальд серв і дружина його, рабиня на ім'я Ерментрудіс, мають при собі 4 дітей. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен. Сплачує 1 модій вина, 3 курча, 15 яець. Підвозний, ручний відробіток.

68. Вітбальд серв і дружина його, колона на ім'я Ерменільдіс, мають при собі 4 дітей. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу. Курчат 3, яець 15. Обробляє у винограднику 4 арипени; ручний, підвозний відробіток.

69. Радоард тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 1 арипен. Обробляє 1 антсінгу та сплачує 5 солідів срібла.

70. Крістінгауд, Раген, Герсінда, Радоард. Ці четверо мають орної землі 2 антсінги, винограднику – половину арипена. За це сплачують 1 солід срібла.

71. Фрамн має 1 бонуарій орної землі, 1 арипен винограднику. За це сплачує 6 денаріїв.

72. Айтінгауд має 2 антсінги землі. За це сплачує 8 денаріїв; та 1 день в жатву, та на лузі так само.

73. Хільдегауд сплачує 3 соліди.

74. Лотфрід сплачує чиншу 4 денарія.

75. Вульфланд і дружина його на ім'я Клара. Має землі 2 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. За це сплачує 2 соліди срібла. Оре під озимину 2 пертики.

76. Хільдегарій колон і дружина його, колона на ім'я Гіслефреда, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та половину антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 1 антсінгу. Сплачує чиншу 3 соліди срібла. Оре під озимину 1 антсінгу. 1 модій вина, 3 курчат, 15 яець.

77. Має Герард бонуарій землі. Сплачує за це чиншу 2 соліди.

78. Ерменрік і дружина його, колона на ім'я Адрехільдіс, має землі 2 бонуарії, під виноградником та лукою – половину арипена. За це сплачує 1 солід срібла та 6 денаріїв.

79. Гіслульф, чоловік святого Германа, має землі 1 бонуарій, винограднику – четверту частину арипена, луки – половину арипена. За це обробляє 1 антсінгу. Та чиншу – 2 соліди срібла.

80. Вальтарій чиншу – 3 денарії.

81. Вальтарій – 4 денарії, Елісм так само, Анструдіс так само, Радоільдіс так само, Євсебія так само, Ава так само,

Хільдуїльдїс так само, Хайрхард так само, Алемун так само, Хільдегарїй так само, Гїсла так само, Раген так само, Рантгуда так само, Готлїндїс так само, Нордоїн так само, Гїслефрїда так само, Раганфрїд так само, Крїстенгауд так само, Сїклехїльдїс так само, Герсїнда так само, Рагамберт так само, Хартгарїй так само, Отбальд так само, Ерканфрїд так само, Сїклеберта так само, Езау так само, Андрехарїй так само, Моронд так само і сестра його так само.

82. Є в Фїлькузі⁴⁷ 7 арїпенїв винограднику.

83.⁴⁸ Є в графствї Вітрамна, в окрузї Пїнсере, вілла, яку називають Магедон⁴⁹. І в цїй віллі є 1 власницький манс. І до цього мансу належать 24 госпїції з власницькою церквою, полями, лугами, виноградниками, з одним млином та будь-чим, що до того згаданого мансу вочевидь відноситься.

84. Знаходяться у Вілларї житло братів, друге, що тримають вищезазначені, 51 вільний манс, які сплачують гостилїція 83 солїди та 2 денарїя кожен рїк; за випас – 85 модїїв вина; 1 солїд срїбла, чиншу 28 солїдїв, 7 денарїїв, 17 модїїв вина, 3 овець; 2200 гонтин на третїй рїк.

Є 5 з половиною сервїльних мансїв. Сплачують 10 модїїв вина.

Сплачують курчат із яйцями загалом 183.

Сплачують 10 солїдїв в якостї форкапія.

85. В часи старого абата Альберїка⁵⁰ зайшла певна жїнка на ім'я Інта, благородна, яка себе передала святому Герману, кожен рїк сплачуючи 4 денарїя.

⁴⁷ Найвірогідніше суч. комуна Фурке (деп. Івлїн), 7 км від Ла-Сель-Сен-Клу.

⁴⁸ Цей абзац доданий значно пізніше написання Полїптику.

⁴⁹ Суч. комуна Медан (деп. Івлїн), що дійсно належав до графства Пїнсере – *ragus Pinciensis*.

⁵⁰ Роки абатства Альберїка – 987-990.

VIII. Короткий опис Новігента⁵¹.

Є в Новігенті господський манс з будинком та іншими будівлями в достатній кількості.

Є там орної землі 3 культури, котрі мають 55 бонуаріїв та можливо посіяти там модії пшениці.

Є там винограднику 41 з половиною арипен, де можна зібрати 300 модіїв вина.

Є там 43 арипени луки, де можна зібрати 120 возів сіна.

Є там лісу, за оцінкою усього в обхід 15 лье, де можна прогудувати тисячу свиней.

Є там 1 млин, з якого виходить річний ценз у 30 модіїв [зерна].

2. Є там 1 церква. Належить тій церкві 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику 1 арипен, луки 2 з половиною арипени.

3. Вульфард колон та дружина його вільна, на ім'я Ермоара, мають при собі 3 дітей таких імен, Вульфрік, Альдеберга, Вульфільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику 2 арипени, луки – 3 з половиною арипени. Сплачує на ворога вина 10 модіїв, за випас – модії 3, одне порося вартістю в один солід. Оре під озимину 6 пертик, під ярвину 3 пертики. Польового, лісорубного, підвозного та ручного відробітку, скільки доручено. Курчат 3, яєць 15. Возить вино, як належить. 100 гонтин. Робить на луці один арипен.

4. Бертульф літ та дружина його колона на ім'я Гізоберга, люди св. Германа; мають при собі 3 дітей таких імен: Акард, Агенард, Агія. Тримає вільний манс один з половиною, що має орної землі 3 бонуарії з половиною, 2 арипени винограднику, 3 арипени луки. Сплачує так само.

5. Хільдебальд колон та дружина його вільна на ім'я Трутліндіс, мають при собі 3 дітей таких імен: Фулькрай, Хільдрад, Маурсінда. Тримають 1 вільний манс із

⁵¹ Суч. комуна Ножан-л'Арто (Nogent-l'Artaud), деп. Ена, регіон О-де-Франс або Пікардія.

половиною, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику 1 арипен з половиною, луки 5 арипенів. Сплачує так само.

6. Герульф колон та дружина його колона на ім'я Сакса, люди св. Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії з половиною, винограднику 2 арипени з четвертою частиною арипена. Оре під озимину 4 пертики, під яровину 2 пертики. Інше сплачує як Вульфард.

7. Годехарій, колон святого Германа, має при собі двоє дітей таких імен: Бертрад, Берлоїндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику 1 арипен, луки 5 арипенів. Сплачує так само.

8. Гіслольд, колон святого Германа, має при собі 1 дитину на ім'я Гісліндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику 1 арипен та четверту частину арипену, луки 7 арипенів. Сплачує так само.

9. Фулькоїн, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії з половиною, винограднику арипен 1 з половиною, луки арипен 1. Сплачує так само.

10. Ерлефред та дружина його колона на ім'я Грімільдіс мають при собі 3 дітей таких імен: Вальтгрімн, Ерлоїс, Гоїтла. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 1 з половиною бонуарій, луки 1 арипен, винограднику половину арипену. Сплачує вина за випас 1 модій, інше – як з половини манса.

11. Гіроїн колон та дружина його колона на ім'я Вальдегардіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Героард, Гіроїс, Героільдіс, Мадаліндіс. Вульфрік колон та дружина його колона на ім'я Гіслоара, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ротмар, Гіслоїн. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику арипен 1 з четвертою частиною арипену, луки 4 арипени. Сплачують так само.

12. Хукбольд, колон святого Германа, має при собі матір та 2 братів таких імен: Гісліндіс, Гіследрудіс. Тримає

1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику арипен 1 та четверту частину арипену, луки 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

13. Фініт колон та дружина його колона на ім'я Хінкберта, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику арипен 1 та четверту частину арипену, луки 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

14. Флотгіс колон та дружина його колона на ім'я Годельгардіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Одельгіс, Теутгіс, Флотсідіс, Гільдегардіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та одну антсінгу, винограднику 2 арипени, луки 3 арипени. Сплачує так само.

15. Роїтль колон та дружина його колона на ім'я Адальберга, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Аудоен, Годоальд, Савія. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику 2 арипени, луки 1 арипен. Сплачує так само.

16. Рутбальд колон та дружина його колона на ім'я Бірта, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Вітрамн, Фускільдіс, Ісгільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику 1 арипен, луки 5 арипенів. Сплачують так само.

17. Хільдегінг, колон святого Германа, має при собі матір на ім'я Амальгардіс та брата на ім'я Вандрегарій та сестру на ім'я Еврегардіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику 1 арипен, луки арипен один з половиною. Сплачує так само.

18. Амбрік колон та дружина його, літа на ім'я Берінтільдіс, люди святого Германа; Амальгауд колон та дружина його, колона на ім'я Ернесідіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають манс вільний, що має орної землі 5 бонуаріїв з половиною, винограднику арипен 1, луки 3 арипени. Сплачують так само.

19. Сігебольд колон та дружина його, колона на ім'я Теудасія, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Сігебранд, Ермбранд, Дроктеліндіс, Теутхільдіс, Сігебургіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику 2 арипени, луки 2 з половиною арипени. Сплачують так само.

20. Ротхарій та дружина його, колона на ім'я Амальгільдіс, мають при собі 6 дітей таких імен: Ротліндіс, Ратхільдіс, Амальгардіс, Скопілій, Вальтхарій. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику 2 арипени, луки 3 арипени. Сплачує так само.

21. Теудольд, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику 1 з половиною арипен, луки 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

22. Ратгіс та дружина його, колона святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Ерменарій, Ротхад. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику 1 арипен, луки 4 арипени. Сплачує так само.

23. Вінегарій, староста, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику 1 арипен, луки 3 арипени. Сплачує так само.

24. Вульфеганд, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі бонуаріїв 5 з половиною, винограднику арипен 1 з четвертою частиною арипена, луки арипенів 2 з половиною. Відробляє у винограднику арипенів 2. Барана – 1; вина за випас 3 модії. Оре під озимину пертики 4, під яровину пертики 2. Польового, лісорубного, підвозного та ручного відробітку, скільки доручено. 100 гонтин, курчат 3, яєць 15.

25. Айульф, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику арипен 1, луки арипенів 6. Сплачує так само.

26. Ермгіль колон та дружина його, колона на ім'я Бальдегардіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Ермесідіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику 1 арипен та третю частину арипену, луки арипенів 5 з половиною. Сплачує так само.

27. Годельсад колон та дружина його колона на ім'я Агентрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей, таких імен: Рагентрудіс, Вульфедрудіс, Вальтхільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику 1 арипен, луки 2 арипени. Сплачує так само.

28. Варімберт серв та дружина його, колона на ім'я В[у]арліндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей: Варлаїк, Ванарій. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику 1 з половиною арипен, луки 2 арипени. Сплачує вина за випас 3 модії, 1 барана. Відробляє у винограднику 4 арипени. Оре під озимину 3 пертики, під яровину пертику. Ручного, підвізного, польового та лісорубного відробітку, скільки доручено. Курчат 3, яєць 15, гонтин 100, гірчиці повну ступу.

29. Фредегарій та дружина його, колона святого Германа на ім'я Анделіндіс, мають при собі 1 дитину на ім'я Фредек. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику арипен 1 та четверту частину арипену, луки арипен 1 з половиною. Сплачує так само.

30. Ермерамн, колон святого Германа; Вульфін колон та дружина його, колона на ім'я Анструдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину, на ім'я Ансбольд. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику 2 арипени, луки 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

31. Хільдебод та дружина його, колона святого Германа на ім'я Ароїс, мають при собі 5 дітей таких імен: Хільдесмод, Айроальд, Хільдефред, Хаймерік, Ебреарій. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв,

винограднику 1 арипен та четверту частину арипена, луки 1 арипен. Сплачує так само.

32. Еркамберт та дружина його, колона святого Германа на ім'я Адаліндіс мають при собі 4 дітей таких імен: Лантфред, Еркаліндіс, Ерменгардіс, Інгальберт. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику 1 арипен та три [четвертих] частини арипену, луки 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

33. Алагіз літ та дружина його колона на ім'я Рагамбургіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Рагамберт, Адальгіз. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику 1 арипен, луки 1 з половиною арипен.

34. Годеберт колон та дружина його, колона на ім'я Раїнтліндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Рагамберт. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 5 з половиною [бонуаріїв], винограднику дві [третіх] частини арипена, луки 4 арипени та дві [третіх] частини арипена. Сплачує так само.

35. Ансегіс та дружина його рабиня святого Германа, Гіслеберга, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей: Кустуїн, Гунтфред, Гаусфред, Амброзія. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, луки 2 арипени, За це відробляє... Сплачує за це 1 барана вартістю 4 денарії; 3 курчат, 15 яєць. Оре під озимину 2 пертики, під яровину – 1 пертику.

36. Пробард, колон святого Германа, тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, луки 4 арипени. Оре під озимину 2 пертики, під яровину – 1 пертику. Курчат 3, яєць 15. У будь-який тиждень [відробляє] 3 дні.

37. Евдальд серв та дружина його, колона на ім'я Ланда, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Хільдеберт, Хільдебранд, Лантфред, Гаудія. Тримає

сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії з половиною, винограднику три [четвертих] частини арипена, луки – 2 арипени. Сплачує за це 1 барана, вина за випас 3 модії. Оре під озимину 2 пертики, під яровину 1 пертику. 3 курчат, 15 яєць. Польового, лісорубного, підвозного та ручного відробітку, скільки доручено.

38. Ерлебальд, колон святого Германа, тримає половину мансу, що має 2 бонуарії орної землі, половину арипена винограднику, 1 арипен луки.

39. Берноїс – 4 денарії, Ділегільдіс так само, Гріма так само, Хільделільдіс так само, Аутбольд так само.

40. Вульфард має орної землі половину бонуарія; Годальхарій – 1 бонуарій; Флотгіс – половину бонуарія; Алакхіс – 1 бонуарій; Хільдегін – 1 бонуарій; Гіслольд – дві [третіх] частини бонуарія; Ерлефред – 1 з половиною бонуарій. Героїн – 1 бонуарій; Вульфрік – 1 бонуарій; Сікбольд – третю частину бонуарія; Варімберт так само; Пробард дві [третіх] частини бонуарія.

41 Хельвідіс із синами своїми.

42. Є в Новігенті, згідно із тим, що вище записано, 24 з половиною вільні манси. Сплачують на військові дії 205 модіїв вина, за випас – 74 [модії] вина, 20 з половиною поросят, 4 барани, 74 курчатка з яйцями.

Є сервільних мансів 10. Сплачують за випас вина 21 з половиною модій, 8 з половиною баранів, 650 гонтин, курчат з яйцями – 30.

IX. Короткий огляд Вілламільт⁵².

1. Є у Вілламільт власницький манс з будинком та іншими будівлями в достатній кількості. Є там 21 культура, великі та малі в усіх трьох деканіях, що мають 446 бонуаріїв, де можна посіяти 1500 модіїв зерна; старого винограднику – 68 арипенів, нового винограднику, який насадив пан Ірмініон – 17 арипенів, з яких можна зібрати 150 модіїв вина; луки – 76 арипенів, з яких можуть бути зібрані 100 возів сіна. Є там лісу, придатного до випасу свиней, в усіх деканіях 70 бонуаріїв, в яких можна прогодувати 100 свиней. Нового же [лісу], який наказав зростити пан Ірмініон – 7 бонуаріїв.

2. Є між Вілламільт та Альнідом⁵³ 22 млини, що приносять загалом 1490 модіїв живого зерна, 177 модіїв солодового сусл⁵⁴, 16 солідів срібла, 12 жирних свиней, 36 відгодованих курей, 600 яєць. Кожного разу дають 2 денарії з кожною жирною свинею, яку дають. І якщо ті, хто у Вілламільт наглядають за тими млинами, зможуть сліямати вугря, сплачують за це 100, що разом складає 900 [денаріїв?]. Якщо ж вони нічого не зможуть здобути, нічого за це не платять.

3. Є однак там 4 млини, які збудував пан Ірмініон, які досі ще не обкладені чиншем.

4. Є там церква, добре споруджена, на честь святого Мавриція⁵⁵. Належать цій церкві власницької землі

⁵² Суч. комуна Вільме-сюр-Ер (Villemeux-sur-Eure), деп. Ер-і-Луар. Первісною назвою була Villa Militum або Villa Militis. Поселення в X ст. було інфеодовано до сеньйорії Ножан-ль'Ермбер (суч. Ножан-ле-Руа), тримач якої втім знаходився у вассалітеті до Сен-Жермен-Де-Пре. 1180 року це був Радульф де Тені. 1219 р. Ножан перейшов до королівського домену.

⁵³ Оне-су-Кресі у 12 км від Вільме-сюр-Ер. Млини розташовувались на річках Ер та Блез.

⁵⁴ В тексті *de braciis*. Bracium (bracis, braseum etc.) – старовинне кельтське слово, що означає солод. У виробництві солода млин не потрібен. Однак перед виробництвом солодового (пивного) сусл, солод необхідно роздрібнити або перемолоти, що й пророблялось на тих млинах.

⁵⁵ Церква Сен-Моріс і зараз існує у Вільме-сюр-Ер. Теперішня будівля споруджена у XV-XVI ст. з окремими збереженими частинами, що походять з XI ст.

24 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 4 арипени, пасовиська – 1 бонуарій.

Належать цій церкві 6 мансів; вогнищ же 16. Землі загалом мають 74 бонуарії, луки – 1 арипен, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачують на ворога 12 солідів срібла, подушного – 6 солідів, 35 модіїв полби, 54 курча з яйцями, 700 дранок, 700 гонтин.

Є там 13 госпіцій, які відробляють 1 день в будь-який тиждень, якщо їх нагодусь.

5. Є там інша церква, добре споруджена, на честь святої Марії⁵⁶, яка підлежить вищезмальованій церкві. Цій церкві належать 4 бонуарії орної землі, 1 арипен луки, 1 бонуарій лісу та два серви.

6. Є в Бідоліді⁵⁷ церква добре споруджена. Належать до цієї церкви 6 госпітів. Є у цього пресвітера та цих госпітів 20 бонуаріїв орної землі, 3 бонуарії пасовиська. Сплачують разом на ворога 16 денаріїв, подушного – 2 соліди, августатика – 2 денарії, 20 секстаріїв полби, 15 курчат з яйцями. Відробляють 1 день в будь-який тиждень, та 2 в жнива. Орють половину риги.

7. Є у Віллі Гізона⁵⁸ церква добре споруджена. Належать цій церкві 12 бонуаріїв орної землі.

8. Вульфрамн, староста та колон, і дружина його, колона на ім'я Леутгардіс. Ці є їхні діти: Годаверт, Мавронт, Гульфрамн, Осанна, Елісанна, Годальсіндіс. Він живе у Віллі Теодульфа⁵⁹. Тримає 2 вільних манса, що мають 36 бонуаріїв орної землі. І наглядає там за службою; і сплачує коня та

⁵⁶ Церква Нотр-Дам-де-Вільме в XI ст. стала пріоратом, залежним від абатства Нотр-Дам-де-Кулон. Її було знищено під час Французької революції.

⁵⁷ Суч. комуни Ле-Булле-Тьєррі, Ле-Булле-Мівой та Ле-Булле-ле-Дез-Егліз (деп. Ер-і-Луар), що всі знаходяться на відстані 5-7 км одна від одної та межують із Вільме-сюр-Ер. Розділення перших двох топонімів прослідковують з XII ст. В XIII ст. Ле-Булле-Тьєррі була сеньйорією, залежною від шателена Ножан-ле-Руа.

⁵⁸ Комуна Жіронвіль-с-Невіль увійшла у 1972 р. до складу комуни Трамбле-ле-Вілляж (деп. Ер-і-Луар).

⁵⁹ Найближчий відповідник – суч. комуна Тіонвіль-сюр-Оптон (деп. Івлін) в 15 км на північний схід від Вільме.

випасає іншого; і дає на Різдво Господнє 4 свиней, двох великих та двох малих, і 1 корову.

9. Іворій колон і дружина його колона на ім'я Ерміна. Це їхні діти: Ерменгардіс, Фруда, Адальбургіс. І Фродак колон і дружина його, колона на ім'я Айтла. Це їхні діти: Леутгардіс, Фротбургіс. І Фродоард і дружина його, колона на ім'я Ербедільдіс. Це їхні діти: Адоард, Хільдоард, Ербоард, Акберга. Всі вони є людьми святого Германа; живуть у Вілламільт, тримають 1 вільний манс, що має 11 бонуаріїв орної землі, половину арипена винограднику. Якщо мають з чого, сплачують на ворога половину бика, якщо не мають з чого сплатити половину бика, сплачують 4 баранів; і кожний – 4 денарії за свою голову. Ліньяриції з усіх – 4 денарії; 5 модіїв полби на випас коня. 100 дранок, якщо їм не наданий ліс; якщо ж наданий ліс – 200 віддають; і ті, які тримають цей манс, відвозять ці дошки на господське подвір'я. І половина тих дранок залишається на господському подвір'ї, іншу ж половину з двох мансів везуть до монастиря. І сплачують разом 100 гонтин, не з господського лісу, але зі свого заготовлених. 6 курчат з яйцями. Та сплачують на третій рік 1 однорічну овечку. Орють під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики. Відробляють в полі скільки буде необхідно, та коли не орють, відпрацьовують три дні ручного відробітку. Та роблять весь рік поміж усіма трьома деканіями 1 віз вікаріски⁶⁰, якщо їм доручено.

10. Ванульф колон і Вінегіз, колон, люди святого Германа. Ці двоє живуть у Вілламільт. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, 1 арипен винограднику. Відробляють так само.

11. Адалільдіс, колона святого Германа. Ці її діти: Ракберт, Інгальберт. Та Бон. І Варімфрід колон, і дружина його, колона на ім'я Вінегардіс, люди святого Германа. Ці

⁶⁰ Wicharisca. Припускається, що це різновид підвозного відробітку, можливо підвоз гороху.

троє живуть у Вілламільт. Тримають 1 манс, що має 10 бонуаріїв орної землі, луки – 2 арипени, винограднику – четверту частину арипена. Сплачують так само.

12. Алак колон і дружина його, колона на ім'я Генгундіс. Це їх діти: Остревальд, Салак, Блатфрід, Амак, Дедоїк. І Вінегауд колон. Це – його діти: Остревольд, Гріма, Вінебургіс, Остревольда, Адальгріма. Та Героард колон і дружина його, колона на ім'я Адальтрудіс. Це – їхні діти: Герард, Ермольд, Герлау. Ці троє живуть у Вілламільт. Тримають 1 вільний манс, що має 9 бонуаріїв орної землі, 1 арипен луки. Сплачують так само.

13. Монтрамн чужоземець і дружина його, колона на ім'я Ерменавра. Це – їхні діти: Ерменарій, Ерменульф, Ерменільдіс, Ерменгардіс. І Адальгіз колон і дружина його, колона на ім'я Райнтільдіс: Адалард – їх син. І Ландольд колон і дружина його, колона на ім'я Леутрудіс. Це – їхні діти: Гаусбальд, Леуто, Гіслебальд. Ці троє живуть у Вілламільт. Тримають 1 манс, що має 12 з половиною бонуаріїв орної землі, половину арипена виноградників, шосту частину арипена луки. Сплачують так само.

14. Герурф колон і дружина його, колона на ім'я Гамальтрудіс. Та Адрегауд колон і дружина його, колона на ім'я Ансегундіс. Це – їхні діти: Адрегундіс, Ерменгардіс. Ці двоє живуть у Вілламільт. Тримають 1 вільний манс, що має 13 з половиною бонуаріїв орної землі, половину арипена луки. Сплачують так само.

15. Аклуїн колон. Це – його діти: Аклеард, Гамальберт, Доденільдіс, Акледонія, Дагуїн, Бальдрамн. І Амальгауд колон, і дружина його, колона на ім'я Агана. Це – їхні діти: Аган, Гамальбольд, Амальгільдіс, Аклеїльдїс, Амальгіс. І Гіслевольд, і дружина його, колона на ім'я Елісанна, з бенефіція Роткарія. Це – їхні діти: Інгальгарій, Інгальхард, Бернеард, Анстей, Ракберга, Іоанна. Та Анседей колон. Ці четверо живуть у Вілламільт. Тримають 1 вільний манс, що має 12 бонуаріїв орної землі. Сплачують так само.

16. Аклуїн колон і дружина його, колона з бенефіція Фрігіака на ім'я Теутліндіс. Це – їхні діти: Герман, Ербуїн, Ербона, Аклетрудіс. І Акбальд літ і дружина його, колона на ім'я Ульберта. Це – їхні діти: Теутбальд, Альдрада, Айтберга. Ці двоє живуть у Вілламільт. Тримають 1 манс, що має 10 бонуаріїв орної землі, четверту частину арипена винограднику, стільки ж луки. Сплачують так само.

17. Герхай літ і дружина його, колона на ім'я Мадальхільдіс. Це – їхні діти: Адалард, Герард, Герхард, Герлай. Та Вандремар колон. Це – його діти: Еркамбальд, Вальтхільдіс, Вальдедрудіс. Та Ербуїн колон і дружина його, колона на ім'я Елізабет. Це – їхні діти: Арвуїс, Герменарій, Ізентрудіс, Елізабірїс. Ці троє мешкають у Вілламільт. Тримають 1 манс, що має 11 з половиною бонуаріїв орної землі. Сплачують так само.

18. Еркамбальда колона. Це – її діти: Еркамберт, Аркамбольд, Вільтудіс. І Хільгадрудіс колона. Це – їхні діти: Хільгарн, Гунтліндіс. І Марина колона, Хільдегардіс – її донька. Й Ерменгардіс колон і дружина його, колона на ім'я Марія. Це – їхні діти: Марта, Ерменільдіс. Всі вони мешкають у Вілламільт. Тримають 1 вільний манс, що має 16 бонуаріїв орної землі, половину арипена луки. Сплачують так само.

19. Аларік і дружина його, колона на ім'я Дідохільдіс. Це – їхні діти: Агенульф, Адальрік, Дідоїн, Адалард, Бетла, Берта. Та Дідоїн і дружина його, колона на ім'я Ратбургіс. Це – їхні діти: Дедоард, Адальрід. Ці двоє мешкають у Вілламільт. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачують так само.

20. Фаруїн колон і дружина його, колона на ім'я Ерменільдіс. Це – їхні діти: Ерментей, Хабунд, Сігедей, Деда. Та Гендрад колон і дружина його, колона на ім'я Хільдебургіс. Це – їхні діти: Хільдегарій, Вальткарій, Анстей, В[у]їнефрід, Адальсіндіс. Ці двоє мешкають у Вілламільт.

Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачують так само.

21. Ербемар колон і дружина його, колона святого Германа, з Калау⁶¹, на ім'я Айрбольда. Це – їхні діти: Готманн, Наталіс, Адальфріда. Та Хільдегарій колон. І Леульф колон і дружина його, колона на ім'я Ерменберга. Це – їхні діти: Ансегільдіс, Ауткарій, Аутберт, Острearій. Та Агрісма колона. Це – їхні діти: Аграмн, Інга. Та Юдінга колона. Це – її діти: Юткарій, Юдельхільдіс, Луппа. Всі вони мешкають у Вілламільт. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 з половиною бонуаріїв. Сплачують так само.

22. Фрутгауд чужеземець. Це – його діти: Адрегауд, Фрутліндіс. І Фулькадрамн колон і дружина його, колона на ім'я Оделіндіс. Це – їх діти: Фулькрай, Фулькарій. І Блідрік колон. Всі вони мешкають у Вілламільт. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачують так само.

23. Ерменарій колон і дружина його, колона на ім'я Валагіс. Це – їхні діти: Вальтхад, Ермальд, Адальмунд, Остревальд. Вони мешкають у Вілламільт. Тримає 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачує так само.

24. Ідульф колон і дружина його, колона на ім'я Атлеверта. Це – їхні діти: Ітгауд, Острурф. І Вальдегауд колон і дружина його, колона на ім'я Клемента. Це – їхні діти: Адаларій, Стадія. Та Хільдоард колон і дружина його, колона на ім'я Вальдохільдіс. Це – їхні діти: Хільдегауд, Хільдегардіс, Хільдуїс, Адальхільдіс. Всі вони мешкають у Вілламільт. Тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачують так само.

⁶¹ Завдяки диплому Карла Лисого від 872 року відомо, що Калау – одне із володінь абатства Сен-Жермен в окрузі Етампва. Суч. комуни Шало-Сен-Мар та Шалу-Муліне (деп. Ессонн).

25. Ермбальд колон. Та Ерменальд літ і дружина його, літа на ім'я Ада. Це – їхні діти: Адалард, Гербальд, Ерменільдіс. І Фрутберт колон і дружина його, колона, на ім'я Ульберта. Це – їхні діти: Ульберга, Домлеверга, Фроткарій, Фрудольд, Фротберт; ці троє є літами, народженими від матері-літи. Ці двоє живуть у Вілламільт. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачують так само.

26. Остребольда колона; Адальгіз – її син. Та Еодульф колон і дружина його, колона на ім'я Ада. Це – їхні діти: Адрібальд, Аутрудіс, Евтхарій. Еоделільдіс. Та Еодальбольд колон і дружина його, колона на ім'я Вілла. І Сайсберт колон і дружина його, рабіня на ім'я Хільдрада. Всі вони мешкають у Вілламільт. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Сплачують так само.

Про Віллу Флогіль

27. Адрехарій колон і дружина його, колона на ім'я Ада. Це – їхні діти: Адальтей, Адрехільдіс, Адрегундіс. І Андегауд колон і дружина його, колона на ім'я Вальдрада. Це – їхні діти: Геровільдіс, Сакса. Ці двоє мешкають у Флогілівіллі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – 1 арипен, лісу – бонуарій. Сплачують так само.

28. Гербольд колон і дружина його, колона з бенефіція Ремега на ім'я Ульфїна; та Данд колон; та Адальбольд колон; та Вальтхарій колон і дружина його колона на ім'я Вінебургіс. Це – їхні діти: Вінегауд, Ютрад, Віневольд, Адальгундіс. Та Ава колона. Це – її діти: Еврехард, Всі вони мешкаються у Флогільвіллі. Тримають вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, 1 арипен винограднику, стільки ж луки, 1 бонуарій пасовиська. Сплачують так само.

Про Левенфонтану⁶²

29. Вальтхарій колон і дружина його, колона на ім'я Іземберга; й Адальрік колон; та Ербуїн, колон бенефіція Теодона, і дружина його, колона на ім'я Гіследрудіс. Це – їхні діти: Грімбальд, Ербона, Гіслеверга, Аклебольда. Всі вони мешкають в Левана Фонтані. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, пасовиська – 2 бонуарій. Сплачують так само.

30. Адальберт колон і дружина його, колона на ім'я Райнісма. Це – їхні діти: Райнард, Ермуїн, Рагенільдіс. Та Альдальд колон і дружина його, колона на ім'я Відохільдіс. Це – їхні діти: Альдоард, Альдоїльдіс. Ці двоє мешкають в Левенфонтані. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – половину арипена, лісу – стільки ж. Сплачують так само.

31. Герульф колон і дружина його, колона бенефіція Амікона на ім'я Сігенільдіс; і Рандінг колон і дружина його, колона на ім'я Агна. Це – їхні діти: Ратфрід, Ульфгауд, Геронцій, Рандінг, Ратбургіс. Ці двоє мешкають в Левенфонтані. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, луки – 1 арипен, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачують так само.

32. Ерменгауд колон; і Мадальгауд колон і дружина його, колона на ім'я Агенфлідіс. Це – їхні діти: Мадалькарій, Мадальгіс, Мадальберта, Інгофлідіс, Сіграда, Мадальгудіс. Ці двоє мешкають в Левенфонтані. Тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – 1 арипен, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачують так само.

33. Нодальрік колон і дружина його, колона на ім'я Агантрудіс. Це – їхні діти: Нодальгіс, Нодальгріма,

⁶² Levenfontana. Найближче, етимологічно близьке місце – це Левенвіль (деп. Ер-і-Луар), історія якого добре прослідковується лише з XVI ст. Але він знаходиться на відстані 30 км від Вільме. Однак ще в XIII ст. Левенфонтен зустрічається в якості сеньйорії в районі сучасної комуни Вільс-ле-Мор'є, набагато ближче.

Нодальтрудіс. І Нодальгауд колон і дружина його, колона на ім'я Агенільдіс. Це – їхні діти: Нодальберт, Агенольд. І Маврін колон і дружина його, колона на ім'я Хільдегардіс; та Аклуїн колон і дружина його, колона на ім'я Акледрісма. Це – їхні діти: Аклевольд, Аклемар, Аклоїльдїс, Альда, Акленільдіс. Всі вони мешкають в Левенфонтані. Тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачують так само.

Про Сонтері Понс⁶³

34. Герульф колон і дружина його, колона на ім'я Фрамнехільдіс. Це – їхні діти: Герай, Граульф, Героїльдїс. Та Ансіз колон і дружина його, колона на ім'я Адалільдіс; Адальсіндіс – їхня донька. Та Бернегауд колон і дружина його, колона з бенефіція Теодона на ім'я Остревольда. Ці 3 мешкають в Сонтері Понсі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 19 бонуаріїв, луки – 4 арипени, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачують так само.

35. Гаменульф і дружина його, колона на ім'я Мадальгудїс; та Айрін колон і дружина його, колона з бенефіція Амікона на ім'я Сігемберга; і Леутад колон. Всі вони мешкають в Сонтері Понсі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 20 бонуаріїв, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

36. Ермольд колон і дружина його, колона на ім'я Ерміна. Це – їхні діти: Ерменрік, Ерменарій. Та Рігін колон; та Агентей колон і дружина його, колона на ім'я Мартина. Всі вони мешкають в Сонтері Понсі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 20 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

⁶³ Sonteri Pons – Міст Сонтера, первісно Міст Свінтхарія або Сойнтхарія. В околицях Вільме відповідник не зберігся, але можливо, що йдеться про комуну Шарпон (деп. Ер-і-Луар), що розміщена в 4 км на північ від Вільме.

Про Аудрію⁶⁴.

37. Рандуїн колон і дружина його, колона з бенефіція Гаусбальда на ім'я Гріма; та Адремар колон і дружина його, колона на ім'я Альсінія; Рестовільдіс – їхня донька. Та Амальберт колон і дружина його, колона на ім'я Теутліндіс. Це – їхні діти: Теутберт, Теутбальд, Адальгудіс, Теутхільдіс. Всі вони мешкають в Аудрії. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачують так само.

38. Аганфред колон. Це – його діти: Агенард, Хінкбальд, Ингальберт, Хінкарій, Агентрудіс. І Геросм колон і дружина його, колона на ім'я Адальгільдіс. Це – їхні діти: Адалькарій, Адальхельм, Сігедрудіс. Ці двоє мешкають в Аудрії. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, лісу – 1 бонуарій. Сплачують так само.

39. Маркамар колон і дружина його, колона на ім'я Адальгріма; та Адалульф колон і дружина його, колона на ім'я Адальгудіс. Це – їхні діти: Адалольд, Гунтард. Ці двоє мешкають в Аудрії. Тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачують так само.

40. Еодальхард колон і дружина його, колона на ім'я Герхільдіс. Це – їхні діти: Аклеард, Морелл. Та Ингальбольд колон і дружина його, колона на ім'я Еркантрудіс. Це – їхні діти: Ерканард, Годальберта, Ингальбургіс, Годеліндіс. Та Ерміна колона. Це – її діти: Аклеарій, Теодохільдіс. Всі вони мешкають в Аудрії. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

⁶⁴ Суч. комуна Уер (Ouerge) в департаменті Ер-і-Луар, в 3 км на північ від Вільме.

Про Ульмід⁶⁵

41. Бенедикт колон і дружина його, колона на ім'я Ульберга. Це – їхні діти: Фулькрай, Фульберт. Він мешкає в Ульміді. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачує так само.

42. Бертхад колон, і Додеверт колон, і Додальд літ, та Ансегауд літ, і Гіреверт літ. Всі вони мешкають в Ульміді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв. Сплачують так само.

43. Еврехард колон і дружина його, колона на ім'я Гіслоїльдс. Це – їхні діти: Гіслоїн, Вінебольд, Фрудоїн, Фрудіна, Ебрехард, Гісліндіс, Гісла, Мадальфрід, Фротхард, Фротберга. Та Герл колон і дружина його, колона на ім'я Ульмеда. Це – їхні діти: Гіроард, Ерменгардіс. Ці двоє мешкають в Ульміді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачують так само.

44. Бернеард колон і дружина його, колона на ім'я Ава. Це – їхні діти: Пасквільдіс, Еодальбургіс. І Бернегарій колон. Ці двоє мешкають у Вілларі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Сплачують так само.

Про Касдон⁶⁶

45. Адрегарій колон; і Ратгауд колон і дружина його, колона на ім'я Флабія. Це – їхні діти: Ратгарій, Трутгауд, Трудуїн, Ратгауд, Трудуїльдс. Ці двоє мешкають в Касдон. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – третю частину арипена, пасовиська – 1 арипен. Сплачують так само.

46. Евтхарій колон і дружина його, колона на ім'я Адальхільдіс. Це – їхні діти: Евтхарія, Айрліндіс. Вони мешкають в Касдон. Тримає 1 вільний манс, що має орної

⁶⁵ Назву асоціюють або з суч. комуною Ормуа, або з Лорме. Обидві – деп. Ер-і-Луар, перша – в 7 км на південь від Вільме, друга – в 7 км на південний схід.

⁶⁶ Суч. комуна Шодон (деп. Ер-і-Луар) в 3 км на південний схід від Вільме.

землі 16 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени, новонасадженого лісу – 1 з половиною бонуарій. Сплачує так само.

47. Левдо колон і дружина його, колона на ім'я Годема. Він мешкає в Касдон. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 3 арипени, лісу – 1 з половиною бонуарій. Сплачує так само.

48. Іктр колон і дружина його, колона на ім'я Агіна; Ерменрік – їхній син. І Альдульф колон; і Годефрід колон; і Ермуїн, колон з бенефіція Фрігея, і дружина його, колона на ім'я Гірохільдіс. Це – їхні діти: Ермоард, Ермохільдіс. Ці троє мешкають в Касдон. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

49. Евдо колон; Ізада та Адрама – його сестри. Та Хільдуїн колон і дружина його, колона на ім'я Ерменгауда. Хільдоара – їхня донька. Ці двоє мешкають в Касдон. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

50. Давид колон і дружина його, колона на ім'я Інга. Це – їхні діти: Альбуїн, Альбрік, Лантсера. Та Теутхард колон і дружина його, колона на ім'я Елія. Це – їхні діти: Аноїльдїс, Ерменрік, Теутгардіс. І Стабіліс колон; і Гунтхельм. Всі вони мешкають в Касдон. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 з половиною бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – третю частину арипена. Сплачують так само.

51. Дідрад колон і дружина його, вільна на ім'я Герліндіс. Це – їхні діти: Лайпінг, Еркамбальд, Осанна, Дедоїльдїс, Гodelіндіс. Та Одальрік колон і дружина його, колона на ім'я Евда. Це – їхні діти: Стефан, Адальрік, Еодільдіс. Ці двоє мешкають в Касдон. Тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – стільки ж, пасовиська – половину бонуарія. Сплачують так само.

Про Віллу Манульфа⁶⁷

52. Рестада колон і дружина його, колона на ім'я Леутальда. Це – їхні діти: Леутберга, Мадальберта. Та Беральд колон і дружина його, колона на ім'я Леодоїльдс. Це – їхні діти: Альда, Берегільдіс, Гаусбальд. Ці двоє мешкають у Віллі Манульфа. Тримають 1 манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, луки – четверту частину арипена, пасовиська – 1 арипен. Сплачують так само.

53. Агедей колон і дружина його, колона на ім'я Альфазія. Це – їхні діти: Адалькарій, Агетей, Анседей, Агітонія. Та Старкарій колон і дружина його, колона на ім'я Оделільдіс. Ці двоє мешкають у Віллі Манульфа. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, луки – четверту частину арипена, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачують так само.

54. Інгадрамн колон і Вінегаугій колон. Ці двоє мешкають у Віллі Манульфа. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачують так само.

Про Віллу Модіна⁶⁸

55. Гунтхарій колон і дружина його, колона на ім'я Годеліндіс; Гунтхард – їхній син. Та Амальгауд колон і дружина, колона на ім'я Сігедрудіс. Це – їхні діти: Гаусліндіс, Амальвара. Та Грімо колон. Ці троє мешкають у Віллі Модіна. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

56. Ерменгардіс колон і дружина його, колона на ім'я Сіклеверга. Це – їхні діти: Ерменгауд, Сікледульф. І Ратмунд колон і дружина його, колона на ім'я Одальтрудіс. І Ратгауд колон; і Сікледульф колон і дружина його, колона на ім'я

⁶⁷ Видавці відносять це місце до суч. комуни Марвіль-Мутье-Бруле (деп. Ер-і-Луар), 5 км на захід від Вільме.

⁶⁸ Суч. комуна Муенвіль-ля-Желен (Moinville-la-Jeulin), деп. Ер-і-Луар, в 37 км на південь-південний схід від Вільме.

Сігебургіс; Сігебранд – їхній син. Ці 4-ро мешкають у Віллі Модіна. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

57. Гіврольд, колон і декан, і дружина його, колона на ім'я Пінола. Це – їхні діти: Евтхарій, Андреас, Лахарудіс, Трутхільдіс, Отліна. Він мешкає в Касдон. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен, пасовиська – половину бонуарія. Мусить сплачувати так само, але, внаслідок служби сплачує в травні 5 солідів та пасе коня. Відробляє ригу та польовий відробіток.

58. Ульфард, колон та молодший декан, і дружина його, колона на ім'я Ава. Це – їхні діти: Мерульф, Ульфільдіс. Він мешкає у Вілламільт. Тримає четверту частину мансу, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв. Оскільки наглядає за службою, нічого за це не відробляє, ані ригу, ані польовий відробіток.

Про деканію Варімберта

59. Ерментей колон і дружина його, колона на ім'я Хільдегардіс. Це – їхні діти: Хільдебранд, Хільдоард, Хільдуїс, Леутгардіс, Ерментарія. Він мешкає у Віллі Гізона. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Сплачує весь чинш так само, як і вищеназвані.

60. Ерлуїн колон і дружина його, колона з бенефіція Гельрада на ім'я Раганберга; та Стефан колон. Ці двоє мешкають у Віллі Гізона. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Сплачують так само.

61. Годоїн колон. Це – його діти: Амальберт, Раганфред, Райнхільдіс, Андрісма. Та Гундоїн колон і дружина його, колона на ім'я Адальгудіс. Це – їхні діти: Хільдуїн, Гунберга. Ці двоє мешкають у Віллі Гізона. Тримають 1 манс, що має орної землі 11 бонуаріїв. Сплачує так само.

62. Годальрік колон. Він мешкає у Віллі Гізона. Тримає 1 манс, що має орної землі 10 бонуаріїв. Сплачує так само.

63. Вінеарій колон і дружина його, колона на ім'я Герхільдіс; Вінегіз – їхній син. І Ерканольд колон. Ці двоє мешкають у Віллі Гізона. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв. Сплачують так само.

64. Ібуїн колон; і Флодоїн колон і дружина його, колона на ім'я Гауструдіс. Це – їхні діти: Флудоїк, Флодогільдіс, Флодоард, Гірард. Ці двоє мешкають у Віллі Гізона. Тримають 1 манс, що має орної землі 10 бонуаріїв. Сплачують так само.

65. Дроард колон і дружина його, колона на ім'я Мадальберта; Дроктарн – їхній син. Та Аузухільдіс колона. Це – її діти: Айстульф, Форстульф, Ерпульф, Вінегардіс. Та Інгальберт колон і дружина його, колона на ім'я Маданільдіс; Адальберт – їхній син. Ці троє мешкають у Віллі Гізона. Тримають 1 манс, що має орної землі 11 бонуаріїв. Сплачують так само.

66. Ерменгарій колон і дружина його, колона на ім'я Вінехільдіс. Це – їхні діти: Ермбальд, Ратфрід, Ратберт. Та Ювіна колона. Це – її діти: Іво, Адрабольда. Вони тримають 1 манс, що має орної землі 11 бонуаріїв. Сплачують так само.

67. Годоїн колон і дружина його, колона на ім'я Евренгардіс; Годелільдіс – їхня донька. Та Аркамар колон і дружина його, колона на ім'я Агембургіс. Це – їхні діти: Агамбальд, Адальфрід, Агрісма. Вони мешкають у Віллі Гізона. Тримають 1 манс, що має орної землі 10 з половиною бонуаріїв. Сплачують так само.

68. Гаусбальд колон тримає 1 манс, що має орної землі 15 з половиною бонуаріїв. Сплачує так само.

69. Адальхільдіс колона. Це – її діти: Додо, Еоделільдіс, Адальбургіс, Хільдебургіс. Ця тримає 1 манс, що має орної землі 15 бонуаріїв. Сплачує так само.

70. Гаусберт колон і дружина його, колона на ім'я Альтхільдіс. Це – їхні діти: Ульфланд, Леутхарій. Та Ерменгард колон і дружина його, колона на ім'я Аклісма. Ці

тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

Про Паніс Коктус⁶⁹

71. Урсмар колон і дружина його, колона на ім'я Бернегільдіс. Це – їхні діти: Урсольд, Бернегард. Він мешкає в Пані Кокті. Тримає 1 манс, що має орної землі 15 бонуаріїв. Сплачує так само.

72. Фротберт колон і дружина його, колона на ім'я Інгофлідіс. Це – їхні діти: Фротбургіс, Інгелільдіс, Електрудіс, Інгалгардіс. І Ландрад колон і дружина його, колона на ім'я Альдрісма; Рестада – їхній син. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Сплачують так само.

73. Валамей колон і дружина його, колона на ім'я Героїльдіс. Це – їхні діти: Валанд, Бернеард, Валамільт. І Мартин літ; та Адальгільдіс літа; та Гіведрудіс літа. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Сплачують так само.

74. Старкульф колон і дружина його, колона на ім'я Хінкфлідіс; і Танкульф, колон. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 14 бонуаріїв. Сплачують так само.

75. Валатей колон і дружина його, колона на ім'я Годальберта. Це – їхні діти: Ратхард, Годалькарій, Валекарій, Вальткауд. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 20 бонуаріїв. Сплачує так само.

76. Алатей колон і дружина його, колона на ім'я Ізамбургіс; Анстрада – їхня донька. Та Ратфрід колон і дружина його, колона на ім'я Адальгудіс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Сплачують так само.

⁶⁹ De Pane Cocto. Йдеться про суч. Панкуа, частину комуни Булле-ле-Дез-Егліз (Le Boullay-les-Deux-Églises).

Про Альнід⁷⁰

77. Алькісм колон і дружина його, колона на ім'я Ерменгардіс. Це – її діти: Аклольд, Гауда. Та Рагенард колон і дружина його, колона на ім'я Адальхільдіс. Це – їхні діти: Амалькарій, Амальгауд, Рагамберга, Рагена, Ратберга. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

78. Фротхай літ; і Адальгіз колон; та Альтуїн літ і дружина його, колона на ім'я Вінедрудіс; і Ратхарій колон; і Фротгауд літ і дружина його, колона на ім'я Адалонія. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 60 бонуаріїв. Сплачують так само.

79. Ерменгардіс колон і дружина його, колона на ім'я Вінебургіс. Це – їхні діти: Ерменарій, Крістофоль, Валькарій, Бальда. Та Вінегарій колон і дружина його, колона з бенефіція Геррада на ім'я Валехільдіс; і Рікуїн колон і дружина його, колона на ім'я Фротхільдіс. Це – їхні діти: Фротмунд, Інгоїн. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, лісу – 2 бонуарії. Сплачують так само.

80. Дроктенгард колон і дружина його, колона на ім'я Ландрісма; Аутліндіс – їхня донька. Та Ауткарій літ і дружина його, рабиня на ім'я Ландовільдіс; Фруткарій – їхній син. І Гундоїн колон і дружина його, літа на ім'я Герберга. Це – їхні діти: Гундоард, Гервей. І Гундольд серв і дружина його, чужоземка на ім'я Нантоїльдіс. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, пасовиська – 5 бонуаріїв.

81. Фрамбольд колон і дружина його, колона на ім'я Фротберга; та Ансарій літ і дружина його, колона на ім'я Раймберта; та Бертульф колон і дружина його, колона на ім'я Амальберга. Це – їхні діти: Блатхарій, Детла. Та Ландей колон. Це – їхні діти: Лантберт, Ландольд, Лантсінд,

⁷⁰ Суч. комуна Оне-су-Кресі (Aunay-sous-Crécy) деп. Ер-і-Луар.

Ландемія. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Сплачують так само.

82. Аклефред колон і дружина його, колона на ім'я Грімхільдіс. Це – їхні діти: Грімхарій, Аклоїльдїс. І Ландрік колон та дружина його, колона на ім'я Маркадрудїс; Ландульф – їхній син. Та Андреверт колон і дружина його, колона на ім'я Райнхільдіс з прекарії Аклеверта. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, лісу – 2 бонуарії. Сплачують так само.

83. Вінкуїн колон і дружина його, колона на ім'я Аутрудїс. Це – їхні діти: Раганберт, Аутульф, Евруїн, Вінкоїльдїс. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 21 бонуарій, лісу – 1 бонуарій.

84. Адалуїн колон і дружина його на ім'я Леудрісма. Це – їхні діти: Адальгіз, Адальвард, Гаусуїн, Гаусельм, Ансельм, Адальвільдіс, Адальвара. Та Мадальгільдіс колон. Це – його діти: Роткарій, Дагуїн, Дага, Мадальвін, Мадалькарій. Ці тримають 1 вільний манс, що має орної землі 22 бонуарії, лісу – 2 бонуарії. Сплачують так само.

85. Родоарій колон і дружина його, колона на ім'я Фрамбольда. Це – їхні діти: Аграмн, Радальд, Агрїсма, Хільдегардіс. І Ратгауд колон і дружина його, колона на ім'я Фруда. Це – їхні діти: Радуїн, Ратбольд, Роткарій, Сїнедрудїс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 24 бонуарії, пасовиська – 4 бонуарії. Сплачують так само.

86. Бертоїн колон. Це – його діти: Вінмар, Вінкоард, Ансурік, Акуїн, Адальгудїс. І Дроктарн колон. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Сплачують так само.

87. Атмар літ і Асмунд літ. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, луки – 1 арипен, лісосіки – 1 з половиною бонуарій. Сплачують так само.

88. Аклульф колон і дружина його, колона на ім'я Ермемберта. Це – їхні діти: Амалькарій, Акль, Ерменсїнта. Та Альдр колон. Ці тримають 1 манс, що має орної землі

20 бонуаріїв, луки – 1 арипен, лісосіки – 4 бонуарії. Сплачують так само.

Про Бедолід

89. Годенульф колон і дружина його, колона на ім'я Ландедрудіс. Це – їхні діти: Лантберт, Годоїн, Годелільдіс. І Сікфрід колон і дружина його, колона на ім'я Альдісма; та Аграмн колон. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв, лісосіки – 1 бонуарій. Сплачують так само.

90. Еркахарій колон і дружина його, колона на ім'я Маркадрудіс. Це – їхні діти: Ерканард, Маркард, Ерканільдіс. Та Ерлуїн колон і дружина його, колона на ім'я Вінебольда. Це – їхні діти: Ландісма, Вінегардіс, Райнхільдіс. І Герольд колон і дружина його, колона на ім'я Гейльсіндіс. І Гіслольд колон і дружина його, колона на ім'я Хінкбольда; Гісла – їхня донька. Усі ці тримають 1 манс, що має орної землі 20 бонуаріїв, луки – половину арипена, пасовиська – 2 бонуарії. Сплачують так само.

91. Інгальхард колон і дружина його, колона на ім'я Євгенія. Та Героард колон і дружина його, колона на ім'я Гауструдіс; ці – їхні діти: Гаусбальд, Гейрад, Агенольд, Герліндіс, Гейрісма. Та Гауйольд колон і дружина його, вільна на ім'я Інгальвіс. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 21 бонуарій, лісосіки – 3 бонуарії. Сплачують так само.

Про Віллу Сенарда⁷¹

92. Кріад колон і дружина його, колона на ім'я Рестада; це – їхні діти: Леутгардіс, Адальгундіс, Адальберта. Та Маркамар колон і дружина його, колона на ім'я Грімоїльдіс; це – їхні діти: Сенард, Маркоїльдіс, Кріада, Годісма, Марканберга, Маркохільдіс. Ці тримають 1 манс, що має

⁷¹ Сучасний відповідник Сенарвіль невідомий, однак селище Сенармон в межах комуни Байо-л'Евек (Baillieu-l'Évêque, деп. Ер-і-Луар), можливо є відозміненим Сенарвіль.

орної землі 21 бонуарій, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачують так само.

93. Ортрад колон і дружина його, колона на ім'я Блатберга; Бенедикт – їхній син. І Маркард колон. І Сенак колон. І Фрамбольд колон і дружина його, колона на ім'я Іземберга; це – їхні діти: Ратхарій, Гісла. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 20 бонуаріїв, пасовиська – половину бонуарія. Сплачують так само.

94. Амальгард колон і дружина його, колона на ім'я Берта; це – їхні діти: Берноала, Берноард. Та Іземберта колона; це – їхні діти: Рестагн, Рамістагн, Гаутлїндіс, Ізембургіс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 22 бонуарії, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачують так само.

95. Радалькарій колон; це – його діти: Бертхарій, Валафред, Гаусберт, Гаусбальд, Ратберга. Та Інгалберт колон і дружина його, колона на ім'я Кріада; це – їхні діти: Крістофіл, Радоїльдїс. І Аклульф колон і дружина його, колона на ім'я Теодільдїс; це – їхні діти: Аклольд, Баракта, Отлїльдїс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 24 бонуарії. Сплачують так само.

96. Блатфрїд колон і дружина його, колона на ім'я Адальберга; це – їхні діти: Райнїльдїс, Рестада. Та Райнгауд колон і дружина його, колона на ім'я Амальтрудїс. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 14 бонуаріїв. Сплачують так само.

97. Інгедей колон і дружина його, колона на ім'я Еркадрудїс; це – їхні діти: Інгалмар, Годоїн. І Вальдегарій колон і дружина його, колона на ім'я Годелїльдїс; Годенія – їхня донька. Та Вінегард, літ. І Бенедикт колон і дружина його, колона на ім'я Деодата; це – їхні діти: Іво, Івінга. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 18 з половиною бонуаріїв, пасовиська – 1 з половиною бонуарій. Сплачують так само.

Про Віллу Левака⁷²

98. Адальґрім колон і дружина його, колона на ім'я Сігоара. Це – їхні діти: Сігеверт, Фулькоара. Він мешкає у Віллі Левака. Тримає 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Сплачує так само.

99. Андрамн колон і дружина його, колона на ім'я Ґріма. Це – їхні діти: Теодоен, Адальбургіс, Фулькоїс. Він мешкає у Віллі Левака. Тримає 1 манс, що має орної землі 21 бонуарій. Сплачує так само.

100. Адальхард колон і дружина його, колона на ім'я Теутлїндіс; Адалард – їхній син. Та Амальтрамн колон. І Вінегауд колон і дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс. Усі ці тримають 1 манс, що має орної землі 17 бонуаріїв. Сплачують так само.

Про Віллу Теудульфа

101. Теутхард колон і дружина його, колона на ім'я Фроделїндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Теутґардіс, Ґунтберґа. Та Уремар колон і дружина його, колона на ім'я Бенедикта. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

102. Ландольд колон і дружина його, колона з бенефіція Інгальрамна на ім'я Ульфїльдїс. Це – їхні діти: Ландоард, Ландрїсма, Ульфлеудіс. Та Елегій колон і дружина його, колона на ім'я Ерноїльдїс. Це – їхні діти: Бернехільдіс, Еліґардіс. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Сплачують так само.

103. Ерменфред колон і дружина його, колона з бенефіція Ґодоена на ім'я Вінегільдіс. Та Ерменгауд колон; і Мікахель колон і дружина його, колона на ім'я Аудїна; це – їхні діти: Аудїнг, Ауденїльдїс, Надалїндіс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Сплачують так само.

⁷² Суч. Левасвіль з 1972 р. у складі комуни Сен-Совер-Марвіль (деп. Ер-і-Луар) в 15 км на захід-південний захід від Вільме.

104. Адалард колон і дружина його, колона на ім'я Теодоїльдс. Це – їхні діти: Теудо, Адалольд, Адальберга. Та Агантей колон і дружина його, колона на ім'я Альдінга. Це – їхні діти: Рагантей, Агантісм, Адальгіз. І Фродерік колон і дружина його, колона з бенефіція Хільдегарія на ім'я Баловільдс. І Хітхарій колон і дружина його, літа на ім'я Рестовільдс; це – їхні діти: Стефан, Гадалькарій. Всі вони мешкають у Віллі Дедульфа⁷³. Тримають 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Сплачують так само.

105. Ульффард колон і дружина його, колона на ім'я Герінга. Це – їхні діти: Валамей, Ульфлей, Евранд, Фулькард, Ульфйардс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

106. Вальдегауд колон і дружина його, колона на ім'я Герінга; це – їхні діти: Герінг, Хальдрінг, Ізангільдс, Герберга. Та Фродек колон і дружина його, колона на ім'я Дроктара; це – їхні діти: Ізанбранд, Друктоїн, Хільдебольд, Хільдеберга. Та Адальгіз з бенефіція Грімбальда і дружина його, колона на ім'я Аклільдс; Аклоїльдс – їхня донька. Та Гундоїн з бенефіція Грімбольда і дружина його, колона на ім'я Гісла. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Сплачують так само.

Про Віллу Стріковільда

107. Герад; це – його діти: Герхард, Герхай, Бенедикта. Вона мешкає у Віллі Стріковільда. Тримає 1 манс, що має орної землі 17 бонуаріїв. Сплачує так само.

108. Годребальд колон і дружина його, чужоземка. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 17 бонуаріїв. Сплачує так само.

109. Гаутмар колон і дружина його, колона на ім'я Ландедуна. Це – їхні діти: Гаусбальд, Фротбранд, Гохард,

⁷³ Варіант написання назви Вілли Теудульфа.

Гауттрудіс, Ерміна. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 20 бонуаріїв. Сплачує так само.

110. Еврульф колон і дружина його, колона на ім'я Адрабольда. Це – їхні діти: Евреманд, Еврегауд. І Крістіна колона. Це – її діти: Вінемунд, Годісма. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, пасовиська – 2 бонуарії. Сплачують так само.

111. Годальд колон і дружина його, колона на ім'я Грімхільдіс. Це – їхні діти: Амалькарій, Годальберга, Аусгудіс. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Сплачує так само.

112. Фротгауд колон і дружина його з бенефіція Годоена на ім'я Германа. Та Фротмунд колон і дружина його, колона на ім'я Херканфлідіс. І Фродегіз колон і дружина його, колона на ім'я Теутліндіс. Це – їхні діти: Еврульф, Аклебольда. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Сплачують так само.

113. Фродоїн колон і дружина його, колона на ім'я Райнхільдіс. І Гіроард колон і дружина його, колона на ім'я Лантрудіс; Гервольд – їхній син. І Гаутліндіс колона. Це – її діти: Ландард, Ермуїн, Ербедільдіс, Райнтбольда, Альсінія, Сігіна. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 19 бонуаріїв. Сплачують так само.

114. Альдегарій колон і дружина його, колона з бенефіція Патерна на ім'я Гіроільдіс. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачує так само.

115. Анстасій з прекарії Аклеверта та дружина його, колона на ім'я Ісла; Існард – їхній син. І Гаудій колон і дружина його, колона на ім'я Флабія. Та Вальдегауд з бенефіція Геррада і дружина його, колона на ім'я Ерменгільдіс; це – їхні діти: Вандальгауд, Вандальгарій, Вандальгіс, Вандал, Вандалбургіс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 17 бонуаріїв. Сплачують так само.

Про Віллу Амонти⁷⁴

116. Алоен колон і дружина його, колона на ім'я Гаусліндіс. Це – їхні діти: Агенульф, Гаусберт, Ага. Та Агенард колон і дружина його, колона на ім'я Генезія. Ці двоє мешкають у Віллі Амонти. Тримають 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Сплачують так само.

117. Вінекарій колон. Та Айльм колон і дружина його, колона на ім'я Бертарія. Та Теудоїн колон і дружина його, колона на ім'я Хітхільдіс; Ітхард – їхній син. Та Альдадей колон і дружина його, колона на ім'я Берітла; Гіследей – їхній син. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, пасовиська – 3 бонуарії. Сплачують так само.

118. Гаут колон і дружина його, колона на ім'я Бероїльдїс; це – їхні діти: Бероїн, Бероард. І Райнберт колон і дружина його, колона на ім'я Фраменгаудія; Берта – їхня донька. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Сплачують так само.

Про Апіаролу⁷⁵

119. Альфій колон і дружина його, колона на ім'я Варна; це – їхні діти: Фротгрім, Фротбайд (Фротбальд?), Маврин, Варнегауд, Урсальд, Варімберт, Альфія. Та Бернегарій колон і дружина його, колона на ім'я Блідіна; Валемільдіс – їхня донька. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Сплачує так само.

120. Ландо колон і дружина його, колона на ім'я Елізабет. Це – їхні діти: Ландоард, Ландоїн, Гайло, Гіроард. Та Інкхард колон і дружина його, колона на ім'я Альвія. Це – їхні діти: Фрамтрудіс, Інгенільдіс. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 21 бонуарій. Сплачують так само.

⁷⁴ О. Лоньйон пов'язує назву цієї вілли із населеним пунктом Монвіль, що існував в межах комуни Шампсерю у 25 км на південний схід від Вільме.

⁷⁵ Населений пункт із такою назвою не зберігся, однак в межах комуни Тьові-Ашере (деп. Ер-і-Луар) зберігся ставок Ашероль.

121. Гірольд колон і дружина його, колона на ім'я Аклезінта; це – їхні діти: Сікбольд, Сігеверт, Герхільдіс. І Белегарій колон і дружина його з бенефіція Фрігея на ім'я Годальберга. Та Ансфрід колон і дружина його, колона на ім'я Ансегудіс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 20 бонуаріїв. Сплачують так само.

Про Кастель

122. Мадальгіль колон і дружина його, колона на ім'я Годісма; це – їхні діти: Годасманн, Мадальбольд, Альтфріда. Та Вілерік колон і дружина його, колона з бенефіція пресвітера Аудульфа. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, пасовиська – 10 бонуаріїв. Сплачують так само.

123. Мадальберт колон і дружина його, колона на ім'я Фрамнетрудіс; Фрамтрудіс – їхня донька. Та Грегорій колон і дружина його з бенефіція Фроткара на ім'я Лантрудіс. І Бертоломей. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, пасовиська 9 бонуаріїв. Сплачують так само.

Про Віллу Ландульфа⁷⁶

124. Варімбольд колон і дружина його, колона на ім'я Нантедрудіс; це – їхні діти: Бернеард, Бернегауд, Валемільдіс, Гертрудіс. І Фрамберт колон і дружина його, колона на ім'я Адальхільдіс. Ці двоє мешкають у Віллі Ландульфа. Тримають 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Сплачують так само.

125. Фротлаїк колон і дружина його, колона на ім'я Аутлїндіс; Фротхард – їхній син. І Ратгауд колон. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Сплачують так само.

⁷⁶ Комуна Ландувіль, що була приєднана у 1846 р. до комуни Трембле-ле-Віконт, а та, в свою чергу, у 1972 р. увійшла до складу Трембле-ле-Віллаг (деп. Ер-і-Луар, 11 км на південь – південний захід від Вільме).

126. Хільдегауд колон і дружина його, колона на ім'я Фрудіна. Це – їхні діти: Фрудоїн, Фротхард, Іва. Та Хільдрад колон. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Сплачують так само.

127. Кріад колон і дружина його, колона на ім'я Альберта; Еммо – їхній син. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 30 бонуаріїв. Сплачує так само.

128. Агард колон тримає 1 вільний манс, що має орної землі 25 бонуаріїв. Сплачує так само.

129. Адальрік колон тримає 1 вільний манс, що має орної землі 25 бонуаріїв. Сплачує так само.

130. Вілеверт колон тримає і дружина його, колона на ім'я Хільдегардіс. Це – їхні діти: Вітберт, Вінегільдіс. І Грімберт колон і дружина його, колона з бенефіція Фрігея. Та Бертюльф колон і дружина його, колона на ім'я Блатхільдіс; Бертольд – їхній син. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 22 бонуарії. Сплачують так само.

Про Кадену⁷⁷

131. Гермунд колон і дружина його, чужоземка. Він мешкає в Катені. Тримає 1 манс, що має орної землі 20 бонуаріїв. Сплачує так само.

132. Адальрік колон і дружина його, колона з бенефіція Годоена на ім'я Герберга. Та Айнбальд колон і Адальберта колона. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 14 бонуаріїв. Сплачують так само.

133. Ерканфред колон з бенефіція Годоена і дружина його, колона на ім'я Ермена. Це – їхні діти: Героїн, Ерканрік, Ерканрад, Еркантрудіс, Ерменберга. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 17 бонуаріїв. Сплачує так само.

134. Еврехард з бенефіція Годоена. Та Адальгрім колон і дружина його, колона на ім'я Амальберга; це – їхні діти: Сіграмн, Герард, Фротхай, Хільтрудіс, Адальтрудіс,

⁷⁷ Комуна Шен-Шеню, що у 1972 р. увійшла до складу Трембле-ле-Віллаж (деп. Ер-і-Луар, 14 км на південний захід від Вільме).

Адальрада. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Сплачують так само.

Про Вілітту⁷⁸

135. Адальбольд колон і дружина його, чужоземка. Він мешкає у Вілітті. Тримає 1 манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, лісу – 5 бонуаріїв. Сплачує так само.

136. Беравій колон і дружина його з бенефіція Годоена на ім'я Генільдіс. І Блатхарій колон. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв, лісу – 3 бонуаріїв. Сплачують так само.

137. Хайрмунд колон і дружина його з бенефіція Годоена на ім'я Альдедрудіс. І Ратбольд літ і дружина його, колона на ім'я Аклоїльдіс; це – їхні діти: Аклульф, Гунтберга. Та Радульф літ і дружина його на ім'я Райовільдіс; Ратсоїс – їхня донька. Та Домберт колон. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 25 бонуаріїв.

138. Гіслебольд колон і дружина його з бенефіція Теодона на ім'я Ингальберта. Та Ремегій колон і дружина його з бенефіція Годоена на ім'я Альделіндіс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 25 бонуаріїв, лісу – 5 бонуаріїв. Відробляють так само.

139. Варімберт, декан (десятник) та колон, і дружина його, колона на ім'я Райнтрудіс. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, пасовиська – 2 бонуаріїв. Мусить всю службу віддавати, властиву вільній людині за цілий манс; однак, оскільки наглядає за службою, випасає коня та сплачує 5 солідів. Відробляє за це риги та польовий відробіток на користь абата та препозита

140. Гендальберт колон і дружина його, колона на ім'я Еліда. Це – їхні діти: Теутхард, Гідальберт, Гамальберта. Цей тримає половину мансу, що має 9 бонуаріїв орної землі.

⁷⁸ Комуна Віллет-ле-Буа, приєднана 1855 року до комуни Шен-Шеню.

Відробляє за це ригу та польовий відробіток на користь абата та препозита.

Ці є госпітами деканії Варімберта:

141. Ульфрік, Фредегауд, Фредегард (або Фредегардіс), Ракоїн, Мавронт, Фротхарій чужоземець, Плектрудіс.

Про манси конярів

В деканії Варімберта

142. Озарій колон і дружина його, вільна на ім'я Бальдруна. Це – їхні діти: Осгарій, Целінія. Він мешкає у Віллі Леударда. Тримає 1 манс, що має орної землі 35 бонуаріїв. Відробляє за це риги та польові відробітки на користь абата та препозита.

143. Дадалькарій колон і дружина його, колона з бенефіція Геррада на ім'я Ізенгільдіс. І Годальсад колон і дружина його, колона з бенефіція Патерна на ім'я Альдедрудіс. Ці тримають 1 вільний манс, що має орної землі 36 бонуаріїв. Відробляють так само.

144. Артемій колон і дружина його вільна. Це – їхні діти: Сігуїн, Сігемунд, Сігебургіс, Гульфрамн, Вінедрудіс. Він мешкає в Апіарії⁷⁹. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Відробляє так само.

В деканії Гіврольда

145. Альдульф, чия дружина з дітьми не належать святому Герману. Він мешкає у Вілламільт. Тримає 1 манс, що має орної землі 11 з половиною бонуаріїв, луки – 1 з половиною арипен, пасовиська – 1 бонуарій. Відробляє так само.

146. Еврефрід колон і дружина його, колона на ім'я Ріктрудіс. Це – їхні діти: Ерменард, Фротберта. Він мешкає у

⁷⁹ Має бути частиною села Теві-Ашере в межах суч. комуни Трембле-ле-Вілляж, хоча існує також комуна Ашере в деп Івлін, в X столітті також відома під нахвою Вілла Апіарія.

Вілламільт. Тримає 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Відробляє за це, скільки б інші міністеріали йому не наказали зі своїм конем.

147. Айтль вільний і дружина його, колона на ім'я Ансохільдіс. Цей тримає половину мансу, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, луки – третю частину арипена. Сплачує наперед йому своїм конем.

148. Саламон колон і дружина його, колона на ім'я Сенедрідіс. Це – їхні діти: Сеневольд, Самсон. Він мешкає в Ульміді. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, луки – половину бонуарія. Відробляє так, як і інші конярі.

149. Хільдегарій колон і дружина його, колона з бенефіція Годоена на ім'я Теутберга. Та Райнтельм колон і дружина його, колона з бенефіція Годоена на ім'я Флабія. Ці двоє мешкають в Кольриді⁸⁰. Тримають 1 манс, що має орної землі 20 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Відробляють так само.

150. Гауйольд колон мешкає в Тельвіці⁸¹. Тримає половину мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв. Виробляє за це 6 blasos⁸².

151. Саламон те Бенедикт тримають половину мансу в Касдон, що має орної землі 7 бонуаріїв та 2 пертики, луки – третю частину арипена, пасовиська – 1 бонуарій. Та нічого за це не відробляють, хіба на люмінарій святого Германа – 3 соліди.

152. Даріння, що його зробив Аклеверт в окрузі Дре, у віллі, що зветься Альнід; дав там 4 манси та четверту частину млина.

153. Криціан, колон святого Германа, мешкає в Самнарії⁸³. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі

⁸⁰ Ле-Кудре, Le Coudray в межах комуни Сенант (Senantes, деп. Ер-і-Луар) в 8 км на схід від Вільме.

⁸¹ Теві у складі комуни Трембле-ле-Вілляж, 15 км на південний захід від Вільме.

⁸² Blasum – слово, що не має точного перекладу. Однак етимологічно пов'язується у словнику Дю Канжа із певним різновидом зброї.

⁸³ Суч. комуна Сольньєр (деп. Ер-і-Луар), в 14 км на захід від Вільме.

12 бонуаріїв, пасовиська – 2 бонуарії. Сплачує на ворога 2 баранів, 5 модіїв полби; відробляє цілу ригу. 3 курчат з яйцями. Та в кожную сівбу відробляє 1 [день] польового відробітку та інший – з хлібом та питвом. Відробляє вінерицію з двома тваринами або до Парижу, або до Орлеану, або до Блуа. 100 гонтин, 1 віз ліньяриції.

154. Героїн колон і дружина його, колона святого Германа на ім'я Ойсберта. Це – їхні діти: Геррад, Інго, Герфлідіс, Гароїльдіс, Гісла, Дайдрісма, Героара. Та Лаутмар, серв святого Германа, і дружина його, чужоземка. Ці двоє мешкають в Альніді. Тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачують так само та відробляють до того ж дві риги.

155. Альціан літ і дружина його, рабиня на ім'я Ерлоїльдіс. Це – їхні діти: Ерлуїн, Ерлоард, Ерменберга, Лантхільдіс. Він мешкає в Альніді. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв. Сплачує на ворога 1 барана, 5 модіїв полби. Відробляє цілу ригу. 3 курчат з яйцями. Відробляє у полі як і інші та вінерицію з одним биком. 100 гонтин, 1 віз ліньяриції.

156. Альдо серв. Цей тримає госпіцій, що має орної землі 3 бонуарії та 2 пертики. Відробляє за це три [дні] в тиждень. Сплачує 3 курчат з яйцями.

157. Берто чужоземець, чия дружина та діти не належать святому Герману. Він мешкає в Самнарії. Тримає госпіцій, що має орної землі 1 бонуарій. Відробляє так само.

158. Відповідно до прийнятого, на рахунок святого Германа [манс] власницький з будинком та всіма будівлями в достатній кількості та церква 1 добре споруджена. Належить до цього власницького мансу орної землі 15 бонуаріїв, луки – 3 арипени, з яких можна зібрати 4 вози сіна, новонасадженого лісу 9 бонуаріїв. І належить до цієї церкви орної землі 9 бонуаріїв. Належать до цього власницького мансу інші 5 мансів, що мають поміж собою 60 бонуаріїв

орної землі, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують загалом на ворога 5 баранів, 25 модіїв полби, 15 курчат, 75 яєць та 5 возів ліньяриції, 500 гонтин. І належить до цього мансу 1 власницький млин, який сплачує намолу зі всього зерна – 100 модіїв, та 1 жирну свиню, 1 баранця, 12 денаріїв, 3 пулярки, 60 яєць. Є там 8 госпітів, які відробляють 1 день в будь-який тиждень. Курчат 18 з яйцями.

В деканії Акледульфа

159. Хінклеарій колон і дружина його, колона на ім'я Амальберта. Це – їхні діти: Рестада, Рестемунд, Відульф, Фульберт, Адальберта, Рестовільдіс. Він мешкає у Віллі Ландульфа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, пасовиська – половину бонуарія. Сплачує так само, як і інші.

160. Райнтард колон і дружина його, колона на ім'я Альтрада; Валіткарій – їхній син. Та Ідуїн колон. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, пасовиська – 1 арипен. Сплачує так само.

161. Бернегауд колон і дружина його, колона на ім'я Інграда. Це – їхні діти: Бертульф, Стадія, Статгільдіс, Еркахарій. Та Амалькарій колон і дружина його, колона на ім'я Аклільдіс. Це – їхні діти: Аклеарій, Гамальберт, Ландрісма. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, пасовиська – 2 бонуарії. Сплачують так само.

162. Одоард колон і дружина його, колона на ім'я Маркоільдіс. Це – їхні діти: Оділард, Маркуїн, Оделіндіс. І Деддо колон; це – його діти: Агрульф, Адальгауд, Аклара. Та Агенольд колон і дружина його, колона на ім'я Одальберга. Це – їхні діти: Гіврольд, Агенульф, Агенільдіс, Отліндіс. І Макберт колон. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 11 бонуаріїв. Сплачують так само.

163. Вальткарій колон і дружина його, колона на ім'я Рестільдіс. Це – їхні діти: Вітхельм, Антонія. Та Героард

колон. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, пасовиська – 1 з половиною бонуарій.

Про Віллу Анея⁸⁴

164. Фрудуард колон і дружина його, колона на ім'я Гіврісма; Фрудін – їхній син. Та Адальгард колон і дружина його, колона на ім'я Ульфрада. Це – їхні діти: Ульфрамн. Ільгарн, Адалькарій, Радоарій, Хі[ль]дегардіс, Теутгардіс. Та Аклуїн колон і дружина його, колона на ім'я Агітія. Це – їхні діти: Рагантей, Раганхільдіс. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 19 бонуаріїв, лісосіки – 7 бонуаріїв. Сплачують так само.

Про Віллу Оффона⁸⁵

165. Адальгауд колон і дружина його, колона на ім'я Гіроільдіс. Це – їхні діти: Героард, Адальгільдіс, Адалільдіс, Альтрада, Гейрберга. Та Алафій колон і дружина його, колона на ім'я Адаліна. Це – їхні діти: Адегарій, Адаліна, Акфріда, Гунтберга, Адальсіндіс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Сплачують так само.

166. Аксінд колон і дружина його, колона на ім'я Маданільдіс. Це – їхні діти: Агенульф, Акледульф, Аклебольда. Та Амалькарій колон і дружина, колона на ім'я Адальгардіс. Це – їхні діти: Хільдегардіс, Амальберга. Та Ідала колона; це – її діти: Теутліндіс, Ідоліндіс, Теутсіндіс, Ідальберга. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 17 бонуаріїв. Сплачують так само.

⁸⁴ Анвіль у складі комуни Бугленваль (деп. Ер-і-Луар), в 11 км на південь від Вільме.

⁸⁵ Оффонвіль чи Аффонвіль, на сьогоднішній день населений пункт розділений між комунами Тімер-Гатель та Вериньї (деп. Ер-і-Луар), у 20 км на південний захід від Вільме. Варто однак мати на увазі і Фонвіль (ком. Ле-Булле-Мівуай) в 5 км від Вільме. Однак останній розташований далі від концентрації сіл, що належали до деканії Акледульфа.

Про Віллу Гаудена⁸⁶

167. Ерменард колон і дружина його, колона на ім'я Рагехільдіс; Ерментарій – їхній син. Та Альдедрамн колон і дружина його, колона на ім'я Вальдофлідіс. Та Альдоїк колон і дружина його, колона на ім'я Ідерна; Гізульф – їхній син. І Бетто колон. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачують так само.

168. Ербенольд колон і дружина його, колона на ім'я Адальгільдіс; Це – їхні діти: Адальхільдіс, Плантасіріка. Та Ерментарій колон і дружина його, колона на ім'я Ансфлідіс; це – їхні діти: Ерменарій та Амальтудіс. Та Ідельгардіс колон і дружина його, колона на ім'я Гейліндіс; Це – їхні діти: Ідельберга, Ільдеберга, Гейла. Всі ці тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачують так само.

169. Радінг колон і дружина його, колона на ім'я Гаудіда; це – їхні діти: Адальтудіс, Рандінга, Ансбургіс. Та Адалульф колон і дружина його, колона на ім'я Ерміда: Адальфрід – їхній син. Та Адальгіз колон і дружина його, колона на ім'я Рандоїльдіс; Ерміна – їхня донька. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачують так само.

170. Атлульф колон і дружина його, колона на ім'я Райнісма; це – їхні діти: Гаудоїн, Ратгауд. І Бернеарій колон і дружина його, колона на ім'я Годільдіс; Бертін – їхній син. Ці тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв.

171. Рагенарій, колон з бенефіція Роткарія, і дружина його, колона на ім'я Адрама; Райнбольд – їхній син. І Райнард колон. І Берноїн колон і дружина його, колона на ім'я Адальтудіс. Це – їхні діти: Адо, Леодоїльдіс, Амальсіда, Трісільдіс, Бертіна. Та Амаїліс колона; це – її

⁸⁶ Гуанвіль у складі комуни Сент-Арну-де-Буа (деп. Ер-і-Луар), в 25 км на південний захід від Вільме.

діти: Гейрінг, Амальгільдіс, Адрада. Ці – римають 1 манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачують так само.

172. Бертоїн колон і Мадахарій колон. Та Ернегільдіс колона. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, лісосіки – 2 бонуарії. Сплачує так само.

Про Віллу Сонана⁸⁷

173. Райноард колон і дружина його, колона на ім'я Агенільдіс; це – їхні діти: Агамбольд, Амальрік, Рагенільдіс, Адальхільдіс. Та Аград колон і дружина його, колона на ім'я Гіміна; це – їхні діти: Мадреверт, Аграда, Бертріда. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Сплачують так само.

174. Ерменгард колон і дружина його, колона на ім'я Електа; це – їхні діти: Рестедун, Мартин, Райноільдіс. Та Андреверт колон і дружина його, колона на ім'я Гісла. Це – їхні діти: Еврін, Готфрід, Гіслоард, Андегауд, Гіслоїльдіс, Нодальберта. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Сплачують так само.

175. Фредегарій колон і дружина його, колона на ім'я Ратгундіс; Кріад – їхній син. І Бертоїн колон і дружина його, колона на ім'я Марина. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 9 бонуаріїв. Сплачують так само, за виключенням гонти.

Про Ульмі⁸⁸

176. Блітмунд чужоземець і дружина його, колона на ім'я Петронія; це – їхні діти: Блітмар, Йонатан, Адам, Йонаам, Сірісма, Деодата. Та Елісанна колона; це – її діти:

⁸⁷ Поселення Сененвіль у складі комуни Кольтенвіль (деп. Ер-і-Луар) в 22 км на південь – південний схід від Вільме

⁸⁸ Ідентифікується із поселенням Орм в комуни Шатенкур (деп. Ер-і-Луар) в 16 км на захід від Вільме. Однак Орм знаходиться на значному віддаленні від інших локацій деканії.

Герхай, Гаровільдіс, Ербедільдіс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Сплачують так само.

177. Віневольд колон і дружина його, колона на ім'я Берта; це – їхні діти: Гівін, Вікбольд, Теутбальд, Інгрісма, Дода, Мадальберта. Та Ідульф колон і дружина його, колона на ім'я Віневольда: Варімберт – їхній син. Ці тримають 1 вільний манс, що має орної землі 15 бонуаріїв. Сплачують так само.

178. Фрутгауд колон і дружина його, колона на ім'я Евразія; це – їхні діти: Фротберга, Акледрудіс, Фротхільдіс. І Гаусбальд колон. І Фротгауд колон і дружина його, колона на ім'я Клементя; це – їхні діти: Фротхард, Берта. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 12 з половиною бонуаріїв. Сплачують так само.

179. Бертольд колон і дружина його, колона на ім'я Агедрудіс; це – їхні діти: Домінік, Леутберт, Агантрудіс. І Райнтельм колон і дружина його, колона на ім'я Аусбальда; це – їхні діти: Ратгауд, Берта, Райнільдіс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 12 з половиною бонуаріїв. Сплачують так само.

180. Гарульф колон і дружина його, колона на ім'я Аграда. Це – їхні діти: Гаудальберт, Одальберт, Даград, Гіследульф. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачує так само.

181. Ландарій колон і дружина його, колона на ім'я Героїльдіс; це – їхні діти: Бертрік, Грегорій, Амальтудіс. Та Ербуїн колон і дружина його, колона на ім'я Фротберга; це – їхні діти: Фротхард, Фротгардіс, Торвей, Адальрада. І Фрудегарій колон; це – його діти: Фротгарій колон, Флодегарій. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

182. Годафред колон. Та Ерлегауд колон. Та Берольд колон. Ці тримають 1 вільний манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

183. Райнатт колон і дружина його, колона на ім'я Ава. Та Ратбальд колон і дружина його, колона на ім'я Бенедикта; це – їхні діти: Теутбальд, Сенедрік, Леодоїльдс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 20 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачують так само.

184. Агуїн колон і дружина його, колона на ім'я Райнільдс; Теодерік – їхній син. Та Агенульф колон і дружина його, колона на ім'я Гамальберта; це – їхні діти: Адалольд, Адрад, Ніктоїльдс. І Луп колон і дружина його, колона на ім'я Ансільдс; це – їхні діти: Берольд, Альдуїн, Леудо, Ансгундіс, Елізорія. Та Нівал колон і дружина його, вільна на ім'я Інгофлідс; Альтрудс – їхня донька. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 23 бонуарії, луки – половину арипена. Сплачують так само.

Про Віллу Аллена⁸⁹

185. Леодоїн колон і дружина його, колона на ім'я Аганфреда; Адо – їхній син. І Годальхард колон. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 20 бонуаріїв. Сплачують так само.

186. Андрес колон і дружина його на ім'я Гароїльдс; це – їхні діти: Гароїн, Гаронцій, Андафрід, Андегіз, Лупітт. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 22 з *половиною* бонуарії. Сплачує так само.

187. Аутбальд колон і дружина його, колона на ім'я Ланда; це – їхні діти: Аганфред, Акбольд, Еодільдіс, Аутбургіс. Та Аутхарій колон і дружина його, колона на ім'я Теодоїльдс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 20 бонуаріїв. Сплачують так само.

188. Берnard колон і дружина його, колона на ім'я Гіслеверга. Та Адальхард колон і дружина його, колона на ім'я Інгрісма; Еларій – їхній син. Та Героард колон і Герард колон. Усі ці тримають 1 манс, що має орної землі 21 з *половиною* бонуарій. Сплачують так само.

⁸⁹ Скоріш за все, суч. комуна Алленвіль (деп. Ер-і-Луар) в 13 км на північний захід від Вільме.

Про Віллу Леда⁹⁰

189. Бертульф колон і дружина його, колона на ім'я Аклебольда; це – їхні діти: Бертольд, Гіследрудіс. Та Адальбольд колон и дружина його, колона з бенефіція Годоена на ім'я Ротберга. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 22 бонуарії. Сплачують так само.

190. Бернеард колон і дружина його, колона на ім'я Ландохільдіс; Бернард – їхній син. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Сплачує так само.

191. Бернард колон і дружина його, колона на ім'я Рікхільдіс; це – їхні діти: Клемент, Фрамнегарій, Рікберт. І Берта колона; це – її діти: Деодат, Авід, Рітберт, Деодата, Авіда, Аклехільдіс. І Вальтхарій колон і дружина його, колона на ім'я Нодальхільдіс; це – їхні діти Евреверт, Страдегарій. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 20 бонуаріїв. Сплачують так само.

192. Аклольд колон. Це – його діти: Гейрінг, Адальгрім, Адальгудіс. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Сплачує так само.

193. Актуїн колон і дружина його, колона на ім'я Гіслебольда; це – її діти: Гіслевольд, Фулькоїн, Райноїн, Райнберта. Та Акледрісма колона; Аклульф – її син. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

194. Інгальберт колон і дружина його, колона на ім'я Альфазія; Інгальберта – їхня донька. Та Ерменбольд колон і дружина його, колона на ім'я Ербедільдіс; це – його діти: Аграмн, Айтфред, Іоанн, Ербедонія. Та Вандремар колон і дружина його, колона на ім'я Агедрудіс; Ановільдіс – їхня донька. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 15 бонуаріїв. Сплачують так само.

195. Елісанна колона; це – її діти: Симеон, Деонат, Адерісма. Та Рестедун колон і дружина його, колона на ім'я

⁹⁰ Вірогідно Ледвіль (комуна Тевіль, деп. Ер-і-Луар), у 28 км на південь від Вільме.

Агама; це – його діти: Рестольд, Рестоїн, Хальдедрінг, Годальтрудіс. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Сплачують так само.

196. Цельсоїн колон і дружина його, колона на ім'я Аутліндіс; це – їхні діти: Аутберт, Інглебольд, Аутеліндіс. Та Наредульф колон і дружина його, колона на ім'я Адальгіза: Надалія – їхня донька. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

197. Мадальгрім колон і дружина його, колона на ім'я Надальберга; Мадальгільдіс – їхня донька. Та Ерменгард колон; та Евдо колон; та Еміна колона. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв.

198. Адальмунд колон; це – його діти: Адальгарій, Херлоїн, Адальхільдіс, Альсінія, Евдільдіс, Евдальгардіс. І Ратгауд колон і дружина його, колона на ім'я Вальтберта; це – їхні діти: Амальрік, Амальгільдіс. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 14 бонуаріїв. Сплачують так само.

199. Евроїн колон і дружина його, колона на ім'я Бальдрада; Бальдоїн – їхній син. І Вальткарій колон і дружина його, колона на ім'я Гіслеверта; це – їхні діти: Амалькарій, Акледульф. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 13 з половиною бонуаріїв. Сплачують так само.

200. Гауструдіс колона; це – її діти: Адальгіз, Гаутсельм, Мадалуїн, Гізульф, Гауйоард, Гізоард, Мадалуїс, Хільдегардіс, Гісла. Ця тримає 1 манс, що має орної землі 10 бонуаріїв. Сплачує так само.

201. Андреарій та Леудоїн, та Нівелонг, та Луп, та Аутхарій, та Адальхарій, та Берnard, та Гіроард, та Гірард. Всі ці тримають 1 манс понад свої манси, що має орної землі 4 з половиною бонуарії. Сплачують разом все, що мусять, окрім магіски, ані гонту, ані ліньярицію.

Про Віллу Дисбот⁹¹

202. Гіслехільдіс колона; це – її діти: Ізульф, Ізенбард, Акледей, Райнтберга. Та Амальхарій колон і дружина його, з бенефіція Геррада на ім'я Вальдрінга. Ці двоє мешкають у Віллі Дисбот, мають орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

203. Акфреда колона; це – її діти: Гіслоард, Гіслемунд, Аклема, Акледільдіс, Гіслоїльдіс, Альдрісма. Та Ерлемунд колон і дружина його, колона на ім'я Осанна; це – їхні діти: Ерменгарій, Ерменгіс, Аусбургіс. Та Ерлеарій колон і дружина його, колона на ім'я Адальгардіс; це – їхні діти: Айтенольд, Ерлеманд, Альма, Адальхільдіс, Айтебургіс. Всі ці тримають 1 манс, що має орної землі 14 бонуаріїв. Сплачують так само.

204. Хільгерн колон і дружина його з бенефіція Фулькрада на ім'я Теутфріда. Та Герульф чужоземець і дружина його, колона на ім'я Лантхільдіс. Та Флідаст з бенефіція Годоена і дружина його, колона на ім'я Евреберга; це – його діти: Еброїн, Евранд, Літберга. Ці тримають 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Сплачують так само.

205. Хайтенульф колон і дружина його, колона на ім'я Райнтберга; це – їхні діти: Теутмунд, Теуделіндіс, Теутбургіс, Амальберга. Та Годальрік колон і дружина його, колона на ім'я Айльсандра; це – їхні діти: Надалій, Надальбургіс, Аделіндіс, Адальгудіс. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

206. Варенгарій колон та Айтольд колон. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

207. Стефан колон і дружина його, колона на ім'я Бетла; це – їхні діти: Бенедикт, Іоанна. Та Херменхард колон і дружина його, колона на ім'я Петренілла; це – його діти: Леутхард, Амальберга, Ерменрада, Ерменберга. Ці двоє

⁹¹ Впевненої прив'язки до сучасного топоніму немає.

тримають 1 манс, що має оної землі 15 бонуаріїв. Сплачують так само.

208. Радоарій колон та Ерменарій колон. Ці двоє тримають три частини цілого мансу. Віддають за три частини цілого мансу.

209. Акледульф, колон і декан (десятник), і дружина його, колона на ім'я Гаутліндіс; це – їхні діти: Гаудовід, Аклехарій, Стефан, Акледільдіс, Ансегардіс. Він мешкає у Віллі Додана⁹². Тримає 1 манс, що має 10 бонуаріїв. Відробляє за це ригу та польовий відробіток абатові та препозиту. І сплачує за це випас коня та 5 солідів. І більше нічного іншого не відробляє окрім служби, за якою наглядає.

210. Крістоїн, колон *та молодший* декан, і дружина його, колона на ім'я Вальтрада. Це – їхні діти: Бер, Вальдрісма. Він мешкає в Ульмі. Тримає *половину* мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв. Відробляє за це ригу та польовий відробіток абату та препозиту. І більше нічного іншого не відробляє окрім служби, за якою наглядає.

211. Тресберту даємо ділянку, що має орної землі 3 бонуарії. Віддає за це теличку.

Про сервільні манси деканії Гіврольда

212. Ерментарій, та Адалільд, та Вінеберга. Ці тримають четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії. Перекопує за це чотири арипена у винограднику; та коли той виноградник не перекопує, то відробляє 3 дні на тиждень та відробляє вахту та скільки б йому не було доручено. І якщо вино зростить у тому винограднику, який обробляє, то віддає за це 1 модій за випас; якщо ж не зростить, нічого не дає. Сплачує 3 курчат, 15 яєць. Виконує перевезення до Парижу. Виконує польовий відробіток.

⁹² Суч. Денвіль у комуні Леве (деп. Ер-і-Луар), в 22 км на південь від Вільме.

213. Вальдегауд серв і дружина його, літа на ім'я Ел[е]гія. Це – їхні діти: Рестуїн, Елегій, Елегія, Електрудіс, Герлндіс. Цей тримає половину мансу, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв. Сплачує так само.

214. Ерменберт серв та дружина його, рабиня, на ім'я Урслейя. Це – їхні діти: Ерменарій, Інгалберт, Ерменберга. Цей тримає половину мансу сервільного, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв. Відробляє так само.

215. Ерменберга. Цей тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв. Відробляє так само.

216. Вальдегарій серв і дружина його рабиня на ім'я Маркадрудіс; Вальтберта – їхня дитина. Цей тримає половину сервільного [мансу], що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – половину арипена. Відробляє так само.

217. Базін серв тримає четверту частину сервільного мансу, що має 4 бонуарії орної землі. Відробляє так само.

218. Хільдебальд серв і дружина його, колона на ім'я Бенедикта. Цей тримає четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Відробляє так само.

219. Хербуїн серв та Гріма рабиня, та Амальберга рабиня. Ці тримають четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії. Відробляє так само.

220. Ернуїн серв і дружина його, рабиня на ім'я Ербона. Це – їхні діти: Ербоард, Ербедісдіс. Цей тримає четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії. Відробляє так само.

221. Грімоард літ і дружина його літа на ім'я Райнільдіс. Це – її діти: Мавронт, Грімоїльдіс. Цей тримають половину сервільного мансу, що має орної землі 4 з половиною бонуарії. Відробляє так само.

У сусідстві Евріна

222. Рангіль серв і дружина його, рабиня на ім'я Юліда. Це – їхні діти: Рікхард, Райнард. Цей тримає четверту

частину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – половину арипена, пасовиська – 1 бонуарій. Сплачує так само.

223. Райнінг серв і дружина його, рабиня на ім'я Атла. Це – їхні діти: Атлільдїс, Альтла, Ербоїльдїс, Альдофлідїс. Цей тримає четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – половину арипена. Відробляє так само.

224. Йонам серв і дружина його, рабиня на ім'я Вальтсїда. Цей тримає четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії, луки – половину арипена. Відробляє так само.

225. Райноард серв і дружина його, колона з бенефіція Теодонїс на ім'я Айрліндїс. Цей тримає четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – половину арипена. Відробляє так само.

226. Теутхард серв і дружина його, колона на ім'я Ерменрада. Цей тримає четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – половину арипена. Відробляє так само.

227. Бертольд серв. Цей тримає четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – половину арипена. Сплачує так само.

228. Адрабольд, серв та келарь. Цей тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачує так само.

229. Герульф серв і дружина його, рабиня на ім'я Ерміна. Цей тримає четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – половину арипена. Сплачує так само.

230. Атлульф серв і дружина його, колона з Буксїда на ім'я Фароїльдїс. Це – їхні діти: Годовольд, Урседрамн, Альдульф. Цей тримає четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – половину арипена. Сплачує так само.

Про виноградарів, які тримають вільні манси

231. Ерменгарій серв і дружина його, колона на ім'я Рагоільдіс. Це – їхні діти: Альдіна, Ерменгільдіс. Він мешкає у Вілламільт. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв. Мусив би віддавати вільний чинш, однак за те, що обробляє виноградник, віддає сервільний чинш.

232. Бальдуїн і дружина його, колона на ім'я Еврохільдіс. Це – їхні діти: Евруїн, Стефан, Хільдуїн, Гаудоїн. Цей тримає половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв. Відробляє так само.

233. Ерлульф серв тримає половину вільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Відробляє так само.

Про сервільні манси деканії Варімберта

234. Еврульф серв і дружина його, колона на ім'я Беата; Бейртла – їхня донька. Цей тримає половину сервільної ділянки, що має орної землі 1 з половиною бонуарій. Наглядає за це за лісом. Відробляє за це ригу озимини та яровини. Сплачує за це 5 сестаріїв полби та половину денарію августатика; 3 курчат з яйцями.

235. Арея рабиня. Це – їхні діти: Фрамерік, Адруїн. Ці тримають половину сервільної ділянки, що має орної землі 1 з половиною бонуарій. Відробляє ригу; відгодовує курок, інше – так само.

Про сервільні манси деканії Акледульфа

236. Інгалгарій серв і дружина його, колона на ім'я Адальбольда; Інгедрамн – їхній син. Цей мешкає у Віллі Гаудена. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв. Наглядає за це за вівцями. Відробляє за це ригу озимини та яровини. Та сплачує за це 2 денарії августатика та 1 барана на ворога; 3 курчат з яйцями.

237. Осанна рабиня; Герульф – її син. Цей мешкає у Віллі Сонана. Тримає половину сервільного мансу, що має

орної землі 5 бонуаріїв та 2 пертики. Віддає все належне так само.

238. Дроктінг серв і дружина його, рабиня на ім'я Ербона. Це – їхні діти: Аутліна, Ерпоільдіс, Герісма. Цей мешкає в Ульмі. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв. Сплачує так само.

239. Гірульф серв і дружина його з бенефіція Грімбольда на ім'я Гундрісма. Цей мешкає в Ульмі. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв. Виконує за це польові відробітки в достатній кількості. Перекопує за це 4 арипени винограднику. 3 курчат з яйцями.

240. Міліс серв і дружина його, колона на ім'я Гамальберга. Цей мешкає у Віллі Сонана. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв. Сплачує так само.

241. Фротгауд серв. Це – його діти: Фротхард, Фротберга, Аутліндіс. Цей мешкає у Віллі Сонана. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв. Сплачує так само.

242. Деорульф серв і дружина його, літа на ім'я Берта. Цей мешкає у Віллі Сонана. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії. Виконує за це польові відробітки та перекопує за це 4 арипени, та сплачує 3 курчат з яйцями.

243. Ландрік серв. Це – його діти: Дрого, Теудульф, Теутмунд. Цей мешкає у Віллі Дісбот. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 4 з половиною бонуарії. Сплачує за це випас коня та 1 барана на ворога, та два денарія августатика. Відробляє за це ригу та наглядає за вівцями. Сплачує 3 курчат з яйцями.

В деканії Гіврольда.

244. Вінегауд тримав 2 поля з господського фіску, що мають орної землі 3 бонуарії, та землю, яку тримав садовник

Годоен. Їх даєм Тресберту за одну ділянку. Та відробляє за це теличку.

245. Гундоїн тримає з господського фіску 2 журнеля.

246. Гіврорд тримає, понад свій манс, 2 журнеля. Оре за це 9 пертик.

247. Матір Евтхара, вільна жінка, дає дітям зі свого спадкового майна 9 журнелей. Оре за це 1 декстер, під яровину – половину.

248. Вінегіз тримає 1 декстер господського фіску понад свій манс, який Хільдоарду ми вирішили дати, та 2 журнелі, які тримав Гундоїн, щоб мав половину мансу.

249. Геросм мав 1 ділянку і нічого раніше за це не відробляв. Вінегауд і Гіроард так само.

250. Сівальд тримає половину ділянки, що має орної землі 6 бонуаріїв. І нічого раніше за це не відробляв.

251. Ремегій тримає 1 ділянку; і нічого не відробляв.

252. Дідрад тримає понад свій манс 1 ділянку і нічого за це не відробляє.

253. Агарду та Адальріку ми надали 1 манс їхньої землі, щоб сплачували все, що за це належить.

254. Вінедрамн тримає 6 журнелей. Наглядає за це за млином.

В деканії Акледульфа.

255. Тримає Аклольд 1 ділянку понад свій манс; та відробляє за це ригу та засіває. Айтоїно так само.

256. Альтмар тримає, понад свій манс, 2 бонуарії господського фіску, які, як сам сказав, пан абат йому надав. Оре за це половину ділянки.

257. Земля, яку Ерменгарій, колон святого Германа, підшукав в окрузі Карнотін, має орної землі 1 бонуарій та дві [третіх] частини іншого, винограднику – третю частину арипена. Тримають тепер її Агард та Аларік, його племінники, та нічого за це не відробляють.

258. Геррад тримає орної землі 3 бонуарії, які Ісаак йому дав.

259. Еодальбольд та Фродоард тримають даріння Еутбранда, що має орної землі 2 з половиною журнеля.

260. Хільдоард тримає 1 поле з господського фіску.

261. Вальгарій тримає з господського фіску орної землі 1 бонуарій, що, як сам сказав, пан абат йому надав.

262. Гульфрамн тримає з господського фіску 1 декстер

263. Саламон та Бенедикт тримають в Касдон 7 бонуаріїв та 2 пертики. Та нічого за це не відробляють, *хіба на люмінарію святого Германа за вищезначений манс*⁹³.

264. Даріння, яке зробила Ланда в окрузі Доркассін, у віллі, що зветься Вілламільт. Дала 1 манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – четверту частину арипена. Сплачує на люмінарію святого Германа 4 денарії та відробляє половину риги.

265. Даріння, яке зробив Хінклед в окрузі Доркассін, у віллі Самнарій. Дав там орної землі 13 бонуаріїв. Тримають тепер там Давид і Хінклед, племінники Танкульфа, та дають за це 1 солід.

266. Даріння, які зробив Танкульф в окрузі Доркассін, в місцевості, яка зветься Вілла Матіана⁹⁴. Дав 1 манс, що має орної землі 16 бонуаріїв. Тримає тепер його Фроткарій літ та дружина його, колона на ім'я Сідонія. Це – їхні діти: Фароард, Ландрік. Сплачує за це 1 на ворога та стільки ж за ручний відробіток, 5 модіїв полби, 3 курчат з яйцями. Та оре 7 пертик під кожен посів.

267. Даріння, яке зробив Вальдо та Генерісма у віллі Чорний Гай⁹⁵. Дали там від кожного 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв.

⁹³ Виділене курсовом є пізнішою вставкою.

⁹⁴ Ферма Маженвіль у комуні Сольньєр (Вілла Сомнарія)

⁹⁵ Niger Lucus – сучасне місце положення не відоме, хоча Б. Герар припускав, що це Грулю, селище, розташоване у 4 км на південний захід від Маженвіль.

Геноард колон і дружина його, колона на ім'я Еодальберга. Це – її діти: Вальдо, Вальдовільдіс. Він мешкає у Чорному Гаї. Тримає половину цього даріння, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв. Сплачує за це 2 соліди. Відробляє 3 риги та виконує польовий відробіток.

Ульфін вільний тримає іншу половину цього даріння, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Відробляє за це ригу та мусив за це сплачувати 2 соліди на люмінарію і більше нічого не робить.

268. Даріння, яке зробив Міло в окрузі Доркассін, у Віллі Бротканта⁹⁶. Дарував там 1 манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, луки – 1 арипен, лісу – 1 з половиною бонуарій. Тримає тепер його син його Хаймерік, який по хартії має захист святого Германа. Та тримають його брати його разом із ним, які не є святого Германа. Але діти Хаймульфа є святого Германа. Сплачують за це 12 денаріїв на люмінарію.

269. Прекарія, яку тримає Аклеверт у Віллі Альніда. Має там власницький манс з будинком та іншими будівлями в достатній кількості. Належать до цього мансу орної землі 15 бонуаріїв, луки – 4 арипени, лісу – 8 бонуаріїв, 1 млин.

270. Має там церкву, добре споруджену. Належать цій церкві орної землі 12 бонуаріїв та два госпіти, які відробляють 1 день в будь-який тиждень та сплачують 1 курча з яйцями.

271. Анстасій, староста та колон, тримає 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачує на ворога 1 барана, модій полби. Відробляє вінерицію з одним биком. 100 гонтин, 3 курчат з яйцями. Виконує 2 [дні] польових відробітків та ригу, та 2 дні в тиждень.

272. Крістей колон і дружина його, колона з бенефіція Теодона. Він мешкає в Альніді. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Відробляє так само.

⁹⁶ Суч. комуна Брешам в 4 км на схід від Вільме.

273. Крістуїн колон та Адріан колон. Він мешкає в Альніді. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Відробляє так само.

274. Хінкберт колон і дружина його, колона на ім'я Валедрудіс. Це – їхні діти: Валанд, Валафрід, Ингельберт, Бертінг. Та Ингельфлідіс. Та Ульфеггауд колон і дружина його, колона на ім'я Рагоїльдіс. Усі ці тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Відробляють так само.

275. Вальткарій і дружина його, колона на ім'я Елізабія. Це – їхні діти: Вальфрід, Вальберт, Вальдрісма. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв. Відробляє так само.

276. Адалькарій колон. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Відробляє так само.

277. Прекарій, котрий тримає Ротмунд, не може бути записаний. І той, що Айруїс тримає...

278. Даріння, яке зробила Дедда та Хісла в окрузі Шартра, у місцевості, що зветься Вілла Вадріка⁹⁷. Дарували там 1 власницький манс з будинком і дарували там 2 з половиною манси. Належать до цього власницького мансу орної землі 10 бонуаріїв, які можна засіяти 40 модіями полби та вівсу; луки – 4 арипени, з яких можна зібрати 3 вози сіна. Є там ліс, що в обхід загалом дорівнює 2 льє, в якому можна прогодувати 200 свиней.

279. Еврін серв і дружина його, літа на ім'я Ерментільдіс. Це – її діти: Евреманн, Бероїн, Ерменрада, Берольд, Ермуїн. Він мешкає у Віллі Вадріка. Тримає половину мансу, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв. Сплачує на ворога 12 денаріїв та 2 дні в тиждень. Але за той хлів, що за ним наглядає, не сплачує денаріїв, але виконує польові відробітки та риги скільки б собі не наказав чоловік. Та сплачує 3 курчат з яйцями.

⁹⁷ Б. Герар вважав, що тут ідеться про Годревіль (колишня комуна Грандвіль), 15 км на південний схід від Вільме.

280. Аклеарій колон і дружина його, колона на ім'я Ерледрудіс. Це – її діти: Надалін, Аклеард, Ерлегільдіс, Ерлегауд, Ерлоільдіс, Аклейльдіс. Та Хільдінг колон і дружина його, вільна. Це – їхні діти: Хільдеберн, Гејрттрамн. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 9 з половиною бонуаріїв. Сплачує на ворога 2 соліди; 6 курчат з яйцями. Виконують польові відробітки та риги, та 2 дні на тиждень.

Про Морнане Вілларе⁹⁸

281. Генеарій колон; та Ансмар колон і дружина його, колона на ім'я Вінехільдіс. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 10 бонуаріїв. Сплачують так само.

282. Райнард колон і дружина його, колона з бенефіція Герберна на ім'я Маркадрудіс; та Інгадей літ. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачують так само.

283. Еркантей колон і дружина його, вільна на ім'я Адальтудіс. Він мешкає в Дініаці⁹⁹. Тримає 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв. Мусить сплачувати повний чинш, як і інші мешканці округи, однак нічого за це ні відробляє.

284. Даріння, яке зробив Ульмар пресвітер в окрузі Карнотіна в сотні Кауноценз, у вільлі, що зветься Ідоніс Вілларіс. Дарував там 1 манс з будинком. Належать до цього мансу орної землі 10 бонуаріїв, лісу – 1 бонуарій. Цього ніщо не обтяжує, оскільки жодного чиншу з нього не взискується.

285. Євсебій літ і дружина його, літа на ім'я Бєроільдіс; Бернард – їхній син. І цей нічого не тримає, але наглядає за свинями.

286. Гіследрудіс, Осовільдіс. Ці тримають госпіцій, що має орної землі 1 бонуарій. Сплачує 2 курчат з яйцями. Відробляє 1 день в будь-який тиждень та 2 дні в августатик.

⁹⁸ Якщо припустити, що поселення Mornane Villare ідентичне із Manus Villare з акту 986 р., тоді це суч. Менвільє в двох кілометрах на захід від Шартру.

⁹⁹ Комуна Діньї (деп. Ер-і-Луар) в 28 км на південний захід від Вільме.

У Фонтанеллі

287. Є там власницький манс з будинком та іншими будівлями. Належать до цього мансу 3 бонуарії орної землі, де можна засіяти 9 модіїв жита. Є там ліс, за оцінкою 4 лье, в якому можна прогодувати 400 свиней.

288. Ерлульф літ і дружина його, колона з бенефіція Хільдегарія на ім'я Данахільдіс. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 5 бонуаріїв. Сплачує за це на ворога 6 денаріїв. Оре під озимину 3 пертики, під ярвину – 3. Відробляє 2 дні на тиждень, коли не виконує польового відробітку. Сплачує 3 курчат з яйцями.

289. Вітбальд літ і дружина його, чужоземка на ім'я Хільдедрудіс, чії діти не є святого Германа. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 7 з половиною бонуаріїв. Сплачує так само.

290. Фротберт літ і дружина його, чужоземка на ім'я Герлілдіс, чії діти не є святого Германа; та Сікбольд літ і дружина його, колона на ім'я Ульфінга. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 7 з половиною бонуаріїв. Сплачують так само.

291. Є там 1 незайнятий манс, що має орної землі 6 бонуаріїв.

292. Адальфрід літ і дружина його, чужоземка. Цей тримає госпіцій, що має орної землі 1 бонуарій. Сплачує 2 курчат з яйцями та відробляє 1 день в будь-який тиждень.

293. Ці сплачують 4 денарії за свою голову:

Аклісма, Теодісма, Бертінга, Лантберга, Теутлілдіс, Нелія.

294. Ці промовили клятву:

Ерлульф, Ландульф, Асмар, Вітбольд.

295. Ці промовили клятву в деканії Варімберта:

Кріад, Ерлоїн, Вінкоїн, Адальбольд, Гіслебольд, Хальтмар, Фротмунд, Інгалгарій, Раганберт, Валатей, Еврурф, Валамей, Алатей.

В деканії Акледульфа так само промовили:

Рестедун, Агенульф, Бернард, Айтольд, Айтоїн, Симеон, Флідаст, Хільтгерн, Інглехарій, Бернегауд, Амалькарій, Райнберт, Аудоард.

В деканії Гіврольда так само промовили:

Фродоард, Аларік, Ерменарій, Рестада, Інгадрамн, Ангіз, Старткарій, Амальгауд, Вінегауд, Фулькадрамн, Ванульф, Вінегіз, Бонард.

296. Це – літи деканії Гіврольда: Акбольд, Герхай, Ерменольд, Додеверт, Додальд, Ансегауд, Гіреверт, Евдо.

Це – літки: Райнтільдіс, Герберга, Райнізма, Годовільдіс, Хільдегардіс, Хільтга, Гунсберта, Гунсільдіс, Хальтберта.

Це – рабині деканії Гіврольда:

Хільдрада, Вальтсента, Гірофлідіс, Ерміна, Хальдовіс, Атла, Рантгільдіс, Ербона, Ерменільдіс, Маркадрудіс, Урслея, Хільттрудіс, Вальтсіда.

297. Це – літи деканії Варімберта: Мартин, Фротхай, Альтуїн, Фротгауд, Ауткарій, Ансарій, Бертоен, Альтмар, Асмунд, Інгедей, Вальдегарій, Вінегард.

Це – літки: Інгальвіс, Гельдраберта, Гунхільдіс, Біада, Ландовільдіс, Фротхільдіс, Герберга, Інговільдіс, Аутберга, Адальгардіс, Адальтрудіс, Рестоільдіс.

Це – рабині деканії Варімберта:

Домновільдіс, Арія, Вінедрудіс, Леудовільдіс, Адрісма

298. Це – рабині деканії Акледульфа:

Осанна, Ербона, Аговільдіс, Берта.

В Мансі Белони

299. Володіє Адальберт у Мансі Белони. Сплачує гостиліція 6 денаріїв. Оре протягом трьох посівів 18 пертик. Сплачує 3 курчат. Відробляє у всі тижні 2 дні; але за сам ручний відробіток сплачує 1 віз з двома бочками.

Грімхарій – так само. Елегій – так само. Поміж Домініком та родичами його – так само. Поміж Вітлаєм та Електеєм – так само.

Має Страділій 1 квартиру. Ермехарій – 1 госпіцій; відробляє у всі тижні – 1 день, сплачує 2 курчат.

Магенард – половину госпіція. Відробляє в будь-який [тиждень] 1 день; курча – 1.

Адальхарій – так само.

Сплачує Адальберт 4 денарії.

Грімхарій – 3 з половиною денарії.

300. В деканії Гіврольда з тих, хто має сплачувати подушне, за передане у тримання:

Фрамн, Амальгауд, Ерментей, Райноард, Вінемар, Гунтхарій, Ратбольд, Гіслеарій, Самарін, Ерменард, Ідін, Аклаверт, Ратберт, Інград, Хайнарад, Валарік, Ерменарій, Лантбольд, Айгрід, Тресберт, Альбрік, Адальфрід, Евремар, Фротгауд, Альтоард, Ерменгауд, Гіденольд, Агенольд, Агуїн, Хільткарій, Аклеарій, Бертоїн, Данегауд, Варімберт, Сікбальд, Вандремар, Сініг, Бертлаїк, Бернард, Ерменольд, Едальбольд, Рікбольд, Амалькарій, Перістанто, Ермофрід, Ербоїн, Фрамнегарій, Леутхад, Гатхарій, Ерменольд, Альбітт, Аганбольд, Ерменарій, Сікбард, Ерменард, Адоарій, Сіврак, Алоїн, Теутхард, Вінегауд, Райноард, Гехільхард, Вінедульф, Гейрверт, Аклеард.

З чужинців:

Еврехард, Анаудін, Ерменмар, Стефана, Аклесінта, Еларій, Сульпіцій, Фротберт, Ізон, Сігвін, Агенольд, Еврегауд, Альткарій, Ербемар, Рікберт, Ермедрудіс, Хільдебольд.

301. В деканії Варімберта, з тих, хто сплачує 4 денарія за свою голову, за передане у тримання:

Петро, Раганбольд, Гауйольд, Мартин, Райнберт, Салак, Еркамбольд, Бернегарій, Ардульф, Дройтберт, Йонам, Вільтфрід, Інгальхард, Ерменульф, Гаут, Гіслемар, Ермангарій, Фрамнеїльдїс, Відреверт, Герменарій, Готфрід, Бертольд, Айнбальд, Аклерік, Крітіан, Флотвей, Варімбод, Раганбальд, Ратгауд, Ульдрінг.

З чужинців: Еврохільдіс, Вальдрісма

302. В деканії Акледульфа за передане у тримання:

Адальрад, Адравольд, Адальбольда, Леудо, Альдедей, Еврмар, Гейрард, Герульф, Агенульф, Адалуїн, Актульф, Адальгард, Ингальгарій, Акледульф, Адальфред, Генад, Бертрамн, Ингенольд, Рестенций, Відульф, Сіклеарій, Сіклуїн, Адравей, Адрагауд, Дагуїн, Ландрамн, Аклоард, Ітгій, Адальберт, Відуїн, Годальсад, Теодоільдіс, Ерменгардіс, Ерместей, Сігемар, Хільсоард.

303. *Наділили ми Еврарда у Віллари зі свого алода 5 журнелями, звідки виділили Сігембольту половину четвертої частини. І за це даємо ще вказаному Еврарду в Катені 6 журнелей. Даємо ще у вказаній віллі з цієї землі 9 журнелей за 9 денаріїв.*

Даріння Хільдемода

304. *Є у віллі Цельзіак¹⁰⁰ незайнятий власницький манс, до якого відносяться 7 бонуаріїв орної землі. Є там шість мансів, що сплачують сріблом за весь рік 9 солідів, за підвозний відробіток до Труа – 9 денаріїв. Зорюють під озимину 10 пертик, від ярвину – 4 пертики; 4 польових відробітки якщо биків мають; підвозний відробіток в Еквілін¹⁰¹ на третій рік. Притягають на третій рік навозу, скільки можна натягати за два дні; 3 банни. Є там п'ятеро людей святого Германа, які сплачують 20 денаріїв. Відробляють в будь-який тиждень 6 днів у жнива; Виконують 3 польових відробітки та отримують хліб та м'ясо. Сплачують 6 курчат із яйцями. Є там лісу 2 бонуарії. Належить до того місця церква, споруджена на честь святого Мартина з даним; однак нічого не сплачує. До цієї церкви належать 5 госпіцій, але усі незайняті крім одного, який сплачує на цю церкву 6 денаріїв. Є при цій церкві 1 манс у бенефіції, який сплачує 8 солідів срібла.*

¹⁰⁰ Суч. комуна Сузі-ла-Бріш (деп. Ессонн)

¹⁰¹ Sylva Aequilina – назва лісу на захід від Парижу, трансформувалась у назву утвореного у 1968 р. департаменту Івлін.

Х. Короткий огляд Вітріака¹⁰²

1. Є в долині Вітріака господський манс з будинком та іншими будівлями в достатній кількості. Є там церква велика та одна каплиця, з усією оздобою, ретельно споруджена. Є там орної землі 10 культур, де можна посіяти 600 модіїв; винограднику старого, який насадив святий Герман, 53 арпени. Є там луки 52 арпени. Є там ліс, що зветься Пуціоль, який належить до цієї вілли, котрий ліс, разом з цією віллою, став алодом святого Германа. Колони же, які цю замешкують віллу, так до цього часу є вільні, як і були за часів святого Германа; оскільки ніякі люди, ані силою, ані за власним бажанням, без наказу абата чи архістерія, ані скільки не несли би служби. Однак сам алод святий Герман вніс на люмінарію церкви святого Хреста та святого Стефана першомученика або святого Вінцентія левіта та мученика; і з того часу мають виплачувати кожен рік на цю церкву 8 секстаріїв олії або 22 лібри воску.

2. Є там суміжно з іншим одним володінням, що зветься Валліак¹⁰³, та інше, далі, що зветься Галліак¹⁰⁴; їх отець святого Германа від графа Ерменфріда отримав, та їх означений святий покровитель передав означеній церкві святого Хреста та святого першомученика Стефана чи святого Вінцентія левіта та мученика, з усіма доданками своїми; до того часу, роки єдині, на спомин народження батька чи матері своїх, сплячують на поховання їх дві воскові свічі, звісно по вісім лібрів кожна, та на підтримання братів 20 солідів. Додав до цього означений святий покровитель відлучення в присутності 19 єпископів, будь-кого, хто неразумною впертістю це даріння, що своїй

¹⁰² Суч. комуна Бітрі (деп. Ньєвр). За палеографічними даними весь розділ написаний в XI ст. та не містить інформації, що відносилась би до IX ст.

¹⁰³ Валльї в межах комуни Алліньї-Кон (деп. Ньєвр) в 4 км на південний захід від Бітрі.

¹⁰⁴ Назва змінилась. Припускають, що це може бути Сен-Верен посередині між Алліньї-Кон та Бітрі.

зробив церкві, з власного звісно володіння, дерзнув би відібрати, будь то єпископ міста Аутіссіодер (Осер), в чисму знаходяться діоцезі, будь то князь Неверський, під чисю знаходяться владою, з Юдою зрадником прокляття хай отримують віднині та в віках.

3. День кончини отця його, іменем Елевтерія, календи листопада; матері його, іменем Євсебії¹⁰⁵, V календи січня.

XI. Короткий огляд Нувіліака¹⁰⁶.

А. Є в Нувіліаці власницький манс та інші будівлі в достатній кількості. Є там 10 маленьких полів, що мають 40 бонуаріїв, де можна засіяти 200 модіїв вівса, луки – 9 арипенів, де можна зібрати 10 возів сіна. Є там ліс, згідно з оцінкою, 3 льє завдовжки, завширшки – 1 льє, в якому можна відгодувати 800 свиней.

1. Електей серв і дружина його, колона на ім'я Ландіна, люди святого Германа, мешкають в Нувіліаці. Тримає половину мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – половину арипена. Оре під озимину 4 пертики, під ярвину 13. Звозить навоз на господське поле та нічого іншого не робить і не віддає, навзамін за службу, яку він споглядає.

2. Абрахіль серв і дружина його, літа на ім'я Бертхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Абрам, Авремар, Бертрада. Та Цеслін¹⁰⁷ літ і дружина його, літа на ім'я Леутберга. Це – їхні діти: Леутгардіс, Інгохільдіс. Та

¹⁰⁵ Ці імена батька та матері св. Германа фінурують у Житії святого Германа, складеному Фортунатом, єпископом Пуат'є.

¹⁰⁶ З двох можливих інтерпретацій: Неї-ле-Біссон (Neuilly-le-Bisson, деп. Орн, Нижня Нормандія) та Нее-ле-Буа (деп. Ендр у долині Луари) дослідники віддають перевагу другій. Першу доводить відсутність в описі виноградників, що характерно для Нормандії. Другу підтримують наявність в районі Нее-ле-Буа величезних лісів Тібо, Нієрн та Гарамбо, а також наявність поряд відповідника до назви Сустрад. Втім ліси є і в Нормандії, а Нее-ле-Буа розташована задалеко.

¹⁰⁷ Наявність серед жіночих імен місцевих мешканців Цельсовільдіс та Цельси наводить на думку, що Цеслін є помилковим написанням імені Цельсин. Однак далі (12) зустрічаєм ту ж саму особу, знову під іменем Цеслін.

Годальберт літ. Це їхні діти: Гедалькай, Цельсовільдіс, Бладовільдіс. Ці 3 мешкають у Нувіліаці. Тримають 1 манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, луки – 4 арипени. Відробляють ангарію в Анжу, та в травні місяці – до Парижу. Сплачують на ворога 2 баранів, 9 курчат, 30 яєць, 100 дранок та стільки ж гонтин, 12 бочарних клепок, 6 ободів, 12 смолоскипів; та відвозять дві вози деревини до Сустрада¹⁰⁸. Обносять у господському дворі парканом 4 пертики, на луці – 4 пертики огорожі, а в жнива – скільки може. Орють під озимину 8 пертик, під яровину – 26 пертик. Під час польового відробітку та оранки звозять навоз на господське поле. Сплачують кожен 4 денарії за свою голову.

3. Гіслеверт серв і дружина його, літа на ім'я Готберга. Це – їхні діти: Рагно, Гаусберт, Гауйойн, Гаутліндіс. Та Сіноп серв і дружина його, рабня на ім'я Фролайка. Це – їхні діти: Сікланд, Фротхард, Марелл, Адалуїльдіс, Фротлільдіс. Та Ансегудіс рабня. Це – їхні діти: Інгалберт, Фротберт, Фротлаїк, Фротберга. Ці троє мешкають у Нувіліаці. Тримають 1 манс, що має орної землі 26 бонуаріїв, луки – 8 арипенів. Сплачують так само.

4. Мауріфій літ та дружина його, колона на ім'я Ерменгардіс: Ерменгільдіс – їхній син. Та Гаудульф літ і дружина його, літка на ім'я Цельса: Гаудільдіс – їхній син. Ці двоє мешкають у Нувіліаці. Тримають 1 манс, що має орної землі 28 бонуаріїв, луки – 4 арипени. Сплачують так само.

5. Рагенард серв і дружина його, колона на ім'я Дагена: Рагенай – їхній син. Та Гаусбольд серв і дружина його, літа на ім'я Фарегільдіс. Ці двоє мешкають у Нувіліаці. Тримають 1 манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, луки – 4 арипени. Відробляють так само.

6. Феремунд серв і дружина його, колона на ім'я Креада; та Фероард серв і дружина його, літа на ім'я

¹⁰⁸ Можна припустити, що йдеться про старовинне поселення Сутре (Subtray, Sutray), яке наразі входить до складу комуни Мезьєр-ан-Бренн (деп. Ендр, 17 км від Нее-ле-Буа).

Адальгардіс: Іллегардіс – їхня донька. Та Фароен серв і Адальгрім серв. Ці 4 мешкають у Нувіліаці. Тримають 1 манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, луки – 4 арипени. Відробляють так само.

7. Гаутмар серв і дружина його, літка на ім'я Сігальсіс. Це – їхні діти: Сіклевольд, Сіклеард. Він мешкає у Нувіліаці. Тримає четверту частину манса, що має орної землі 1 з половиною бонуарій, луки – 1 арипен. Сплачує четверту частину цільного мансу.

8. Хільдебольд серв та дружина його, літка на ім'я Бертенільдіс. Це – їхні діти: Альдеграмн, Адальберт, Хільдегауд, Трутгауд, Бернард, Бертрамн, Хільдоїн, Хальдедрудіс, Мартінга. Та Хальдемар серв і дружина його, колона на ім'я Мотберга. Це – їхні діти: Мартин, Сіклехільдіс, Бернегільдіс. Ці двоє мешкають у Нувіліаці. Тримають [половину мансу], що має землі 6 бонуаріїв, луки – половину арипена. Віддають половину того, що належить з цільного мансу.

9. Бертлін літ і дружина його, колона на ім'я Лантсіда. Це – їхні діти: Креат, Мартин, Лантберт. Він мешкає в Нувіліаці. Тримає 4-у частину мансу, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 2 арипени. Відробляє ригу. Має сплачувати четверту частину цільного мансу, але за те, що винен, наглядає за свинями.

10. Є в Нувіліаці зайнятих мансів 6 з половиною, та інша половина є порожньою: є, [рахуючи] за горнищами, 16. Сплачують на ворога 12 баранів; подушного – 5 солідів та 4 денарії; 48 курчат, 160 яєць, 600 дранок та стільки ж гонтин, 54 бочарних клепки та стільки ж обручів, 72 смолоскипи. Відробляють два вози вінериції та магіски – два вози із половиною, і половину бика.

11. Це – серви:

Електей, Гіслеверт, Сіноп, Рагенард, Гаусбольд, Феремунд, Гедальберт, Фароард, Абрахіл, Фароїн, Адальгрім, Гаутмар, Хільдевольд.

Ці сплачують смолоскип та відробляють перевезенням.

12. Це – літи:

Маурифій, Гаудульф, Бертлін, Цеслін, Гедальберт.

13. Це – рабині:

Фротліна, Ансегундіс, Альда, Фрамберта.

Ці відгодовують курей та виготовляють одяг, якщо їм надано вовну.

14. Це – літки:

Бертхільдіс, Леутберга, Готберга, Цельса, Фарегільдіс, Сігальсіс, Бертенільдіс.

Ці сплачують 4 денарії літомонія.

15. Рагенард тримає з господського фіску 1 бонуарій.

Гіслеверт тримає, понад свій манс, 2 ольки.

XII. Короткий огляд Корбонської сотні

1. Даріння, яке зробила Ідерна в окрузі Ємуа¹⁰⁹, у Корбонській сотні¹¹⁰, у віллі, що зветься Понтіс¹¹¹. Отож дала там 4 манса, що мають 25 бонуаріїв орної землі, 13 арипенів луки; 1 млин та таких манципіїв, чиї імена такі: Віневерт та дружина його Гаутхільда, чиї діти: Вінеберт, Віневольд, Вінеманн, Вінегільдіс, Адрехільдіс, Вінеберга; та Сіверт і Сольберта, його дружина, їхні діти: Сегенанд, Сільваній, Сіемберга, Сігенільдіс, Сесберга; також Теутгардіс і Вінекарій, та Адреберга, та Сівара.

2. Даріння, яке зробив Годельхард в тому ж окрузі та в тій же сотні, у віллі, що зветься Куртіс Саоніс¹¹². Дав отож

¹⁰⁹ Графство Ємуа (pagus Oximensis) у часи Франкського королівства мало своїм центром місто Ексм (деп. Орн, Нормандія) та загалом відповідало церковному діоцезу м. Се (civitas Sagiogum). Станом на 853 р. графство вже було розподілено на три округи чи графства – Ємуа, Се та Корбон.

¹¹⁰ Centena Corbonensis з головним містом – Корбон (суч. комуна кантона Мортань, деп. Орн).

¹¹¹ В окрузі Корбон було два місця із назвою Ле Пон, Le Pont. Одне із них розмішувалось у 2,5 км на захід від Корбону, інше – за 3,7 км. Йдеться про будь-яке з них.

¹¹² Припускають, що йдеться про Куржеон у 3 км від Корбону.

1 власницький манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, луки – 8 арипенів; та інших мансів 3, що мають орної землі 20 бонуаріїв, луки – 7 арипенів, лісу – 3 бонуарії; та 1 млин; та таких манципіїв, чиї імена наступні: Ратгауд; і Рангауд, діти якого не належать святому Германові; та Ротхільдіс з дітьми своїми, тобто, Адревольдом та Райнбольдом; і Теутгардіс; та Айрфрід з дітьми своїми, тобто Балдуїном, Соандом, Арегариєм та Айрбольдою; та Соара з дітьми своїми, тобто Сікфаром, Айртрудіс, Сікфарою, Коциктом; та Сікхільдіс.

Усього мансів 8. Сплачують поміж усіма сріблом, замість підвозного відробітку, 2 соліди та 8 денаріїв; замість лляного полотна (чи одягу) – 4 з половиною соліди; 5 курчат з яйцями.

3. Даріння, яке зробила Альда в окрузі Ємуа, в сотні Корбонській, у віллі, що зветься Ландас¹¹³. Дала там 2 манси, що мають орної землі 44 бонуарії, луки – 4 арипени, лісу – 4 бонуарії, за виключенням придбання, яке разом зі своєю дружиною Аклеард придбав. З цього придбання усього та повністю, як будівель, так і дворових місць та орної землі і лісів та лук, третю частину святому Герману уступив. І та манципія таких є імен: Бертланд та дружина його, на ім'я Варсінда; це їхні діти: Варнуїн, Бертлаїк, Ландінг, Бертгауд, Лантбургіс, Сігембургіс, Сігедрудіс, Берткардіс; і Теутфрід, та Адальгіз. За це даріння отриманими в прекарій є вищезгадані даріння, тобто даріння Годальхарда та Ідерни. Сплачує звідти за люмінарію святого Германа 3 соліди.

Всього є мансів 10.

4. Даріння, яке зробила Альда за сина свого на ім'я Аттон в окрузі Ємуа, в сотні Корбонській, в місцині що зветься Подвір'я Ансіла. Дав там орної землі 4 бонуарії, луки – 4 арипени. Тримає це даріння Альда разом із іншими даріннями.

¹¹³ Вірогідно Ле Ланд, найближча місцина із такою назвою була в 9 км на південний схід в Корбону.

5. Даріння, яке зробив Іоанн в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, у віллі, що зветься Гамарзіак. Дав там 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 1 з половиною арипен.

6. Даріння, яке зробив Вальткай в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, у місцині, що зветься Подвір'я Фрудана, та у віллі Гамартіаз. Дав там також 1 власницький манс з будинком та іншими будівлями, що має орної землі 8 бонуаріїв, луки – 7 арипенів, лісу – 1 бонуарій. Тримає його Герольд, серв святого Германа, та дружина його на ім'я Райнбольда з бенефіція Геррада; їхній син – Райнмар.

7. Також даріння Вальткарія, яке зробив в тому ж окрузі та в тій же сотні, у віллі, що зветься Подвір'я Дотлена¹¹⁴. Дав там орної землі 2 з половиною бонуарії, луки – 1 з половиною арипен. Це не тримає людина святого Германа.

8. Також даріння Вальткарія, яке зробив в тому ж окрузі та в тій же сотні, у віллі, що зветься Гора Альдульфа. Дав там власницький манс з будівлями та інших 3 манси, що мають поміж усіма орної землі 19 бонуаріїв, луки – 4 арипени, лісу – 1 арипен. І така манципія: Флотвей та Сароард, та Героїн, чия дружина на ім'я Оделільдіс є колоною святого Германа з Буксида, їхні діти: Одальд, Одальрік, Гірард, Герберга.

9. Також даріння того ж Вальткарія, яке він зробив у тому ж окрузі та в тій же сотні, у віллі, що зветься Манвіс¹¹⁵. Дав там 2 манси, що мають орної землі 15 бонуаріїв, луки – 13 арипенів, що нині утримують Агуїн, колон святого Германа, та Адальберт мунборат, чій дружина та діти всі належать святому Герману.

10. Також даріння того ж Вальткарія, яке зробив в тому ж окрузі у тій же сотні, у віллі, що зветься Подвір'я Ансіла.

¹¹⁴ Curtis Dotleni, суч. Куртулен у складі комуни Базош-сюр-Оен, деп. Орн, 14 км на північний захід від Корбону.

¹¹⁵ Суч. комуна Мове-сюр-Юїн в 600 м від Корбону (деп. Орн).

Дав там 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії та луки 4 арипени. Та тримає його Райнхільдіс, рабиня святого Германа, чії діти: Вінерад, Райнмар, Вінерільдіс. Усі ці працюють за половину [врожаю].

11. Даріння, яке зробив Інго в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, в місцині, що зветься Гора Акбода. Дав там 1 манс, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 1 арипен, лісу – 1 бонуарій. Тримає нині його Райнберта, колона святого Германа, чії діти: Райнберт, Айнерік, Айроїн, Аймінг, Айрульф, Гірберта.

12. Даріння, яке зробив Інгобод в тому ж окрузі у тій же сотні, у тій же віллі. Дав там 1 манс, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 1 арипен, лісу – 1 бонуарій. Тримає нині його Гейрвас, колон святого Германа, чії діти не належать святому Герману.

13. Даріння, яке зробив Еблін в тому ж окрузі у тій же сотні та у тій же віллі. Дав там 1 манс, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 1 арипен, лісу – 1 бонуарій. І така мандипія, у якій такі є імена: Агуїн та дітина його Айнберт, і Аудуїн, Ротгільд, Ротберга та Агоільдіс. І ця земля вся є поділеною серед мансоаріїв.

14. Даріння, яке зробила Електа за сина Бернарда, в тому ж окрузі у тій же сотні та у тій же віллі. Дала там 1 манс, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 1 арипен, лісу – 1 бонуарій. І це розподілено поміж мансуаріями.

15. Даріння, яке зробив Еббо та Ерменберга в тому ж окрузі та у тій же сотні та у тій же віллі. Дав там власницький манс з іншими будівлями, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – 8 арипенів, лісу – 12 бонуаріїв. Та інших мансур – 9, в тій же віллі, що мають орної землі поміж усіма 23 бонуарії, луки – 6 арипенів, пасовиськ – 5 бонуаріїв. І така мандипія: Аудінга, Аутберга с дітьми своїми, Леудінга, Рінгоніс, чи діти не належать святому Герману, та Вілільдіс. Сплачують за голову свою 3 соліди та 4 денарії. Відробляють

ангарію та вінерицію та все, що їм доручиться. Сплачують курчат та яйця.

Ці 11 даринь отримала в прекарій Ерменберга та сплачує за це 2 соліди на люмінарію святого Германа. Та в Анжу – 1 манс.

16. Даріння, яке зробив Осо в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, у віллі, що зветься Мозоні. Дав там 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 3 арипени, лісу – 2 бонуарії.

17. Даріння, яке зробив Стайнольд в тому ж окрузі та у тій же сотні та в тій же віллі. Дав там 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 3 арипени, лісу – 2 бонуарії.

18. Даріння, яке зробила Адальхільдіс в тому ж окрузі та в тій же сотні та в тій же віллі. Дала там 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 4 арипени, лісу – 3 бонуарії, пасовиська – 1 бонуарій. І за це даріння отримала в прекарій два даріння, згадані вище. Дає за це 4 денарії.

19. Даріння, яке зробив Гаутарій в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, у віллі, що зветься Гора Дройтмунда. Дав там орної землі 3 бонуарії, луки – 1 з половиною арипен, лісосіки – половину журнеля. Тримає його Вінерад; або ж оре його за половину врожаю, або ж – 12 денаріїв.

20. Даріння, яке зробила Фротсіндіс, дружина Вінерада, в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, в тій же віллі. Дала там 1 манс, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 2 арипени. Ці два даріння тримає Вінерад, колон святого Германа, чії діти: Вінерамн, Віклерад, Унольд, Айнард, Фротберга. І сам Вінерад разом із ... своїми має із свого придбання орної землі 2 бонуарії, лісу – 2 бонуарії в Горі Дройтмунда. Сплачує подушне.

21. Даріння, яке зробила Ермендрада, дружина Вінегауда, в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, в місцині, що зветься Подвір'я Ансіла. Дала там орної землі 1 бонуарій та дві [третіх] частини іншого. Це даріння сам [Вінегауд] і дружина його утримують.

22. Даріння, яке зробив Айнхард в окрузі Ємуа, в сотні Корбонській, у віллі, що зветься Ротніс¹¹⁶. Дав там орної землі 17 бонуаріїв, луки – 5 арипенів, лісу – 2 бонуарії, пасовиська – 2 бонуарії. Тут же даріння тримають сини його, Вінегауд, колон святого Германа, і дружина його, вільна на ім'я Ерменрада; це – їхні діти: Вінегауд, Бернард, Адальгардіс; та Вінегард, колон святого Германа, і дружина його, вільна на ім'я Ротсіндіс; це – їхні діти: Вінерамн, Унольд, Айнард, Віллерад, Ротберга; та Елена, колона святого Германа, чії діти: Грімольд, Вінегард, Вінеберт, Віневольд, Ерментрудіс, Гріма; та Інгальтудіс, колона святого Германа. Ці 4 тримають манс цей. Орють його за половину [врожаю]. Та понад цю землю, придбали, на вільному праві, орної землі 4 бонуарії. Та прийняв Геррад, на чужинському праві, орної землі 5 бонуаріїв, які вони продали.

23. Даріння, яке зробив Елін в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, у віллі, що зветься Вілларіс¹¹⁷. Дав там 1 манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – дві [третіх] частини арипена. Тримає його нині Аматаїк колон і дружина його, колона на ім'я Вінерада, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ерменард, Амальгауд, Ерменільдіс, Вінерільдіс. Орють всю землю за половину [врожаю]. Дають чотири денарії за голову свою, курчат та яйця.

23. Даріння, яке зробила Вінуїдіс в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, в місцині, що зветься Подвір'я Додлена. Дала там 1 манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Тримає його нині Гунтольд колон і дружина його, колона на ім'я Вінегільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гунтберт, Гунтудіс. Сплачує 4 денарії за свою голову, курчат та яйця.

¹¹⁶ Назва збереглась у формі Ронель, населеного пункту у межах комуни Мове, в 2 км на північний захід від Корбону.

¹¹⁷ Суч. комуна Вільє-су-Монтань (деп. Орн) в 10 км на північ від Корбона.

25. Даріння, яке зробив Хадоард в тому ж окрузі та в тій же вікарії, у віллі, що зветься Подвір'я Саксони. Дав там 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 1 арипен з половиною. Тримає його Адальгардіс вільна, чиї діти не належать святому Герману.

26. Даріння, яке зробив Ізембольд в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, у віллі, що зветься Вілларіс. Дав там 1 манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, луки – 2 з половиною арипени, лісу – 1 бонуарій. Тримає його Адальгардіс. Оре його за половину [врожаю].

27. Даріння, яке зробила Реміс в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, у віллі, що зветься Подвір'я Сесольда¹¹⁸. Дала там 1 манс, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 1 арипен. Тримає його нині Ротвей монборат. Дає за своє монборатство воску вартістю в 1 денарій. Його діти: Фротхард, Фродард, Годалард, Роткай. Або ж орють весь [манс] за половину [врожаю], або сплачують 2 соліди.

28. Даріння, яке зробила Адлеверта в окрузі Ємуа, в тій же сотні, в місцині, що зветься Гамартіак. Дала там 1 манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, луки – 1 з половиною арипен. Це ніхто не утримує.

29. Даріння, яке зробив Скотард в окрузі Ємуа та в тій же сотні, у віллі, що зветься Подвір'я Вальдрадани¹¹⁹. Дав там орної землі 1 бонуарій, луки – 1 арипен. Тримає його нині Амінг.

30. Даріння, яке зробив Годенард в окрузі Ємуа та в тій же сотні, у віллі, що зветься Подвір'я Вальдрадани. Дав там луки 1 арипен. Тримає нині його Солігнан.

31. Даріння, яке зробив Ерпульф в тому ж окрузі та в тій же сотні, в місцині, що зветься Вілларіс. Дав там 1 манс,

¹¹⁸ Суч. комуна Курсро (Courceault) в 3 км на південь від Корбона.

¹¹⁹ Суч. селище Кугодре (Cougaudray) біля комуни Сен-Мар-де-Рено в 7 км на північ від Корбона.

що має орної землі 2 з половиною бонуарії, луки – 2 з половиною арипени.

32. Даріння, яке зробила Райнланда в тому ж окрузі та в тій же сотні та в тій же віллі. Дала там орної землі 3 з половиною бонуарії, луки – 2 з половиною арипени. Ці два даріння тримає Айрульф, літ святого Германа. Оре їх за половину [врожаю].

33. Даріння, яке зробив Адалькай та Райнланда за сина свого Ґодеберта, в тому ж окрузі та в тій же сотні та в тій же віллі. Дав там 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 3 арипени. Тримає нині його Райнбольд, серв святого Германа, та дружина його, рабиня на ім'я Фрамберта. Оре весь [манс] за половину. Сплачує 4 денарії, курчат та яйця.

34. Даріння, яке зробив Валатея в тому ж окрузі та в тій же сотні, у віллі, що зветься Подвір'я Саксони. Дав там орної землі 2 бонуарії, луки – 1 арипен, лісу – четверту частину бонуарія.

35. Даріння, яке зробив Амадей в тому ж окрузі та в тій же сотні та в тій же віллі. Дав там орної землі 2 з половиною бонуарії, луки – 1 арипен, лісосіки – четверту частину бонуарія. І за це даріння отримав у прекарій вище згадане даріння Валатея; і дає за те 12 денаріїв.

36. Даріння, яке зробили Скотард та Ідерна в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, в місцині, що зветься Вілларіс до відомої Вакти¹²⁰. Дали там орної землі 1 з половиною бонуарій, лісосіки – 1 бонуарій, луки – три [четвертих] частини арипена. Тримає його Елло та дає за те 2 денарії.

37. Даріння Ерменгарія в тому ж окрузі та в тій же сотні, у віллі, що зветься Подвір'я Ансмунда. Дав там 1 манс, що має орної землі 3 бонуарії.

38. Даріння Хільдуїна в тому ж окрузі та в тій же сотні та в тій же віллі. Дав там 1 манс, що має орної землі

¹²⁰ *Villaris ad illam Wactam* має, певно, позначати якийсь інший Вілларіс, ніж згаданий неодноразово досі.

6 бонуаріїв та три частини іншого, луки – 3 [четвертих] частини арипена. Є там 1 млин, лісу – 1 бонуарій.

39. Даріння Хільдегарія в тому ж окрузі та в тій же сотні та в тій же віллі. Дав там 1 манс, що має орної землі 14 з половиною бонуаріїв, луки – 4 з половиною арипени, лісу – 1 бонуарій. І за це даріння отримав в прекарій вище згадані даріння Ерменгарія та Хільдуїна.

40. Даріння, яке зробив Вітлаїк за сина свого Вітберта в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, у віллі, що зветься Молеварді. Дав там 1 манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, луки – 1 з половиною арипен. Тримає його Теофрід, колон святого Германа. Сплачує за це 12 денаріїв, за голову свою – 4 денарії, курчат та яйця.

41. Також даріння Скотхарда в окрузі Ємуа в Корбонській сотні, у віллі, що зветься Молеварді. Дав там 1 манс, що мав орної землі 4 бонуарії, луки – 1 арипен. Тримає його нині Сільваній, колон святого Германа, якому Ідерна уступила ділянки святого Германа. Дас за це 12 денаріїв та 4 денарії за свою голову, курчат та яйця.

42. Даріння Амінга в тому ж окрузі та в тій же сотні та в тій же віллі. Дав там орної землі 1 з половиною бонуарій та 10 пертик. І тримає його вищезгаданий Сільваній.

43. Даріння, яке зробив Хільдрад за сина свого Хільткарія в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, у віллі, що зветься Гора Айнхільди¹²¹. Дав там 1 манс, що має орної землі 3 бонуарії та 37 пертик, луки – 1 арипен та 10 пертик. І тримає його нині Адлеверт, колон святого Германа з бенефіція Геррада. Оре всю землю за половину [врожаю].

44. Даріння Валатея, котре зробив він в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, у віллі, що зветься Пеціау¹²². Дав там 1 манс, що має орної землі 13 з половиною бонуаріїв, луки –

¹²¹ Моніно (Monhinot) у складі комуни Сен-Мар-де-Рено (деп. Орн), у 4,5 км на північ від Корбону.

¹²² Пезо біля комуни Ла-Шапель-Монліжон (деп. Орн), у 4,5 км на північ від Корбону.

2 з половиною арипени, Евріна також і дружину його з дітьми їх та 2 інших рабині. Тримають нині весь манс Хільдегай та Еврелін, та Альдегай, та орють весь за половину [врожаю]. Еврелен сплачує 4 денарії за свою голову, курчат та яйця.

45. Даріння, яке зробив Остребольд в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, у віллі, що зветься Арсицій¹²³. Дав там 1 манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та 30 пертик, луки – 4 арипени та 28 пертик. Тримають нині цю землю Герхай та Герольд та Героард, люди святого Германа. Дають за це 2 соліди; сплачують подушне, курчат та яйця.

46. Даріння, яке зробив Варафій в тому ж окрузі та в тій же сотні, у віллі, що зветься Лаузей¹²⁴. Да там 1 дворове місце, що має орної землі 1 бонуарій та 17 пертик, луки – 3 пертики. Тримає нині його Агеверт, колон святого Германа, чії діти не належать святому Германові. Сплачують тільки подушне.

47. Земля, яку підшукав серв святого Германа на ім'я Маурхай в окрузі Ємуа, в Корбонській сотні, в місцині, що зветься Валліс Маурхарії. Є там 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв та 20 пертик, луки – 7 арипенів. Вітлаїк тримає нині цю землю у бенефіції. Має там двох чужинців підсельників і є там жінки святого Германа, чії діти: Альтберт, Адальманн, Рагенбод, Еркамфлідіс, Адальгарія, Рагенберга, Агенберга.

Даріння графині Еви¹²⁵

48. *В ім'я святої та неподільної Трійці. Я Ева, вільна, від вільних батьків народжена або ж породжена; стільки за зцілення душі моєї, як і за зцілення душі сеньйора мого,*

¹²³ Арсіс, селище комуни Корбон, в 300 м на захід від самого Корбону.

¹²⁴ Середньовічна парафія Луазе (Loisé), нині у складі комуни Мортань, 9 км на північний захід від Корбону.

¹²⁵ Цей акт записаний наприкінці X ст.

Вальтерія¹²⁶, рівним чином і батьків моїх, передаю та вручаю алод, що зветься Фуллонове поле та Манс Ротберта у віллі Лудольміс в Шартрському окрузі, вповні уступаємо святому Герману у совокупності та з усіма їх приналежностями, землями обробленими та необробленими, лугами, на скільки сягають, щоб з доходу та чиншу, що звідти надходитимуть, наскільки можливо світло мати перед святим тим похованням, оскільки цими благочестивими діяннями та втручаннями хотіли б сприяти здійсненню думок Господа та зрїти його на його величному престолі. По правді, у що аніскільки не віримо, буде хто з наступників наших, що проти цієї передачі піднятися посягне, змушений буде відшкодувати 10 лібрів золота, та понад те знову нічого не досягне, та підуть проти нього усі злослів'я, які є записані в святих книгах. Амінь. Зроблено. Анафема. Маранафа¹²⁷.

49. Є в окрузі Мельдському чоловік благородний на ім'я Ерменхард і дружина його на ім'я Емільсіндіс, і передали себе святому Герману, Паризького граду єпископу, з донькою своєю на ім'я Хавідіс, жертвуючи усі роки життя свого по 4 денарії, разом із потомством своїм. І є цьому свідком Хантасій ім'ям, колон наш з вілли Теодасіо¹²⁸.

Дрогоміс син його та дружина його..., Варінбургіс та Альбульгіс, рабині святого Германа.

50. Це є оздоби пана Валькерія, які при нас знаходяться: заалтарна завіса – 1, подушок для лавки – 2,

¹²⁶ Готьє I, граф Вексена та Ам'єна, чия дружина графиня Ева принесла йому в придане графство Дре. Жили у 960-980-і рр.

¹²⁷ Формула прокляття для порушника.

¹²⁸ Див. розд. XIV

килимів – 2, хустина – 1, покривал на ліжку – 7, завіси – 2, шатро – 1, на п'ять частин розділене.

51. Кутюм, що дав..... король..... прозваному Відону в певній віллі святого Германа, що зветься Теодасіум, себто кожен рік, з кожного будинку, що має вогнище, один секстарій вівса..... Такий припис є щодо бика в Масіаці¹²⁹ та вілланів, що народом зветься *sporles*. Це вино нехай зберуть міністеріали святого Германа під час збору винограду та зважать ексептори та кондуктори того ж Відона в тій же віллі. Та ці ексептори привезуть вино до приміщення свого, скільки пан їхній забажає. Якщо випадково втрата вина якась відбудеться, і колони вілли розрахують, що не можливо оплатити заборгованого вина їм встановленого, кожен з них в присутності міністеріалів святого та в присутності ексепторів за звичаєм..... в час збору винограду, виставить в час збору винограду у винарні, що за звичаєм винний та роздавить; і ті [ексептори?] приймуть все, що з нього натече. Що в сумі двохсот модіїв вина не може бути здобуте у винарнях вілланів, хай задовольнить зазначеному Відону та зі своїх отримують, і ніхто інший хай не дерзне зазіхнути, ані з домена святого, ані з сільських, оскільки затверджено та визначено йому є у предписаннях королівських, да не зруйнуються винарні цим випадком. Цей кутюм даний цьому Відону королівським дарунком, таким саме чином, щоб вповні жодного іншого кутюму не було в цій віллі, ані права притулку, ані права на надання помешкання, ані визискування, ані обкладання, ані застосування сили, хіба під час збирання винограду збирачі вина свої 5 солідів на витрати матимуть.

¹²⁹ Комуна Массі (деп. Ессонн)

ХІІІ. Короткий опис Буксида Доргасінського¹³⁰

А. Є в Буксиді господський манс з будинком та іншими необхідними спорудами. Є там господської землі 10 великих полів, 2 менших, що мають 192 бонуарії і де можна посіяти 480 модіїв зерна. Луки – 82 арипени, де можна зібрати 100 возів сіна. Є там 7 млинів, шість старих та один, котрий спорудив пан абат Ірмінон. Вони сплачують борошна 350 модіїв. Сплачують ті 5 (6?) 5 свиней, і той, що спорудив пан абат, дає 12 денаріїв; та ті четверо сплачують 5 солідів та 4 денарії. Лісів за виміром – 5 льє усього в обхваті, в яких можна відгодувати 200 свиней. Є в Пертиці¹³¹ лісу, за виміром, усього в окружності 10 льє, в якому можна випасти 800 свиней.

Б. Є в Буксиді 2 добре споруджених церкви та інші споруди у достатній кількості. Належить до цих церков орної землі 11 бонуаріїв та 4-та частина бонуарія, луки – 5 арипенів, лісосіки – половина бонуарія. Належать до них 5 мансів, що мають усього орної землі 34 з половиною бонуарії, луки – 11 з половиною арипенів. Сплачують усього гостиліцію – 9 баранів та кожен з них – 12 денаріїв, подушного – 3 соліди та 9 денаріїв; полби – 9 модіїв, 50 гонтин, 36 курчат з яйцями, 36 бочарних клепок, стільки ж обручів. Відробляють два вози вінериції, стільки ж виконують магіски. Відробляють польове та орють пертики. Виготовляють запори для сходу, для огорож, для врожаю; відробляють і день (?). Дає за це коня.

Є в Бізау¹³² церква та інші будівлі. Надежить до цієї церкви 6 бонуаріїв орної землі. Сплачує 5 солідів.

¹³⁰ Детермінатив, доданий видавцями до назви Буксида, згадується далі в тексті. Він вказує на те, що йдеться про населений пункт, що знаходився в окрузі Дре (pagus Durocassinus або Dorgasinus). Про ідентифікацію цього населеного пункту було висловлено дві думки: сучасні комуні Буассі-ан-Друе (деп. Ер-і-Луар) та Буассі-Можі (деп. Орн). На сьогодні домінує перша точка зору.

¹³¹ Назва лісової місцевості, що дала у XII ст. ім'я графству Перш.

¹³² Бізу (деп. Ер-і-Луар) в 6 км на північ від Буассі-Мажі. Церква у цій комуні посвячена в ім'я св. Германа.

Про Кумби¹³³

1. Хільдегауд, колон святого Германа, та дружина його, вільна на ім'я Фрамхільдіс. Хільдегай – їхній син. Та Надалін, колон святого Германа, його товариш, та дружина його, вільна. Це – їхні діти: Ульфард, Дройтольд, Ерлемунд, Фрамхільдіс, Ульберта. Та Райнланд колон. Ці троє мешкають в Кумби. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, луки – 4 арипени, лісосіки – 2 бонуарії. Сплачують на ворога, кожен рік, 3 соліди; ліньяриції – 4 денарії, за голову свою – 4 денарії; полби, усі, хто щось з цього мансу тримає та вільним є – 2 модії; та за кожне вогнище живого зерна половину модія; та з усіх, хто цей манс тримає, драниць – 100, гонтин – стільки ж, бочарських клепок – 12, обручів – 6; та з кожного – 3 курчат, 10 яєць. Орють під озимину 4 пертики та під яровину – 4 пертики, та для підняття целіни – 4; на кожну сівбу – 3 (дні?) польового відробітку, а четвертий та п'ятий – з хлібом та питвом. І коли польовий відробіток не виконують, то в кожен тиждень 3 дні працюють руками; а коли відробляють польове, жодного дня не працюють над господськими справами, хіба трапиться необхідність. Та обносять тином 1 пертику на господському дворі; та обносять парканом для врожаю 8 пертик. Відробляють підвізне за вином до Анжу з двома тваринами з мансу, та везуть його до вілли Сонана¹³⁴. Та у травні відробляють підвізне до Парижу з дранкою, так само з двома тваринами.

2. Ерлоїн, колон святого Германа, дружина його, вільна на ім'я Фулькрада. Це – їхні діти: Бово, Альдрада, Хульдрада, Надрамна. Та Маронт колон і дружина його, колона на ім'я Ротгільдіс, люди святого Германа. Це – їхні

¹³³ Назва, споріднена із назвою комуни Кон-ля-Віль (Combs-la-Ville, деп. Сена-і-Марна, на південний схід від Парижу), див. розд. XVI. Однак припускають, що йдеться про Комбр (деп. Ер-і-Луар).

¹³⁴ Суч. с. Сененвіль в межах комуни Кольтенвіль (деп. Ер-і-Луар), в 10 км на північ від Шартру та 80 км на захід від Парижу. Таким чином Вино з Анжу везли підводами з Комбру до Сененвіля шляхом до Парижу.

діти: Фротберга, Віневерга. Та Фароїн колон і дружина його, колона на ім'я Айрбольда. Це – їхні діти: Ферегай, Фарегільдіс. Ці троє мешкають в Кумбах. Тримають вільний манс, що має орної землі 17 з половиною бонуаріїв, луки – 8 арипенів, 2 бонуарії лісу. Відробляють так само.

3. Сіграмн колон і дружина його, колона на ім'я ..., люди святого Германа. Це – їхні діти: Ізовін, Сігірік, Ізоард, Сігеверт, Сігедрамн, Сіград, Амальхільдіс. І Концесс колон, і дружина його, колона на ім'я Вальтберта, люди святого Германа. Це – їхні діти: Года, Вальтрудіс. Ці двоє мешкають в Кумбах. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, луки – 4 арипени, лісу – 1 бонуарій. Відробляють так само.

4. Гізульф колон і дружина його, колона на ім'я Агільсіндіс, люди святого Германа. Ці двоє – їхні діти: Ізенгауд, Іземберт, Аутмунд, Ізенард, Іземберга. Та Ерменольд колон і Бальдуїн колон, і Анседоній колон, люди святого Германа. Ці 4 мешкають у Кумбах. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, луки – 6 арипенів. Відробляють так само.

Про Нову віллу¹³⁵

5. Ерлоїн колон і дружина його, колона на ім'я Бертоільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Надалін, Берноард, Берн, Бернард, Ерлоільдіс, Клементія. Та товариш його, Беральд колон і дружина його, колона на ім'я Ульфа, люди святого Германа. Це – їхні діти: Берін, Фароард, Інгалтудіс, Інгалсіндіс, Гундовальд. І Сікфар колон та дружина його, колона на ім'я Ансегільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Бертрад, Ансоїн, Ансеггауд, Сікхарій, Ансегай, Андоїн, Актохільдіс. Та Урсберт колон і дружина його, колона на ім'я Вінерада, люди святого Германа. Це – їхні діти: Урсмар, Вінерад, Віклерік. Ці 4-ро мешкають у

¹³⁵ Суч. с. Невіль-ле-Буа в межах комуни Шатенкур, 45 км на північний схід від Буассі-Можі.

Новій віллі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 18 бонуаріїв, луки – 16 арипенів, лісу – 2 бонуарії. Відробляють так само.

Про Райнбертовіллару¹³⁶

6. Айтоїн колон і дружина його, літа на ім'я Альтоїльдїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Альтоард, Онхільдїс, Айтоїльдїс, Андоїльдїс. Та товариш його, Вальдрад колон. Це – його діти: Вальдедрамн, Варатлін, Вальтхільдїс, Сароара. Та Фарамунд вільний і дружина його, колона на ім'я Райнхільдїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Бетто, Аутмунд, Фароард, Айтохільдїс. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, луки – 8 арипенів. Відробляють так само.

7. Островольд, літ святого Германа, та дружина його, чужоземка; та Гаутхільдїс колон. Це – його діти: Мартин, Хільтфред, Дагберт, Даїрвей. І Дакфред колон, і дружина його, колона на ім'я Гайрбольда: Гайфрїд є їхнім сином. Ці троє мешкають в Райнбертовілларі та тримають 1 вільний манс, що має орної землі 14 з половиною бонуаріїв, луки – 2 арипени. Відробляють так само.

8. Ландегільдїс, колона святого Германа. Це – її діти: Рагенульф, Ландегай, Юнегільдїс, Юнільдїс, Райнільдїс, Лантхільдїс. Мешкає в Райнбертовілларі. Тримає половинний манс, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує за половину від цілого мансу.

Про Бізау

9. Мавронт колон і дружина його, колона на ім'я Аутбольда, люди святого Германа. Це – їхні діти: Бернехай, Аутберт. І Вільхай колон та дружина його, колона на ім'я Райнберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Вільбод, Райнард, Вінедрудїс. Та Айстульф чужинець і дружина його,

¹³⁶ Суч. комуна Сен-Жан-де-Ребервільє (деп. Ер-і-Луар), в 7 км на південь від Невіль-ле-Буа.

колона святого Германа на ім'я Ерментінга. Це – їхні діти: Відо, Іво, Івонія. Ці 3 мешкають в Бізау. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, луки – 8 арипенів, лісосіки – 2 бонуарії. Відробляють так само.

Про Каппи¹³⁷

10. Цельсуїн, колон святого Германа, та дружина його, чужоземка. Та Сталлард колон і дружина його, колона на ім'я Ерментарія, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ермемберт, Цельсоїльдїс. Та Адальберт чужоземець і дружина його, колона святого Германа. Це – їхні діти: Ермоїн, Ерменгауд. Ці 3 мешкають в Каппах. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, луки – 2 з половиною арипени, лісу – половину бонуарія. Сплачують так само.

11. Сікланд колон і дружина його, колона на ім'я Вальтхільдїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фротбан, Сігемунд, Сіград. Та Сегенанд колон і дружина його, літа на ім'я Фродохільдїс, люди святого Германа. Ці двоє мешкають в Каппах. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, луки – 2 з половиною арипени, лісу – 1 бонуарій. Відробляють так само.

Про Віциній¹³⁸

12. Ерменульф колон і дружина його, колона на ім'я Хільдеверта, люди святого Германа. Це – їхні діти: Айтберт, Ратгауд. І Серл чужинець та дружина його, колона святого Германа. Це – їхні діти: Арлеверт, Сарра. Та Ратхай колон, Ратберт є його сином. Ці троє мешкають у Віцинії. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв,

¹³⁷ Суч. с. Шапп в межах комуни Сен-Мекс-Отрив (деп. Ер-і-Луар), в 4 км на південний захід від Сен-Жан-де-Ребервільє.

¹³⁸ Суч. с. Вуазен в межах комуни Баржувіль (деп. Ер-і-Луар), безпосередньо на південь від Шартра.

луки – 2 з половиною арипени, лісосіки – половину бонуарія. Відробляють так само.

13. Райнольд колон і дружина його, колона на ім'я Фротберга, люди святого Германа. Райнард є їхнім сином. Мешкає у Віцинії. Тримає половинний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, лісу – 1 арипен. Відробляє все як за половину мансу, крім вінериції.

14. Ерлуїн колон тримає 1 ділянку, понад той манс, що тримає разом зі своїми товаришами, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує за це включно з гонтинами та дранкою..... 2 соліди; на ворога – 9 денаріїв. Оре на три сівби 3 пертики. Та 1 денарій ліньяриції. Та підвозний відробіток, магіску з половиною вола.

15. Ремегій колон і дружина його, колона з бенефіція Інгалърамна на ім'я Ерлісма, люди святого Германа. Тримають 1 ділянку, що має орної землі 4 бонуарії, луки – половину арипена. Та відряджає 1 вола для підвозного, опріч вінериції та магіски. Сплачує курчат та яйця, 25 гонтин, стільки ж драниць, 3 бочарських клепки, 3 обручі, 1 модій полби та 4 денарії за свою голову. Сплачує на ворога 9 денаріїв. Відробляє польове і так далі так як інші.

16. Фротфрід колон і брат його Вальдінг колон, люди святого Германа. Мешкають у Віцинії. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, луки – 4 арипени, лісу – 2 журнелі. Віддає половину від того, що повинний від цілого мансу.

Про Рід¹³⁹

17. Адо чужинець та дружина його, колона святого Германа на ім'я Бертхільдіс. Це – їхні діти: Алло, Адалъмод, Інгалъсіндіс. І товариш його, Вандален, чужинець, і дружина його, колона святого Германа на ім'я Альдрада. Це – їхні діти: Вандоільдіс, Вандальвіс. Ці двоє мешкають у Ріді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 19 з

¹³⁹ Пропонувалися такі локалізації: Ре (Ray) в 3,5 км на схід від Буассі-Можі (деп. Орн), Буа-Рідон (комуна Діньї, деп. Ер-і-Луар), Жодре (деп. Ер-і-Луар).

половиною бонуаріїв, луки – 8 арипенів, лісу – 1 бонуарій. Відробляють так само.

18. Валатей, колон та декан, і дружина його, колона на ім'я Хільдегардіс з бенефіція Ротмунда, люди святого Германа. Та товариш його Вальдредамн колон і дружина його, колона на ім'я Ингальберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Вальтманн, Ингальберт, Вальдрада. Ці 2 мешкають в Ріді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 з половиною бонуаріїв, луки – 6 арипенів, лісу – 1 з половиною бонуарій. Сплачують так само.

19. Ландоїн колон і дружина його, колона на ім'я Райнохільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Мартин, Рагенільдіс. І товариш його, чужинець на ім'я Хільдегауд, і дружина його, колона святого Германа. Це – їхні діти: Фарегауд, Хільдегудіс. Ці двоє мешкають в Ріді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 3 арипени, лісу – 1 бонуарій. Відробляють так само.

20. Амальберта, колона святого Германа. Це – її діти: Сігінберт, Сігінберга, Гаусбольда. Мешкає в Ріді. Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії з половиною, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує половину того, що повинна з цілого мансу.

Про Буксид

21. Дроктольд колон і дружина його, колона на ім'я Амальберта. Та Гінкберт, колон святого Германа. Це – його діти: Инганульф, Ингальберт. І Бернегай, колон святого Германа. Та Инграда колона. Це – її діти: Елісей, Іоанн, Инго. Ці 3 мешкають у Буксиді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, луки – 4 з половиною арипени, лісосіки – 1 бонуарій. Відробляють так само.

22 [23]. Мадалуїн колон і дружина його, колона на ім'я Хільдебранда, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ульфрамн, Ульфрад. І Гайрбольд, колон святого Германа. Ці двоє мешкють в Буксиді. Тримають 1 вільний манс, що має

орної землі 6 з половиною бонуаріїв, луки – 1 арипен. Відробляють так само.

Про Померид¹⁴⁰

24. Ванінг літ і дружина його, колона на ім'я Сікхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Леутхай, Сікмар, Валакхільдіс. Та Адальгільдіс, літа святого Германа. Це – її діти: Бріцій, Адальгард, Адальгіз, Адалільдіс, Еврегардіс, Хільдегардіс. Ці двоє мешкають в Помериді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 з половиною бонуаріїв, луки – 3 арипени. Відробляють так само.

25. Фротлаїк літ і дружина його, колона на ім'я Адальтрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фротбольд, Мартин, Адальгіз, Ротберга, Рагентрудіс. Та Хайрвей літ і дружина його, літа на ім'я Вальтхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Альдедрамн, Айроїльдїс. І Маргільд літ і дружина його, літа на ім'я Інгалтрудіс. Це – їхні діти: Інгалберт, Інгалбод, Фротберт, Амальтрудіс. Ці 3 мешкають в Помериді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 14 з половиною бонуаріїв, луки – 2 з половиною арипени. Сплачують так само.

26. Альтрамн літ і дружина його, літа на ім'я Варна, люди святого Германа. Це – їхні діти: Варнальд, Альтбранд, Альдр. І Хільдуїн колон. Це – його доньки: Хільдегардіс, Хільдегудіс. І Гіральд чужинець та дружина його, колона на ім'я Ермтрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Елегард, Інгалгард. Ці 3 мешкають в Помериді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, луки – 8 арипенів. Сплачують так само.

¹⁴⁰ Пропонувалися два населених пункта в деп. Ер-і-Луар з назвою Поммре, обидва зараз не існують: La Pommeraye в межах комуни Шуїн та в комуни Тімер-Гатель чи Шатоньоф.

Про Віллу Озони¹⁴¹

27. Мадальберт колон і дружина його, колона на ім'я Еркантильдїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фароїн, Ерканольд, Мадальберта, Вінерада. Та Мадальфред колон і дружина його, колона на ім'я Теодолільдїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Теутліндїс, Вальдрада. Ці двоє мешкають у Віллі Озони. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, луки – 3 арипени, лісу – 2 бонуарії. Відробляють так само.

28. Нотбольд колон і дружина його, колона на ім'я Рестата, люди святого Германа: Фароїльдїс є їхньою донькою. Та Інгоїльдїс, колона святого Германа. Це – її діти: Вальдрад, Інгальберт. Ці двоє мешкають у Віллі Озони. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, луки – 2 арипени. Відробляють так само.

Про Віллару¹⁴²

29. Інгульф, колон святого Германа, і дружина його, вільна на ім'я Санктонія. Це – їхні діти: Аклентїй, Евлалія, Ангала. Та Вінемунд колон і дружина його, колона на ім'я Хотліндїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Аутоїн, Вікберт, Відо, Хільдоара. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, луки – 8 арипенів, лісосіки – 2 арипени. Та крім того мансу тримає Інгульф 2 бонуарії з господського поля.

30. Ульгауд колон і дружина його, колона на ім'я Айрлільдїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Айрберт, Айрульф, Айрвей, Аутрудїс. І товариш його, Гїслоїн колон і

¹⁴¹ Пропоновані локалізації – Озонвіль (Ausonville) в межах комуни Франкурвіль та комуна Уазонвіль (Oysonville), обидві – деп. Ер-і-Луар, проте досить далеко від зкупчення попередніх локалізацій розділу, на схід від Шартру.

¹⁴² Villare, Villaris – назва, що позначає просто невелике селище, частину маєтності або цілий маєток. В принципі не обов'язково потребує локалізації. Втім від цього слова в межах деп. Ер-і-Луар походять назви комун Вільє-Сент-Оріан, Вільє-ле-Мор'є та селища Вільє в комуні Тімер-Гатель в 4 км від Сен-Жан-де-Ребервільє.

дружина його, колона на ім'я Теутберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гіследрудіс, Гіслегільдіс, Гісла. Ці двоє мешкають у Вілларі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачують так само.

31. Аганфред, колон та староста, і дружина його, колона на ім'я Фарохільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Вальдінг, Феред, Агенард, Теутгардіс, Айнбургіс. Мешкає у Віллі Агінберта¹⁴³. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, луки – 13 арипенів, лісосіки – 3 бонуарії. Сплачує так само, як і інші.

32. Вілерік колон і дружина його, колона на ім'я Теутліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Адалгільдіс, Герберга. Та Віллеверт колон і дружина його, колона святого Германа на ім'я Альдоїльдїс з Вілламільта. Вільберга є їхньою донькою. Це двоє мешкають у Віллі Айнберта. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, луки – 10 арипенів, лісу – 1 з половиною бонуарій. Сплачують так само.

33. Валамей колон і дружина його, колона на ім'я, Адалсіндіс, люди святого Германа. Мешкає у Вілларі. Тримає половину мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 3 арипени. Відробляє цілу ригу, а інше – як за половину мансу.

34. Фродегай колон і дружина його, колона на ім'я Теутберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Теутберт, Гундоїн, Теутоїльдїс. Мешкає у Вілларі. Тримає половину мансу. І брат його, на ім'я Фредеберт, колон, і дружина його, колона на ім'я Віклеберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Хільдебод, Віневерга. Тримають половину мансу, що

¹⁴³ Valle Aginberti – у Долині Агінберта, але далі одного разу йдеться про Долину Айнберта (32), далі – Ville Aginberti. Можливо Імберме в комуні Марвіль-Мут'є-Брюле. Втім така назва має походити від стародавнього Мансу Агінберта, а не Долини чи Вілли Агінберта.

має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 2 арипени, лісу – 2 бонуарії. Відробляють так само.

35. Іоанн колон та дружина його, колона на ім'я Вальдоільдіс, люди святого Германа: Вальтхай є їхнім сином. Мешкає у Віллі Бідульфа. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 10 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Відробляє так само.

36. Варнуїн серв і дружина його, колона на ім'я Радамільдіс. Це – їхні діти: Маврелл, Майнберт, Варноільдіс. Та Маврин серв і дружина його, колона на ім'я Адальберга. Це – їхні діти: Адальгіз. Мешкають в Бізау. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 1 арипен, лісу – 1 бонуарій. Сплачують так само.

37. Фаруїн колон і дружина його, колона на ім'я Альдріда, люди святого Германа. Це – їхні діти: Бальдуїн, Конгаудія. Та Бальдегай, колон святого Германа. Це – його діти: Ермольд, Бальдегауд, Ерменгард. І Амальберт серв та дружина його, колона на ім'я Хінклекхільдіс, люди святого Германа. Ці 3 мешкають в Буксиді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – половину арипена. Мусять сплачувати все, що винні за цілий манс, крім підвозного відробітку щодо вина.

38. Також Адо тримає в Дреавзії половину вільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 1 з половиною арипен. Мусить відробляти як інші за половину вільного мансу, але все відплачує власними руками.

Блатхай, колон бенефіція Ротмунда, тримає половину вільного мансу в Драавії¹⁴⁴, що має 3 з половиною бонуарії орної землі. Відробляє як за половину мансу, крім підвозного відробітку щодо вина, відробляє магіску.

¹⁴⁴ Драавія відповідає Друе в комуні Ментенон (деп. Ер-і-Луар), однак є вагомими підстави вважати, що Драавія та Дреавзія є одним і тим самим населеним пунктом. Тож не зрозуміло, яка із форм цієї назви коректна.

Про тих, хто сплачує денарії за літські манси

39. Ермольд колон і брати його, Герард, Ерменай, Ерменульф, Ізембургіс, люди святого Германа. Й Ансард колон і дружина його, колона на ім'я Інграда, люди святого Германа: Герольд є його син. Ці двоє мешкають в Кумбах. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 16 з половиною бонуаріїв, луки – 6 бонуаріїв. Сплачують вдвох 2 соліди на ворога та інше – так само як і ті, хто тримають вільні манси, окрім одного соліда на ворога.

40. Аутхай колон і дружина його, колона на ім'я Годеліндіс, люди святого Германа. Та Гунтберта колона. Це – її діти: Гунтольд, Гундад, Ульфаїк, Бертхільдіс. Ці двоє тримають 1 літський манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, луки – 9 арипенів. Сплачують так само.

41. Варімберт чужинець та дружина його, колона святого Германа на ім'я Хінклекхільдіс. Це – їхні діти: Блатхай, Інгал'рік, Інгал'манн, Інгалай, Варамбольд. І Хрiстiан колон і дружина його, колона на ім'я Аклейльдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Валамей, Сідоній. Ці двоє тримають 1 літський манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, луки – 5 арипенів. Сплачує так само, крім половини вола для підвозного відробітку.

42. Дакбольд колон і дружина його, літа на ім'я Гаудовільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гаувін, Дакберт, Акберга. Та Бертмір колон і дружина його, колона на ім'я Дедла. Бертедруда та Бетліна є їхніми доньками. Та Ерлемар чужинець і дружина його, колона святого Германа: Аклеверт є їхнім сином. Ці троє мешкають у Кумбах. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, луки – 2 арипени. Сплачують так само, як інші.

43. Бертиніан колон і дружина його, колона на ім'я Гірліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гіроард, Мартин, Гірульф, Анастасія. Та Бальдеверт колон і дружина його, колона на ім'я Хільдегардіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Бетто, Інгалард. Ці двоє мешкають в Новій віллі.

Тримають 1 літський манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, луки – 4 арипени, лісу – 3 журнеля. Сплачують так само.

44. Гаутсіндіс, колона святого Германа, та син її серв на ім'я Сіклард і сестра її, рабиня на ім'я Бальдісма. Та Фарамунд літ і дружина його, колона на ім'я Сікланда. Ці двос мешкають в Новій віллі. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачують так само.

45. Гаутсай колон і дружина його, літа на ім'я Фароїльдс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гауд, Фарегай, Гаугіольд, Гаудоїльдс. Та Еркхенгауд серв і дружина його, на ім'я Іслебургіс, люди святого Германа. Та Бернеай колон і дружина його чужинка. Та Райнхай серв і дружина його, колона на ім'я Ротліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Надалін, Бона. Ці четверо мешкають у Новій віллі. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, луки – 8 арипенів. Відробляють так само.

46. Вітлаїк літ. Це – його діти: Вітхай, Вітхільдіс. І Вітбольд літ і дружина його, літа на ім'я Інгалберта, люди святого Германа. Це – їхні діти: Інгалберт, Вільтрамн, Інгалберга. Та Вінегай літ і дружина його, колона на ім'я Хінкхільдіс. Це – їхні діти: Вінегіз, Райнберга. Та Альдрісм літ і дружина його, колона на ім'я Беноїльдс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Кріспедей, Альдрісма. Ці 4-ро мешкають у Новій віллі. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – 5 арипенів, лісу – 1 бонуарій.

47. Вальдінг колон і дружина його, колона на ім'я Анахільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Бернегай, Едоїльдс. І Фароїн колон і дружина його, літа на ім'я Бертла. Наїльдс є його донькою. Та Айтоїн літ і дружина його, колона на ім'я Мадахільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ноктоїн, Айтоард, Мадальберга, Мадальберта. Та Бероїн колон і дружина його, літа на ім'я Вандаїльдс, люди святого Германа. Берноїн є їхнім сином. Та Отбольд літ і дружина його, колона на ім'я Фрамнегільдіс. Ерлоїльдс є

його донькою. Та Айтард літ і син його Гіроард. Ці шестеро мешкають у вілларі Хакхельма¹⁴⁵. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, луки – 8 арипенів. Відробляють так само.

48. Гаугіольд колон і дружина його, колона на ім'я Маделіндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Вітлаїк, Аклеїльдїс. Та Гауйовін колон і дружина його, колона на ім'я Вінерада, люди святого Германа. Та Агедей колон. Та Ульсін колон і брати його Інгальберт, Мадальгрім, люди святого Германа. Ці четверо мешкають у Кумбах. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 10 з половиною бонуаріїв, луки – 4 арипени. Відробляють так само.

49. Інгаверт літ і дружина його, колона на ім'я Гальдісма, люди святого Германа. Це – їхні діти: Інгальфрід, Гіспанель, Інгальберт, Хінкберт, Ерментріда. Та Надалій літ і дружина його, колона на ім'я Теотлільдїс, люди святого Германа. Та Надальгрім літ. Ці 3 мешкають в Бізау. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Відробляють так само.

50. Акледульф колон і дружина його, колона на ім'я Аутгудїс, люди святого Германа. Та Фротмунд серв і дружина його, колона на ім'я Ротлея, Фротберт є їхнім сином. Беральд серв і дружина його, колона на ім'я Айнхільдїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Бернальд, Берноїн, Берноїльдїс. Та Аудоїн літ і дружина його, колона на ім'я Альдегільдїс, люди святого Германа. Ці 4-ро мешкають у Новій віллі. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, луки – 8 арипенів. Відробляють так само.

51. Хонтхард колон і дружина його, колона на ім'я Гунтберга, люди святого Германа: Гунтхард є їхнім сином. Та Хінкбольд колон і дружина його, рабиня на ім'я Еврехільдїс. Це – їхні діти: Хонтхай, Еврін, Хінкбольда. Та Сіклебольд

¹⁴⁵ О. Лоньон вважав, що йдеться про Шовільс в комуні Сен-Леже-дез-Обе (деп. Ер-і-Луар).

колон і дружина його, колона Бернехільдіс з бенефіція Ингальрамна, люди святого Германа. Ці 3 мешкають у Віллі Бадульфа. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 7 з половиною бонуаріїв, луки – 3 арипени, лісу – половину арипену. Відробляють так само.

52. Родрамн колон і дружина його, колона на ім'я Ландісма, люди святого Германа. Це – їхні діти: Лантбод, Лантберт, Фротберт, Фроттрудіс. І Фродегард колон і дружина його, колона на ім'я Вальдрада, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фродегай, Вальдуїн. Це двоє мешкають у Віллі Озони. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 9 з половиною бонуаріїв, луки – 2 арипени. Відробляють так, як і інші за літські манси, крім 1 волю на вінерицію.

53. Ингалай колон і дружина його, колона на ім'я Адальберта, люди святого Германа. Мешкає в Буксиді. Тримає 1 літський манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, луки – 2 арипени. Відробляє так само.

54. Гудоїн колон і дружина його, літа на ім'я Родінга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Годенард, Годальтрудіс. І Гейлін літ і дружина його, рабиня на ім'я Аутберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Аутмунд. Ці двоє мешкають у Помериді. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 2 арипени. Відробляють так само.

55. Айрульф, літ святого Германа, та дружина його, вільна. Та Юнігауд колон і дружина його, колона на ім'я Бальдофлідіс з бенефіція Ротмунда, люди святого Германа. Мешкають у Віллі Озона. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 13 з половиною бонуаріїв, луки – 2 арипени, лісу – 1 з половиною бонуарій. Сплачують все, що винні, так само як інші за літські манси.

56. Хільдегауд літ і дружина його, рабиня на ім'я Бертоїльдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Беренгай, Хільдегай, Бернеард, Сарегауд. І Ротбольда, колона святого

Германа. Це – її діти: Аймерік, Фроделіндіс. Ці двоє мешкають в Помериді. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – 8 арипенів, лісу – 4 бонуарії. Відробляють так само.

57. Хільдевольд колон і дружина його, літа на ім'я Теутберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Хільделаїк, Хільдоїльдїс, Бертохільдіс. І Годо колон, і дружина його, рабиня на ім'я Адальберга, люди святого Германа. Та Варнуїн літ. Ці 3 мешкають у Помериді. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, луки – 5 арипенів, лісосіки – 1 бонуарій. Відробляють так само.

58. Фродегауд літ та дружина його, зайшла на ім'я Бенедикта, люди святого Германа. Це – їхні діти: Бенедикт, Фротгій, Фредегільдїс, Гіслеверга, Гіслехільдіс. Та Фароїн колон і дружина його, колона на ім'я Райноїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Альтвей, Сеатт, Райрік, Райнберт. Ці двоє мешкають в Помериді. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 9 з половиною бонуаріїв, луки – 3 з половиною арипени. Відробляють так само, як інші.

59. Мерль колон та дружина його, колона на ім'я Фротліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Вітбольд, Відберт, Вітберга, Айруїльдїс, Ермгільдіс. І Фродеверт, колон і дружина його, колона на ім'я Бертоїльдїс, люди святого Германа. Ці двоє мешкають у Помериді. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 3 арипени, лісу – 1 арипен. Відробляють так само.

60. Юнегай колон і дружина його, колона на ім'я Надалгільдіс, люди святого Германа: Надалін є їхнім сином. Та Йонатан колон і дружина його, колона на ім'я Берланда, люди святого Германа: Бертоїн є їхнім сином. Ці двоє мешкають у Віллі Авзона. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – 1 з половиною арипен. Відробляють так само.

61. Сарульф чужинець і дружина його, колона святого Германа на ім'я Фредеберга. Це – її діти: Фредерн,

Сарохільдіс, Гундоільдіс. І Сароард чужинець і дружина його, колона святого Германа на ім'я Райноільдіс. Це – їхні діти: Акланд, Гауйовін, Райновін, Райноїс. Ці двоє мешкають в Буксиді. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 2 арипени, лісосіки – половину бонуарія. Сплачують так само.

62. Фротвей колон і дружина його, колона на ім'я Ансфрінга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фротберт, Фротланд, Фротберта, Ансберта, Анастасія. Та Рігенольд літ і дружина його, зайшла на ім'я Ландегарія, люди святого Германа: Бернефрід є їхнім сином. Та Аймоїн колон і дружина його, колона на ім'я Фротлаїка, люди святого Германа. Це – їхні діти: Амедей, Фротлеберт, Фродоїн, Фротберта, Сіграда, Сіговільдіс, Фредегільдіс, Бертхільдіс. Ці 3 мешкають в Букситі. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, луки – 2 з половиною арипени. Відробляють так само.

63. Годальбольд літ і дружина його, колона на ім'я Інга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Інгадей, Мартина. Та Райнхард і дружина його, колона на ім'я Аклохільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гаусліндіс, Гаудоільдіс, Еврегардіс. І Фротвей літ і дружина його, колона на ім'я Аклеверта: Ротгільдіс є їхньою донькою. Ці 3 мешкають в Новій віллі. Тримають 1 літський манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

Про сервільні манси

64. Аутлемар серв і дружина його, колона на ім'я Адальберта, люди святого Германа: Рагенульф є їхнім сином. Мешкає у Новій віллі. Тримає половину сервільного мансу, що має 3 бонуарії орної землі, Луки – 2 арипени. Сплачує на ворога 1 барана та 4 денарії за свою голову, та 100 лібр заліза, 50 гонтин, 50 дранок, 6 бочарських клепок, 3 обручі, 2 секстарії хмеля, 7 смолоскипів. Оре до того ж 6 пертик на рік. Відробляє підвозне. Огороджує на господському подвір'ї

1 стіну тина та 4 пертики в жнива. 3 курчат, 15 яєць. Половину модія зерна – в якості кон'єкта. Вартує на господському подвір'ї або там, де буде необхідно.

65. Мартин серв і дружина його, рабиня на ім'я Фротліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Раганбольда, донька їхня, є рабинєю; Фарегай, Віклерік, Віневольд є літами, оскільки народжені колоною. Мешкає в Новій віллі. Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

66. Хільдегард серв і дружина його Ульфюльдс, люди святого Германа: Ульфінг є їхнім сином. Та Альтрамн серв і дружина його, колона на ім'я Агінбольда, люди святого Германа: Альдрінг є їхнім сином. Ці двоє мешкають у Новій віллі. Тримають половину сервільного мансу, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує кожен 100 лібрів заліза, інше – так само.

67. Дудоїн серв і дружина його, колона на ім'я Цельсінія, люди святого Германа. Це – діти Дудоїна від іншої жінки, які є сервами: Берхай, Аклеверт, Додо, Фарегай, Аклеверга, Аудіна. Мешкає в Новій віллі. Тримає половину сервільного мансу, що має 5 бонуаріїв орної землі, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

68. Вітбольда рабиня та діти її серви на ім'я Хонтбольд, Вільтрамн. Мешкає у Новій віллі. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 1 арипен, лісу – 1 бонуарій. Сплачує так само.

69. Остревольд літ і дружина його, чужинка. Мешкає в Райнбертвілларі. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 2 арипени. Сплачує так само, окрім заліза.

70. Вандеарій літ і дружина його, колона на ім'я Фарохільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фарегауд, Фароїн, Фароард, Вальдінг, Варатлін, Вандоїльдс, Вальтхільдіс. Мешкає в Новій віллі. Тримає половину

сервільного мансу, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, луки – 2 арипени. Сплачує так само, окрім заліза.

71. Фродеверт колон і дружина його, колона на ім'я Бертовільдіс: Фредеберга є їхньою донькою. Та Бернольд колон. Ці двоє мешкають в Помериді. Тримають половину сервільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 1 арипен. Сплачують так само, окрім заліза.

72. Аутлефред серв і дружина його, рабиня на ім'я Генкбольда, люди святого Германа. Мешкає у Віллі Бадульфа. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, луки – 1 арипен. Сплачує так само та залізо.

73. Вільтрамн, літ святого Германа. Це – його діти: Альтберт, Фароїльдс. Він мешкає в Помериді. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 2 бонуарії та 2 частини іншого, луки – половину арипена. Сплачує так само, окрім заліза.

74. Інград літ і дружина його, рабиня на ім'я Гірліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Аутлемар, Інгальберт, Інгалард, Фарегільдіс, Бертрада. Та Вітхай літ і дружина його, літа на ім'я Інгальберга: Відрамн є їхнім сином. Ці двоє мешкають в Помериді. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, луки – 7 арипенів, лісосіки – 1 журнель. Сплачують усе, що винні, як за цілий сервільний манс, окрім заліза.

75. Годоїн колон і дружина його, літа на ім'я Родінга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Годенард, Годальтрудіс. Та Гайлін літ і дружина його, рабиня на ім'я Отберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Отмунд, Фулькоїн, Гіроїн, Отлільдс, Гейлільдс. Ці двоє мешкають в Помериді. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 2 арипени. Відробляють так само, окрім 1 вола для підвозного відробітку та заліза.

76. Ерменольд літ і дружина його, літа на ім'я Бертара, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ерменард, Ерменай,

Ермольд. Та Годенульф колон і дружина його, колона на ім'я Вальдрада, люди святого Германа. Це – їхні діти: Вальдрад, Годеліндіс. І Вальтудіс рабиня зі своїми дітьми. Ці 3 тримають 1 сервільний манс, що має 8 бонуаріїв орної землі, луки – 3 арипени, лісосіки – 2 бонуарії. Віддають усе, що винні за сервільний [манс], окрім заліза.

[76 bis] Айнфред. Та Андоїн колон і дружина його, колона на ім'я Акледрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Айнберт, Андрад, Айнтей, Деудоїльдїс, Андоїльдїс. Тримають 2 частини, що мають орної землі 5 бонуаріїв. Сплачують на ворога 6 денаріїв та 4 денарії за свою голову. І половину модія кон'єкта та 1 модій полби, курчат та яйця. Польовий відробіток та 6 пертик в усі посівні та ручний відробіток та нічого більше.

77. Адальгудіс колон. Це його діти: Гаусмар, Гаудоїн, Гауслін, люди святого Германа. Мешкає в Новій віллі. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 8 з половиною бонуаріїв, луки – 4 арипени, лісу – 1 бонуарій. Сплачує на ворога 2 баранів, 4 денарії за свою голову, 100 гонтин, 100 дранок, 6 бочарських клепок, 6 обручів, 4 секстарії хмелю, 12 смолоскипів, 3 курчат, 10 яєць. 3 кожного вогнища – половину модія кон'єкти, аннони – стільки ж з кожного вогнища. До того ж за рік оре 12 пертик на антсінзі. Польового відробітку – 3 [дні?], а четвертий та п'ятий – з хлібом та питвом. І відробляє так само, як усі ті, хто тримають вільні манси, окрім волів для підвозного відробітку.

78. Вальтхай колон і дружина його, колона на ім'я Лантборта, люди святого Германа. Це – їхні діти: Лантберт, Вальдедрамн, Вальтхільдіс, Вальдіда. Та Гіфард серв і дружина його, літа на ім'я Атлоїльдїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гібохільдіс, Агохільдіс, Гіврада, Дактоїльдїс. Та Острульф літ і дружина його, колона на ім'я Гаугільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Варноїн, Острольд, Острапій, Раїнтей, Гаудоїльдїс, Гаулільдіс. Та

Аклульф літ і дружина його, колона на ім'я Вальда. Це – їхні діти: Агенульф, Валебегільдіс, Вальдісма. Ці 4 мешкають у Вілларі Акселя. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – 4 арипени. Сплачують так само; але ці надсилають 2 волів для підвозного відробітку.

79. Райнхай серв і дружина його, рабиня на ім'я Фродісма, люди святого Германа. Це – їхні діти: Райнарій, Райнфріда, Райнберга. Мешкає в Новій віллі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 1 арипен. Сплачує так само та надсилає 1 вола для підвозного відробітку.

80. Агуїн літ і дружина його, рабиня на ім'я Бертрада, люди святого Германа. Це – їхні діти: Аклуїн, Бертоільдіс. Мешкає в Новій віллі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, луки – 6 арипенів. Сплачує так само та надсилає 2 волів для підвозного відробітку.

81. Аудульф серв і дружина його, рабиня на ім'я Варна, люди святого Германа. Це – їхні діти: Варнульф, Варнальд, Варнеай, Мавронія, Берноільдіс. Ауденільдіс, Аутрудіс. Та Інго серв і дружина його, колона на ім'я Аутхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Хінкбод, Хінкберт, Райноард, Айтбольда. Ці двоє мешкають в Бізау. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, луки – 6 арипенів. Сплачують так само та залізо.

82. Бертлін серв. І Бертгїл серв і дружина його, літа на ім'я Варегільдіс, люди святого Германа. Та Гаугін серв і дружина його чужинка. Та Фрамуїн серв і дружина його, зайшла на ім'я Генедрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Генард, Фрамнегай, Майнбод, Фрамберт. Ці 4 мешкають в Бізау. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, луки – 6 арипенів. Сплачують так само та залізо.

83. Фротгауд серв і дружина його, колона на ім'я Юніза, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фродегауд, Йонан, Маврицій, Фродінг, Фродоїльдіс, Юнільдіс,

Фротберга. Та Фрамнерік серв. Це – його діти: Райнберт, Мавриліо. Це двоє мешкають в Бізау. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, луки – 3 арипени. Сплачують так само та залізо.

84. Ванінг колон і дружина його, колона на ім'я Віклільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Вандалон, Вандуїн, Ерлегардіс, Вінігіз, Відерік, Вандоїльдіс, Вальтільдіс, Феретільдіс, Вінеліндіс. І Беральд колон і дружина його, колона на ім'я Роттрудіс: Бернегард є їхнім сином. Ці 2 мешкають в Бізау. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 3 арипени. Сплачують так само, окрім заліза.

85. Адальмар серв і дружина його, літа на ім'я Гірліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Адальманн, Адальрік, Гейрада. Та Фароїн серв і дружина його, літа на ім'я Альдедрудіс, люди святого Германа: Амальбургіс є їхньою донькою. Ці двоє мешкають в Помериді. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – 8 арипенів. Сплачують так само та залізо.

86. Сабудель серв і дружина його, колона на ім'я Дротгла, люди святого Германа. Це – їхні діти: Дроктарн, Друтберга. Та Ватлін серв і дружина його, літа на ім'я Гауда, люди святого Германа. Ці двоє мешкають в Помериді. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, луки – 4 арипени. Сплачують так само та залізо.

87. Бертхундіс серв і дружина його, колона на ім'я Дротгла, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фарамунд, Ермемберга. Та Герольд серв і дружина його, літа на ім'я Остребольда, люди святого Германа. Це – їхні діти: Герард, Гірмунд, Бертрада, Острільдіс. Та Адальрік серв і дружина його, колона на ім'я Гаутлільдіс: Ева є їхньою донькою. Та Аїрвей серв. І Мавронт літ і дружина його, колона на ім'я Варфрїда, люди святого Германа: Ванінг є їхнім сином. Ці 5 мешкають в Помериді. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, луки – 4 арипени, лісу –

2 бонуарії. Сплачують так само. Ті, хто є сервами, сплачують залізо, крім....., а той, хто є літом, сплачує модій полби.

88. Анседей, колона святого Германа, та дружина його чужинка. Мешкає в Кумбах. Тримає 1 ділянку господського фіску, що має 3 бонуарії орної землі. Сплачує на ворога 3 денарії та оре до того ж 3 пертики на рік.

89. Берноард серв і дружина його, колона на ім'я Сенера, люди святого Германа. Мешкають в Новій віллі. Тримає 1 сервільну частину, що має 2 з половиною бонуарії орної землі, луки – 1 арипен. Сплачує весь чинш, як за 1 ділянку. Сплачує 3 денарії на ворога, 3 курчат, 10 яєць, залізо, 1 секстарій хмелю, 3 смолоскипи, 25 гонтин, 25 дранок, 3 бочарських клепки, 3 обручі; 3 пертики на рік; підвозний та польовий відробітки.

90. Фротгій серв і дружина його, рабиня на ім'я Рагамбольда, люди святого Германа: Онтбольд є їхнім сином. Мешкає в Ріді Гендріці. Тримає 1 сервільну частину, що має орної землі 3 бонуарії з половиною. Повинен відробляти так само, але за свою повинність наглядає за свинями.

91. Фарегауд колон і дружина його, колона на ім'я Надалільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фарамунд, Фароард, Надалін, Сігенільдіс, Отліндіс. Та Еврегауд колон і дружина його, колона на ім'я Фротгільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ратбольд, Домегард, Фроткай, Фротхільдіс. Це двоє тримають 1 сервільний [манс], що має орної землі 4 бонуарії та 1 журнель. Сплачують 1 барана та надсилають 1 вола для магіски, та інше робять окрім вінериція.

92. Амінг колон і дружина його чужинка. Та Теудульф колон і дружина його, колона на ім'я Еркамберта, люди святого Германа. Це – їхні діти: Теодоард, Теутгауд, Теодольд, Теутберта, Інгальсіндіс. Ці двоє мешкають в Буксиді. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачують 2 баранів та інше так само, окрім вінериція.

93. Адальберт колон і дружина його, колона на ім'я Гірліндіс, люди святого Германа. Та Бетліна колона; це – її діти: Блатхільдіс, Фарохільдіс. Ці двоє мешкають в Буксиді. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – 3 арипени, лісу – 2 бонуарії. Сплачують весь чинш, як за сервільний манс.

94. Ватлульф серв і дружина його, колона на ім'я Рагантрудіс, люди святого Германа: Бальдреверт є їхнім сином. І Вальдегауд серв та дружина його, рабиня на ім'я Відісма, люди святого Германа. Це – їхні діти: Вальдрік, Ватлін, Вальдоїн, Еркамбольд, Фарохільдіс. Ці двоє мешкають в Буксиді. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 1 арипен, лісу – 1 бонуарій. Сплачують усе, що повинні за сервільний [манс].

95. Солініан колон і дружина його, колона, люди святого Германа. Це – їхні діти: Норберт, Флодрік, Грімоїльдс. Ці 3 – від рабині: Інгуїн, Гайла, Інгальбургіс. Мешкає в Буксиді. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 1 журнель, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

96. Також Хільдегауд тримає 1 частину, що має орної землі 2 бонуарії, луки – половину арипена. Сплачує за це 4 денарії. Оре крім того за це 3 пертики на рік.

97. Годенульф та Акбольд, серви. Та Берноїльдс, зайшла; це – її діти: Бернегарій, Гіслольд, Віклерад, Бернегільдіс. Ці троє мешкають в Бізау. Тримають 2 частини, що мають орної землі 3 бонуарії, луки – 1 арипен. Сплачують на ворога 1 барана, та кожен із сервів сплачує 4 денарії за свою голову; й пертики 3 до того ж на рік; 3 курчат, 10 яєць.

98. Також Ванінг тримає 1 бонуарій орної землі та оре за це в кожду посівну половину пертики.

99. Є 31 з половиною вільний манс. Сплачують гостиліція 3 лібри та 9 солідів і 9 денаріїв, виключаючи 6 міністеріалів, які утримують за собою 12 солідів та

9 денаріїв. Є один платник чиншу, котрий сплачує 6 солідів. [Усього] 4 лібри та 4 соліди та 9 денаріїв. Є там 4 пертики з яких надходить 12 денаріїв.

Є 24 літських манси. Сплачують гостиліція 2 лібри, й 6 солідів та 9 денаріїв, виключаючи міністеріалів, з двома міністеріалами, тобто лісничим та деканом, які утримують за собою 1 солід та 3 денарії. [Усього] 6 з половиною лібр та 2 соліди й 6 денаріїв, або 20 волів.

Є 25 з половиною сервільних мансів. Сплачують на ворога 47 баранів.

Є мансів вільних, літських та сервільних 81 та 1 пертика. Вогнищ – 182. Сплачують подушного 1 солід та 19 денаріїв.

Є там вільних та літських вогнищ 124, які сплачують 124 модія полби. Замість вартування вільні та літські й сервільні манси сплачують 6800 дранок; гонтин – стільки ж, виключаючи міністеріалів.

Є мансів, що виконують ангарію щодо вина, 65 з половиною; що виконують перевезення – 32 з половиною, виключаючи міністеріалів та тих, хто.... Сплачують вільні, літські та сервільні 780 бочарських клепок, з яких збираються 36 бочок; обручів стільки ж; курчат – 500, яєць – 2000. Сплачують кон'єкти живим збіжжям 99 модіїв лісничому та 180 курчат. Сплачує за це той лісничий на господську справу 60 модіїв, 1 інгій¹⁴⁶, 12 денаріїв, 1 казан¹⁴⁷, 1 секстарій меду, інший – мила, 1 лібру воску, 2 гусака, 1 яструба, 3 яструбів-перепелятників та, коли не зможе їх здобути, 3 соліди; свиней для господської справи – 100.

Сплачують ліньяриці вільні та літські [манси] 17 солідів.

¹⁴⁶ Ingium – незрозуміле значення слова.

¹⁴⁷ Caldaria може позначати казан, але може також і лазню. Враховуючи, що виконати це має лісничий один раз на рік, то облаштування однієї лазні є імовірним.

100. Айнфред, староста, та будь-який чоловік, котрий буде старостою цієї вілли, сплачує на Різдво Господне 2 поросят, 2 кабанчиків¹⁴⁸, 8 коніад¹⁴⁹.... Стільки ж чиншу сплачує на Великдень.

101. Валатей, декан тої ж самої вілли, сплачує на обидва свята 2 поросят, кожне по чотири денарії; 2 гусаків на кожне.

102. Хільдуїн, келарь, сплачує 1 індій¹⁵⁰.

Айтоїн проплачує половину мансу шістьома клинками.

103. Ерменульф-майстер – половину мансу 6 списками.

104. Ходо-майстер проплачує половину мансу виробами своїми.

105. Солініан та Амінг кожен з обох проплачують 1 сервільний манс своїми руками та за кожен віз, коли підвозний відробіток не виконують, надходять 3 соліди.

106. Сплачують з кожної сковороди в тому ж фіску, після трьох разів як будуть в році варити, 1 модій вівса.

107. Мельники сплачують 6 солідів та 4 денарії.

108. Ці є сервами: Ватлульф, Вальдегауд, Мартин, Амальберт, Вальдін, Гірольд, Сабодель, Бертхундіс, Альдрік, Адальмар, Фароїн, Аудульф, Інго, Бертлін, Бертгіл, Фрамоїн, Гаугін, Фрамерік, Фротгауд, також Мартин, Аудомар, Хільдегард, Раганхай, Ранкхай, Ермангауд, Додоїн, Берольд, Берноард, Гіфард, Онтбольд, Аутлефред.

Ці сплачують заліза 33 пенси, хмелю – 8 модіїв та 4 секстарія, 300 смолоскипів.

109. Ці є рабинями: Відісма, Фродольда, Бальтедрудіс, Отберга, Адальберга, Бертоільдіс, Вальтудіс, Гірліндіс, Генбольда, Фротлільдіс, Райнбольда, Родісма, Варна, Бертрада.

¹⁴⁸ „ferreolos II” може також позначати дві бочки, оковані залізом. Однак за контекстом обираємо переклад, запропонований в словнику ДюКанжа.

¹⁴⁹ Coniada – на думку Дюканжа різновид хліба, печеного із молоком та яйцями, що в пікардійському діалекті звався *cuignets*, а в валлонському – *quenieux*.

¹⁵⁰ Indium - те ж саме, що ігній раніше. Немає достеменного перекладу, однак існує гіпотеза, що це те саме, що *andedus* – залізна підпірка для дров у вогнищі.

Ці, якщо їм дано полотно, то виробляють камізели¹⁵¹.

110. Ці є літами: Теудрада, Хостравольда, Теутберга, Фраменгільдіс, Гауда, Гірлільдіс, Бертара, Варна, Берільдіс, Інгальберга, Інгальтрудіс, Ватхільдіс, Альдедрудіс, Варегільдіс, Гаутлільдіс, Фарільдіс, Інгальберта, Беїртла, Фароїльдіс.

Усі вони або виробляють камізели з восьми ліктів [полотна], або сплачують 4 денарії [кожна?].

111. Ці є тими, що запряглися.

Айнфред, Хільдегауд, Валатей, Гаутхай, Маронт, Альтрамн, Бертініан, Надалін, Мадалуїн, Вальтхай, Ерлоїн, Вальдінг, Ванінг, Вальдедрамн, Вандрехай, Іоанн, Ізульф, Ерменульф, Цельсуїн, Гаусмар, Акуїн, Мартин, Седоній, Мерль, Маргільдіс, Валамей, Мадальфрід, Гаугіольд, Сіграмн, Вільхай, Хільдегард, Гіфард, також Мартин, Аудульф, Бертхундіс, Бертлін, Герольд, Додоїн, Амальберт, Ватлін.

XIV. Короткий опис Теодаксія¹⁵²

1. Є в Теодаксії господський манс з будинком та іншими будівлями у необхідній кількості; орної землі – 6 культур, які містять 170 бонуаріїв та де можна посіяти 800 модіїв. Є там 135 арипенів старого винограднику, нового винограднику, котрий насадив пан абат Ірмінон, 8 з половиною аріпен, где можна загалом зібрати 1300 модіїв. Луки – 110 арипенів, де можна зібрати 250 возів сіна.

2. Є там церква з усією оздобою ретельно споруджена, з будинком та іншими будівлями. Належать до неї 2 вільних манси, що мають орної землі 8 бонуаріїв, винограднику –

¹⁵¹ Камізеля – слово, яке найбільш вдало передає латинський термін *camisilis*, що позначає певний лляний одяг та походить від класично *camisa* – сорочка. Однак, звісно, це не значить, що такий одяг був схожий на традиційну українську камізелью.

¹⁵² Тье (Thiais), комуна у складі департаменту Валь-де-Марн, в 7 км на південь від Парижу. Залишалась власністю монастиря Сен-Жермен від його заснування та аж до Революції.

9 арипенів, луки – 6, та 2 мансіпія. Приходить від цієї церкви в дар 1 кінь.

3. Має Гірольд колон та дружина його, колона на ім'я Адальгера, люди святого германа, 1 вільний манс та половину, що має орної землі 14 бонуаріїв, винограднику – 5 з половиною арипенів, луки – 11 арипенів. Сплачує на ворога 4 соліда сріблом; та на інший рік замість карнатика 2 соліди; на третій рік, в якості гербатика – 1 ярку. За випас – 3 модії вина; на третій рік – 100 жердин. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики. Польового відробітку в будь-який тиждень – 2, ручного відробітку – 1 [день]. Курчат – 3, яєць – 15, підвозного відробітку – скільки вимагатиметься; та обробляє у винограднику 1 арипен.

4. Годабальд колон і дружина його, колона на ім'я Магенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Рагамбольд колон і дружина його, колона на ім'я Фрамбольда, люди святого Германа, мають при собі 2 доньок. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має 5 бонуаріїв орної землі, винограднику – 3 арипени та четверту частину арипена, луки – 3 арипени. В іншому сплачують як і Гірольд.

5. Деотімії колон і дружина його, колона на ім'я Статія, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Мадальхарій колон і дружина його, колона на ім'я Іоанна, люди святого Германа, мають при собі 1 доньку. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 1 арипен та четверту частину арипена. В іншому сплачують так само.

6. Вульфрік колон і дружина його, колона на ім'я Рікхельдіс, люди святого Германа, мають при собі двох доньок. Інгельфрід колон і дружина його, колона на ім'я Годельхільдіс, мають при собі 4 дітей. Ландальберт колон і дружина його, колона на ім'я Адальберта, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 1 антсінгу,

винограднику – 3 арипени та четверту частину арипена; луки – 3 арипени. Інше сплачують так само.

7. Радоїн, вільна людина, та дружина його, колона на ім'я Адальгуїс, що мають при собі 1 сина. Тримають 1 вільний манс, що має 2 бонуарії орної землі, 3 арипени винограднику, 1 з половиною арипен луки. Інше сплачують так само.

8. Бертельм колон і дружина його, колона на ім'я Оделіндіс, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 4 арипени, луки – 1 арипен та четверту частину арипена. Інше сплачують так само.

9. Радульф колон і дружина його, колона на ім'я Фротхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей. Адалард, колон святого Германа, має при собі матір свою та брата. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 4 з половиною арипени. Інше – так само.

10. Секхай колон та дружина його, колона на ім'я Хельмберга, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей. Мадальгіс колон і дружина його, колона на ім'я Берта, мають при собі 3 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 4 арипени. Інше сплачують так само.

11. Адалуїн колон і дружина його, колона на ім'я Агентільдіс, люди святого Германа, мають при собі 7 дітей. Додрамн колон і дружина його, колона на ім'я Бенедикта, люди святого Германа; має при собі 2 братів. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та половину антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени та четверту частину арипена. Інше сплачує так само.

12. Трутгауд колон і дружина його, колона на ім'я Адальберга, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей. Годефред колон і дружина його, колона на ім'я Альтана,

люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 2 з половиною арипени.

13. Мадальгарій колон і дружина його, колона на ім'я Клавдія, мають при собі 4 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 4 арипени. Інше – так само.

14. Баділо колон і дружина його, колона на ім'я Амальгільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 4 з половиною арипени, луки – 4 арипени. Інше – так само.

15. Додо, колон святого Германа, має при собі сестру свою. Домінік колон і дружина його, колона на ім'я Теутберга, люди святого Германа, мають при собі сина одного. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 4 арипени, луки – 1 арипен та четверту частину арипена. Інше – так само.

16. Гіроїн, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 4 арипени, луки – 3 арипени та половину антсінги. Інше – так само.

17. Теудерік колон і дружина його, колона на ім'я Альдедрудіс, люди святого Германа, що мають при собі 2 синів. Вандрехай колон і дружина його, колона на ім'я Амальберта, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 арипени та три частини арипена, луки – 2 з половиною арипени. Інше – так само.

18. Фротланд колон і дружина його, колона на ім'я Рамедрудіс, люди святого Германа, мабть при собі 2 доньок. Ротганд, колон святого Германа, має при собі 2 сестер. Гіслехард колон і дружина його, колона на ім'я Фротберга, люди святого Германа, мають при собі 1 сина. Ці троє

тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 4 арипени, луки – 3 арипени. Інше – так само.

19. Ерменольд колон і дружина його, колона на ім'я Балтільдс, люди святого Германа, мають при собі 2 доньки. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 4 арипени, луки – 2 арипени. Інше – так само.

20. Ерменай колон та дружина його, колона на ім'я Адаліндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 сина. Тримають 1 вільний манс, що має 4 бонуарії орної землі, 4 арипени винограднику, 2 арипени луки. Інше – так само.

21. Вартеден колон і дружина його, колона на ім'я Ротфреда, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Херібольд колон і дружина його, колона на ім'я Адаліндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 сина. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, 2 арипени та три частини арипена винограднику. Інше – так само.

22. Адальрік колон і дружина його, колона на ім'я Еліельдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 синів та 1 доньку. Адальфред колон і дружина його, колона на ім'я Теутліндіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, винограднику – 6 арипенів, луки – 7 з половиною арипенів. Сплачують за випас 3 модії вина, *поштовий кін*¹⁵³. Обробляють під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики. У будь-який тиждень відробляють польове 3 [дні]. 3 курчат, 15 яєць.

23. Акбольд, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени. Інше сплачує як і Герольд.

¹⁵³ Додано на маргінезі майже сучасною рукою.

24. Анастасій колон і дружина його, колона на ім'я Гірбольда, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 3 з половиною арипени. Інше – так само.

25. Фротберт колон і дружина його, колона на ім'я Адаліндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 доньок. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 3 арипени та четверту частину арипена, луки – 3 арипени та дві [третіх] частини арипена. Інше – так само.

26. Мадальберт колон і дружина його, колона на ім'я Аутгільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 4 з половиною арипени, луки – 4 арипени. Інше – так само.

27. Магенар, колон святого Германа, має при собі свою матір та племінницю. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 4 арипени та четверту частину арипена, луки – 3 арипени. Інше – так само.

28. Герхай колон і дружина його, колона на ім'я Бенедикта, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени та четверту частину арипена, луки – 2 арипени. Інше – так само.

29. Вандальвей, колон святого Германа, має при собі 3 братів та матір. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Інше – так само.

30. Аклехарій колон і дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має 5 бонуаріїв орної землі, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 3 з половиною арипени. Інше – так само.

31. Магенард колон і дружина його, колона на ім'я Гертрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Гаутсельм, колон святого Германа; Гаусберт, колон святого Германа, Теудоїн колон і дружина його, колона на ім'я Гаудіна, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Гауден, Теодрада, Готліндіс. Ці 4 тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени та три частини арипена, луки – 1 арипен. Інше – так само.

32. Ебрульф колон і дружина його, колона на ім'я Вінегільдїс, люди святого Германа. Адроїн колон і дружина його, колона на ім'я Амальфреда, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Амальгарій, Амальгауд. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, 1 антсінгу, винограднику – 3 арипени та три частини арипена, луки – 2 з половиною арипени. Інше – так само.

33. Агенольд колон і дружина його, колона на ім'я Ланда, люди святого Германа. Дагоїн колон і дружина його, колона на ім'я Скупілія, люди святого Германа. Ці двоє тримають половину мансу. Відробляють службу як за половину мансу. Та мають орної землі 4 бонуарії, винограднику – 4 арипени та четверту частину арипена, луки – 1 з половиною арипен.

34. Флодоїн колон і дружина його, колона на ім'я Седонія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Сігуїн, Годеберт. Гаутберт колон і дружина його, колона на ім'я Іоанна, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Годоїн. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 3 арипени і четверту частину арипена.

154

...

¹⁵⁴ За висновком видавців тут пропущено один листок манускрипту.

35. Цельгауд колон і дружина його, колона на ім'я Гундрамна, люди святого Германа, мають при собі 1 сина, на ім'я Ельдрад. Герольд колон і дружина його, колона на ім'я Балтісма, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Балтальд, Гунтлїндіс, Герхільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії та антсінгу, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує на ворога 2 соліди сріблом; та на інший рік замість карнатика 1 солід; на третій рік – 100 гонтин; за випас – 2 модії вина. Обробляють під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики. В будь-який тиждень – 2 [дні] польового відробітку; ручного, підвозного – скільки йому доручено. 3 курчат, 15 яєць. Обробляють у винограднику 1 арипен.

36. Ерменарій колон і дружина його, колона на ім'я Додіна, люди святого Германа, мають при собі 1 сина на ім'я Додін. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії та антсінгу, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен та четверту частину арипена. Інше – так само.

37. Гамальфред, колон святого Германа, і дружина його, колона на ім'я Амальберга, мають при собі 6 дітей таких імен: Амальрік, Теудерік, Гамальвей, Адальгарія, Амалія, Гаманільдіс. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 3 арипени, луки – 2. Сплачує так само.

38. Бертоїн, колон святого Германа; Белемар, колон святого Германа, має при собі матір та сестру. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

39. Гундоїн колон і дружина його, колона на ім'я Вінегільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Ермоїн, Ермгауд, Марія, Гунда. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 2 антсінги,

винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

40. Ратберт, колон святого Германа, має при собі матір та брата і сестру. Гундрад колон і дружина його, колона на ім'я Гундехільдіс, мають при собі 3 дітей таких імен: Ізоард, Елісанна, Альдефріда, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

41. Бернехард колон і дружина його, колона на ім'я Аклісма, люди святого Германа; Ландард колон і дружина його, колона на ім'я Гундрада, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Лантберт, Гунтхарій, Грімальд, Сікхільдіс, Ландрада. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен та четверту частину арипена. Сплачує так само.

42. Меліан колон і дружина його, колона на ім'я Балтільдіс, люди святого Германа; Вінетай, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени. Інше – так само.

43. Йордоїн колон і дружина його, колона на ім'я Ерментарія, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен, Аціло, Адальхард, Йорданіс, Ерментельм, Йордільдіс. Годін колон і дружина його, колона на ім'я Домініка, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Стратай, Годельберга. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Інше – так само.

44. Годо колон і дружина його, колона на ім'я Грімоільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Грімольд, Грімоард, Годельмар. Дроктельм колон і дружина його, колона на ім'я Варнінга, люди святого Германа. Ці двоє тримають половину вільного манса, що має

орної землі 1 з половиною бонуарій, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само, як за половину мансу.

45. Бернехард, колон святого Германа; Беральд колон і дружина його, колона на ім'я Анастасія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Аклард, Агія. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 арипени та четверту частину арипена, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

46. Стратай колон і дружина його, колона на ім'я Адальберга, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Фротлей, Гундевільдіс. Альберік колон і дружина його, колона на ім'я Агія, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Акберт, Альтельм, Ізембальд, Ерноїльдс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачує так само.

47. Альтан колон і дружина його, колона на ім'я Бертоїна, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Альтберт, Марія, Елігардіс. Тримають вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – три [четвертих] частини арипена. Сплачують за випас 2 модії вина, інше так само.

48. Адалольд колон і дружина його, колона на ім'я Фроделіндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Фротхайдс, Фротгільдіс. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 2 бонуарії та половину антсінги, винограднику – половину арипена. Відробляє службу за половину мансу.

49. Адальбольд колон і дружина його, колона на ім'я Інгільдс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей таких імен: Інгобод, Адальман, Інгальберт, Адальгундіс, Інга, Інгальберга. Рагенай колон і дружина його, колона на ім'я Ізеліндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Мартин, Рагенільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний

манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

50. Ранкхай, колон святого Германа, має при собі 2 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 1 арипен. Сплачує так само.

51. Вандрехард колон і дружина його, колона на ім'я Дідінга, люди святого Германа; Адалольд, колон святого Германа; Фротхард, колон святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – три [четвертих] частини арипена. Сплачує так само.

52. Ардоїн колон і дружина його, колона на ім'я Хадоільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 доньок таких імен: Ардоільдіс, Ансоїльдіс. Рагенад, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 2 антсінги. Сплачує так само.

53. Марсо колон і дружина його, колона на ім'я Гунтліндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Гунтлеїс, Адальхау. Альтфрід колон і дружина його, колона на ім'я Авільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Лантфрід, Елігай, Мадальфрід, Адріан, Елігельдіс. Адалард колон і дружина його, колона на ім'я Бернегіза, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Адальхельм, Адалуїс, Бернегардіс. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв та 1 з половиною антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 4 арипени та четверту частину арипена. Сплачує так само.

54. Саломон колон і дружина його, колона на ім'я Адальгудіс, люди святого Германа; Йонам колон і дружина його, колона на ім'я Дісба, люди святого Германа; Ратгер колон і дружина його, колона на ім'я Фрамнільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Райнхільдіс, Рагентрудіс. Ці троє тримають 1 вільний манс,

що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, винограднику – 5 арипенів, луки – 6 арипенів. Сплачує так само.

55. Флавід колон святого Германа, має при собі брата та сестру. Петронілла, колона святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Годальрік, Ерледрудіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 5 арипенів, луки – 7 арипенів. Сплачує так само.

56. Годоїн колон і дружина його, колона на ім'я Александрія, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей таких імен: Гобебольд, Галіндоїн, Годельхільдіс, Алесінда, Адельхільдіс. Годельмар колон і дружина його, колона на ім'я Ансегундіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Ансоїн, Агебальд, Ебрехільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 4 з половиною арипени. Сплачує так само.

57. Інгальхай колон і дружина його, колона на ім'я Агліна, люди святого Германа; Фраменгай колон і дружина його, колона на ім'я Гріма, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Фраменгіс, Фраменгільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв та 1 з половиною антсінгу, винограднику – 5 арипенів, луки – 7 арипенів. Сплачує так само.

58. Ансфред колон і дружина його, колона на ім'я Годеліндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 сина на ім'я Адалхай. Ландохільдіс, колона святого Германа, має при собі 1 сина на ім'я Фротгауд. Ці двоє тримають половину мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен та восьму частину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Відробляє як за половину мансу.

59. Ебтард колон і дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Гунтарій, Адалгарій, Домініка, Амальтудіс. Аклоїн, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний

манс, що має орної землі 4 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 2 з половиною арипени. Сплачують так само.

60. Хільтфред, колон святого Германа; Анастасій колон і дружина його, колона на ім'я Годеберта, люди святого Германа. Ці двоє тримають половину мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – третю частину арипена, луки – 3 арипени та четверту частину арипена. Сплачують так само.

61. Агетей колон і дружина його, колона на ім'я Хільдегільдс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Хільдегауд, Домінік, Хільделейс, Хільделіндіс. Ландольд колон і дружина його, колона на ім'я Електільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Хільделейс, Електей, Дотбольд, Маврентія. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 3 арипени, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

62. Фротгіс колон і дружина його, колона на ім'я Агія, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Вульфальд, Герхільдіс, Акліна. Фулькольд колон і дружина його, колона на ім'я Рагамбольда, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Адальгай колон і дружина його, колона на ім'я Ландадрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 синів таких імен: Ландо, Ландард. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

63. Сегоальд колон і дружина його, колона на ім'я Аріліндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 сина на ім'я Ремегій. Додо колон і дружина його, колона на ім'я Сіграда, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Бенедикт. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

64. Дотдо колон і дружина його, колона на ім'я Аделіндіс, люди святого Германа; Додоїн колон і дружина його, колона на ім'я Гіроільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Еркамбальд, Герхай. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 4 арипени, луки – 3 з половиною арипени.

65. Ландо колон і дружина його, колона на ім'я Аклевальда, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Рікхард, Ландоан, Остгай, Додін. Фротхард, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 з половиною антсінгу, винограднику – 4 арипени, луки – 6 арипенів. Сплачує так само.

66. Ерменульф колон і дружина його, колона на ім'я Хіларія, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 4 арипени та четверту частину арипена, луки – 3 з половиною арипени. Сплачує так само.

67. Мавр, колон святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Ермберт, Айрхільдіс. Лантфред, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 5 арипенів. Сплачує так само.

68. Теутгай колон і дружина його, колона на ім'я Аглільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Теудоїн колон і дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ерменай, Ардоїн. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

69. Ансбольд колон і дружина його, колона на ім'я Дода, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ансбруг, Фротгауд. Тримають 1 вільний манс, що має

орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

70. Фротгай колон і дружина його, колона на ім'я Ауцелла, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Теутберт, Фротберт, Вільхай, Вільхельм; Тітбольд колон і дружина його, колона на ім'я Гіслільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Сіград, Електей, Манісла. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 5 арипенів. Сплачує так само.

71. Літберт колон і дружина його, колона на ім'я Френдонільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Унтбранд, Фрідегіс, Ансберта; Аглольд колон і дружина його, колона на ім'я Боділа, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Акланд, Аклільдіс; Теутгай колон і дружина його, колона, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Фротланд, Теутгіс, Ерменфрід. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен з половиною. Сплачують так само.

72. Петро серв і дружина його, літа на ім'я Скупілія, мають при собі 4 дітей таких імен: Агембальд, Петронілла, Елена, Агембальда. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує за випас 2 модії вина. Відробляє у винограднику 4 арипени. 3 курчат, 15 яєць. Ручного та польового відробітку – скільки йому доручено.

73. Гаутберт серв; Герард, серв святого Германа, і дружина його, рабиня на ім'я Цельса; Домінік і дружина його, літа на ім'я Секбальда, мають при собі 1 сина. Ці троє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен і три [четвертих] частини арипена. Сплачує так само.

74. Аклемар, серв святого Германа, і дружина його, колона на ім'я Валентрудіс, мають при собі 3 дітей таких імен: Годя, Ерменрік, Годальфрід. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

75. Адальбольд серв і дружина його, рабиня на ім'я Рангноїльдіс, мають при собі 1 сина на ім'я Рагенальд. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

76. Аутгай, серв святого Германа, тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен та три [четвертих] частини арипена. Сплачує так само.

77. Гізоїн колон і дружина його, колона на ім'я Агентільдіс, люди святого Германа; Гаусберт, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен та четверту частину арипена, луки – три частини арипена. Сплачує так само.

78. Аклольд колон і дружина його, колона на ім'я Вальткарія, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Вальткарій, Ерлеард, Айрсіндіс. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

79. Рагноїн, серв світого Германа; Бернегай колон і дружина його на ім'я Херібольда. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

80. Агетей, серв святого Германа; Георгія колона має при собі 6 дітей таких імен: Фрамнільдіс, Адальбальда, Мадальхільдіс, Айрбольд, Айроїн, Арегіс, Аклульф. Ці двоє

тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 з половиною антсінгу, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 2 арипени.

81. Адальгай і дружина його, колона святого Германа на ім'я , мають при собі 4 дітей таких імен: Фрамнальд, Фротгауд, Адальгіс, Ротберга. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен і четверту частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

82. Рагенай, серв святого Германа; Гайрберт колон і дружина його, колона на ім'я Мадальхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Гербальд, Герельм. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 1 з половиною антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

83. Фредерн колон і дружина його, колона на ім'я Ерлехільдіс; Лантсінд колон і дружина його, колона на ім'я Гунтберга, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Гунтберт, Лантберт, Агембальд. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – три частини арипена.

84. Гаугій, серв святого Германа, тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

85. Ерменбольд серв і дружина його, колона на ім'я Гельтфріда, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей, таких імен: Бертрудіс, Аклебальда, Ермемберга, Герліндіс, Мадаліндіс. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

86. Елегій госпіт має орної землі 1 бонуарій та половину антсінги, винограднику – 1 арипен. За це обробляє у винограднику 4 арипени. 3 курчатка, 15 яєць.

87. Аклульф госпіт, людина святого Германа, має землі 3 антсінги. В 3 тижні відробляє 2 дні. 2 курчатка, 10 яєць.

88. Гіслемар госпіт має землі 2 антсінги, винограднику – половину арипена. В будь-який тиждень – 2 дні. 2 курчатка, 10 яєць.

89. Ці заприсяглися: Герольд староста, Фротберт, Адальрік, Бертельм, Саломон, Марсо, Мавр, Сікхай, Дотдо, Баділо, Мадальгай, Герхай, Гаугій декан.

90. Подушного:

Бертоїн – 4 денарія, Грімоїн – так само, Хільдоїн – так само, Хільделіндіс – так само, Грімара – так само, Теутберт – так само, Ансегай – так само, Флотвей – так само, Леудоїн – так само, Годельтрудіс – так само, Маргундіс – так само, Ерлульф – так само, Домініка – так само, Магенільдіс – так само, Адалінг – так само, Салек – так само, Ерменфріда – так само, Ерменільдіс – так само, Салій – так само, Сінтфреда – так само, Годоен – так само, Ерменрік – так само.

91. Має Фротберт 1 з половиною антсінгу орної землі з господського фіска. За це сплачує 1 поросля, що коштує 6 денаріїв.

92. Має Рагамбольд у бенефіції половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 2 з половиною арипени.

93. Має Рікхард в прекарії 1 вільний манс, що має орної землі 3 антсінги, винограднику – 5 арипенів та три частини арипена, луки – 1 з половиною арипен.

94. Є в Теодаксії 66 вільних мансів, які сплачують всі за рік на ворога або 3 вози, або ж 13 волів, або 6 лібрів срібла; карнатика – 2 з половиною лібри; на третій рік – 56 ярок, 5500 жердин.

Є там 13 сервільних мансів. Складають разом 79, що сплачують за випас 200 модіїв вина; 237 курчат, 1160 яєць; подушного – 6 солідів.

Складають разом 79 мансів.

XV. Короткий опис Вілланови¹⁵⁵

1. Є у Новій Віллі господський манс з будинком та усіма будівлями у достатній кількості; орної землі – 172 бонуарії, де можна посіяти 800 модіїв. Є там винограднику 91 арипен, де можна зібрати 1000 модіїв; луки – 166 арипенів, де можна зібрати сіна 166 возів. Є там 3 млини, від яких надходить чиншу 450 модіїв зерна: інше не обкладене чиншем. Є там лісу в обхід 4 льє, де можна вигодувати 500 свиней.

2. Є там церква з усією оздобою ретельно споруджена, з будинком та іншими будівлями в достатній кількості. Належать їй 3 манси. Мають пресвітер та його люди поміж собою орної землі 27 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 17 арипенів, луки – 25 арипенів. Виходить звідти в дар 1 кінь; та оре 9 пертик у господській справі та 1 антсінгу, та під яровину – 2 пертики; та на луці огороджує 4 пертики.

3. Актард колон і дружина його, колона на ім'я Елігільдіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей таких імен: Агетей, Теудо, Симеон, Адальсіда, Деодата, Електард. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 4 арипени, луки – 4 з половиною арипени. Сплачує на ворога 4 соліди сріблом; та на інший рік карнатика – 2 соліди; та на третій рік як гербатик – 1 ярку з ягням; 2 модії вина за випас; 4 денарії ліньяриції; 1 фут деревини; 50 гонтин. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики. Польового, ручного відробітку – скільки йому звелять. 3 курчатка, 15 яєць. Огороджує на луці 4 пертики.

4. Гірельм колон і дружина його, колона на ім'я Сіклеверта, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Гірберн, Гірберга, Ільдебурс, Хільдесіндіс. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та

¹⁵⁵ Вільньов-Сен-Жорж (суч. місто у деп. Валь-де-Марн), як Вілланова або Нова вілла з 779 р. і до Революції належав абатству Сен-Жермен. Сучасна назва відома з 960 р., коли тут з'явились мощі святого Георгія, придбані в Іспанії.

2 антсінги, винограднику – 4 арипени, луки – 4 арипени з половиною. Сплачує так само.

5. Адальгіс вільний; Ертфред, колон святого Германа, має при собі матір та сестру. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

6. Адальгрімн колон і дружина його, колона на ім'я Теутсінта, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Теудо, Адальрай, Теутберга, Леутгардіс; Харіарн колон і дружина його, колона на ім'я Адальсіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв і 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 9 арипенів. Сплачує так само.

7. Валантей, колон святого Германа, має при собі матір і сестру. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 3 антсінги, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 7 арипенів. Сплачує так само.

8. Сігоїн колон і дружина його, колона на ім'я Сусанна, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 4 з половиною арипени. Сплачує так само.

9. Бертлай, колона святого Германа, та Ріксіндіс малярка. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 10 арипенів. Сплачує так само.

10. Валатей колон і дружина його, колона на ім'я Актільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Актоїн, Валентео, Електео. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 6 з половиною арипенів. Сплачує так само.

11. Гульфлаїк, колон святого Германа; Годальрік колон і дружина його, колона на ім'я Хартгарія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Адальрік,

Вандрабольда. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 8 арипенів. Сплачує так само.

12. Гамальберт колон і дружина його, колона на ім'я Вадедрудіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я Інгальберт; Хільдегауд, колон святого Германа, має при собі 2 синів таких імен: Бертрам, Бертарій. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 2 з половиною антсінги, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 8 арипенів. Сплачує так само.

13. Вандремар, колон святого Германа; Ерлегер, колон і дружина його, колона на ім'я Одальтрудіс, мають при собі 1 дитину на ім'я Одальгіс; Адальгрім колон і дружина його, колона на ім'я Ерменгардіс, люди святого Германа, мають при собі 1 доньку на ім'я Адальгардіс. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 8 арипенів. Сплачує так само.

14. Бертульф колон і дружина його, колона на ім'я Рагенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: ...; Хільдебранд колон і дружина його, колона на ім'я Антільдіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 5 арипенів. Сплачують так само.

15. Валатей колон і дружина його, колона на ім'я Годеліндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Грімхай, Електей, Годельсад. Тримають половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – три частини арипена, луки – 8. Відробляють роботи за половину мансу.

16. Рагнерік, колон святого Германа, має при собі 1 сина на ім'я Адальрік; Хаймо колон і дружина його, колона на ім'я Надаліндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Герман, Хаймільдіс; Адам колон і

дружина його, колона на ім'я Сіграда, люди святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

17. Хайрберт, колон святого Германа, має при собі матір свою. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 5 арипенів. Сплачує так само.

18. Амальгай, серв святого Германа; Амелій колон і дружина його, колона на ім'я Ерілндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Адам, Айрмар, Айрлндіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 3 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 5 арипенів. Сплачує так само.

19. Анделен, колон святого Германа; Альтберт колон і дружина його, колона на ім'я Ланда, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 5 арипенів. Сплачує так само.

20. Амальгіс, колона святого Германа; Йонам колон і дружина його, колона на ім'я Актільдіс, мають при собі 1 дитину на ім'я Фротгауд; Мартин колон і дружина його, колона на ім'я Вандреверта, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Гіслехард, Йенезія, Вальдедрудіс. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 5 арипенів, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

21. Адальгауд колон і дружина його, колона на ім'я Готлндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Годеліндіс, Гауттрудіс, Вульфільдіс. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

22. Хільдевальд, колон святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Хільдоард, Хільдегардіс; Грімхай, колон

святого Германа; Адальгрімн колон і дружина його, колона на ім'я Адальгардіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Ерменгардіс, Адальгіс, Леутард. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 3 з половиною арипени та луки – 8 арипенів. Сплачує так само.

23. Грімоїн, колон святого Германа, має при собі брата свого. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

24. Хайрмунд колон і дружина його, колона на ім'я Хітта, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

25. Хайрберт колон і дружина його, колона на ім'я Вальдрісма, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 3 з половиною арипени. Сплачує так само.

26. Альдульф колон і дружина його, колона на ім'я Амальберта, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

27. Марцелл колон і дружина його, колона на ім'я Альдедрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Альдо, Альдрік. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 1 арипен та четверту частину арипена. Сплачує так само.

28. Мартин колон і дружина його, колона на ім'я Гаугія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Дітберт, Гаутліндіс; Бертрік колон і дружина його, колона на ім'я Адала, мають при собі 3 дітей таких імен: Аудак, Адалельм, Бертедрудіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 3 з половиною антсінги,

винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

29. Аклехард колон і дружина його, колона на ім'я Адальбургіс, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 3 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

30. Одельберт колон і дружина його, колона на ім'я Агія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Одальрік, Хайррік; Адальрад колон і дружина його, колона на ім'я Гісла, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

31. Рагенфред колон і дружина його, колона на ім'я Рагенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Грімберт, Гірберга. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 8 арипенів. Сплачує так само.

32. Леотард, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 3 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

33. Теутгарій колон і дружина його, колона на ім'я Бертрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей: Бертольд, Бертісма, Теутгільдіс, Теутберга; Ерментарій і дружина його, колона на ім'я Бертфреда, мають при собі 3 дітей таких імен: Вульфінг, Грімхарій, Магенарій. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

34. Генезій, колон святого Германа, і дружина його, вільна на ім'я Момма, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику –

3 арипени та четверту частину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

35. Гамальбольд, колон святого Германа, і дружина його, колона на ім'я Сікхільдіс, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

36. Адальмар колон і дружина його, колона на ім'я Гісліндіс, люди святого Германа, мають при собі [4 дітей] таких імен: Адальман, Адалард, Адальмундіс, Аутмар; Аутгінг колон і дружина його, колона на ім'я Еркамберта, мають при собі 6 дітей: Хабрам, Отгарій, Петро. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 3 арипени та третю частину арипена, луки – 3 з половиною арипени. Сплачує так само.

37. Констабуліс, колона святого Германа, має при собі 1 дитину, ім'ям Аклоарій. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 3 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 3 з половиною арипени. Сплачує так само.

38. Аббо колон і дружина його, колона на ім'я Бертлай, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: ... Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв та 3 антсінги, винограднику – 5 арипенів, луки – 8 арипенів. Сплачує так само.

39. Гірард колон і дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей: Ермоїн, Ермхарій, Адафія, Ерментрудіс; Елісаба, колона святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 арипен та дві частини арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

40. Еммо колон і дружина його, колона на ім'я Хельтрудіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину на ім'я ... Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 15 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 7 арипенів, луки – 5 арипенів. Сплачує так само.

41. Ерлефред колон і дружина його, колона на ім'я Рагенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Хільдесіндіс, Інгальфрід, Айрфреда. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 5 арипенів. Сплачує так само.

42. Додо колон і дружина його, колона на ім'я Айрхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Адріан, Ерберт, Ардінг, Хайбурго, Оделіндіс. Годо, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 4 арипени, луки – 8 арипенів. Сплачує так само.

43. Берхарій колон і дружина його, колона на ім'я Фротлена, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Хермехарій, Хаймо, Рікхільдіс, Фроделіндіс; Еркамбальд колон і дружина його, колона на ім'я Дода, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей таких імен: Елегія, Рагамбольд, Еркамбург, Доділ, Ротрудіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 3 антсінги, винограднику – 4 з половиною арипени, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

44. Ернальд колон і дружина його, колона на ім'я Ансгільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ермальд, Адальрада; Ермбольд, колон святого Германа, має при собі матір свою та брата. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 4 з половиною арипени, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

45. Годельбальд колон і дружина його, вільна на ім'я Одельтрудіс; Акліна, колона святого Германа, має при собі 2 синів таких імен: Аклольд. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

46. Амальгауд, колон святого Германа, і дружина його, вільна; Айрульф колон і дружина його, колона на ім'я Елісанна, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Хайрберт, Хайрмар, Аклебург; Флавід і дружина його, колона святого Германа на ім'я Ингальтрудіс, мають при собі 3 дітей таких імен: Гірбольд, Ингальберт. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

47. Амальберт колон і дружина його, колона на ім'я Деділа, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей.... Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 6 арипенів, луки – 11 арипенів. За виключеннями сплати на ворога, сплачують так само та коня.

48. Аамат колон і дружина його, колона на ім'я Хайрохільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей: Ноталіс, Вілехільдіс, Йенезія. Вікхард, колон святого Германа. Ці двоє тримають один вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

49. Електрудіс, колона святого Германа, має при собі 5 дітей таких імен: Ерменарій, Ерментарій, Гіслеберт, Аклебольд; Хаймерік колон і дружина його, колона на ім'я Хайрхільдіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 8 арипенів, луки – 14 арипенів. Сплачує так само.

50. Теутгарій, колон святого Германа; Йонам колон і дружина його, колона на ім'я Берхільдіс, люди святого [Германа], мають при собі 2 дітей таких імен: Гірард, Хільдегільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – 4 арипени, луки – 9 арипенів. Сплачують так само.

51. Ландо, колон святого Германа, має при собі матір та сестру; Херлемар, колон святого Германа. Ці двоє тримають

1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

52. Еброїн колон і дружина його, колона на ім'я Герліндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей: Ермн, Петро, Гірберга; Адальвей колон і дружина його, колона на ім'я Айрхїлдіс, мають при собі 3 дітей таких імен: Еврехард, Адревей, Сїкхельм. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 з половиною антсінгу, винограднику – 4 арипени, луки – так само. Сплачує так само.

53. Айнбольд, колон святого Германа, має при собі матір та сестру. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 4 з половиною арипени. Сплачує так само.

54. Еркамберт і дружина його, колона святого Германа на ім'я Гїзохїлдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 1 бонуарій, винограднику – 5 арипенів, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

55. Альберік колон і дружина його, колона на ім'я Агентільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину таких імен: Костабуль. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 5 арипенів, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

56. Адальмод колон і дружина його, колона на ім'я Крістіна, люди святого Германа; Вульгіс колон і дружина його, колона на ім'я Хермлагія, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину таких імен: Теутгіс. Ці двоє тримають половину вільного мансу, що має орної землі 1 бонуарій, винограднику – 3 арипени, луки – 2 з половиною арипени. Відробляють як за половину мансу.

57. Агенарій колон і дружина його, колона на ім'я Аделіндіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Агія, Лантфред, Агенільдіс, Амальтрудіс. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та

2 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

58. Герольд, колон святого Германа; Грімхард, колон святого Германа, і дружина його, колона на ім'я Вальдрада, мають при собі 4 дітей: Грімоард, Грімхарій, Гіррад. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени та третю частину арипена, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

59. Агенард колон і дружина його, колона Фротхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Валакоміс, колона святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

60. Адалард колон і дружина його, колона на ім'я Еркамтрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Валатей, Оділард, Ерканільдіс, Гаманільдіс. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

61. Актоїн колон і дружина його, колона на ім'я Бліда, люди святого Германа; Адальберт колон і дружина його, колона на ім'я Хельделіндіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та винограднику – 2 з половиною арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

62. Дезідерат, колон святого Германа; Адальбольд колон і дружина його, колона на ім'я Рандоїльдіс, люди святого Германа; Додо колон і дружина його, колона на ім'я Адальсада, люди святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 з половиною антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само. Крім того мають половину мансу, що має орної землі 1 з половиною бонуарій, луки – 1 з половиною арипен.

63. Фродерік колон і дружина його, колона на ім'я Беата, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей, Фротгауд, Фротгарій, Фротліндіс, Годеліндіс; Годельхарій, колон святого Германа; Деодат, колон і дружина його, колона на ім'я Агентрудіс, люди святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

64. Сікліна, колона святого Германа; Вінерай колон і дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Гіврай, Гіфреда, Ерменарій. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, Винограднику – 2 з половиною арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

65. Манцив колон і дружина його, колона на ім'я Гертрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Бенімії, Ерменгарій. Ці тримають половину мансу, що має орної землі 1 бонуарій та половину антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – четверту частину арипена. Сплачує так само, як за половину мансу.

66. Гірліндіс, колона святого Германа, має при собі 7 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

67. Електей, колон святого Германа, тримає 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

68. Еліан, колон святого Германа, має при собі сестру свою; Артгауд колон і дружина його, колона на ім'я Гаугія, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей: Гаугіна, Стефан, Альдедрудіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 арипен та четверту частину арипена, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

69. Сіграмн, серв святого Германа; Героїн колон і дружина його, колона на ім'я Ермехільдіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 2 з половиною арипени. Відробляє у винограднику 4 арипени. Сплачує за випас 3 модії вина. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2. 1 сестарій гірчиці, 50 івових прутів, 3 курчат, 15 яєць. Коли йому буде звелено.

70. Аклоїн серв і дружина його, рабиня на ім'я Вальдадрудіс. Ці тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен. Інше – так само. Та ця рабиня виготовляє з домашньої вовни 1 міру сукна; відгодовує скільки їй звелять.

71. Аларік, серв святого Германа, має матір і сестер та братів двох; Альдоїн, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 7 [арипенів]. Сплачує так само.

72. Рікхельм колон і дружина його, колона на ім'я Герісма, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей: Агенільдіс, Рікліндіс, Хільдегардіс; Агентагельм колон і дружина його, колона на ім'я Годехільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Деутсельм, Айнберга, Гобебальд. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

73. Іоанн колон і дружина його, колона святого Германа на ім'я Теутсінда, мають при собі 2 дітей таких імен: Теудульф, Бертліндіс. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 пертику. Сплачує так само.

74. Бернеард і дружина його, колона святого Германа на ім'я Гульфільдіс, мають при собі 3 дітей таких імен: Рестоїн, Гіртрудіс, Гісла. Цей тримає 1 вільний манс, що має

орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

75. Ансберт, колон святого Германа, має при собі 2 братів і сестру. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

76. Адальгарій, серв святого Германа, і дружина його, колона на ім'я Хайрбольда, люди святого Германа. Цей тримає 1 сервільний манс. Хадоард серв і дружина його, рабіня на ім'я Вінігільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей: Фротхард, Гіроард, Айроільдіс, Адоїс, Елігільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 1 з половиною бонуарій, винограднику – 3 частини арипена, луки – 5 з половиною арипенів. Обробляє у винограднику 4 арипени. Сплачує вина за випас 3 модії, 1 сестарій гірчиці, 50 івових прутів, 3 курчат, 15 яець. Ручного відробітку, скільки йому звелять. І ця рабіня виробляє сукно із домашньої вовни, та відгодовує скільки їй звелять.

77. Адальгауд колон і дружина його, колона на ім'я Агільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину таких імен: Адальгільдіс; Гіслеберт, колон святого Германа, і дружина його, рабіня святого Германа на ім'я Германа. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 з половиною арипени.

78. Ерменольд, колон святого Германа, і дружина його рабіня; Фулькальд серв і дружина його, рабіня на ім'я Рагентісма, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 з половиною антсінгу, винограднику – 1 арипен, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само; і ця рабіня та її матір виробляють сукно та відгодовує скільки їй звелять.

79. Рангхарій серв і дружина його, літа на ім'я ... , мають при собі 1 дитину таких імен: Адрібальд. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 1 бонуарій та

1 антсінгу з половиною, винограднику – половину арипена, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

80. Ансгауд колон і дружина його, колона на ім'я Радоїльдс, люди святого Германа, мають при собі 5 синів: Ансгарій, Елігауд, Радоард, Радульф, Радоїн; Хайрмар колон і дружина його, колона на ім'я Флотхільдс, люди Святого Германа, мають при собі 1 дитину таких імен: Ерменарій. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

81. Вальткауд колон і дружина його, колона на ім'я Аклехільдс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Вальтарій, Варенгауд, Салак, Ратхельм; Альтфрід колон і дружина його, колона на ім'я Рагентільдс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Деодата, Ерлехільдс, Альтільдс, Феррело. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 1 бонуарій та 1 антсінгу, винограднику – 2 арипени, луки – 6 арипенів. Сплачує так само.

82. Ландінг серв і дружина його, рабиня на ім'я Аклільдс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Аклоїн, Вівіана. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 1 бонуарій, винограднику – 3 арипени, луки – третю частину арипена. Сплачує так само; і ця рабиня виробляє з домашньої вовни сукно, відгодовує скільки їй звелять.

83. Еліас колон і дружина його, рабиня на ім'я Інграда, люди святого Германа, тримають половину сервільного мансу, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само як за половину мансу.

84. Аклеберт і дружина його, рабиня на ім'я Фротліндс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину таких імен: Аклебруг; Теутфрід, серв святого Германа, має при собі матір свою. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що

має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

85. Аутгер, серв святого Германа; Петро серв і дружина його, колона на ім'я Ванделіндіс, люди святого Германа; Турпін серв. Ці троє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 6 арипенів. Сплачує так само.

86. Артгарій і дружина його, колона святого Германа на ім'я Ермб[ерта]; Вінегарій є їхнім сином. Леутбальд колон і дружина його, колона на ім'я Клара, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Теутбальд, Леутберга. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 1 бонуарій, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

87. Аклольд, серв святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Агенольд, Ратбольд; Агембальд, серв святого Германа. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

88. Вальдрамн колон і дружина його, колона на ім'я Готліндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Годеліндіс, Ратхарій. Цей тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

89. Адальрад, колон святого Германа, має при собі матір свою; Петро і дружина його, колона на ім'я Адреїльдс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Аларік, Ратберт. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени з половиною, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

90. Вальткарій колон і дружина його, колона на ім'я Теутліндіс, люди святого Германа. Цей тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен; луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

91. Отримані Еммо з господського фіску 4 антсінги орної землі.

92. Має пресвітер Інгальрамн у бенефіції 1 вільний манс.

93. Має Еда так само.

94. Дроктінг сплачує 4 денарія; Ерліндіс – так само, Адальхард – так само, Алло – так само, Рагенхард – так само, Іоан – так само, Гіследрудіс – так само, Альтільдіс – так само, Годя – так само, Аклевальда – так само, Іоанна – так само, Трудіна – так само, Теода – так само, Іоанн – так само, Мартин – так само, Елегій – так само, Віклерік – так само, Амальгільдіс – так само, Вілерамн – так само, Вілентей – так само, Аклеверта – так само, Вадальберт – так само, Надалей – так само, Сагевард – так само, Вальдо – так само, Альда – так само, Сегелауріс – так само, Герсента – так само, Ратхельм – так само, Луп – так само, Рагентрудіс – так само, Ратхарій – так само, Мартина – так само, Аклільдіс – так само, Одельтудіс – так само.

95. Є у Новій Віллі 60 вільних мансів, що сплочують усі за рік на ворога або ж 3 вози, або 15 биків, або срібла – 6 лібрів; карнатика – 2 лібри та 16 солідів; ліньяриція – 1 лібр та 16 денаріїв; на третій рік – овець з ягням – 60.

Є там сервільних мансів 14 з половиною. Сплачують разом вина за випас 210 модіїв; курчат – 324, яець – 1670; лісу – 65 футів; івових прутів – 1070; подушного – 10 солідів; гонтин – 3350. Усього виходить 74 з половиною манси.

96. *Цих чоловіків та цих жінок додав абат Морард¹⁵⁶; і були з маєтності Нова Вілла та знаходяться у віллі*

¹⁵⁶ Морард зайняв посаду абата в абатстві Сен-Жермен де Пре в Обрі у 990 р. та помер 1 квітня 1014 р.

*Бутіак*¹⁵⁷: жінка Рестуїдіс, її доньки Вальдрада, Ода, Віллендіс, син Вальдради Мартин та донька Варембургіс; син Оди Тетбальд.

97. В окрузі Брі люди святого Германа: Херменхард та Інгельсіндіс, дружина його, і донька їхня Оделаїдіс; жінка Рестуїдіс та донька її Вальдрада, та Ода донька її і син її Мартин, і Теутбольд, син Оди.

XVI. Короткий опис Кумбів¹⁵⁸

1. Є в Кумбах господський манс з будинком та усіма будівлями у достатній кількості. Є там 6 культур, що мають 168 бонуаріїв та де можна посіяти 850 модіїв пшениці. Є там винограднику 94 арипени, де можна зібрати 1200 модіїв вина; луки – 88 арипенів, де можна зібрати 100 возів сіна. Є там лісу загалом в обхваті, як оцінюється 3 льє, де можна прогодувати 1000 свиней. Є там 2 млини, з яких виходить чиншу зерна [120 модіїв, пшениці – 40 модіїв, суржи – 80].

2. Є там 2 церкви¹⁵⁹ з усією оздобою ретельно споруджені, з будинком та іншими будівлями в достатній кількості. Належать до них орної землі 16 бонуаріїв, винограднику – 8 арипенів, луки – 12 арипенів. Крім того, дає пан абат Ірмінон тим церквам 1 госпіцій, що має орної землі третю частину жорнеля, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – четверту частину арипена. І є там 6 госпітів. Мають там госпіти орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. В будь-який тиждень, якщо їх годуватимуть, відробляють 2 дні. Сплачують 2 курча,

¹⁵⁷ Буссі-Сент-Антуан, комуна у деп. Ессонн, 7,5 км на південний схід від Вільнев-Сен-Жорж. Параграф дописаний на пустому місці у манускрипті.

¹⁵⁸ Суч. комуна Комб-ля-Віль (Combs-la-Ville) на південний схід від Парижу, деп. Сена-і-Марна. Вілла подарована абатству королем Дагобером I.

¹⁵⁹ Йдеться про церкву в Комб-ля-Віль, присвячену святому Вісенту, та церкву в Еврі, в 5 км від Комб-ля-Віль, присвячену власне св. Герману. Пізніше єпископ Етьєн де Сенлі (1124-1142) подарував першу з цих церков абатству Сен-Віктор, а другу – абатству Єрр.

10 яець. Мельник віддає звідти в дар 1 коня та, відповідно, обробляє під озимину 4 пертики, під яровину – 2. Польового відробітку – 3 [дні].

3. Румольд колон і дружина його, колона на ім'я Гіслеберга, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 3 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує на ворога 4 соліди срібла, вина за випас – 2 модії, на третій рік – 100 гонтин, лісу – 1 фут. В будь-який тиждень – 2 [дні] польового відробітку, ручного, дереворубного, підвозного – скільки від нього вимагатиметься. 3 курчатка, 15 яець. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2. На третій рік – вікхарія¹⁶⁰.

4. Дульцеберт колон і дружина його, колона на ім'я Грімхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв з половиною антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

5. Герлей, колон святого Германа, має при собі матір та брата і сестру. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв з половиною антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

6. Апер колон і дружина його, колона на ім'я Труда, мають при собі 2 дітей; Грімхарій, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

7. Радульф колон і дружина його, колона на ім'я Бальда, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

¹⁶⁰ Те саме, що вікаріска. Непевний різновид підвозного відробітку.

8. Герельм колон і дружина його, колона на ім'я Ерменберга, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени. Сплачує так само.

9. Ерменгіл колон і дружина його, колона на ім'я Айрліндіс, мають при собі 6 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени. Сплачує так само.

10. Герман, колон святого Германа; Амальхарій і дружина його, колона на ім'я Фродоара, мають при собі 4 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

11. Вульфлей колон і дружина його, колона на ім'я Ватліндіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

12. Мадалуен колон і дружина його, колона на ім'я Херліндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен та дві частини іншого. Сплачує так само.

13. Ансарій і дружина його, колона святого Германа, на ім'я Вандегільдс, мають при собі 6 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 3 з половиною арипени. Сплачує так само.

14. Аюльф колон і дружина його, колона на ім'я Маданільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Етлен колон і дружина його, колона на ім'я Мадальтрудіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен. Сплачує так само.

15. Стефан колон і дружина його, колона на ім'я Бертефледіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей; Агарн колон і дружина його, колона на ім'я Германа, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

16. Хельбод і дружина його, колона на ім'я Бертінга, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Герберт, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – ... і четверту частину арипена, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

17. Флотвей, колон святого Германа; Фродоїн колон і дружина його, колона на ім'я Рагнохільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 3 арипени та третю частину арипена. Сплачує так само.

18. Ерменрік колон і дружина його, колона на ім'я Ева, мають при собі 4 синів. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 2 арипени та третю частину арипена. Сплачує так само.

19. Ерменольд колон і дружина його, колона на ім'я Гірсіндіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен з половиною, луки – 1 арипен з половиною. Сплачує так само.

20. Фулькрамн колон і дружина його, колона на ім'я Унрамна, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Фротбан, колон святого Германа, має при собі брата. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 6 арипенів. Сплачує так само.

21. Гіслоїн колон і дружина його, вільна на ім'я Електа, мають при собі 1 дитину; Вальдегарій колон і дружина його,

колона на ім'я Ландрамна, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 2 арипени. Сплачує так само.

22. Інгальберт, колон святого Германа; Ландоїн колон і дружина його, колона на ім'я Електа, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 32 бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 6 арипенів. Сплачує та ворога 4 соліди, вина за випас – 2 модії. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 3 пертики. На третій рік – 1 вівцю з ягням та 100 гонтин. Сплачує каноніку та аграрію; 1 фут лісу; 3 курчат, 15 яєць.

23. Інгальберт колон і дружина його, колона на ім'я Адальгардіс, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен та четверту частину іншого, луки – 2 арипени. *Сплачує так само.*

24. Іпцин колон і дружина його, колона на ім'я Бетліндіс, люди святого Германа; Мадальхарій, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

25. Герхард, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

26. Вальтарій колон і дружина його, колона на ім'я Датхільдіс, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

27. Адальрад колон і дружина його, колона на ім'я Леодоїс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину таких імен: Адегіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 15 бонуаріїв та половину антсінги, винограднику – 1 арипен та дві частини іншого, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

28. Грімбольд колон і дружина його, колона на ім'я Адаліндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ерменгауд, Адальтрудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 6 арипенів. Сплачує так само.

29. Додо, колон святого Германа, і дружина його, вільна на ім'я Герліндіс, мають при собі 4 дітей таких імен: Ансарій, Електей, Гіслеверт, Доделіндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 29 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен та четверту частину арипена, луки – 13 арипенів. Сплачує так само.

30. Ардоїн колон і дружина його, колона на ім'я Айделіна, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей, таких імен: Артфрід, Адоард, Хільдевольд, Хайрхільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 6 арипенів. Сплачує так само.

31. Аскарій колон та дружина його, колона на ім'я Годеліндіс, мають при собі 4 дітей таких імен: Гатін, Альфайд, Дода, Гаусмар; Ансер, колон святого Германа, має при собі брата. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 6 арипенів. Сплачує так само.

32. Ермбольд колон і дружина його, колона на ім'я Альфіда, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 11 арипенів. Сплачує так само.

33. Адегіс колон і дружина його, колона на ім'я Адальрада, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Сіклеверта, Айрліндіс, Герліндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

34. Ерменберт колон і дружина його, колона на ім'я Флатберта, люди святого Германа, мають при собі 1 сина; Хельдебольд, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен з половиною, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

35. Айрмод колон і дружина його, колона на ім'я Грімліндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Аклевольда, Гермод, Гіслерамн. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв та 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

36. Адальгрім колон і дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей: Аклевальд, Вадальгрім, Емельтудіс, Старкарій, Хільтудіс, Елегій. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 2 арипени. Сплачує так само.

Має половину мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв та половину антсінги, луки – 2 арипени. Обробляє за це під озимину 4 пертики, під яровину – 3 пертики.

37. Ансоїн, колон святого Германа; Маврин і дружина його, колона на ім'я Інгальтудіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – 4 арипени. Сплачує на ворога 2 баранів, за випас – 4 денарії. Оре під озимину 2 пертики. В будь-який тиждень – 2 [дні] польового відробітку. 3 курчатка, 15 яєць.

38. Рагентельм колон і дружина його, колона на ім'я Альдрада, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Рангарій, Ванделіндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена, луки – 2 арипени з половиною. Сплачує так само.

39. Фротгарій колон і дружина його, колона на ім'я Інгаларія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Фродоард, Адаліндіс. Тримає 1 вільний манс, що

має орної землі 2 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

40. Фротланд, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, луки – половину арипена. Сплачує так само.

41. Сіклонія, колона святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Нодальгіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, луки – половину арипена.

41 bis. Фарегарій, вільний, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, луки – половину арипена. Сплачує так само.

42. Теудоїз колон і дружина його, колона на ім'я Сікліна, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Хедрад, Ландульф, Адалаїс, Адальтрудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – дві частини арипена. Сплачує так само.

43. Ардоїн колон і дружина його, колона на ім'я Альтфріда, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину таких імен: Румольд. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – половину арипена. Сплачує так само.

44. Фротберт колон і дружина його, колона на ім'я Гамальтрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Фротберга, Фротліндіс, Валатей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

45. Аклеард, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена. Сплачує так само.

46. Абрам, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та половину антсінги. Сплачує так само.

47. Артманн, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної зелі 6 бонуаріїв та 1 антсінгу, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

48. Фротберт колон і дружина його, колона на ім'я Ансегільдіс, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

49. Ерманрад колон і дружина його, колона на ім'я Росліндіс, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена. Сплачує так само.

50. Одельберт колон і дружина його, колона на ім'я Малрада, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – восьму частину арипена, луки – 6 арипенів. Сплачує так само.

51. Адалуїн, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

52. Магенфред колон і дружина його, колона на ім'я Ельделіндіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину таких імен: Сіса. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачує на ворога 2 баранів, вина за випас – 2 модії. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 3 пертики. В будь-який тиждень – 2 [дні] польового відробітку, ручного, підвозного – скільки від нього вимагатиметься. 3 курчатка, 15 яець.

53. Ратхарій колон і дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, мають при собі дитину на ім'я Балтефред. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та половину антсінги, винограднику – 2 арипени. Сплачує так само.

54. Валафред колон і дружина його, колона на ім'я Гертрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Гірберга, Варанфред. Має орної землі 2 бонуарії

та 1 антсінгу, винограднику – 1 арипен та третю частину іншого. Сплачує так само.

55. Кумальд колон і дружина його, колона на ім'я ...ідіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Бальдасад, Балтад; Ерлевольд колон і дружина його, колона на ім'я Теутлїндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 синів таких імен: Теодрада, Домініка¹⁶¹. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та половину антсінги, винограднику – 1 арипен з половиною.

56. Рагембалд колон і дружина його, колона на ім'я Адалхїльдїс, люди святого Германа; Амальрік колон і дружина його, колона на ім'я Теутлїндіс, люди святого Германа: Амальрад є їхнім сином. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

57. Ерлульф колон і дружина його, колона на ім'я Ева, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Ерменарій, Ебреверта, Аббо, Емма; Амальгарій колон і дружина його, колона на ім'я Ратбольда, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Гендрад, Амальгіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 3 антсінги, винограднику – 3 з половиною арипени. Сплачують так само.

58. Соламій колон і дружина його, колона на ім'я Варментїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Варнарій, Вармемберга. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

59. Вармедрамн колон і дружина його, колона на ім'я Вандальберга, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Аудрад, Аудрам, Адревольда. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 з

¹⁶¹ Імена вочевидь жіночі, хоча зазначено саме "синів" – filios.

половиною арипен, луки – дві частини арипена. Сплачує так само.

60. Еврехард колон і дружина його, колона на ім'я Годіна, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Бертегауд, Гобеберт; Фрамн колон і дружина його, колона на ім'я Ерлефріда, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Ерлефред, Ерледрудіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – третю частину арипена. Сплачують так само.

61. Теутгіс колон і дружина його, колона на ім'я Ерменгардіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Теутгільдіс, Теутфреда, Елегій; Адальсад колон і дружина його, колона на ім'я Теодільдіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 3 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – так само. Сплачує так само.

62. Фульберт колон і дружина його, колона на ім'я Гендресма, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Готбольда, Фульберта, Варневерт, Андрей; Гендульф колон і дружина його, колона на ім'я Стабіла, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен та четверту частину арипена. Сплачує так само.

63. Ратгауд, колон святого Германа: Ратхарій є його сином. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – дві частини арипена. Сплачує так само.

64. Радоен колон і дружина його, колона на ім'я Електрудіс, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипену. Сплачує так само.

65. Наталіфій колон і дружина його, колона на ім'я Віденільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей

таких імен: Вітберт, Вітбольд, Надала; Ратвей, колон святого Германа, має при собі матір та сестру. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

66. Ландульф серв і дружина його, колона на ім'я Гертрудіс, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує вина за випас 2 модії, хмеля – 1 модій. Відробляє у винограднику 4 арипени, в жнива – 6 пертик. 3 курчатка, 15 яєць. Польового відробітку – скільки від нього вимагатиметься.

67. Ерканольд колон і дружина його, колона на ім'я Інгалрада, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

68. Ландрік серв і дружина його, колона на ім'я Амальфреда, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

69. Адальхарій і дружина його, колона святого Германа на ім'я Адальтрудіс, мають при собі 3 дітей таких імен: Адальхільдіс, Альдеверт, Теудрік. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 1 бонуарій, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

70. Адалард серв і дружина його, колона на ім'я..., люди святого Германа, мають при собі 3 дітей: Адалард, Адальберга, Мадалхард. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 2 антсінги, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

71. Паскварій, серв святого Германа, тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

72. Віклельм, людина святого Германа; Бертсіда, літа святого Германа. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що

має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

73. Фредеберт серв і дружина його, рабиня на ім'я Бертрамна, мають при собі 3 дітей таких імен: Фротрудіс, Бона, Лантберга. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 4 антсінги, винограднику – 1 арипен. Сплачує так само.

74. Адохарій колон і дружина його, колона на ім'я Ерліндіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Акледрамн, Ауткарій, Готланд; Вальтхарій серв і дружина його, рабиня на ім'я Сікла, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Сігеберт, Елена, Труда. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 арипени. Сплачує так само.

75. Хельдіер колон і дружина його, рабиня на ім'я Теутхільдіс, люди святого Германа; Гюдеберт колон і дружина його, колона на ім'я Аграда, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 3 арипени, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

76. Гунтард серв і дружина його, рабиня на ім'я Петресілла, люди святого Германа; Гунтард є їхнім сином. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

77. Ерменарій, колон святого Германа, має при собі брата та сестру. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – дві частини арипена, луки – половину арипена. Відробляє як за половину мансу.

78. Адальгрімн, людина святого Германа; Ельтсінда. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

79. Фротхард і дружина його, колона на ім'я Валантільдс, люди святого Германа. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 1 антсінгу,

винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

80. Бенекріст, колон святого Германа, має при собі матір. Тримає господський госпіцій, що має половину арипену винограднику. За це обробляє у винограднику 1 арипен; в будь-який тиждень 2 дні. Курча – 1, яєць – 15.

81. Ев, колон святого Германа, тримає госпіцій, що має орної землі 2 журнеля, винограднику – половину арипена, луки – 1 з половиною арипен. За це обробляє у винограднику 1 арипен. Курча – 1, яєць – 5. В будь-який тиждень 1 день.

82. Ерменарій колон і дружина його, колона на ім'я Валуїс, люди святого Германа. Відробляє в будь-який тиждень 1 день. Курча – 1, яєць – 5.

83. Дідо, колон святого Германа, відробляє так само.

84. Рікульф колон і дружина його, колона на ім'я Арнільдїс, так само.

85. Аград, серв святого Германа, так само.

86. Ерменсінда, рабиня, має при собі 1 сина. Так само.

87. Агенольд, колон святого Германа, і дружина його, колона на ім'я Альдедрудїс. Має винограднику дві частини арипена. Обробляє за це у винограднику 1 арипен. Курча – 1, яєць – 5. В будь-який тиждень 1 день.

88. Годоард вільний та дружина його, колона на ім'я Хільдегардїс, люди святого Германа. Тримає орної землі 4 бонуарії та половину антсінги. Сплачує за це 1 барана. Обробляє 3 пертики; в будь-який тиждень 1 день. Курча – 1, яєць – 5.

89. Бертоїн, вільний, тримає половину госпіція. Обробляє за це у винограднику та в жнива, та на лузі в будь-який тиждень 1 день. Курча – 1, яєць – 5.

90. Має Ротхільдїс у бенефіції 1 вільний манс та четверту частину мансу, що мають орної землі 13 бонуаріїв та половину антсінги, луки – 8 з половиною арипенів, винограднику – 1 арипен.

91. Має Остральд в бенефіції 2 вільних манси, що мають орної землі 31 бонуарій та половину антсінги, винограднику – 5 з половиною арипенів, луки – 7 арипенів. За це обробляє 8 пертик, 3 [дні] польового відробітку.

92. Має Хельтбод в бенефіції 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 7 арипенів, луки – 4 арипени.

93. Є в Кумбах 33 вільних манси, які всі сплачують на ворога на рік або ж 2 вози, або ж 8 биків, або ж 3 лібри та 4 соліди срібла; карнатика – 1 лібр та 14 солідів; на третій рік – 30 овець із ягнями; 3300 гонтин.

Є 30 інших вільних мансів, які сплачують на ворога 60 баранів.

Є там 13 сервільних мансів, які сплачують 13 модіїв хмелю. Сплачують разом вільні та сервільні, вина за випас 130 модіїв.

Є 12 мансів, які сплачують за випас 4 соліди срібла, 2 соліди подушного.

Усього мансів 76 з половиною.

94. *Госцелін та два сини його, Родульф та Вальтерії*¹⁶².

¹⁶² Додано на маргінезі не раніше за кінець XI ст.

XVII. Короткий опис Мурцинкта¹⁶³.

1. Є в Мурцинкті господський будинок разом з іншими будівлями в достатній кількості. Є там орної землі 122 бонуарії, де можна посіяти 600 модіїв. Є там винограднику 110 арипенів, де можна загалом зібрати 600 модіїв вина; луки – 30 арипенів, де можна зібрати сіна 40 возів; лісу, як виміряно в обхід усього 2 лье; і можна прогодувати 300 свиней.

2. Є там дві церкви¹⁶⁴ з усією оздобою ретельно споруджені. Належать до них 1 сервільний манс та половина, що мають орної землі 3 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 5 арипенів, луки – 1 арипен. Надходить звідти 3 [дні] польового відробітку.

3. Генінг, староста та колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачує за випас 2 модії вина. Відробляє у винограднику 2 арипени; на третій рік – виноградну лозу. Оре 7 пертик. Польового, дереворубного, підвозного та ручного відробітку – скільки від нього вимагається. 3 курчат, 15 яєць.

4. Грімхард колон і дружина його, колона на ім'я Вальда, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії з половиною антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує так само.

5. Гізоїн, колон святого Германа, і дружина його, вільна на ім'я Вінедрудіс, мають при собі 5 дітей таких імен: Бертфрід, Гізо, Гізоард, Гізоїльдіс, Берноїльдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – четверту частину арипена. Сплачує так само.

¹⁶³ Суч. комуна Морсан-сюр-Сен (Morsang-sur-Seine) в 34 км на Південний Схід від Парижу у деп. Ессонн.

¹⁶⁴ Йдеться про парохіальну церкву комуни Морсан-сюр-Сен, присвячену святому Герману Паризькому, та каплицю Сен-Медар, що колись існувала на околиці селища.

6. Гіслард колон і дружина його, колона на ім'я Теутгіндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Адальтрудіс, Адальтрамна. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 4 арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

7. Блітгарій колон і дружина його, колона на ім'я Гісліндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Гіслетрудіс, Деуртрудіс; Гіслард колон і дружина його, колона на ім'я Додалагія, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Додальберт, Гіслерамн, Гіслебранд... Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

8. Альвей колон і дружина його, колона на ім'я Ермоїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей, так само колонів, таких імен: Адальгарій, Ерланд, Ерлільдїс, Ернільдїс, Альдо. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

9. Фарцинкт колон і дружина його, колона на ім'я Еврехільдіс, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги; винограднику – 2 арипени, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

10. Фарноїн колон і дружина його, колона на ім'я Айроїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Айроїн, Фрамберт, Айроїс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 3 з половиною арипени. Сплачує так само.

11. Райнланд колон і дружина його, колона на ім'я Інграмна, люди святого Германа, сплачують 1 сестарій гірчиці, 50 івових прутів. Остремунд колон і дружина його, колона на ім'я Агія. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 4 арипени. Сплачує так само.

12. Дрокфред колон і дружина його, колона на ім'я Аудрада, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Дроїтберга, Дроїтсма; Ерменард колон і дружина його, колона на ім'я Агенільдіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

13. Евроїн, колон святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Бон, Евральд, Еброїн, Елісанна, Осанна. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, винограднику – 4 арипени, луки – 6 арипенів. Сплачує так само.

14. Альберік, колон, і дружина його, вільна. Тримає 2 вільних манси, що мають орної землі 15 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 7 арипенів. Сплачує так само.

15. Аклефред колон і дружина його, колона на ім'я Варментрудіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Домнехільдіс, Адальфред. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та половину антсінги, винограднику – 1 арипен та четверту частину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

16. Вальтарій колон і дружина його, колона на ім'я Бернехільдіс, люди святого [Германа]. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен та половину; луки – 2 арипени. Сплачує так само.

17. Ермгарій колон і дружина його, колона на ім'я Електа, мають при собі 2 дітей таких імен: Електрудіс, Електард. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен з половиною. Сплачує так само.

18. Додоїн колон і дружина його, колона на ім'я Деодрада, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Герберт, Даудоарт. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 арипен з

половиною, луки – так само. Сплачує за випас 2 модії вина. Обробляє у винограднику 2 арипени; на третій рік – 1 барана. Обробляє 4 пертики, дереворубного, підвозного, ручного відробітку – скільки від нього вимагається. 3 курчат, 15 яєць.

19. Трудоїн, колон святого Германа, має при собі 3 дітей таких імен: Ротгарій, Інгальфред, Аліна. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 1 бонуарій, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

20. Ратберт, колон святого Германа, тримає половину мансу, що має орної землі 4 антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

21. Рагамбальд, колон святого Германа, має при собі 3 дітей таких імен: Хільдебольд, Гіроальд, Еврегільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 антсінг, винограднику – 1 арипен, луки – четверту частину арипена. Сплачує за випас 1 модій вина, інше – так само.

22. Адремар колон і дружина його, колона на ім'я Брантхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Аутгарій, Ерменгауд. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен.

23. Арінгауд колон і дружина його, колона на ім'я Аутгарія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

24. Аугарій, колон святого Германа, тримає половину мансу, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 з половиною арипени. Відробляє як за половинний манс.

25. Аутгінг колон і дружина його, колона на ім'я Годальтрудіс, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – так само. Сплачує так само.

26. Герфред колон і дружина його, колона на ім'я Ермбурга, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що

має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен.

27. Адальгауд колон і дружина його, колона на ім'я Рагноільдіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Рагемар, Вальтсіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

28. Ерментей колон і дружина його, колона на ім'я Електрудіс, люди святого Германа; Ерменальд, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує так само.

29. Аклеард колон і дружина його, колона на ім'я Домедрудіс, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

30. Ратхельм колон і дружина його, колона на ім'я Ермтрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Аутбальд, Ермберта, Аутберта; Аудрік колон і дружина його, колона на ім'я Адальгундіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 2 антсінги, винограднику – 3 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

31. Фарлен, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

32. Гунтберт колон і дружина його, колона на ім'я Бенедикта, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

33. Константин і дружина його, колона на ім'я Хайртрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей таких імен: Ремегій, Фрелін, Хільдегіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

34. Додальхард колон і дружина його, колона на ім'я Харлїндїс, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарїї, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

35. Мавр серв і дружина його, рабиня на ім'я Маврїнга, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарїї, винограднику – 1 арипен з половиною, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

36. Амальрїк колон і дружина його, колона на ім'я Хїльтрудїс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Гаманїльдїс, Хїльдебр. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуарїїв, винограднику – двї частини арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

37. Адальбольд, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарїї, винограднику – половину арипена, луки – половину арипена. Сплачує так само.

38. Сїкхард колон і дружина його, колона на ім'я Вінерада, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 1 бонуарїї, винограднику – 1 арипен, луки – четверту частину арипена. Сплачує так само.

39. Бозо колон і дружина його, колона на ім'я Акберта, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Крїстемїя, Боза, Бово, Бослеберта. Тримає половину сервїльного мансу, що має орної землі 4 бонуарїї та 1 антсїнгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Відробляє як за половинний манс.

40. Еброїн колон і дружина його, колона на ім'я Сусанна, люди святого [Германа], мають при собі 1 дитину таких імен: Мартин. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуарїїв, винограднику – 2 арипени, луки – 3 з половиною арипени. Сплачує так само як і Адальмар.

41. Адальмар, колон святого Германа, тримає 1 сервїльний манс, що має орної землі 4 бонуарїї, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен з половиною.

Обробляє у винограднику 4 арипени. Сплачує за випас 2 модії вина, 1 сестарій гірчиці, 50 івових прутів, 3 курчат, 15 яєць.

42. Гodefред, колон святого Германа, має при собі матір та брата і сестру. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

43. Лантберт колон і дружина його, колона на ім'я Сікхільдіс, люди святого Германа, тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує 1 сестарій гірчиці, 50 івових прутів.

44. Гаудоен колон і дружина його, колона на ім'я Альдоара, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Адалард, Альтберт. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

45. Крістехільдіс, колона святого Германа, має при собі 2 дітей таких імен: Крізан, Андреберга, так само колонів. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 2 бонуарії та 1 антсінгу, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Гірчиці – 1 сестарій, 50 івових прутів.

46. Ратб[ерт] серв і дружина його, рабиня на ім'я Альда, мають орної землі 3 антсінги, винограднику – дві частини арипена, луки – половину арипена. Сплачує за це 1 вівцю, 3 курчат, 15 яєць.

47. Сікхард тримає господський госпіцій. Сплачує так само та 2 дні [відробітку] у будь-який тиждень.

48. Має Фульберт у бенефіції 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 2 з половиною арипени.

49. Є в Мурцинкті 36 вільних мансів, які сплачують на третій рік на ворога – 8 виноградних лоз та четверту частину, 14 баранів; 6 з *половиною* сервільних мансів. Сплачують разом вина за випас 84 модії, 110 курчат, 600 яєць.

XVIII Короткий огляд Кольрида¹⁶⁵

1. Є в Кольриді 11 з половиною вільних мансів, які сплачують всі в рік на ворога 5 з половиною биків, 33 курчат, 165 яєць.

2. Є в Кольриді господський манс, що має орної землі 60 бонуаріїв, де можна посіяти 175 модіїв; винограднику – 14 арипенів, де можна зібрати 230 модіїв вина; луки – 10 арипенів, де можна зібрати 40 возів сіна; лісу – 25 бонуаріїв.

3. Герберт колон та дружина його колона на ім'я Адалгундіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Бісмод, Герберга. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, 2 арипени винограднику. Сплачує на ворога половину бика, вина за випас 2 модії; та оре 7 пертик. Обробляє у винограднику 1 арипен. 3 курчат, 15 яєць. Відробітку оранкою, дереворубного, підвозного та ручного, скільки від нього вимагається. Ліньяриції – один фут.

4. Теутгрім колон і дружина його, колона на ім'я Інгерта, люди святого Германа: Теутберга є їхньою донькою. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачує так само.

5. Хільтберт, колон святого Германа, і дружина його, рабня, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – арипен. Сплачує так само.

6. Амальгіс колон і дружина його, вільна на ім'я Арделіндіс, люди святого Германа; Оділельм колон і дружина його, рабня на ім'я Ерменгардіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Леудрік, Гіслоїна. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – 2 арипени. Сплачує так само.

7. Сікхарій, колон святого Германа, та дружина його, вільна на ім'я Солісма. Сікхарія – їхня донька. Ермбрад,

¹⁶⁵ Суч. комуна Ле-Кудре-Монсо (Le Coudray-Montceaux), деп. Ессонн, 36 км на південний схід від центру Парижу, 26 км від Палезо.

святого Германа, та дружина його, святого Германа, мають при собі 5 дітей, таких імен: Хільдеберт, Годальберт, Мадальгарій, Ермбрада, Елія. Ці двоє тримають один вільний манс, що має орної землі 11 з половиною бонуаріїв, винограднику – 2 арипени. Сплачує так само.

8. Сікбольд, колон святого Германа, і дружина його, вільна на ім'я Еркамберта; Агеберт, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени. Сплачує так само.

9. Гудеберт, літ; Маттей, колон святого Германа, і дружина його, колона на ім'я Крістіана. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен і три частини арипена.

10. Ерменульф, колон святого Германа; Інгульф, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

11. Айрберт, колон святого Германа; Адальрад колон і дружина його, колона на ім'я Фротліндіс, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени. Сплачує так само.

12. Едімій колон і дружина його, колона на ім'я Електа, люди святого Германа; Фротхард, колон святого Германа, має при собі матір. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен. Сплачує.

13. Ерменольд колон і дружина його, колона на ім'я Вальда, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Сікрада, Сігенільдіс; Теутгарн колон і дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа, Мелісм є їхнім сином. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен та дві частини арипена.

14. Айроард, колон святого Германа, тримає половину мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Інше відробляє як за половину мансу.

ХІХ. Короткий огляд Акманта¹⁶⁶

Сенонський округ

1. Є в Сенонському окрузі у віллі Акмант господський манс з будинком та іншими будівлями в достатній кількості. Є там орної землі 9 культур, які мають 304 бонуарії, та де можна посіяти модіїв.... Є там старого винограднику 66 арипенів; нового, який було наказано насадити паном абатом Ірміноном, – 14 арипенів, де можна зібрати 600 модіїв вина. Є там ліс за виміром усього в обхід 4 льє, де можна прогодувати 100 свиней. Є там луки 70 арипенів, де можна зібрати 150 возів сіна. Є там 4 млини: виходить із них чиншу 105 модіїв зерна, 2 соліди срібла, 2 гусака.

16. Я Хатано, волею дружини моєї Аделаїди та за згодою синів наших Хутона та Одона, даємо святому Вінцентію та святому Герману, як і братам тамтешнім Богові присвяченим, за молінням Брунарда, серва нашого, доньку його, на ім'я Адхуїдіс, за зцеління души наших та завжди для слідування Господу. І свідками цьому є Тедранн і Йосберт, а також Хільберт пресвітер¹⁶⁷.

2. Є там церква з усією оздобою ретельно споруджена, з будинком та іншими спорудами в достатній кількості. Належать до неї 5 госпітів, які сплачують 9 курчат, 45 яєць та відробляють у тиждень, якщо їх нагодує, 2 дні.

Є між пресвітером та ними винограднику 4 арипени, орної землі 17 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Та виходить від тієї церкви в дар 1 кінь.

¹⁶⁶ Суч. комуна Еман (Esmans), департамент Сена і Марна.

¹⁶⁷ Цей параграф вписано в більш пізній період на порожньому місці, що лишилось наприкінці колонки 94 аркушу.

3. Ерменарій, староста та колон, і дружина його, колона на ім'я Адальбургіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен, Ерменгардіс, Ерменберт, Ермоара, Ермоїс, Ерменрада. Тримає 2 вільних манси, що мають орної землі 20 бонуаріїв, винограднику – 6 арипенів, луки – 2 з половиною арипени. За ці два манси наглядає за службою та дає коня.

4. Альберік, келарь та колон, і дружина його, колона на ім'я Альтберта, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 з половиною арипен. І, оскільки наглядає за службою, нічого не платить, крім того, що оре одну антсінгу та засіває своїм [зерном], та під ярвину – 2 пертики.

5. Аймерад, колон та декан, людина святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Нічого не сплачує, оскільки наглядає за службою.

6. Грімбальд колон, мельник, людина святого Германа, тримає половину вільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – так само. Нічого не сплачує, оскільки наглядає за службою.

7. Адріан колон і дружина його, колона на ім'я Сульпіція, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної землі 26 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 4 арипени. Та, з милості, нічого не сплачує, крім того, що оре одну антсінгу під озимину та засіває своїм [зерном], та під ярвину – 2 пертики.

8. Сальвій колон і дружина його, колона на ім'я Блатхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Ландоїн, Радоїно, Фредерік, Варнадруде. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 5 арипенів, луки – 1 арипен. Сплачує на ворога або срібла 4 соліди, або 4 баранів, або половину бика; 2 модії вина, 2 модії вівса; та якщо матиме вино, то з

двадцяти модіїв сплачує 1 модій, на третій рік – вівцю з ягням; 3 курчат, 15 яєць. Оре під озимину 3 пертики, під яровину – 2 пертики. Відробляє дереворубного відробітку, скільки йому наказано. Відробляє підвозного відробітку, скільки від нього вимагатиметься. Обробляє у винограднику 1 арипен. Обмолочує господського зерна 12 модіїв. Має придбаний своїм коштом 1 бонуарій.

9. Гіго колон і дружина його, колона на ім'я Герліндіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей таких імен: Гіранд, Вальдедрудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, винограднику – 4 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

10. Агард колон і дружина його, колона на ім'я Беледрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Еброїн, Бальдасар, Еврохільдіс, Альтберга; Аймерік колон і дружина його, колона на ім'я Бенімія, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 20 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачують 2 модії вівса, курчат – 6, яєць – 30, інше – так само.

11. Леудельгіс колон і дружина його, колона на ім'я Хільделіндіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Рагнерамн, Леудельгрімн, Вальдедруде, Деодата. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена.

12. Ермоїн колон і дружина його, вільна на ім'я Альда, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей таких імен: Альдо, Сальгія, Юсана, Папія. Тримає половину вільного мансу, що має 6 бонуаріїв орної землі, половину арипена винограднику, луки – так само. Ці двоє сплачують 2 модії вівса; 6 курчат, 30 яєць. Інше – так само.

13. Ермгауд колон і дружина його, колона на ім'я Агенільдіс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей таких імен: Агентей, Агемберт, Ермгіс, Айроїс, Акледрудіс,

Ермгільдіс. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 8 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само.

14. Гізо колон і дружина його, колона на ім'я Гісла, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину таких імен: Адінг. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен з половиною. Ці двоє сплачують 2 модії вівса, 6 курчат, 30 яєць. Інше – так само.

15. Фродоїн колон і дружина його, колона на ім'я Бертільдїс, люди святого Германа; Бероїс колон і дружина його, колона на ім'я Гунделіндіс, люди святого Германа; Салек колон і дружина його, колона на ім'я Аглеберга, люди святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 18 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Сплачують 2 модії вівса, 9 курчат, 45 яєць. Інше – так само.

16. Бертігер колон і дружина його, колона на ім'я Еркадрамна, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Леутгіс колон і дружина його, колона на ім'я Тітбальда, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Готберт колон і дружина його, колона на ім'я Герменберга, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 21 бонуарій, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 2 з половиною арипени. Сплачують 2 модії вівса; 9 курчат, 45 яєць. Інше – так само.

17. Аглін колон і дружина його, колона на ім'я Сільвана, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Фульгарн колон і дружина його, колона на ім'я Аглісма, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Годабальд колон і дружина його, колона на ім'я Альбедрудїс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени. Інше – так само.

18. Адальвін колон, людина святого Германа, має при собі 4 дітей; Гіслеберт колон і матір його, колона на ім'я Гіслеберта, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – 1 арипен. Сплачують 2 модії вівса, 6 курчат, 30 яєць. Інше – так само.

19. Ельдрад колон і дружина його, колона на ім'я Берта, люди святого Германа; Дадоїс колон і дружина його, колона на ім'я Перпетуа, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Аскарік колон і дружина його колона, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Інше – так само.

20. Вандальберт колон і дружина його, колона на ім'я Бертрада, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей; Інгальберт колон і дружина його, колона на ім'я Вульфойльдїс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей; Інгальрамн колон і дружина його, вільна на ім'я Вульфойльдїс, мають при собі 2 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 20 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

21. Ардуїс колон, людина святого Германа; Флорентін колон і дружина його, колона на ім'я Арохільдїс, мають при собі 3 дітей. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 25 з половиною бонуаріїв, винограднику – 5 арипенів, луки – 2 з половиною арипени. Сплачують вівса 2 модії, курчат – 6, яєць – 30. Інше – так само.

22. Сароард колон і дружина його, колона на ім'я Агледрамна, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Рандінг колон і дружина його, колона на ім'я Бенімія, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Бальдоїн колон і дружина його, колона на ім'я Ландрада, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Хільтгарн колон, людина святого Германа. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що

має орної землі 14 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

23. Додальберт колон і дружина його, колона на ім'я Хільдедрудіс, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Флотвей колон і дружина його, колона на ім'я Ермбальда, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей; Елісм колон і дружина його, колона на ім'я Вандрегільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці 3 тримають 1 вільний манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

24. Мавр колон і дружина його, колона на ім'я Агентрудіс, люди святого Германа, мають при собі 1 сина; Брунінг колон і дружина його, колона на ім'я Адальфріда, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 18 бонуаріїв, винограднику – 5 арипенів, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують 2 модії вівса, 6 курчат, 30 яєць. Інше – так само.

25. Фрамерік колон і дружина його, колона на ім'я Ерментера, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Актоїн колон і дружина його, колона на ім'я Фродоїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Беньямін колон і дружина його, колона на ім'я Теудоїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Годальгрім колон і дружина його, колона на ім'я Антерія, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину. Ці 4 тримають 1 вільний манс, що має орної землі 18 з половиною бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

26. Альдегер колон і дружина його, колона на ім'я Белетхільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей; Герхай колон і дружина його, колона на ім'я Адальсінда, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, винограднику – 3 з половиною арипени, луки – 1 арипен. Сплачують 2 модії вівса, 6 курчат, 30 яєць. Інше – так само.

27. Оргентей колон і дружина його, колона на ім'я Едельгардіс, мають при собі 2 дітей; Алегреїс колон, людина святого Германа; Ермембальд колон і дружина його, колона на ім'я Рагемберга, люди святого Германа, мають при собі 4 дітей; Еффраїм колон і дружина його, колона на ім'я Амальгундіс, мають при собі 4 дітей. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що мають орної землі 18 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

28. Амальберт колон і дружина його, колона на ім'я Ерментільдіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Абрахам колон і дружина його, колона на ім'я Ерміна, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Леутгардіс, вільна, має при собі 2 дітей, які належать святому Герману; Павія, колона святого Германа, має при собі 3 дітей. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 15 з половиною бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачують 2 модії вівса, 12 курчат, 60 яєць. Інше – так само.

29. Годоїн колон і дружина його, колона на ім'я Ерменгіза, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Сплачує так само, як Сальвій.

30. Ермемберт, колон святого Германа, тримає орної землі 5 бонуаріїв. Сплачує 2 модія вівса, 4 курчат, 15 яєць.

Про Вілласте¹⁶⁸

31. Арцемір колон і дружина його, колона на ім'я Фулькрада, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей;

¹⁶⁸ Б. Герар бачив сучасний відповідник Вілласте у комуні Вільсер (деп. Сена-і-Марна) в 11 км на схід від Еману, втім цей населений пункт вже не потрапляє до Сенонського округу, але до Гатіне. М. Кантен пропонував Вільсьо у 23 км на схід від Еману. О. Лоньон наголошує на тому, що обидва ототоження є філологічно неможливими. Натомість він пропонує висілок Вільте, що існував у 1,5 км на північний захід від Еману та добре зафіксований у документах XIV-XV ст. у формі Villetay.

Гіслемар колон і дружина його колона, люди святого Германа; Бернефонс колон і дружина його, колона на ім'я Гельсінда, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 5 арипенів. Сплачують 7 модії вівса¹⁶⁹; курчат – 9, яєць – 45. Інше – так само.

32. Айнард колон і дружина його, колона на ім'я Радоїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Бертрамн колон і дружина його, колона на ім'я Адільберга, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей; Адоїн колон, людина святого Германа; Альтоїн колон і дружина його, колона на ім'я Аделіндіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей; Луцій колон. Ці п'ятеро тримають 1 вільний манс, що має 16 бонуаріїв орної землі, винограднику – 2 з половиною арипени. Сплачують 2 модії вівса, 15 курчат, 75 яєць. Інше – так само.

33. Теудальд колон і дружина його, колона на ім'я Гріма, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Теудоїс колон і дружина його, колона на ім'я Крістемберга, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Герберт колон і дружина його, колона на ім'я Лантберта, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Агедіз колон і дружина його, колона на ім'я Адальсіс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачують 2 модії вівса; 12 курчат, 40 яєць. Інше – так само.

34. Ерменард колон і дружина його, колона на ім'я Акледрудїс, люди святого Германа, мають при собі 3 дитини; Рандоїн колон і дружина його, колона на ім'я Вінегарда; Рагенард вільний і дружина його, колона святого Германа на ім'я Ерментріда, мають при собі 1 сина та 1 доньку; Рагемфрїд колон і дружина його, колона на ім'я Октільдіс,

¹⁶⁹ У підрозділах про Вілласте та Монте Мікао цифри, щодо сплати вівсом були відкореговані у більш пізній період.

люди святого Германа, мають при собі 9 дітей. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 16 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

35. Альгейн колон і дружина його, колона на ім'я Лантберга, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Вальдо колон і дружина його, колона на ім'я Гізона, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, винограднику – 2 з половиною арипени. Сплачують 2 модії вівса, 6 курчат, 30 яєць. Інше – так само.

36. Ансоїн колон і дружина його, колона на ім'я Сароїльдїс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Аклехер вільний і дружина його, колона святого Германа на ім'я Айза, мають при собі 9 дітей. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 18 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени. Сплачують так само.

37. Ансерамн колон і дружина його на ім'я Бертрудїс, заявлена¹⁷⁰, мають при собі 1 сина; Райнольд вільний і дружина його Ерментрїда, мають при собі 3 доньок. Ці двоє тримають половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен.

Раген колон і дружина його, колона на ім'я Інгальсіс, люди святого Германа, мають при собі 1 доньку. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 7 бонуаріїв.

Ці троє сплачують 2 модії вівса, 9 курчат, 40 яєць. Інше – так само.

38. Теудо – 1 манс в прекарїї; за це сплачує 1 унцію срібла.

39. Аделард – 1 з половиною арипен винограднику, так само луки, орної землі – 1 антсінгу; за це сплачує 5 солідів.

¹⁷⁰ Calumniata. Має означати, що на цю селянку, можливо рабиню, заявляє права інший сеньйор.

Про Монс Мікай¹⁷¹

40. Бертальд колон і дружина його, колона на ім'я Вандальберга, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Ермгенг колон і дружина його, колона на ім'я Маркадрудіс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Гунтхай колон і дружина його, колона на ім'я Крістоільдіс, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Гунтфрід колон і дружина його, колона на ім'я Вальдігардіс, люди святого Германа. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 24 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – 1. Сплачують 2 модії вівса, 12 курчат, 40 яєць. Інше – так само.

41. Альдігер колон, людина святого Германа; Іоанн колон і дружина його, колона на ім'я Сарра, люди святого Германа, мають при собі 1 дитину; Ерлебальд колон і дружина його, колона на ім'я Додільберга, люди святого Германа. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. 2 модії вівса, 9 курчат, 45 яєць. Інше – так само.

42. Мадальгер колон і дружина його, колона на ім'я Ерменгіза, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей; Альдемар, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 21 бонуарій, винограднику – 4 арипени, луки – 1 арипен. 2 модії вівса, 6 курчат, 30 яєць. Інше – так само.

43. Еркамберт колон, людина святого Германа; Рагентельм колон і дружина його, колона на ім'я Аделільдіс, люди святого Германа; Ермбальд колон і дружина його, колона на ім'я Гіследрудіс, люди святого Германа; Надаліфій колон і дружина його, колона на ім'я Рагнільдіс, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 18 бонуаріїв,

¹⁷¹ Mons Michaus – комуна Монмашу, деп. Сена-і-Марна, 4 км на південь від Еману.

винограднику – 5 з половиною арипенів. 2 модії вівса, 12 курчат, 40 яєць. Інше – так само.

Про Фонтани¹⁷²

44. Ерменальд колон, людина святого Германа, і дружина його, Павія, заявлена, мають при собі 1 дитину; Нодалька, колона святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 20 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Сплачують 2 модії вівса, 6 курчат, 30 яєць. Інше – так само.

45. Сароард колон і дружина його, колона на ім'я Флоремберга, люди святого Германа, мають при собі 5 дітей; Ерлебальд колон і дружина його, колона на ім'я Ермемберга, мають при собі 2 дітей; Амбрік колон і дружина його, колона на ім'я Флодоїльдїс, мають при собі 4 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 18 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

46. Раген колон і дружина його, колона на ім'я Ермгера, люди святого Германа; Аделій колон і дружина його, колона на ім'я Фрамнільдїс, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Адо колон і дружина його, колона на ім'я Ансігардїс, люди святого Германа, мають при собі 6 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени. Сплачують 2 модії вівса, 9 курчат, 65 яєць. Інше – так само.

47. Вадальгіс колон і дружина його, колона на ім'я Надалія, люди святого Германа, мають при собі 2 дітей; Гіслемір колон і дружина його, колона на ім'я Гунтрудїс, люди святого Германа; Вандальберт колон і дружина його, колона на ім'я Ебертудїс, люди святого Германа, мають при собі 3 дітей; Арноїн колон і дружина його, колона на ім'я

¹⁷² Fontanae – хутір Фонтен, що існував ще в XV ст. поряд із Еманом.

Фротхільдіс, мають при собі 2 дітей. Ці четверо тримають 1 вільний манс, що має орної землі 20 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – половину арипена. Сплачують 2 модії вівса, 12 курчат, 60 яєць. Інше – так само.

48. Берноїн заявлений та дружина його, колона на ім'я Електа, люди святого Германа; Адак заявлений і дружина його, колона святого Германа, на ім'я Елізабет, мають при собі 4 дітей; Інгальфрід колон і дружина його, колона на ім'я Бріція, має при собі 4 дітей. Ці троє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени. Сплачують так само.

49. Є в Альсіаці¹⁷³ господська церква з усією оздобою ретельно споруджена, з будинком та іншими будівлями. Має орної землі 2 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Звідти надходить чиншу 5 солідів.

Ратгер колон і дружина його, колона на ім'я Арлільдіс, люди святого Германа, мають при собі...¹⁷⁴

50. Є в Акмані, поблизу від якого вищезаписане тримається, вільних мансів 41 та половина. Вони сплачують на ворога або срібла 166 солідів, або 166 [баранів]; вина – 83 модії; вівса 83 модії; овець з ягнятками – 41 та половину, на третій рік; курчат – 321, яєць – 1605; чиншу – 5 солідів.

51. Певний чоловік на ім'я Райнольд, з фамілії святого Германа, народжений в окрузі Паризькому, перейшов на землю Провенську та привів певну дружину на ім'я Ахільдіс, родом вільну. І прижив від неї двох доньок, себто Мамму та

¹⁷³ О. Лоньйон дійшов висновку, що вілла Альсіак в XII ст. змінила назву на Мароль, і зараз це комуна Мароль-сюр-Сен (Marolles-sur-Seine), котра, як і каролінзький Альсіак, знаходиться поряд із злиттям Сени та Йонни та монастирем святого Маврикія.

¹⁷⁴ Тут параграф, що мав містити опис населення Альсіака, різко переривається в нижній частині першої колонки аркуша 98зв. Друга колонка зайнята параграфом 51, записаним пізніше та іншою рукою. Цей параграф не здається ранішим за XII ст.

Ротбергу. Ротберга, сестра Мамми, прижила двох доньок, Фулькуцію та Ангелуцію. Мамма народила доньку на ім'я Софізія, разом із сестрою її на ім'я Гірбурга та з братом на ім'я Фрамберт. Софізія прижила двох доньок, себто Лахільдіс та Гірбургу. Отож Лахільдіс народила доньку ім'ям Плектрудіс. Плектрудіс прижила доньку на ім'я Інтельтрудіс, разом з іншою на ім'я Леутберга та п'ятьох синів, тобто: Бернерія, Йосцеліна, Теутберга, Ансельма, Тетгерія. Вищезаписана же Гірбурга, сестра Лахільдіс, прижила доньку на ім'я Марія. Марія прижила сина на ім'я Ландрік. Ці, та всі хто від них народжені будуть, мають сплачувати у кожен рік, у 5-ї календи червня, на свято святого Германа, воску на один денарій для люмінарії цього святого.

XX. Короткий огляд Вілли Над Морем¹⁷⁵.

1. Є у Віллі церква, споруджена на честь святої Марії та святого Германа та святого Мартина, та майже зруйнована. До неї належить 1 манс, який тримає пресвітер Хайрманн, де сам мешкає, з будинком та іншими будівлями. Там має орної землі 9 бонуаріїв та два манципія, Адальгарія та Гульфрамна.

2. Є в цій Віллі над Морем господський \манс з будинком та іншими будівлями в достатній кількості. Належать до цього мансу орної землі в долині 30 бонуаріїв, іншої землі необробленої на горі 7 бонуаріїв, луки – 8 арипенів, болота – 12, лісу – 3 бонуарії. Є там 5 млинів. Сплачує один із них в рік 130 модіїв зерна, 1 льняну камізелю, 5 пулярок, трьох з господських курчат на Великдень та трьох – на Різдво Господнє. Інший сплачує так

¹⁷⁵ Villa supra Mare. На думку Б. Герара це – суч. Марей-Марлі (деп. Івлін). Натомість назва підказує, що вілла мала знаходитись на березі моря. Відповідно О. Лоньон розміщує її на місце пізнішого містечка із нормандським ім'ям К'ебеф-сюр-Сен (Quilenbeuf, Quillebeuf-sur-Seine), що вперше згадується у 1018 р. Ця комуна розташована у гирлі Сени та має прямий річний зв'язок із Парижем. Ж.П. Деврой пропонує Сен-Жермен-Вілляж в 15 км південніше.

само. Третій же сплачує 110 та інше так само; четвертий – 140, інше – так само. П'ятий сплачує 130, інше – як і попередні.

3. Інгальгарій колон і дружина його колона, Хільдегардіс. Вони мають 8 дітей: Ангаларій, Елізакар, Ансегарій, Інгальгарій, Сутгарій, Лантгарій, Райнбольда, Ангала. Тримає 1 вільний манс землі, в орній землі та пасовиську, 2 з половиною бонуарії. Сплачує на ворога кожен рік по 1 барану; на третій рік 1 свиню, на третій рік – 1 вівцю; та якщо наглядатиметься до місяця травня – сплачує вівцю з ягням; кожен рік – 1 модій полби; 2 курчат, 10 яєць. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2. Польового відробітку – 2 [дні], якщо має тварин, та 1 [день], якщо не має. Всі тижні – 3 дні та в час жатви – 4 дні. І рубить дрова до самого лісу Вавер¹⁷⁶ та відвозить водою до самого монастиря; та притягає до господського двору стільки навозу, скільки може притягти за один день.

4. Грімольд, колон, має синів, імена яких такі: Варінбольд, Варінберт, Флаверік. Тримає 1 вільний манс, що має 3 бонуарії землі та луки; і сплачує так само, як і попередній.

5. Громберт, колон, тримає 1 вільний манс, що має 1 з половиною бонуарій землі та луки. Відробляє так само.

6. Аутхард чужинець і дружина його, Годелінда, колона святого Германа, та подруги¹⁷⁷ його Гаутберга, Гаутліндіс, Аудельберга, Аврільдіс, Аклеберга та Агельберга. Тримає 1 вільний манс, що має землі та луки 3 з половиною бонуарії. Відробляє так само.

7. Модерік, людина чужинська, і дружина його, Райноїс, колона святого Германа. Це – його діти: Аутбальда,

¹⁷⁶ Якщо йдеться про околиці К'ебефа, тоді це – ліс В'євр, котрий станом на XI ст. тягнувся лівим берегом р. Ріль до Сен-Етьєн-л'Альє та Сен-Жорж-дю-В'євр, 4-5 льє на південь від того місця, де припускається місцерозташування Вілли над Морем.

¹⁷⁷ Можливо, описка *sotias* замість *filias* – доньки.

Хайрліндіс, Райнільдс, Лантберга. Тримає 1 вільний манс, що має землі та луки – 3 з половиною бонуарії. Відробляє так само.

8. Горментей колон і дружина його, літа на ім'я Агатея. Це – їхній син, Ангалеї. Та товариш його, Теодоард колон і дружина його, Германа, колона, які мають 1 дитину ім'я Теутліндіс. І Громбрік, товариш його. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 2 з половиною бонуарії. Сплачують на ворога 1 барана, на третій рік – 3 свині та 3 вівці. Відробляють так само.

9. Хінкхард колон і дружина його, колона на ім'я Стадія. Це – їхні діти: Вітхард та Адалівія. Та товариш його Арегарій колон і дружина його, колона на ім'я Теудельберга, мають 3 дітей: Райнінг та Арігільдіс. Ці тримають 1 манс, що має землі та луки 3 бонуарії. Сплачують на ворога 1 барана, свиней на третій рік 2 та овець 2. Відробляють так само.

10. Гульфріг колон і дружина його, Бергундіс, колона, та донька їхня Бернегундіс. Тримає четверту частину мансу, що має орної землі 1 бонуарій. Сплачує на ворога четверту частину барана, на третій рік – 1 свиню та 1 вівцю; інші служби – так само.

11. Дезідерій колон і матір його, Адальхільдіс, та сестри його, Амальгудіс та Ангальсіндіс, та Амадінга. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 1 бонуарій. Сплачує на ворога половину барана, на третій рік – 1 свиню та 1 вівцю. Відробляє так само.

12. Інгалгауд колон і брат його, Бліткарій, тримають половину мансу. Сплачують на ворога половину барана, на третій рік 2 свиней та 2 овець. Відробляє так само.

13. Електей серв та дружина його, Вальтрада, літа, мають при собі 2 дітей [на ім'я]: Вандальгарія та Електарій. І товариш його, Реставрій серв і дружина його, Варнедрудіс, колона, мають при собі 4 дітей [на ім'я]: Ратгаудій, Леутгаудій, Леутгардіс, Фулькрада. Тримають половину вільного мансу, що має землі 1 бонуарій. Сплачують на

ворога половину барана, 2 свині на третій рік та 2 овець. Відробляє так само, та відбуває вахту на господському дворі.

14. Аклеберт чужинець і дружина його, Андебальда, колона святого Германа, мають при собі 5 дітей: Хайрбранд, Альткарій, Адрабальда, Аклебера, Фродімія; і товариш його, ХайргAUD. Тримають вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії. Сплачують на ворога 1 барана, на третій рік – 2 свиней та 2 овець, полби – 2 модії. Відробляють так само.

15. Ермольд колон і дружина його, Електрада, колона, як має при собі 1 дитину [на ім'я] Гіслемар; і Електей колон і дружина його, Адальберга, що мають 3 дітей: Аудельберт, Електрад, Ауделіндіс. Тримають 1 вільний манс, що має луки та землі 3 бонуарії. Сплачують на ворога 1 барана, на третій рік – 2 свині та 2 вівці; та іншу службу виконують так само.

16. Одельбальд колон і дружина його, Флатберга, колона, мають при собі 2 дітей: Флотхарій, Одельманн; і товариш Аксінд колон і дружина його, Гертрудіс, колона. Тримають половину мансу, що має 1 бонуарій орної землі. Сплачує на ворога половину барана, на третій рік – 2 свиней та 2 овець. Відробляє так само.

17. Теутгауд колон і дружина його, Адаліндіс, колона. Це – їхні діти: Теудерік і Теутгаудія. Тримає половину мансу, що має землі 1 бонуарій та 1 журнель. Сплачує на ворога половину барана, на третій рік – 1 свиню та 1 вівцю. Відробляє так само.

18. Фульбальд, колон і дружина його, Герберга, колона, мають при собі 1 дитину: Гантхарій; і товарищі його: Акбальд колон; і Фульгауд колон, і дружина його, Теудельгільдіс, колона, мають 4 дітей: Фультгаудій, Гаусмар, Фулькоард, Гантберга. Ці тримають половину мансу, що має землі 1 бонуарій та половину. Сплачують на ворога половину барана, на третій рік 3 свині та овець. Відробляють так само.

19. Адальмунд колон має 4 дітей: Варбод, Вармунд, Адальгундіс, Аклісма. І товариш його, Домінік, серв, і дружина його, Теодоїс, колона. Це – їхні діти: Електей та

Онроїс. Тримають вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачують на ворога 1 барана та на третій рік 2 свиней та 2 овець. Відробляють так само.

20. Фредегарій, колон, тримає половину мансу, що має орної землі 2 бонуарії. Сплачує на ворога половину барана, на третій рік – 1 свиню та 1 вівцю, 1 модій полби. Інше – так само.

21. Рікард колон і дружина його, Вандальгардіс, колона, мають при собі 2 дітей: Рікарій та Рікарія. Тримає четверту частину мансу. Сплачує на ворога четверту частину барана, на третій рік 1 свиню та 1 вівцю; інше – так само.

22. Аустральд, серв, тримає четверту частину мансу. Сплачує на ворога четверту частину барана, 1 свиню на третій рік та 1 вівцю; та інші служби як за четверту частину мансу.

23. Гаусмар, колон, тримає половину мансу, що має орної землі 1 з половиною бонуарій. Сплачує на ворога половину барана, на третій рік 1 свиню та 1 вівцю. Відробляє так само.

24. Ландоард колон і дружина його, Інгалъбургіс, мають при собі 3 дітей: Ландеберга, Інгалъберга, Ермбальда. Тримає половину мансу, сплачує на ворога половину барана, на третій рік 1 свиню та 1 вівцю, полби – модій. Відробляє так само.

25. Базо, людина чужа, і дружина його, Лантберга, мають 5 дітей: Баддо, Фредегер, Бальдегарій, Герліндіс, Адальбальда; і товариш його, Інго. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 1 бонуарій. Сплачують на ворога половину барана, на третій рік 2 свиней та 2 овець. Відробляють так само.

26. Одельхарій, колон, і дружина його, Гаутберга, колона, мають 6 дітей: Одельгіс, Одельберга, Оделіндіс, Інгалъберга, Лантберга; і товариш його, Інгалъберт, колон. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 1 бонуарій з половиною. Сплачують на ворога половину

барана, на третій рік – 2 свиней та 2 овець; відробляють так само.

27. Елізакар, колон, тримає половину вільного мансу, що має орної землі 1 бонуарій. Сплачує на ворога половину барана, на третій рік 1 свиню та 1 вівцю. Відробляє як за половину мансу.

28. Адальгіс колон і дружина його, Бертоара, колона, мають при собі 5 дітей: Одельгіс, Адальрамн, Бертуїс, Ерменгардіс, Оделіндіс; і товариш його, Фротберт, колон і дружина його, Ратберга, колона. Ці тримають 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії. Сплачують на ворога 1 барана, на третій рік – 2 свиней та 2 овець; відробляють так само.

29. Фульберт колон і Остреберт серв тримають половину вільного мансу, що має орної землі 1 з половиною бонуарій. Сплачують на ворога половину барана, на третій рік 2 свиней та 2 овець. Відробляють так само, як інші.

Це – сервільні манси:

30. Хільтмунд серв тримає сервільний госпіцій, що має орної землі половину бонуарія. Сплачує 1 модій хмелю, 1 курча, 5 яєць. Оре під озимину 1 пертику, під яровину – 1. Відбуває вахту та іншу службу, що від нього вимагається.

31. Остреберт серв і дружина його, Годеліндіс, мають при собі 2 дітей [на ім'я]: Годелегій та Домініка. Та від іншої жінки 4 дітей: Аклеберт, Аклеарій, Адальгудіс. Відробляє так само як і попередній.

32. Бернеарій, серв, тримає госпіцій, що має землі 1 журнель. Сплачує 1 модій хмелю, 1 курча, 5 яєць. Оре під озимину 1 журнель; та [відробляє] іншу службу, що від нього вимагається.

33. Одельгарій серв і дружина його, Авагіза, колона, мають 4 дітей: Хунтгарій, Хунтфрід, Вандальгарій. Тримає сервільний госпіцій, що має землі половину бонуарія. Відробляє так само.

34. Адальхарій серв і дружина його, Ермемберга колона, мають 1 дитину: Остреберга. Тримає сервільний госпіцій. Сплачує 1 курча, 5 яєць. Оре 1 журнель, відробляє день на тиждень.

35. Реставрій, серв, сплачує кожен рік 1 модій хмелю та відбуває вахту та іншу службу, що від нього вимагається.

36. Райнгауд, серв, тримає 1 госпіцій. Сплачує 1 курча, 5 яєць. Оре 1 журнель та іншу службу, що від нього вимагається.

37. Ерменрад, колон, тримає госпіцій. Сплачує на третій рік 1 свиню та 1 вівцю, та 2 денарії.

38. Анганільдіс, рабиня, має 1 дитину: Анганхільдіс. Тримає госпіцій, що має землі 1 бонуарій. Відробляє камізелею з господського льону; відгодовує 6 курей; та іншу службу, що від неї вимагається.

39. Ерменільдіс, рабиня, має 3 дітей: Аудрад, Ноделіндіс, Герменінг. Відробляє так само.

40. Адаліндіс, рабиня, має 1 дитину: Ангелсіндіс. Тримає госпіцій. Відробляє так само.

41. Гульфінга, рабиня, тримає госпіцій. Має 1 дитину: Адальмар. Відробляє так само та оре 1 журнель.

42. Вандремар, серв, тримає госпіцій. Сплачує 1 модій хмеля, 1 курча, 5 яєць; та іншу службу, що від нього вимагається.

43. Ангальберт серв і дружина його, Альсавія. Тримає 1 манс, що має орної землі 2 бонуарії. За це доглядає за лісом та тваринами, якщо там будуть. Курча – 1, яєць – 5.

44. Острольд, серв, сплачує 1 модій хмеля та іншу службу, що віж нього вимагається.

45. Ці сплачують подушне:

Альтберт, Райнард, Майноард, Райнарій, Еверрад, Ерменгіз, Аледрамн, Ерменарій, Вальтгіз, Азал, Адальгардіс, Готардіс, Хунольд, Валатгіз, Адальгарій, Фрудульф, Ерменгарій, Ротбольд, Флідульф, Айрсінд, Гродоард, Хільткарій, Ізінгарій, Альдегарій, Грімульф, Ансерік,

Райнхард, Стадій, Марція, Стадія, Ангальберга, Йолімія, Хільтлітвей, Хільда, Вальдрада, Агатея, Йолімія, Альдрад, Годо.

Цих є 39.

46. Ці сплачують за свої голови 1 курча, яйця та 3 дні:

Герліндіс, Теутгаудія, Гевгенія, Грімбольда, Райноїс, Ермемберга, Райнільдїс, Вандальгардіс, Ізембургїс, Адальтрудїс, Адалісма, Акбольда, Ермемберга, Фредегардіс, Ротліндіс, Теутберга, Елісанна, Осанна, Верісма, Мадреберга, Годеліндіс, Ермембольда, Ротліндіс, Айльберга, Ерменберга, Райнбольда, Теудоара, Герберга, Акбольда, Ермбрада, Годальтрудїс, Агедрудїс.

47. Ці є посвяченими:

Райнбольда, Рікбольд, Емельгарій, Герберга, Теутгаудія, Герліндіс, також Герліндіс, Мадреберта, Гевгеній, Вальдульф, Рікберт, Гульфрада.

48. Всього в сумі вільних мансів разом з господським – 20; сервільних – 12. Сплачують на ворога кожен рік роки 20 баранів та четверту частину іншого; свиней на третій рік 51, овець – 51; полби – 51 модій; камізелей – 8; кожен рік – 8 модіїв хмелю; 49 пулярок, 3 денарії, 99 курчат, 500 яєць.¹⁷⁸

XXI. Короткий опис Мантулі¹⁷⁹

Округ Пуассі

1. Є в Мантулі господський манс з будинком та капицею та іншими будівлями в достатній кількості. Є там винограднику 44 арипени, де можна зібрати 150 модіїв вина; господської землі між Мантулою та Віллою Хостольда, 11 культур, які мають 270 бонуаріїв, і там можна посіяти

¹⁷⁸ На звороті аркушу 101 на порожньому місці залишеному писцем IX століття, на межі XI та XII століть було записано довгий перелік імен, який ми тут не відтворюємо

¹⁷⁹ Суч. комуна Моль (Maule), деп. Івлін. Однак, жодне інше джерело не засвідчує, що ця вілла належала колись монастирю св. Германа. Натомість пізніше, в XI ст. вона має світського власника – Ансу ле Ріш.

500 модіїв зерна; луки – 20 арипенів, де можна зібрати 40 возів сіна. Є там 3 рощі, що не приносять плодів та мають відповідно до виміру 100 бонуаріїв. Є там 3 млини, які пан абат Ірмінон перемістив у придатне місце та добріше відновив. Вони сплачують 300 модіїв борошна.

2. Є в Маройлі церква добре споруджена, що належить до згаданої вілли. Є там орної землі 16 бонуаріїв, винограднику – 7 арипенів, луки – 3 арипени. Належать до неї 4 манси та два госпіти. Мають орної землі 31 бонуарій, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Сплачують курча та яйця; та кожен з них оре під озимину 4 пертики та дві під яровину; та відробляють польове та відробляють 3 дні. Госпіти ж нічого не відробляють, крім одного дня на тиждень.

3. Адальрамн, староста, колон святого Германа, і дружина його, діти котрих не є святого Германа. Мешкає в Альтогілі. Тримає 2 вільних манси, що мають орної землі 29 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 4 арипени, лісочку, що зараз зростає, 2 бонуарії. Сплачують однаково кожен чинш, як і інші вільні манси.

4. Мадальбольд, декан та колон, і дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс, люди святого Германа. Це їхні діти: Райнарій, Фрудольд, Гульфрад, Ерменольд, Фрамнехарій, Гізентрудіс, Вульфрада. Мешкає в Мантулі. Тримає там 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – дві частини арипена. Сплачує на ворога або ж 3 соліди, або ж третю частину бика; 1 модій вина, 3 курчат, 15 яєць. Оре 4 пертики під озимину, 2 – під яровину. В будь-який тиждень в кожную сівбу – 2 польових відробітки та 1 день; а коли польового не відробляє, відробляє 3 дні. Відробляє ручне будь-коли, як від нього вимагатиметься. Сплачує королівське курча.

5. Еркоїн колон і дружина його, колона на ім'я Вілія, люди святого Германа. Та Фроткарій колон і дружина його,

колона з Сікка Валле¹⁸⁰ на ім'я Флавія, люди святого Германа: це – їхній син, Фродегарій. Мешкають в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв та 1 журнель додатково, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен з половиною. Сплачують так само.

6. Рагенольд колон і дружина його, колона на ім'я Леодімія, люди святого Германа: Леутхард – їхній син. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен з половиною. Сплачує так само.

7. Валупп колон і дружина його, колона на ім'я Вікберта, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Ардульф, Валісм, Герберга, Валантудіс, Гірфлідіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

8. Арнальд колон і дружина його, колона на ім'я Вальдегундіс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Арнульф, Хільдегарій, Арнольда, Андріга. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само; та сплачує так само.

9. Мадальберт колон і дружина його, колона на ім'я Арігільдіс, люди святого Германа: Арегауд та Мадальберга, діти їхні. Та Рестедумн колон і дружина його, колона на ім'я Ерменгардіс, люди святого Германа. Ці двоє мешкають в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачують так само.

10. Румольд колон, людина святого Германа, мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв та 1 журнель, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

¹⁸⁰ Суч. комуна Сен-Жермен-де-Секеваль, див. далі.

11. Ульфоард колон і дружина його, колона на ім'я Годеліндіс, люди святого Германа: це є їхня донька, Гутонія. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само та понад те один модій вина.

12. Ландоарій, колон з бенефіція Патерна, і дружина його колона, люди святого Германа. Ці – їхні сини: Валанд, Хайрвей, Хайруїльдс, Валабільдс, Вандала, Райна, Ванделіндіс. Та Актуїн та Артберт, колони, люди святого Германа. Ці троє мешкають в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 17 бонуаріїв, винограднику – дві [третіх] частини арипена, луки – арипен з половиною. Сплачують так само та понад те один модій вина.

13. Інгальбольд колон, людина святого Германа. Це – його сини: Ансбольд, Інгальтрудіс, Аклільдіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

14. Годальрік колон і дружина його, колона на ім'я Леодільдіс, люди святого Германа. Це – його сини чи доньки: Леодо, Хільдегільдс, Еодільдіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачує так само.

15. Ерканільдіс, колона святого Германа. Це – її син чи доньки: Агенарій, Ерменард, Агенільдіс, Еркантудіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – дві [третіх] частини арипена. [Сплачує так само] та понад те один модій вина.

16. Бладалін колон і дружина його, колона на ім'я Райнберга, люди святого Германа: Райнберт, Райнбольд є синами їхніми. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – третю частину арипена. Сплачує так само.

17. Майнард колон і дружина його, колона на ім'я Рангільдіс, люди святого Германа. Та Іоанн колон і дружина його, колона на ім'я Ермхільдіс. Це – їх сини чи доньки: Фрамхард, Тругільдіс, Ерментрудіс, Ермемберта, Бальфріда, Іоанна. Ці двоє мешкають в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 18 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачують так само та один модій вина поняд те.

18. Вікбольда, колона святого Германа. Це – її сини: Вінегарій, Вінітхарій. Та Давид, літ, людина святого Германа. Ці двоє мешкають в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачують так само та один модій вина понад те.

19. Одо колон та дружина його, колона на ім'я Мадальхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Ерменарій, Ерменгіз, Донінг, Фротгардіс. Мешкає в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само та 100 гонтин понад те; та половину пертики під яровину.

20. Еркамберт колон і дружина його, колона на ім'я Акліндіс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Аклемар, Еркамбольд, Агітара. Мешкає в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує так само.

21. Гіслемар колон, людина святого Германа; та Оделельм колон і дружина його, колона на ім'я Райнтрудіс, люди святого Германа. Мешкає в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачують так само та 2 модії вина понад те.

22. Хінкберт колон, людина святого Германа. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена, луки –

1 арипен. Сплачує 1 модій вина та 100 гонтин, та половину пертики під яровину, окрім вищезгаданого чиншу.

23. Хількарій колон і дружина його, колона на ім'я Годаліндіс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Інгвін, Гірінга, Едальгільдіс. Та Оділь колон і дружина його, колона на ім'я Аклеверта, люди святого Германа: це – їхній син, Евремір. Мешкає в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

24. Рантгарій колон і дружина його, на ім'я Плектрудіс, люди святого Германа: син їхній – Фрокарій. Мешкає в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує так само.

Про Альтгіль¹⁸¹.

25. Годальхарій колон і дружина його, колона на ім'я Гірберта, люди святого Германа. Цей Годальхарій має від іншої жінки-колони двох синів, Годіна та Годальбольда. Мекають в Альтогілі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

26. Аклехарій колон і дружина його, колона на ім'я Гірберга, люди святого Германа. Сини їх та доньки: Андефрід, Ідельгарій, Бенедикт, Стадій, Еркантия. Мешкає в Альтогілі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

Ці 8 сплачують гонт та вино, та половину пертики під яровину в рівній мірі.

27. Берульф серв та дружина його, колона з Бісконцелли на ім'я Ермовільдіс, люди святого Германа. Має сам Берульф від іншої жінки дві доньки, Бертліндіс та Гівару.

¹⁸¹ Суч. комуна Отей (Auteuil) у 8 км на південь-південний захід від Моль.

Мешкає в Альтогілі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує так само за виключенням гонту.

Про Подвір'я Хострульфа¹⁸²

28. Ерманрад серв та дружина його, колона з Сікка Валле на ім'я Гісліндіс, люди святого Германа. Це – їхні сини: Рікхард, Гіслеверт. Мешкає на Подвір'ї Острульфа. І товариш його, Ерлульф колон, людина святого Германа. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

Про Маройль¹⁸³

29. Айрбольд, колон святого Германа. І брат його, так само колон, і дружина його, вільна на ім'я Гунтхільдіс. Це – їхні сини та доньки: Гундульф, Айрсіндіс, Айрліндіс, Гунда, Альсіндіс. Мешкають в Маройлі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачують 2 модії вина, та 4 пертики під озимину, та три – під яровину; та решту чиншу – так само.

30. Ісаак колон і дружина його, колона на ім'я Амальгундіс, люди святого Германа. Це – їхні сини та доньки: Вілефрід, Амальгауд, Генелл, Герліндіс. Мешкає в Маройлі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачує так само, за виключенням однієї пертики.

Також про Мантулу. Про тих, хто сплачує баранів.

31. Гірвей колон і дружина його, колона Аклеверта, люди святого Германа, мають 1 сина та 1 доньку, Гірфріда та

¹⁸² Можливим відповідником є Ле Тру-Фрікур, що існував на півночі комуни Базмон, 8 км на північ від Моль.

¹⁸³ Суч. комуна Марей-сюр-Мольдр (Mareil-sur-Mauldre) у 2 км на південь від Моль.

Аклеверту. Мешкає в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – третю частину арипена, луки – половинну частину арипена. Сплачує 1 модій вина, за голову свою – 2 баранів, 3 курчат, 15 яєць, королівське курча. Оре 4 пертики під озимину та 2 під яровину.

32. Агвін, колон, людина святого Германа, мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

33. Теудульф, колон з Сікка Валле, та дружина його, колона на ім'я Гіроїльдїс, люди святого Германа. Має ця Гіроїльдїс від іншого чоловіка-колони 2 дітей, Гільмара та Біппліну. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

34. Бернегарій колон і дружина його, колона на ім'я Адальбургїс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Оделельм, Флодегарій, Гаутмар, Адальгардїс, Гїслоїна, Теутбургїс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

35. Гаугін колон і дружина його, колона на ім'я Леутгардїс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Гаутвін, Ева. Мешкає в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

36. Беата, колона святого Германа. Це – її діти: Ернеарій, Герман, Саруїн, Ерментарій, Ерментїсма. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

37. Годалькарій колон і дружина його, колона на ім'я Амантрудїс, люди святого Германа. Це – їхній син, Електей. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – третю частину арипена,

луки – дві частини арипена. Сплачують ті так само в рівній мірі.

38. Сінд колон і дружина його, колона на ім'я Хотліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Отберт, Грімо, Валькарій, Валіндіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачує так само. Цей має платити два модії вина понад інше.

39. Ермангауд колон і дружина його, літа на ім'я Лізабірїс, люди святого Германа. Це – їхні сини: Фротгауд, Гіслульф, Бенедикт. Мешкає в Марогілі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

Ці двоє сплачують однаково.

Про Болу¹⁸⁴

40. Альтберт колон і дружина його, колона на ім'я Готхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Вальтхарій, Магінберт, Страдарій, Агтрудіс, Альтберта, Рагентрудіс. Мешкає в Болі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв та 2 журнеля, луки – 1 арипен. Сплачує так само та понад те 4 денарії за свою голову. За виключенням вина, яке не сплачує.

Ці мають бути записані за биків.

41. Флодерік та Флавід, літи, і дружина його, колона на ім'я Ерменгільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Модерік, Сальвія, Рантгардіс. Мешкають в Мантулі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачують вина 1 модій, на ворога 3 соліди, іншого – як за цілий манс.

¹⁸⁴ Суч. селище Бьоль (Beulle) у 2,5 км на північний схід від Моль.

42. Хільдегарій, колон, людина святого Германа, тримають 1 вільний манс в Мантулі, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само, але сам за це нічого не віддає¹⁸⁵.

43. Ерменарій, серв пана абата, та дружина його, вільна на ім'я Ерменгардіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – третю частину арипена. Має сплачувати весь чинш, так як за цілий манс, але сам нічого за це не відробляв.

44. Гунтхард колон і дружина його, колона на ім'я Годреверта, люди святого Германа, мають 1 сина на ім'я Андреас. Мешкає в Мантулі. Тримає половину мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – третю частину арипена. Сплачує 1 барана та 2 денарія; та інше відробляє як за половину мансу.

45. Годальхарій колон і дружина його, колона на ім'я Бальтхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Готарій, Годальтрудіс, Аклехільдіс, Годальхільдіс. Мешкає в Болі. Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачує так само.

46. Леутбольд колон, людина святого Германа. Мешкає в Болі. Тримає половину мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв. Сплачує так само. Ці троє сплачують однаково.

Також в Мантулі.

47. Адоард колон і дружина його, колона на ім'я Еосанна, люди святого Германа. Мешкає в Мантулі. Тримає половину мансу, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – третю частину арипена. Сплачує 1 модій вина та 1 барана, та інше як за половину мансу.

48. Адальгрім, колон з Буксида, та дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс. Це – їхні сини чи доньки:

¹⁸⁵ Тобто сплачує за манс, але нічого не дає «за голову».

Ерменульф, Ерменард, Адальгіза, Адальберга. Мешкає в Мантулі. Тримає половину мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв. Має там винограднику четверту частину арипена. Сплачує барана та інше як за половину мансу. Цей не сплачує вина.

49. Валантин колон і дружина його, колона на ім'я Ерканільдіс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Еркамберта, Айрольд. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен. Сплачує вина 2 модії та баранів 2, та відробляє риги, та інше як за цілий манс. І сам бика має сплачувати, але раніше не був за бика.

50. Ароїк колон і дружина його, колона на ім'я Вінегільдїс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Вінегарій, Грімліндіс, Вінегардіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Відробляє всю службу як за цілий манс.

51. Райнбольд, колон і дружина його, колона на ім'я Теутліндіс, люди святого Германа: Валантин є їхнім сином. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв. Сплачує 1 барана, 3 курчат, 15 яєць та відробляє риги, як за цілий манс.

52. Гаугін колон і дружина його, колона Ансліндіс, люди святого Германа, мають 1 сина на ім'я Ансарій. Мешкає в Маройлі. Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – третю частину арипена. Сплачує 1 барана та 4 денарії за свою голову. Та інше сплачує так само.

53. Герфрід колон і дружина його, рабиня на ім'я Райнільдїс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Рагенарій, Вінефрід, Вінегільдїс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – четверту частину арипена. Оре чотири пертики під озимину та сплачує 3 курчат та четверте королівське, 15 яєць. Та

нічого іншого за це не відробляє, хіба чотири пертики під озимину.

54. Годін прийшлий та дружина його, колона святого Германа на ім'я Адрегундіс. Це – їхні сини чи доньки: Гіслемар, Ульфін, Цельса, Годеліндіс. Мешкає в Поціолі¹⁸⁶. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв. Сплачує 2 баранів та риги; 4 курчат, 15 яєць. Відробляє польове та підвозне та дні.

55. Анседрамн серв і дружина його, колона на ім'я Гундоїна, люди святого Германа: є син його Теутберт. Мешкає в Мантулі. Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує 3 курчат, 15 яєць; оре 2 пертики під озимину. Не сплачує барана.

56. Бальдреверт, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії, луки – половину арипена. Сплачує 3 курчат та яйця; оре 4 пертики під озимину.

57. Райнард, серв святого Германа з Сальциди, та дружина його, вільна на ім'я Ілісабія. Це – їхні діти: Райнарій, Магенарій, Нартхільдіс. Мешкає в Мантулі. Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує 3 курчат та яйця; оре під озимину 2 пертики; відробляє 2 дні на тиждень.

58. Адальрад колон і дружина його, колона на ім'я Вальтберта, люди святого Германа. Мешкає в Болі. Тримає половину мансу, що має орної землі 7 бонуаріїв. Сплачує барана та 2 денарії, 3 курчат та яйця, а інше – як за половину мансу.

Про сервільні манси.

59. Адреверт серв і дружина його, літа на ім'я Імнетрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ремістагн,

¹⁸⁶ Цей населений пункт згадується також в «Церковній історії» Ордеріка Віталіса, відомий під назвою Пуїзо (Puisseux, Puiseulx) з XIII до XVI ст. в межах комуни Ле-Мюро (Les Mureaux).

Бернегауд, Вінегауд. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – дві частини 1 арипена та половину. Сплачує половину модія вина, 3 курчат та четверте королівське, 15 яєць. Перекопує виноградник, оре 4 пертики під озимину, відробляє польове та підвозне.

60. Трутбольд, колон святого Германа, мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – третю частину арипена. Сплачує 4 денарія, оре 4 пертики під озимину та дві під яровину, інше – так само.

61. Арегарій серв та дружина його, колона на ім'я Петранілла, люди святого Германа. Це – їхні сини: Петро, Айрбольд. Мешкає. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – дві частини арипена. Сплачує половину модія вина, курчат та яйця; оре 4 пертики під озимину; відробляє польове та підвозне.

62. Бернард літ, людина святого Германа. Це – його діти: Беренгарій, Берніко, Бернегардіс, Ринка, Ремегія, Манція. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – третю частину арипена. Сплачує так само.

63. Теутбольд серв і дружина його, рабиня на ім'я Хільтрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Теутгауд, Леутрудіс, Теутбольда, Альда, Адальгудіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

64. Фродольд серв, людина святого Германа, і дружина його, зайшла на ім'я Юлія. Це – їхні діти: Фротліндіс, Авіzone. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, луки – половину арипена. Сплачує так само.

65. Адальгрім серв і дружина його, колона на ім'я Гульфрамна, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фротгрім, Адальгарісма. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – дві частини арипена. Сплачує так само.

66. Константин серв, людина святого Германа, і дружина його, зайшла на ім'я Адаліндіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

67. Вілерік серв та дружина його, колона на ім'я Балтхільдіс з Бісконцелли, люди святого Германа. Це – їхні діти: Рікхард, Райнфріда. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує так само.

68. Лантберт літ і дружина його, колона на ім'я Айдрамна, люди святого Германа. Це – їхні діти: Майнберт, Агінільдіс, Магімберта, Ерменільдіс, Ерменгардіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само, лісу – 1 бонуарій. Сплачує так само.

69. Еврехард серв і дружина його, колона на ім'я Фредегундіс, люди святого Германа. Ці – їхні діти: Фредегарій, Адальсіндіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачує так само.

70. Гундоїн серв і дружина його, колона на ім'я Фрамнехільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Берноїк, Белігардіс. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – дві частини арипена, луки – половину арипена. Сплачує так само.

71. Радак зайшлий та дружина його, колона з бенефіція Гунтхарія, жінка святого Германа. Мешкає в Мантулі. Тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв,

винограднику – дві частини арипена, луки – половину арипена. Сплачує так само.

72. Інгальберт колон і дружина його, колона на ім'я Одільхільдіс, люди святого Германа: Ансерверт – їхній син. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує так само.

73. Фредеверт колон і дружина його, колона на ім'я Еутберта, люди святого Германа. Це – їхні діти: Райнфред, Хунуан, Отберт, Теутберга. Мешкає в Мантулі. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена, луки – так само. Сплачує так само та дві пертики понад те під яровину.

Про госпітів, які є у віллі Бована¹⁸⁷

74. Ерменгарій колон і дружина його, літа на ім'я Генувефа, люди святого Германа. Це – їхні діти: Альберад, Ерменгіз, Савін, Ермена. Мешкає в Альтогілі. Тримає госпіцій, що має орної землі 3 бонуарії. Сплачує 3 курчат, 15 яєць. Оре 2 пертики під яровину. Відробляє польове, якщо має чим.

75. Аудоїн колон і дружина його, колона на ім'я Інгальрада, люди святого Германа: Інгальмар є їхнім сином. Мешкає в Альтогілі. Тримає госпіцій, що має орної землі 5 бонуаріїв, під виноградником та лукою – половину [арипена]. Сплачує курчат та 15 яєць. Оре 4 пертики під озимину, 2 – під яровину; решту – так само.

76. Годальфрід колон і дружина його, колона на ім'я Євсебія, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Аклеверт, Ратбольд, Годреверт, Годальрік. Мешкає в Болі. Тримає госпіцій, що має орної землі 2 бонуарії. Сплачує курчат та яйця; та оре 1 пертику під озимину. Відробляє

¹⁸⁷ Суч. комуна Буенвіль-ан-Мантуа в 7 км на захід від Моль.

польове 1 [день]; та 1 день відробітку, коли не відробляє польове.

77. Аклуїн колон та дружина його, колона на ім'я Мадальгудіс, люди святого Германа. Це – його сини чи доньки: Беріла, Деотімія. Мешкає в Болі. Тримає госпіцій, що має орної землі 1 журнель. Сплачує 1 курча та 5 яєць на рік; та 1 день в будь-який тиждень.

Про чиншові манси, які є в Петральві¹⁸⁸.

78. Гульфоїн колон і дружина його, колона на ім'я Теодальгардіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гульфард, Ангальгарій, Тутін, Гульфрамн, Леутрудіс. Мешкає в Мантулі. Тримає майно свого батька, яке той відступив до долей святого Германа, що має орної землі 16 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує за це 1 солід, 3 курчат та яйця. Оре 4 пертики під озимину та 2 під яровину, та 3 банни в будь-яку сівбу.

79. Віліверт колон і дружина його, колона на ім'я Фротліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Віліберт, Віліхільдіс, Вілірада. Та Хільдеберт, колон святого Германа. Ці двоє мешкають в Фіюліні¹⁸⁹. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 24 бонуарії, луки – 3 арипени. Сплачують 5 солідів, 3 курчат та яйця. Орють під озимину 6 пертик, під яровину – 2.

80. Райвін серв та дружина його, колона на ім'я Євсебія. Це – їхні діти: Ерменарій, Євсей. Мешкає в Мантулі. Тримає госпіцій, що має орної землі 1 журнель, винограднику – третю частину арипена. Сплачує за це 1 курча, 5 яєць та 1 день в будь-який тиждень.

¹⁸⁸ На думку Б. Герара це ферма Кло-де-П'єр в межах комуни Жумовіль, 5 км на захід від Моль. О. Лоньон не згоден із цим, проте іншого варіанту не пропонує.

¹⁸⁹ Суч. комуна Флен-сюр-Сен в 7 км на північ від Моль. Втім також можливо, що це Флен-Ньов-Егліз в 20 км на захід від Моль.

Про Віллу Хостольда

81. Ратберт колон, людина святого Германа, та дружина його, зайшла, чії діти не належать святому Герману. Мешкає у Віллі Хостольда. Тримає 1 манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Сплачує 3 курчат, 15 яєць. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2; та в будь-який тиждень – 1 [день] польового відробітку в кожну сівбу. Відробляє підвозне в межах округу з одним товаришем, за межами округу з 4 своїми товаришами; та коли відробляє в полі, два дні працює руками; а коли в полі не відробляє, три дні працює руками.

82. Отберт...., людина святого Германа, і дружина його, зайшла, чії діти не належать святому Герману. Мешкає у Віллі Хостольда. Тримає 1 ... манс, що має орної землі 18 бонуаріїв. Відробляє так само.

83. Оделіндіс.... і діти її Урсберт, Лупа. Одальгіз, Фрамнегарій, люди святого Германа. Мешкає у Віллі Хостольда. Тримає 1 ... манс, що має орної землі 9 бонуаріїв. Відробляє так само.

84. Рікбольд зайшлий та дружина його, колона святого Германа на ім'я Гісліндіс. Ці – їхні діти: Гіслемар, Еркамбод, Рігольд, Рікбургіс, Рікберга, Ріксіндіс. Мешкає у Віллі Хостольда. Тримає 1 манс, що має орної землі 8 бонуаріїв та відробляє так само.

85. Гірбольд колон і дружина його, колона на ім'я Годальхільдіс, люди святого Германа. Ці – їхні сини чи доньки: Гаусбольд, Айрольд, Гульфольд, Гульфрада, Отфріда, Годеліндіс, Гаусбургіс. Мешкає у Віллі Хостольда. Тримає половину мансу, що має орної землі 13 бонуаріїв. Відробляє так само.

86. Бернульф...., людина святого Германа, і дружина його, чужинка, чії діти не належать святому Герману. Мешкає у Віллі Остольда. Тримає половину мансу, що має орної землі 8 бонуаріїв. Сплачує за один рік 2 курчат, за інший – 1, а решту – як за половину мансу.

87. Бернарій, Бернеард, Іоанн є племінниками Ратберта та людьми святого Германа.

88. Мерольд, Рантгарій, Райнольд, Лантберт, Гундоїн, Фредеверт, Гіслемар, Еркуїн, Гульфоїн, Інгальбольд, Валапо, Магенард, Едельгер, Арнальд, Еркамберт, Ландоїд, Годальгер, Гаугін, Мадальберт, Райнард, Райнбольд, Хінкберт, Айрбольд, Одо, Бладален, Гірвей, Адальгрім, Альтберт, Ратберт, Аутберт.

89. Ці є сервами:

Ерканрад, Адреверт, Харегарій, Теутбольд, Фродольд, Адальгрім, Константин, Вілерік, Бейрульф, Райвін.

90. Ці є рабінями:

Хільтрудіс...

91. Ці є літами:

Давид, Флодерік, Флавід, Бернард, Лантберт, Гундоїн.

92. Ці є літками:

Лізавіріс, Імнедрудіс, Генувефа.

93. Є вільних мансів 49 та два, надані у бенефіції; сервільних – 16, чиншових – 2. Сплачують гостиліція 4 лібри та 4 соліди; подушного – 1 солід з половиною; з чиншових мансів – 6 солідів. В сумі є 4 лібри та 12 солідів з половиною; баранів – 31, курчат – 294, яєць – тисяча та 180, гонтин – 800.

Адальрамн староста має 2 манси. Аграмн пресвітер – 5.

Є у Віллі Хостольда 5 з половиною мансів.

Усього мансів в сумі – 81.

XXII. Короткий огляд Сіккавалліс або Форести¹⁹⁰

1. Є там господський манс добре споруджений та інші будівлі в достатній кількості, та огорожене пасовисько, обнесене кам'яним муром, що спорудив пан абат Ірмінон.

Є там 6 великих культур, 4 малих, що мають разом 120 бонуаріїв, на яких можна засіяти 1000 модіїв пшениці.

Є там 2 розчищених ділянки, що їх розчистив пан Ірмінон, на яких можна засіяти 60 модіїв пшениці.

Є у Бованівіллі 3 культури, що мають 29 бонуаріїв, і де можна посіяти 100 модіїв пшениці.

Є в Сікка Валлі старого винограднику 70 арипенів; нового же, що насадив пан Ірмінон, 30 арипенів. З них збирається 300 модіїв вина.

Є там луки 17 арипенів, з яких збирається 20 возів сіна.

Є там лісу 4 бонуарії, в Долині Романа¹⁹¹ – 4 бонуарії, у Бованівіллі – 2 бонуарії, в Бускаліді – 2 бонуарії, в яких можна прогодувати 50 свиней.

Є там 7 вітхих млинів. Сплачують усього 590 модіїв зерна. П'ять із них сплачують 5 солідів срібла, та разом на Різдво сплачують ці п'ять млинів 30 годованих курок, 250 яєць та на Великдень так само. Є там два млини, які побудував пан Ірмінон, які досі ніяк не обкладені чиншем.

Є в Порті церква, добре споруджена. Належать до цієї церкви орної землі 33 бонуарії, винограднику – 4 арипени, луки – 7 арипенів. І належить до неї 1 з половиною манс. Усього тут є 3 мешканці та 6 госпітів. Є поміж усіма орної землі 17 бонуаріїв. Відробляють за це в полі 3 [дні] в будь-яку сівбу та ручний відробіток. Сплачують їй 15 курчат та 75 яєць.

¹⁹⁰ Суч. комуна Гервіль (Guerville), деп. Івлін, включає колишнє поселення Сен-Жермен-де-Секеваль. Там зокрема збереглися руїни церкви із такою назвою. Це поселення має відповідати каролінзькій віллі Сіккавалліс.

¹⁹¹ Romani Vallis відповідає фьєфу Роменваль (Romainval), відомому за документами XVII ст. та розташованому в межах комуни Аргевіль (Hargeville), де зараз проходить дорога Вольєр.

Є в Сіккаваллі каплиця добре споруджена. Належать до цієї каплиці орної землі 7 бонуаріїв. Має там пресвітер 1 млин, який йому відробляє.

2. Лайфін, староста, і дружина його, колона на ім'я Лізінія. Це – їхні діти: Готсельм, Аклуїн, Фулькліндіс, Євгенія. Цей тримає 2 манси, що мають кожен орної землі по 20 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Мусить все належне сплачувати за свої два манси, ондак, оскільки наглядає за службою, дає за це 1 коня та випасає іншого. І дає за саму міністерію на мессу святого Мартина, 2 баранів; на Різдво Господнє – 2 свиней, одну за 8 денаріїв та іншу – за 4. Відробляє польове та риги.

3. Маскард, колон і декан, і дружина його, колона на ім'я Варатліндіс. Це – їхні діти: Маркоїн, Готліндіс. Цей тримає 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує за це 1 модій вина. Відробляє польове та риги.

4. Фротгрім колон і дружина його, колона на ім'я Гундрільдіс. Це – їхні діти: Гаусберт, Фроткарій, Гіросм, Фротберт, Савід, Деодільдіс, Гундрада. Він мешкає в Меданті¹⁹². Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує на ворога за один рік половину бика; на інший рік – 2 барана; за третій рік – 1 овечку одного року; знову за третій рік не сплачує овечку, але сплачує баранця¹⁹³ за 4 денарії. І сплачує кожен рік 2 модії вина, 2 секстарія жмиху, 4 денарії за ліньярицію; та на третій рік – 50 гонтин, якщо ж дасть йому ліс – 100, якщо ж не дасть – не більше 50; 3 курчат, 15 яєць та одне королівське курча без яєць. Відробляє в будь-який тиждень 1 [день] польового із стількома тваринами, скільки один плуг обслуговують. Оре під озимину 4 пертики,

¹⁹² Суч. місто Мант, точніше його передмістя Мант-ля-Віль.

¹⁹³ Lear – непевне слово, що зустрічається лише у цьому документі. На думку Ш.Д. ДюКанжа має також позначати вівцю чи барана певного віку.

під яровину – 4 пертики; та відробляє в будь-який сів 3 [дні] польового – абатського, препозитського та судейського.

5. Хільгерн колон і дружина його, колона на ім'я Адальрада. Це – їхні діти: Беральд, Старкхільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

6.....

7. Фротхай колон і дружина його, колона на ім'я Ерментрудіс. Це – їхні діти: Фродальд, Ермемберт, Ерменрамн, Деорольд. Тримає 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

8. Херл колон і дружина його, колона на ім'я Аріна: Ерледрудіс є їхнім сином. Та Фротгрім колон і дружина його, колона на ім'я Генісма. Це – їхні діти: Вальтгрім, Фротберга. Ці двоє тримають 1 манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

9. Бернегарій колон і дружина його, колона на ім'я Адальбургіс: Адальберт є їхнім сином. Тримає 1 манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

10. Хільдоїн колон і дружина його, колона на ім'я Теутліндіс. [Це – їхні діти]: Хільдоард, Вітліндіс, Хільда. Тримає 1 манс, що має орної землі 8 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен та дві частини іншого. Сплачує так само.

11. Інгальберт колон і дружина його, колона на ім'я Герліндіс. Це – їхні діти: Теутберт, Вандальберт, Герфрід, Герлаїк, Констабіла. Тримає 1 манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

12. Деодат колон і дружина його, колона на ім'я Адальгуїс. Це – їхні діти: Хардрад, Донат, Адальгіс, Гамальберт, Гіслеберга. Тримає 1 вільний манс, що має орної

землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

13. Адо колон і дружина його, колона на ім'я Хільделіндіс. Це – їхні діти: Годо, Хільдегауд, Еркоїн, Адалільдіс. Та Інгалъбольд колон і дружина його, колона на ім'я Айдрамна. Це – їхні діти: Віллебальд, Магембольд, Надалін, Інгалъсіндіс, Амальберта, Надальтрудіс. Ці тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

14. Іоанн колон і дружина його, колона на ім'я Генезія. Це – їхні діти: Амальгарій, Герхільдіс. Та Леутард колон і дружина його, колона на ім'я Інга. Це – їхні діти: Інгалъгарій, Інгалъхард, Інгоільдіс, Інгалътрудіс, Еутхільдіс. Ці 2 тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 3 з половиною арипени. Сплачує так само.

15. Амальфрід колон і дружина його, колона на ім'я Ерменільдіс. Це – їхні діти: Маснард, Алетей, Гауделіндіс, Ерменільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

16. Герульф колон і дружина його, колона на ім'я Амальберга. Це – їхні діти: Геульф, Ідульф, Годальбольд, Вінеберга. Тримає 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує так само.

17. Піпін колон і дружина його, колона на ім'я Гульфрамна. Це – їхні діти: Альдрік, Сікфред, Еркоільдіс, Ерканаїс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

18. Лантоїн колон і дружина його, колона на ім'я Арліндіс. Це – їхні діти: Ландоїн, Адальберта. Та Фредеверт колон і дружина його, колона на ім'я Ландоїльдіс. Це – їхні діти: Адальберга, Флодеверт. Ці двоє тримають 1 вільний

манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен з половиною. Сплачує так само.

19. Рагамберт колон і дружина його, колона на ім'я Плектрудіс. Та Гіслеверт колон і дружина його, колона на ім'я Гунтхільдіс: Гундоїн є їхнім сином. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв; винограднику – 1 з половиною арипен, луки – так само. Сплачує так само.

20. Грімоїн серв і дружина його, колона на ім'я Віневольда: Гісліндіс є їхньою донькою. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

21. Фродрік колон і дружина його, колона на ім'я Вальтхільдіс. Це – їхні діти: Флотарій, Флодегарій, Фроткарій, Валарік, Флорісма. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

22. Ландегарій колон і дружина його, колона на ім'я Аскоїльдїс. Це – їхні діти: Ландоарій, Сарільдіс, рабиня¹⁹⁴. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

23. Рагамбольд колон і дружина його, колона на ім'я Андреверта: Лантфрід є їхнім сином. Та Теудольд і дружина його, колона на ім'я Райнбольда. Ці 2 тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен з половиною, луки – так само. Сплачує так само.

24. Айнрік колон і дружина його, колона на ім'я Фрутрудіс. Це – їхні діти: Ерканільдіс, Рестовільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

25. Хільдеверт колон і дружина його, чужинка на ім'я Ратбрут. І Адальгіз чужинець і дружина його, чужинка на

¹⁹⁴ О. Лоньон припускає, що Сарільдіс не донька, а невістка Ландегарія та Аскоїльдїс.

ім'я Годільдіс. Ці 2 тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

26. Хільтбранд колон і дружина його на ім'я Ермінга. Це – їхні діти: Хільтберга, Ерментрудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

27. Валак колон і дружина його, колона Альгільдіс. Це – їхні діти: Теутхард, Ванак, Альткарій, Вінехільдіс, Наудальгільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

28. Аклегауд серв і дружина його, колона на ім'я Аклісма з бенефіція Патерна. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

29. Сікбальд серв і дружина його, колона на ім'я Гаусберга. Це – їхні діти: Хайрбольд, Сігебальд, Сігебургіс, Віклеберт, Ратхарій, Грімбольд, Гауструдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

Про Порт

30. Рагенарій колон і дружина, Адальгуїс: Рантгіл є їхнім сином. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

31. Генезій колон і дружина його, вільна на ім'я Адальвіс. Це – їхні діти: Фулькоїн, Адарла, Адальгудіс. Та Гodefред колон і дружина його, колона на ім'я Адальсіндіс. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує так само.

32. Лантфред колон і дружина його, рабиня на ім'я Актрудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі

12 бонуаріїв, винограднику – четверту частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

33. Теутмунд колон і дружина його, чужинка на ім'я Гірхільдіс; та Валіткарій колон і дружина його, колона на ім'я Ермехільдіс. Це – їхні діти: Агард, Ермхарій. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

33(б). *Хільдіольд колон і дружина його Райнільдіс колона. Тримає 1 манс. Це – їхні діти: Хільдемар, Бернеольд, Райгардіс*¹⁹⁵.

Про Сікка Валле.

34. Ідалькарій колон і дружина його, колона на ім'я Хайруільдіс. Це – їхні діти: Магемберт, Годалькарій. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

35. Вікбод колон і дружина його, колона на ім'я Ермберта. Це – їхні діти: Вікхарій, Хільтберт, Хільткарій, Ермбальда. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – четверту частину арипена, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

36. Ерменарій колон і дружина його, колона на ім'я Хільдеберта. Це – їхні діти: Ермін, Герфлідіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – четверту частину арипена, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

37. Валатей колон і дружина його, колона на ім'я Флотрудіс. Це – їхні діти: Валіткарій, Рітхарій, Валанд, Хільтгудіс, Годеліндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

38. Грімфред колон і дружина його, колона на ім'я Гундрудіс. Це – їхні діти: Грімольд, Гундольд, Гундегардіс.

¹⁹⁵ Цей пункт дописаний до основного тексту, але не задовго після створення Поліптику.

Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв; винограднику – четверту частину арипена, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

39. Вандалін серв і дружина його, колона на ім'я Бертліндіс. Це – їхні діти: Альтберт, Бланделькарій, Бертхільдіс, Варітлін. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

40. Рікхард колон і дружина його, колона на ім'я Надаліна: Нодольхарій є їхнім сином. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – п'яту частину арипена, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

41. Берінфреда колона. Це – її діти: Адальхард, Адальрамн. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

42. Флодоїн, колон, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

43. Радоен колон та дружина його, колона на ім'я Андрегундіс: Магн є їхнім сином. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – четверту частину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

44. Вітбольд колон і дружина його, колона на ім'я Мадрехільдіс. Це – їхні діти: Відо, Рантгарій, Вікхарій, Гірберт, Гірбольд, Реставрія. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

45. Фулькоїн, колон, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

46. Ідал колон і дружина його, колона на ім'я Райнберта. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен з половиною, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

47. Райнард колон і дружина його, колона на ім'я Гауструдіс. Це – їхні діти: Фулькард, Фулькхільдіс. Та Гірольд колон і дружина його, колона на ім'я Артліндіс. Це – їхні діти: Гіроард, Герхільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

48. Хільдемунд колон і дружина його, літа на ім'я Генедрудіс. Це – їхні діти: Аутмунд, Адальмунд, Генезій. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

49. Годальтрудіс, колона. Це – її діти: Айрфред, Герман, Хільтрудіс, Плектрудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

50. Флотхарій колон і дружина його, колона на ім'я Готфріда. Це – її діти: Готфрід, Флодегарій, Адальгрім, Вінефред, Флодегільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

Про Фраксінель¹⁹⁶

51. Адлемар колон і дружина його, колона на ім'я Готліндіс. Це – їхні діти: Інгальмар, Ульдемар, Гаутрудіс, Бертгардіс, Деодільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

52. Віневерт колон. І Адальбольд колон і дружина його, колона на ім'я Адальгудіс. Це – їхні діти: Адальбургіс, Хардоільдіс. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

53. Леутгрім, колон, чії діти не належать святому Герману. Цей тримає 1 вільний манс, що має орної землі

¹⁹⁶ Суч. село Френель (Fresnel) в межах комуни Гервіль.

7 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

54. Годеверт колон і дружина його, колона на ім'я Блатсіндіс. Це – їхні діти: Вінегарій, Вінегільдіс, Хільдегундіс, Октоліндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

55. Айнрад колон і дружина його, колона на ім'я Рікберта. Це – їхні діти: Майвіс, Віневерга, Крістіна, Годевольда. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

56. Ратберт колон і дружина його, Ванделіндіс. Це – їхні діти: Ратхер, Ратберга, Герберга, Адаліндіс. І Фрамнегарій, рідний брат його, і дружина його, Гоїтла. [Це – їхні діти:] Гундовін, Констабула. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має поміж мансом та виноградником 1 арипен, орної землі 5 бонуаріїв, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

Про Віллу Семода

57. Хільдеверт колон і дружина його, колона на ім'я Герліндіс. Це – їхні діти: Артлаїк, Хільдевольд, Гірмод. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

58. Ерменгауд колон і дружина його, колона на ім'я Рестевільдіс: Ерменульф, Беніна, Адальхарій, Ермена, Ерменгільдіс, Аклілдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – так само. Сплачує так само.

59. Магенарій, колон, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – так само. Сплачує так само.

60. Рагенард колон і дружина його, колона на ім'я Альдіна. Це – їхні діти: Фроткарій, Гунтхад, Гунтрамн, Альсаїдіс, Райнбургіс, Ерменгардіс. Тримає 1 вільний манс,

що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

61. Бернегарій колон та дружина його, колона на ім'я Домініка. Це – їхні діти: Бернульф, Райнберта. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

62. Адальвей колон і дружина його, колона на ім'я Годенія. Це – їхні діти: Годеверт, Годо, Баруцій, Бодо, Адравей. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

63. Флавід колон і дружина його, колона на ім'я Адаліндіс. Це – їхні діти: Галаманн, Адалард, Давид, Оделіндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен з половиною, луки – так само. Сплачує так само.

64. Вінедульф колон і дружина його, колона на ім'я Ратберга. Це – їхні діти: Гаульф, Годульф, Адаліндіс, Вінегардіс, Вінеліндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – половину арипена. Сплачує так само.

65. Грімхарій колон і дружина його, колона на ім'я Райнуїс. Це – їхні діти: Ауткарій, Гаудуїс, Гіртрудіс. Та Нодальберт колон і дружина його, колона на ім'я Ратрудіс. Це – їхні діти: Одальберт, Одальгарій, Ратберта, Нодальберта, Ратбургіс. Ці 2 тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 6 арипенів. Сплачує так само.

66. Агантей колон і дружина його, колона на ім'я Гаменільдіс: Агенард, Гаменульф. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

67. Айрбальд, колон: Адальтея є їхньою донькою. Та Магенольд колон і дружина його, колона на ім'я Годальхільдіс. Ці 2 тримають 1 вільний манс, що має орної

землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

68. Леуткарій серв і дружина його, колона Оделіндіс. Це – їхні діти: Ерменард, Адалард. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипенн, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

69. Лео колон і дружина його, колона на ім'я Віделіндіс. Це – їхні діти: Адальбольд, Феодо, Ерменард. Він мешкає у Віллі Флеомода. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв.

Про тих, хто тримають вільні манси та не сплачують гостиліцій чи карнатик. Про Віллу Арнона¹⁹⁷.

70. Вандальберт колон і дружина його, колона на ім'я Максимелла. Це – їхні діти: Вандількарій, Вандельмар, Ванделіндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, луки – дві частини арипена. Сплачує на ворога 2 баранів; під озимину оре 4 пертики, під яровину – 3 пертики; відробляє 3 [дні] польового в будь-яку сівбу; відпрацьовує 3 [дні] в будь-який тиждень. 3 курчат, 15 яець.

71. Грімхард колон. Та Гауфред колон і дружина його, колона на ім'я Ісаврія. Це – їхні діти: Айрульф, Агія. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв. Сплачують так само.

72. Юсоп колон і дружина його, чужинка на ім'я Гаугефреда, чиї діти не належать святому Герману. Та Єлисей серв і дружина його, колона на ім'я Майнберга; це – їхні діти: Андреас, Атлеверта, Майнберта. Тримають 1 манс, що має орної землі 6 бонуаріїв. Відробляють так само.

73. Хільтрудіс, колона. Це – її діти: Готберт, Агардіс, Хільдегардіс, Годальтрудіс, Айрільдіс, Амальтрудіс. Тримає 1 манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Так само.

¹⁹⁷ Суч. Арнувіль в 6 км на південь від Сен-Жермен-де-Секеваль.

74. Абрахам колон і дружина його з бенефіція пресвітера Гіслольда на ім'я Герхільдіс. Тримає 1 манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена. Сплачує 1 барана, а решту – так само.

75. Фульбранд колон і дружина його, колона на ім'я Альденільдіс. Це – їхні діти: Фулькрад, Фулькрада, Хальда. Він мешкає в Меданті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує 1 з половиною барана, винограднику – 1 з половиною модій. Оре під озимину 3 пертики, під яровину – 2 пертики; відробляє польове. Сплачує 3 курчат, 15 яєць.

76. Хідальберт колон і дружина його, колона на ім'я Хільтрудіс. [Це – їхні діти:] Хільтберт, Айрберт, Ідала, Іларія, Хільдесіндіс. Тримає половину мансу, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 1 арипен. Відробляє так само.

76(б). Айрольд, колон, тримає половину мансу, що має орної землі 2 бонуарії, луки – 4 арипени. Сплачує 1 барана; та оре під озимину 2 пертики, під яровину – половину. Сплачує 3 курчат з яйцями.

76(в). Гунтхарій, колон, тримає госпіцій, що має орної землі 6 журнелей. Оре за це 4 пертики та нічого більше не відробляє.

Про вільні манси, які відробляють у виноградниках.

77. Вальдін серв та дружина його, колона на ім'я Ітбольда. Це – їхні діти: Вальдегауд, Вандрісма, Вандальбольд, Гірхільдіс, Ріквальд. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Перекопує за це 4 арипени господського винограднику; відробляє підвозне, відробляє польове, як і інші. 3 курча, 15 яєць.

78. Амлехард і дружина його, колона на ім'я Альдевіна. Це – їхні діти: Хільдегарій, Евдо, Альдегундіс. Та Евреунд серв і дружина його, вільна на ім'я Дедда. Тримає 1 вільний

манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

79. Грімфред серв і дружина його, колона на ім'я Перпетуа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – четверту частину арипена, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

Про сервільні манси.

79(б). Фрудін серв і дружина його, колона на ім'я Бальсіма. Це – їхні діти: Фрудуїна, Теутлїндіс. Тримає половину мансу, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, луки – половину арипена. Обробляє за це виноградник та, якщо має звідки, відробляє польове. Сплачує 3 курчат, 15 яєць. Відбуває вахту та носить клітки до монастиря.

80. Фродольд серв і дружина його, колона на ім'я Бертрамна: Фрутуїн, Друктуїн, Фротланд, Фротберга, Данагільдіс, Бертрада. Тримає половину мансу, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

80(б). Інграмн серв і дружина його, чужинка на ім'я Евроїльдїс. Тримає половину мансу, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – шосту частину арипена. Відробляє так само.

81. Теутхард серв і дружина його, колона на ім'я Інгоберта. Це – їхні діти: Леотард, Теодрад, Леодард. Тримає половину мансу, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, луки – половину арипена. Відробляє так само.

81(б). Вікхард серв і дружина його, чужинка на ім'я Гундрада. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – так само. Відробляє так само.

82. Агедей серв і дружина його, чужинка на ім'я Нодаля, чії діти не належать святому Герману. Тримає 1 сервільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв,

винограднику – 1 арипен, луки – 2 з половиною арипени. Відробляє так само.

83. Рагнегардіс, колона, тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – третю частину арипена, луки – так само. Відробляє так само.

83(б). Бальдегарій серв і дружина його, колона на ім'я Гаудоільдіс. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – третю частину арипена. Відробляє так само.

84. Данафрід серв і дружина його, чужинка на ім'я Фрутліндіс, чії діти не належать святому Герману. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – четверту частину арипена. Відробляє так само.

84(б). Ерменольд серв і дружина його, колона на ім'я Айрліндіс. Це – їхні діти: Айрмунд, Бетліндіс. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – четверту частину арипена. Відробляє так само.

85. Блатхарій серв, і Раганфред серв, і Адальсінда літа. Тримають половину сервільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – третю частину арипена. Відробляє так само.

85(б). Ерменарій серв. Це – його діти: Ерменард, Ерменульф. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії та 6 пертик, винограднику – половину арипена, луки – так само. Відробляє так само.

86. Ратхарій і дружина його, літа на ім'я Хінкхільдіс. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – четверту частину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Відробляє так само.

86(б). Аклуїн, серв, тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 2 з половиною бонуарії,

винограднику – третю частину арипена, луки – 1 арипен. Відробляє так само.

87. Годалуїн серв і дружина його, літа на ім'я Генісма: Годальд є їхнім сином. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, винограднику – четверту частину арипена, луки – 1 арипен. Відробляє так само.

Про тих, хто тримає госпіції

[88]. Фродольд колон і дружина його, колона на ім'я Амальгільдіс. Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – дві частини арипена, луки – 1 арипен. Сплачує за це 3 модії вина. Оре за це під озимину 3 пертики, під яровину – 2 пертики. Відробляє польове та ручне. Сплачує курчат та яйця.

[89]. Блатхарій, колон, тримає госпіцій, що має орної землі 1 бонуарій, винограднику – половину арипена, луки – половину арипена. Сплачує за це 3 модії вина, курчат та яйця; та оре 1 журнал під озимину; та ручний відробіток.

[90]. Надал, колон, тримає госпіцій, що має орної землі 1 з половиною бонуарій, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

[91]. Герольд колон і дружина його, чужинка на ім'я Гіслеверга, чії діти не належать святому Герману. Тримає госпіцій, що має орної землі 1 з половиною бонуарій, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

Про манси, що сплачують кіньми.

[92]. Адальрік, колон. Це – його діти: Одальрік, Аларік, Ангала, Адальбургіс. Та Адрік колон і дружина його, колона на ім'я Леодрамна: Арегіз, Арегауд, Айрманн, Бріорія. Ці тримають 2 манси, що мають орної землі 13 бонуаріїв та 20 пертик, винограднику – 1 арипен, луки – 5 арипенів. Та мають половину млина, і за цей млин сплачують в

господське 5 модіїв зерна та 1 коня; та відробляють 3 [дні] польового в будь-який сів; та зорюють під озимину 8 пертик, під яровину – 6; ліньяриції – 5 денаріїв.

[93]. Годальрік колон і дружина його, вільна на ім'я Сікбольда. Це – її діти: Мадальрік, Сегенанд. І Адам колон і дружина його, колона на ім'я Ева. Це – їхні діти: Еврін, Вайрмар, Гульфін, Адальберга. Тримають 2 вільних манси, що мають орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 5 арипенів. Та мають половину млина. Сплачують так само.

[94]. Ерменольд, колон, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує за це 1 коня. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 3; та 3 [дні] польового відробітку в будь-який сів.

[95]. Радуїс колон і дружина його, колона на ім'я Лулія. Тримає 1 манс, що має орної землі 4 з половиною бонуаріїв, винограднику – третю частину арипена, луки – 2 арипени, лісу – 2 бонуарії. Має сплачувати так само.

І є поміж Ерменольдом та Рандуїком, та Петром, та Еодімією спадкової землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен.

[96]. Адрік з синами своїми має у власності спадкової землі 9 журнелей.

[97]. Вільних мансів – 70 окрім міністеріальних та кінних, за вогнищами – 90. Сплачують на ворога всього за рік або 8 биків, або 80 солідів; 103 барани, 134 модії вина, 6 модіїв зерна, 315 курчат, 1460 яєць, королівських курчат – 70 без яєць, ліньяриції – 26 солідів та 9 денаріїв. На третій рік сплачують однорічних овечок 70; також на третій рік стільки ж баранців, що коштують 4 денарії [кожен]; та сплачують завжди на третій рік 3500 гонтин, а якщо дасть їх ліс, то 7000.

Сервільних мансів – 10, за горнищами – 20.

Мансів, що сплачують кіньми – 6. Ці сплачують 10 модіїв зерна та 10 денаріїв.

Є там також 9 інших вільних мансів, які не сплачують гостиліцій, а ні карнатик, а за горнищами – 12. Сплачують на ворога 8 баранів; 36 курчат, 180 яєць.

Є там 3 вільних манси, які обробляють виноградники та сплачують за випас 6 модіїв вина.

XXIII. Короткий огляд Каванни або Лодози¹⁹⁸.

1. Вальтберт і дружина його, колона на ім'я Ратхільдіс. Це – їхні діти: Радо, Вальдрада. Тримає 1 мансик, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, луки – восьму частину арипена. Оре за це під озимину 4 пертики, під яровину – 3, та 1 журнель польового відробітку; та у жнива надсилає 10 робітників. Сплачує курчат та яйця.

2. Айрмунд колон; та Айрберт колон і дружина його, колона на ім'я Годальберга: Айрберта є їхньою донькою. Тримають 1 мансик, що має орної землі 3 з половиною бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – так само. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 3 пертики та польового відробітку – 1 журнель. Відробляє ручне, 3 дні в тиждень. Сплачує 3 курчат, 15 яєць.

3. Євгеній колон і дружина його, колона на ім'я Генізія. Це – їхні діти: Генезій, Юткарій, Євгенія. Тримає орної землі 1 бонуарій та 12 пертик. Оре за це під озимину 4 пертики, під яровину – 3 пертики, та нічого іншого не відробляє.

4. Сікледульф колон і дружина його, колона на ім'я Гамальберга. Це – їхні діти: Сіклехарій, Гамальберга. Тримає 1 мансик, що має орної землі 2 з половиною бонуарії, луки – половину арипена. Оре під озимину 4 пертики, під яровину –

¹⁹⁸ Ці назви відповідають топонімам Шаван та Люз, які в XIX ст. зберігалися в межах комуни Віллетт (Villette), суч. деп. Івлін, розташованої на березі р. Вокульор, що впадає в Сену недалеко від Манта.

3, та польового відробітку – 1 журнель; 3 курчака, 15 яєць. Працює 3 дні на тиждень.

5. Айрвей колон і дружина його, рабиня на ім'я Гірліндіс. Це – їхні діти: Еваїд, Плектрудіс, Айруїльдїс. Тримає 1 манс, що має орної землі 2 бонуарії, луки – половину арипена. Сплачує так само.

6. Прекарій, який тримає Елавія та Годальберга.

Про Віллу Бована¹⁹⁹.

7. Констабуліс колон і дружина його, колона на ім'я Фротсіндіс. Це – їхні діти: Бернегарій, Айнберт, Ангенільдіс, Фротгільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, лісу – 1 бонуарій. Сплачує все належне, як і сіккавелленці.

8. Вікхард колон і дружина його, літа на ім'я Дроїльдїс. Це – їхні діти: Гіроард, Рікхільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачує так само.

9. Фредерік колон і дружина його, колона на ім'я Лантхільдіс. Це – їхні діти: Фредегіс, Ерменульф, Ерментрудіс, Лантрудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, лісосіки – 1 арипен. Сплачує так само.

10. Леутард колон і дружина його, колона на ім'я Фротбольда: Леутхард є їхнім сином. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, лісосіки – 1 арипен. Сплачує так само.

11. Фредеверт колон і дружина його, колона на ім'я Фродоара. Це – їхні діти: Фредерн, Адальвара. Тримає 1 вільний манс, що має 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, лісосіки – 1 арипен.

12. Айрхард, колон, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки –

¹⁹⁹ Буанвіль на схід від Віллетт знаходився в межах фіску Моль.

восьму частину арипена, лісосіки – 1 арипен. Відробляє так само.

13. Флотхарій колон і дружина його, колона на ім'я Адальтрудіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, лісосіки – 1 арипен. Відробляє так само.

14. Віклебольд, колон, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, лісосіки – половину арипена. Відробляє так само.

15. Героард колон і дружина його, колона на ім'я Іоанна. Це – їхні діти: Героїн, Інгальбольд, Белігардіс, Хільдегардіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – четверту частину арипена. Відробляє так само.

16. Фредегарій колон і дружина його, колона на ім'я Вальда. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – п'яту частину арипена, лісосіки – половину арипена. Відробляє так само.

17. Аклеверт, колон. Та Манн, колон; це – його діти: Гунтхард, Мануїс. Та Елісма, колона: Ермгарій – її син. Та Айргундіс, колона; це – її діти: Пірамн, Айрульф, Агенільдіс, Ерменільдіс. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – четверту частину арипена, лісосіки – половину арипена. Відробляє так само.

18. Ремегій колон і дружина його, колона з бенефіція Фределона на ім'я Ерміна. Це – їхні діти: Ремегарій, Бертоара. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, лісосіки – 1 арипен. Відробляє так само.

19. Інгальберт колон і дружина його, літа на ім'я Домініка. Це – їхні діти: Інгальбольд, Лайварт. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв. Відробляє так само.

20. Теудерік, колон, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв. Відробляє так само.

21. Хунберт колон і дружина його, колона з бенефіція Фределона на ім'я Плація. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв. Відробляє так само.

22. Гіроїн колон і дружина його з бенефіція Ерменгауда на ім'я Радаліндіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв. Відробляє так само.

23. Ратгауд колон і дружина його, колона на ім'я Деодата. Це – їхні діти: Грімольд, Ратхарій, Деодат, Ратгарій, Ратрудіс, Адальгрім. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена. Віддає половину належного за цілий манс.

24. Готбольд колон і дружина його, колона на ім'я Датліна: Фротбольд є їхнім сином. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, лісу – половину, лісосіки – 1. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 3 та 4 підвозного відробітку. І нічого більше не робить.

25. Еврехард серв і дружина його, рабиня на ім'я Вандрехільдіс. Це – їхні діти: Гіроард, Вандревольд. Тримає госпцій, що має орної землі 2 журнеля. Сплачує за це 1 курча та 5 яєць і відробляє 1 день в будь-який тиждень.

26. Всього в сумі вільних мансів 17, за вогнищами же 19. Сплачують на ворога за один рік або 3 з половиною биків та за інший рік – 4, або 24 соліди срібла, за інший рік – 30; і 25 баранів; 52 курчат, 250 яєць; ліньяриції – 15 солідів та 4 денарії; вина – 33 модії. На третій рік сплачують 17 овечок; також на третій рік – 17 баранців, вартих кожен 4 денарії. Так само на третій рік сплачують 850 гонтин; якщо ж дасть їм ліс – 1500.

27. Це – літи: Дройхільдіс, Домініка. Ці мають сплачувати 4 камізели або 16 денаріїв.

Ця – рабиня: Вандрехільдіс. Вона має робити з господського льону 1 сарциль²⁰⁰ та годувати курей.

28. Ці заприсяглися:

Констабуліс, Леутард, Фредерік, Айрард, Віклебольд, Фредегарій, Флотхарій, Теудерік, Фредеверт, Вікхард, Гіроард

XXIV. Короткий опис Бісконцелли²⁰¹.

1. Є в Бісконцеллі господський манс, добре споруджений, з двома церквами, добре спорудженими та оздобленими, та з іншими спорудами в достатній кількості. Є у трьох деканіях орної землі 190 бонуаріїв, на яких можна посіяти 600 модіїв зерна. Є в Бісконцеллі та Болі²⁰², та Мацерії²⁰³, та Альтогілі²⁰⁴ старих виноградників 36 арипенів, в яких можна зібрати 250 модіїв вина. Є там нового винограднику, що насадив пан абат Ірмінон, 12 арипенів. Є там луки 40 арипенів, на якій можна зібрати 40 возів сіна.

Є у Віллі Хайнріка та Супервігері орної землі 15 бонуаріїв, на яких можна посіяти 50 модіїв зерна. Є в Супервігері та Септоїлі²⁰⁵ 6 млинів, які сплачують усі разом 285 модіїв борошна. І один із них сплачує 2 відгодованих курки на Різдво Господнє. Є там поряд із Бісконцеллою з одного боку старого лісу, наскільки можна виміряти, усього в обхід 1 льє, а з іншого боку – 4 бонуарії. Є у Віллари²⁰⁶ старого лісу 3 бонуарії.

²⁰⁰ Полотняний одяг

²⁰¹ Суч. комуна Оржерю (Orgerus), деп. Івлін, ще у XVIII ст. мала другу назву – Беконсель.

²⁰² Бьоль в межах комуни Базмон, належала до фіску Моль та розташована у 16 км на північний схід від Оржерю.

²⁰³ Мезьер-сюр-Сен, 16 км на північ-північний захід від Оржерю.

²⁰⁴ Суч. комуна Отей (Auteuil-le-Roi), деп. Івлін, вже згаданий в межах фіску Моль, розташований в 7,5 км на схід від Оржерю.

²⁰⁵ Септей, суч. комуна в 7 км на північ від Оржерю.

²⁰⁶ Суч. комуна Вільє-ле-Майо (Villiers-le-Mahieu) в 6 км на схід від Оржерю.

Є в Морцинкті²⁰⁷ старого лісу 5 бонуаріїв. Є в Рікмарівіллі²⁰⁸ старого лісу 7 бонуаріїв. Є в Фароневіллі старого лісу 3 бонуаріїв.

Є у Фротмірвіллі старого лісу 1 бонуарій. Є у віллі Хайнріка 3 бонуарії старого лісу, в яких можна прогодувати 200 свиней. Є там новий ліс, який наказав підтримувати пан абат Ірмініон, в усіх цих місцях – 12 бонуаріїв.

Є в Майснїлі²⁰⁹ добре споруджена церква. Належить до тієї церкви 1 манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, лісосіки – 2 арипени.

2. Теутхард, колон і староста, і дружина його, колона на ім'я Хільдесіндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Теутхард, Хільдебод, Теутберт, Сікхільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв та 1 журнель, винограднику – половину арипена, луки – 5 арипенів. Сплачує 3 соліди на ворога в один рік, за інший рік – 1 солід, 3 курчат, 15 яєць. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики. Відробляє польове в будь-який тиждень з двома тваринами в будь-яку сівбу. Відробляє підвозне до Орлеану та до Ле-Ману. Та 2 дні працює і, коли не відробляє польове, працює 3 дні; та огороджує дві пертики у винограднику розколотими кілочками, та дві – в жнива, якщо ліс не наданий поблизу; а якщо поблизу наданий ліс, огороджує 3; та косить у лузі 2 пертики.

3. Беньямін колон і матір його, колона на ім'я Фротліна, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

4. Фрудольд колон і син його, Фротланд колон, люди святого Германа, тримають 1 вільний манс, що має орної

²⁰⁷ Суч. комуна Мюльсан (Mulcent) в 7 км на північний захід від Оржерю.

²⁰⁸ Гіпотеза Б. Герара про те, що тут ідеться про Рішбур, розташований безпосередньо на південний захід від Оржерю, не зустріла підтримки О. Лоньона.

²⁰⁹ Суч. комуна Ле-Менїї-Сїмон (Le-Mesnil-Simon), деп. Ер-і-Луар, в 14 км на захід від Оржерю.

землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

5. Хальдоїн колон і дружина його, колона на ім'я Нодісма, люди святого Германа. Це – їхні доньки: Годіна та Альдіна, та Рестовільдіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

6. Аклульф колон і дружина його, колона на ім'я Ратгардіс, люди святого Германа. Це – їхній син Ерменард. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та 1 журнель, винограднику – половину арипена, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

7. Альдо колон і дружина його, колона на ім'я Теутсіндіс, люди святого Германа. Альберт є їхнім сином. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

8. Рестоїн літ, людина святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – половину арипена....

9. Теутхарій колон і дружина його, колона на ім'я Акліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Теутгарій, Бертфред, Айлавр, Теутбургіс, Теутберга. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуаріїв, винограднику – третю частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

10. Ізігіл, колон святого Германа з Талевінди²¹⁰, і дружина-чужинка. І товариш його, Лантхарій колон і

²¹⁰ Суч. містечко Сен-Жермен-де-Тальванд-ла-Ланд-Вомон (Saint-Germain-de-Tallevende-la-Lande-Vaumont) в Нормандії, що з 2016 р. увійшло до складу комуни Вір-Нормандія, а до того утворювало окрему комуну безпосередньо на південь від міста Вір. Назва та церква цього містечка, також присвячена святому Герману (хоч нинішня будівля і відноситься до XVII ст.), вказують на колишню його належність до монастиря, про що однак немає конкретних відомостей у джерелах.

дружина його, колона на ім'я Фрутбольда, люди святого Германа. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – третю частину арипена, луки – 3 арипени. Сплачують так само.

11. Готард прийшлий та дружина його, колона на ім'я Теутхільдіс. Це – їхні діти: Годін, Гаудін, Альдрада. Та товаришка їхня, колона на ім'я Азерлія. Це – її діти: Хеєлен, Євсебія, Аутгудіс, люди святого Германа. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

12. Атлас колон і дружина його, колона на ім'я Актенільдіс, люди святого Германа: Гульфрад є їхнім сином. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

13. Фротмунд колон і дружина його, колона на ім'я Ерменрада, люди святого Германа. Це – їхні доньки: Еларія, Фротбургіс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

14. Бернін колон і дружина його, колона з бенефіція Гунтхарда на ім'я Бернехільдіс, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 4 арипени. Сплачує так само.

15. Адальрад колон і дружина його, колона на ім'я Адальрада; та Інгальрад колон, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2. Сплачує так само.

16. Лантберт колон і дружина його, колона на ім'я Хільделіндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Хільдебранд, Хільдебод, Хільдеберт, Фредерік, Амальрік, Хільдевольд, Фарандільдіс, Лантберга, Лантбургіс. Та Ратберт, товариш його, людина святого Германа. Ці двоє

тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен, молодого лісу – так само. Сплачує так само.

17. Радоен колон і дружина його, колона на ім'я Гірхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гірберт, Ратвіс. Та Готсельм, колон святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен.

18. Ратхер колон і дружина його, колона на ім'я Вінегільдїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Рантхарій, Рантгарій, Райнольд, Ратрудїс, Райнільдїс. І товариші його, Бернегарій колон, люди святого Германа. Ці двоє мешкають у Фонтаніті²¹¹. Тримають вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – четверту частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

19. Альмедій колон і дружина його, колона на ім'я Хільдеберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Адальгауд, Ермгер, Алло, Готхільдіс, Фрамнінга. Мешкає в Фонтаноді. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

20. Хільткарій колон і дружина його, колона на ім'я Нїтхільдіс, люди святого Германа. Мешкає в Фонтаніді. І товариш його Альткарій і дружина його, колона на ім'я Сунтхільдіс. Це – їхні діти: Адальгарій, Евертрамна. Мешкає в Фонтаніді. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

21. Рїкхард колон і дружина його, колона на ім'я Бертрада, люди святого Германа. Це – їхні діти: Рїкхарій, Адальгіс, Адальгарій, Ай. Мешкає в Фонтаніді. Має орної землі 6 бонуаріїв, луки – арипен. Сплачує 12 денаріїв, а решту так само.

²¹¹ Суч. комуна Фонтене-Мовуазен (Fontenay-Mauvoisin) в 15 км на північ від Оржерю.

22. Еркеарій колон, людина святого Германа. Це – його сини чи доньки: Годальрік, Остольд, Інгільхільдіс, Євсебія. Мешкає у Фонтаніді. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачує 12 денаріїв, а решту так само.

23. Давид, декан, колон, чоловік, і дружина його, колона на ім'я Райнберга, люди святого Германа: є їхня донька Белегардіс. І товариш їхній Гаугій колон і дружина його, колона на ім'я Адельверта: Гойсмар є їхнім сином. Мешкають у Вілларі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує так само.

24. Нодальхарій колон і дружина його, колона Адлеверта, люди святого Германа. Це – їхні діти: Нодальмар, Нодаліс, Іоанн, Нодальгардіс. І товариш його Нодальхард колон і дружина його, колона на ім'я Райнберта: Гірхільдіс є їхньою донькою. Мешкають у Вілларі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена, луки – 1 з половиною арипен, лісу – 1 арипен. Сплачує так само.

25. Лантфред колон і дружина його, колона з Сікка Валле на ім'я Ерменгардіс, люди святого Германа. Цей Лантфред має 2 доньок від іншої жінки святого Германа, Гауду та Акліну. Мешкає у Вілларі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 2 арипена. Сплачує так само.

26. Нодель колон і дружина його, колона Вульфрада, люди святого Германа, мешкають у Вілларі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Відробляє так само.

27. Ерменгард колон і дружина його, колона на ім'я Хінкхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Хінкбод, Сунтхільдіс, Алла, Євфрасія, Бультрудіс. Мешкає у Вілларі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв,

винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

28. Анстасій колон. І товариш його на ім'я Гірмунд, колон, і дружина, колона Бернегільдіс. Це – їхні діти: Бернегауд, Ремедій, Валерій, люди святого Германа. Та Героїн колон і дружина його, колона Гунтхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гунтхард, Альдісма. Мешкають у Вілларі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 1 журнелъ, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

29. Гірвей колон і дружина його, колона на ім'я Ерменгільдіс. Це – їхні діти: Гіроард, Гірфрід, Ермена, Ерменгардіс, Гіртрудіс. І товариш його, Райнульф колон, і дружина його, колона на ім'я Салама. Це – їхні діти: Хінкхарій, Райнільдіс, люди святого Германа. І мешкають у Вілларі. Тримають вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени, лісу – 1 арипен. Сплачує так само.

30. Альдуїг пресвітер, людина святого Германа, мешкає у Бісконцеллі. Тримає половину мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен та дві частини іншого. Та сплачує за кожен рік 9 денаріїв, курчат та яйця, та відробляє ригу.

Про тих, хто сплачує баранів.

У Бісконцеллі.

31. Гіруїн колон і дружина його, колона на ім'я Аклехільдіс, люди святого Германа. І товариш його Гіслемар колон і дружина його, колона на ім'я Грімберга. Це – їхні діти: Грімберт, Гіслеверт, Гірмар. Мешкають у Біск[онц]еллі. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачують 1 барана кожен рік, 3 курчат, 15 яєць. Орють під озимину 4 пертики, під яровину – 2. Відробляють польове з однією твариною та 1 день; коли не відробляють польове, 2 дні.

32. Годальд колон і дружина його, колона на ім'я Бобла, люди святого Германа. І товариш його на ім'я Фрудоїн, колон, і дружина його, колона на ім'я Адреверта. Це – їхні діти: Леутхарій, Фродуїс, Фредеберга, Фредерік, люди святого Германа. Мешкають у Бісконцеллі. Тримають половину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує так само.

33. Вінефред серв і дружина його, колона на ім'я Фротліндіс. Це – їхні діти: Вінемар, Грімліндіс, Вінеліндіс. І товаришка його на ім'я Райнільдс, рабиня, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ландедрудіс, Райнхільдіс, Хільдегардіс, Ландоільдіс, Сенова. Мешкають у Бісконцеллі. Тримають половину сервільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв. Сплачує так само.

34. Електей серв і дружина його, зайшла на ім'я Вальтберга. Це – їхні діти: Гільтрада, Гірберт, люди святого Германа. Мешкає в Бісконцеллі. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії та 1 журнель. Сплачує так само.

35. Ідерн колон і дружина його, колона на ім'я Ермендрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Теудрада, Ермхер, Ітбургіс. Мешкає у Бісконцеллі. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – арипен. Сплачує так само.

36. Альдегауд колон і дружина його, зайшла на ім'я Грімберта; і товариш його Аклехер колон і дружина його, колона на ім'я Ерменгільдіс, люди святого Германа. Мешкають у Бісконцеллі. Тримають половину мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв. Сплачує так само.

37. Аделульф колон і дружина, рабиня на ім'я Ардімія, люди святого Германа. Це – їхні діти: Електа, Альдрада. Мешкає у Бісконцеллі. Тримає половину вільного мансу, що має землі 4 бонуарії. Сплачує так само.

38. Ільтберт колон і дружина його, колона на ім'я Гріма, люди святого Германа. Це – їхні діти: Грімольд, Хільтбод,

Хільтберга. І товариш його Ерменгарій колон і дружина його, колона на ім'я Аклехільдіс. Це – їхня донька: Аклільдїс. Мешкає у Бісконцеллі. Тримає четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

39. Гіслевольд серв і дружина його, колона на ім'я Адаліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гіслеарій, Аутдрада. І товариш його, Гіслоїн серв, і дружина його, колона на ім'я Домініка. Мешкає в Бісконцеллі. Тримає четверту частину сервільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії. Оре під озимину 2 пертики, під яровину – 1. Сплачує курчат та яйця; та наглядає за свинями тієї доли усіх, хто її триматиме.

Про Віллару

40. Дадуїн серв і дружина його, колона на ім'я Гутхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Авлехард, Гутліндіс. І товариш його, Бертарій колон і дружина його, колона на ім'я Рагентрудіс з Вілли Мільти. Мешкає у Вілларі. Тримає половину сервільного [мансу], що має орної землі 3 бонуарії, луки – 1 арипен. Сплачує 1 барана та курчат і яйця; повну ригу, польовий відробіток та дні.

41. Інгуїн колон і дружина його, колона з Вілламільта на ім'я Яновільдіс, люди святого Германа: Генард є їхнім сином. Мешкає у Вілларі. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – четверту частину арипенна, луки – 1 арипен, лісочку – половину арипена. Сплачує так само.

42. Ерменгер, колон святого Германа, і дружина його, заявлена на ім'я Вітліндіс. Це – їхні діти: Відрехад, Ермгауд, Рікбольда, люди святого Германа. Мешкає у Вілларі. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії та 1 журнель, винограднику – четверту частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

43. Арегарій колон і дружина його, колона на ім'я Теутфріда, люди святого Германа. Це – їхні діти: Теутхільдіс, Арегільдіс. Мешкають у Вілларі. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – 7 пертик, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

Про Фонтаніт.

44. Хільдуїн колон і дружина його, колона на ім'я Ноделіндіс, люди святого Германа. Це – їхні сини чи доньки: Хільдеверт, Хільдемунд, Хільдегардіс, Хільдесіндіс. Мешкає у Фонтаніті. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – третю частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує 12 денаріїв кожен рік та відробляє ригу та усю службу як за половину мансу.

45. Аюльф колон і дружина його, колона на ім'я Адальгардіс, люди святого Германа. Мешкає у Фонтаніті. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв. Сплачує 4 денарії, курчат та яйця; відробляє; цілу ригу та 2 дні.

46. Одалуїн колон. І товариш його, Адальрік колон, і дружина його, колона на ім'я Альдедрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Одальманн, Одальвіс. Мешкає у Бісконцеллі. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен. Сплачує 1 барана, а решту – так само.

Про госпітів

47. Фротгарій колон і дружина його, колона на ім'я Інпергія; це – їхня донька, Фротбургіс; люди святого Германа. Мешкає у Вілларі. Тримає госпіцій. Має орної землі 1 з половиною бонуарій, луки – 1 арипен. Сплачує 2 денарії, 3 курчат, 15 яєць. Оре 1 пертику в будь-яку сівбу; та 1 день у будь-який тиждень.

48. Ерменарій колон і дружина його, колона на ім'я Райнбольдера, люди святого Германа. Це – їхня донька: Ермінга. Мешкають у Віллари. Тримає госпіцій. Відробляє так само.

49. Ебрульф зайшлий та дружина його, колона святого Германа. Мешкає в Бісконцеллі. Тримає госпіцій. Відробляє так само.

50. Райвін чужинець і дружина його, чужинка на ім'я Андреверта. Мешкає у Бісконцеллі. Тримає госпіцій. Відробляє так само.

51. Готфред і дружина його на ім'я Ерменгільдіс, люди святого Германа. Мешкає у Бісконцеллі. Тримає госпіцій. Відробляє так само.

52. Годрамн зайшлий і дружина його, колона на ім'я Бертхільдіс; це – їхня донька, Готрудіс: люди святого Германа. Мешкає у Бісконцеллі. Тримає госпіцій. Відробляє так само.

53. Гундоїн серв, людина святого Германа, мешкає у Бісконцеллі, тримає госпіцій, відробляє так само.

54. Рагамфред колон і дружина його, колона на ім'я Дайтла, люди святого Германа. Мешкає у Бісконцеллі. Тримає госпіцій. Відробляє так само.

55. Сікбольд колон і дружина його, колона на ім'я Ойстра. Це – їхній син на ім'я Сікбранд. Мешкає у Бісконцеллі. Тримає госпіцій. Відробляє так само та в будь-яку сівбу – 1 пертику; і сплачує курчат та яйця та 1 денарій, і відробляє 1 день.

Про деканію Агембольда

56. Агембольд колон з бенефіція Гаусбальда, і дружина його, колона на ім'я Валегундіс, люди святого Германа: Альсіда є їхньою донькою. Мешкає у Вінценікурті. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує в будь-який рік 1 барана, 3 курчат, 15 яєць. Оре під озимину

4 пертики, під ярвину – 2; та відробляє польове з двома тваринами. Коли ж польове не відробляє, відробляє 3 дні; коли відробляє польове, відробляє 2 дні; та робить огорожу, як і решта.

57. Ізембранд колон і дружина його, колона на ім'я Адревольда, люди святого Германа. Це – їхні діти: Остревольд, Ельдебранд, Існард, Еркамбранд. Мешкає у Вінценікурті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

58. Іземберт колон, людина святого Германа, і дружина його, зайшла. І товариш його, Хідельберт колон, людина святого Германа. Мешкають у Вінценікурті. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – четверту частину арипена. Сплачує так само.

59. Вальтхад серв і дружина його, рабиня на ім'я Бернегардіс. Це – їхні діти: Бертгауд, Варакульф, Вальтазія, Бертлай, люди святого Германа. Мешкає у Вінцентікурті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

60. Акледульф колон і дружина його, Ландісма колона з Вілламільти. Це – їхні діти: Лантберга, Ландовільдіс. І товариш його Гірмунд. Люди святого Германа. Мешкають на Подвір'ї Берланда. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 журнель, винограднику – третю частину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

61. Агенульф з бенефіція Гаусбольда, людина святого Германа, і дружина його, зайшла. Та товариш його Стефан, колон святого Германа. Мешкають у Вінценікурті. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – четверту частину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

62. Вальхарій колон, людина святого Германа: Вайхарій є його сином. Та товариш його, Одоен колон, людина святого

Германа. Мешкають у Вінценікурті. Тримують 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – третю частину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

63. Бернехард колон і дружина його, колона Берхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Бертхільдіс, Інгардіс. Та товариш його Ебрехард, колон, і дружина його, колона Агенільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гунтфред, Гунтліндіс. Мешкають у Віценікурті. Тримують 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачують так само.

64. Адревольд колон і дружина його, колона на ім'я Іземберта, люди святого Германа. Це – їхні діти: Айрбольд є їхнім сином. Мешкає у Віценікурті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв та половину журнеля, винограднику – половину арипена, луки – четверту частину арипена. Сплачує так само.

65. Ізембольд, колон святого Германа. Мешкає у Вінценікурті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – половину арипена. Сплачує так само.

66. Сеноп колон і дружина, колона на ім'я Бенімія, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фротбольд, Бенімія. І товариш його, Радівіна. Це – їхні діти: Тенгаяра, Ідельбольд. Мешкають в Анрігвіллі²¹². Тримують 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачують так само.

Про госпітів.

67. Аудоен колон і дружина його, колона на ім'я Райнберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Грімхарій,

²¹² Те саме, що й Вілла Хайнріка з параграфа 1. Схоже, що пропущено ім'я товариша Сенопа по триманню ділянки, а Радівіна – його дружина. Тоді зрозуміло, чому товариш має жіноче ім'я, а поряд із дітьми займенник еогун – їхній, а не його чи її.

Райнбургіс. Мешкає у Вінценікурті. Тримає госпіцій. Має орної землі 2 бонуарії та половину арипена. Сплачує в будь-який рік 1 барана, 3 курчат, 15 яєць. Оре під озимину 2 пертики, під яровину – так само. Відробляє польове за три рази на рік з двома тваринами.

68. Фроткарій колон і дружина його, колона на ім'я Емма, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ерменард, Фротгардіс. Мешкає у Вінценікурті. Тримає 1 госпіцій, що має орної землі 1 бонуарій. Відробляє в будь-який тиждень 1 день. 3 курчат, 15 яєць.

69. Исаак, колон святого Германа, мешкає у Вінценікурті. Тримає 1 госпіцій, має орної землі 1 арипен. Відробляє так само.

70. Фротер колон і дружина його, колона на ім'я Алісабія, люди [святого Германа]. Це – їхні діти: Вальдрік, Флотхарій, Фродерік. Мешкає у Вінценікурті. Тримає госпіцій, що має орної землі 1 журнель. Відробляє так само.

Про деканію Хільдегарна

71. Хільдегарн декан, колон, дружина його, колона на ім'я Сіріка, люди святого Германа. Це – їхні діти: Хільдемар, Хільдебранд. Мешкає у Септогілі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 2 з половиною арипени, лісочку – 1 арипен. Сплачує на ворога за один рік 3 соліди; за інший рік – 1 солід, 3 курчат, 15 яєць. Оре 4 пертики під озимину та 2 під яровину. Відробляє польового 1 [день] на тиждень в будь-яку сівбу з двома тваринами та 2 дні; відробляє підвозне або до Орлеану, або до Ле Ману.

72. Теудо колон²¹³, людина святого Германа, мешкає у Септогілі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, луки – 1 з половиною арипен, лісочку – 2 бонуарії. Сплачує так само.

²¹³ Писець спочатку написав «Теудольд», але потім виправив на «Теудо колон».

73. Гунтхарій колон і дружина його, колона на ім'я Адальгіза, люди святого Германа. Це – їхні діти: Гунтхард і Гунтард, Адальвіс, Ратгільдіс. Мешкають у Септогілі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 журнель, луки – 1 з половиною арипен, невеликого лісу – 1 арипен. Сплачує так само.

74. Хостульф колон і дружина його, колона на ім'я Ратрудіс, люди святого Германа. Це – їхній син, Рандульф. Мешкає у Септогілі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв та 1 журнель, луки – 1 арипен, лісочку – 1 арипен. Сплачує так само.

75. Райнарій колон і дружина його, колона на ім'я Амальгардіс, люди святого Германа. Це – їхні син чи доньки: Раганхарій, Амальхарій, Райнгардіс, Ангільгардіс. Мешкає у Мурцинкті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 1 журнель, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

76. Ермхарій колон і дружина його, колона на ім'я Гізентрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Альбуїн, Євгенія. Мешкає у Мурцинкті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен та дві частини арипена. Сплачує так само.

77. Ратбольд колон і дружина його, колона на ім'я Хільдара, люди святого Германа. Це – їхня донька: Хільдуїс. Мешкає в Мурцинкті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

78. Флодеверт чужинець і дружина його, колона з Сікка Валле на ім'я Акліна. Це – їхня донька: Флодеверга. Мешкає у Мурцинкті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена. Сплачує 12 денаріїв та решту так само.

79. Ерменард колон і дружина його, колона на ім'я Ерменвіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Хільдоард,

Ерменгільдіс. Та Леутхад, його товариш, колон. Мешкають в Мурцинкті. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачують так само.

80. Арнульф колон і дружина його, колона на ім'я Ансільдіс; та Берільдіс, люди святого Германа. Мешкають в Мурцинкті. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачують так само.

81. Арткарій серв і дружина його, колона на ім'я Амальберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Арегільдіс, Амальгільдіс, Бертегундіс. Мешкає в Мурцинкті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

82. Рестоїн серв. І Леудегарій серв і дружина його, колона на ім'я Плектрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Леуткарій, Леутхарій. Мешкають в Мурцинкті. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена. Сплачують так само.

83. Альтгрім колон і дружина його, колона на ім'я Інгалхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Сегенанд, Інгалсіндіс, Більхільдіс, Беніна. Мешкає в Урсвілларі²¹⁴. Тримає 1 вільний манс. Має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

84. Ерменінг колон і дружина його, колона на ім'я Гріма, люди святого Германа. Мешкає в Урсвілларі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

85. Ардоїн чужинець і дружина його, колона на ім'я Гунтхільдіс, люди святого Германа; та Бертоломей, його

²¹⁴ Суч. комуна Орвільє, деп. Івлін, в 5 км на захід від Беконсель.

товариш, серв, і дружина його, на ім'я Грімоена, люди святого Германа. Це – їхня донька: Грімберга. Ці двоє мешкають в Мурцинкті. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачують так само.

Про тих, що за кожен рік сплачують 12 денаріїв на ворога.

86. Адальберт колон і дружина його, на ім'я Бернегундіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Берноїн, Хільтберт, Адальбургіс. Мешкає в Мурцинкті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 2 арипени. Сплачує на ворога 12 денаріїв, а решту відробляє так само.

87. Варнуїн колон і дружина його, колона на ім'я Хільделіндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Хільдемунд, Хільдебод, Хільдісіндіс. Мешкає в Септогілі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – половину арипена, лісочку – 1 бонуарій. Сплачує так само.

88. Фредеверт колон і дружина його, колона на ім'я Альдегундіс, люди святого Германа. Це – їхній син, Фредерн. Та Нітхард, товариш його, колон, людина святого Германа. Мешкають в Септогілі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

89. Адальхард колон і дружина його, колона з бенефіція пресвітера Гіслольда, на ім'я Райноїльдїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Бертедруді, Адальгардіс, Адаліндіс, Данаїльдїс. І Хільдульф, товариш його, колон, і дружина його, колона на ім'я Бадоїльдїс з Сікка Валле, люди святого Германа. Це – їхні діти: Теудульф, Годальрада, Бальтафлідїс, Юнільдїс, Бернард, Бальдасар. Ці двоє мешкають в Тонтонікурті. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачують так само.

90. Авілан колон і дружина його, колона на ім'я Рікфріда, люди святого Германа. Це – їхні діти: Констабіліс, Фредерік, Ерментарій, Фредеверт, Авелонія. Мешкає в Тонтонікурті. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена. Сплачує так само.

91. Исаак колон і дружина його, колона на ім'я Ерліндіс, люди святого Германа. Це – його доньки: Ізігільдіс, Ерледрудіс. Мешкає в Тонтонікурті. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена. Сплачує так само.

Про тих, що сплачують баранів.

92. Годовольд колон і Ермінг колон, люди святого Германа, і дружина його, рабиня пана абата на ім'я Гунделіндіс. Ці двоє мешкають в Септогілі. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – 4 арипени. Сплачує 1 барана, курчат та яйця, та польовий відробіток як вищезазначені.

93. Грімольд колон і дружина його, колона на ім'я Бертхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Грімхарій, Грімбод, Беренгардіс. Мешкає в Мурцинкті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена. Сплачує 1 барана, курчат та яйця, та відробляє так само.

94. Йосеф колон і дружина його, колона на ім'я Альтберта, люди святого Германа. Це – їхні діти: Теутберт, Йосепія. Мешкає в Септогілі. Тримає половину мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв. Сплачує так само.

95. Фрутлен колон, людина святого Германа. Мешкає в Септогілі. Тримає половину мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачує так само.

96. Маданульф з Буксита²¹⁵ мешкає в Септогілі. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – третю частину арипена. Відробляє так само.

97. Варальд колон і дружина його, колона на ім'я Рікліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Валанд, Вальманн, Варатліндіс. Мешкає в Мурцинкті. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 4 пертики, луки – половину арипена. Сплачує барана, 3 курчат, 15 яєць; оре дві пертики під озимину та одну під яровину.

98. Бернард колон і дружина його, колона на ім'я Грімхільдіс, люди святого Германа. Це – їхня донька, Грімбургіс. Мешкає в Мурцинкті. Тримає половину мансу, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – дві частини арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

99. Аутберт колон і дружина його, на ім'я Інґрісма, люди святого Германа. Мешкає в Септогілі. Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – половину арипена. Сплачує так само.

100. Фрутрудіс колона і діти її: Фродрік, Флавія, Флотхільдіс, люди святого Германа. Мешкає в Септогілі. Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

101. Ратбольд колон та дружина його, колона на ім'я Леутсінда, люди святого Германа. Це – їхній син: Леутбранд. І Грімхарій колон і дружина його, Еркантудіс, люди святого Германа. Ці двоє мешкають в Тонтонікурті. Тримають 1 унцію²¹⁶, що має орної землі 2 бонуарії, винограднику – половину арипена. Сплачують курчат та яйця; орють дві пертики під озимину та одну – під яровину.

²¹⁵ Можливими є в рівній мірі два варіанти: Буассі-Можі, головна комуна фіску Буксид, якому присвячено розділ XIII, або Буассі-санс-Авуар в 6 км на схід від Оржерю.

²¹⁶ Оскільки унція дорівнює приблизно 210 м², це аж ніяк не може співпадати із 2 бонуаріями. Відповідно, треба припустити тут і далі помилку замість поняття «манс».

102. Гірохільдіс, колона святого Германа. Це – її діти: Гіроард, Гіруїн. Мешкає в Септогілі. Тримає 1 унцію, що має орної землі 2 з половиною бонуарії. Відробляє [так само].

103. Фрутлаїк колон і дружина його, колона на ім'я Онрада, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фротланд, Сальваліндіс, Маврея. Мешкає в Рікмарівіллі. Тримає 1 унцію, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує на ворога 2 денарії, курчат та яйця, та інше.

104. Фрутгарій колон і дружина його, колона на ім'я Адальгардіс, люди святого Германа. Це – їхній син, Фрутгільд. Мешкає в Мурцинкті. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, луки – половину арипена. Сплачує 4 денарія, курчат та яйця.

Про госпітів.

105. Флудоїн колон і дружина його, колона на ім'я Айрісма, люди святого Германа. Це – їхні діти: Айрульф, Фредерік, Фладрудіс. Мешкає в Тонтонікурті. Тримає госпіцій, що має орної землі 2 бонуарії. Сплачує 3 курчат, 15 яєць; оре 1 пертику під озимину та 1 – під ярвину; та 1 день; та сплачує 4 денарії.

106. Грімбольд колон і дружина його, на ім'я Анстасія, люди святого Германа. Це – їхній син: Райнбольд. Мешкає в Септогілі. Тримає госпіцій, що має орної землі 1 з половиною бонуарій. Сплачує курчат та яйця і 1 день.

107. Бернехарій колон і дружина його, рабиня на ім'я Інгрісма. Це – їхні діти: Бернехард, Бернеїльдіс. Мешкає в Септогілі. Тримає госпіцій, що має орної землі половину бонуарія. Сплачує курчат та яйця та відробляє так само.

108. Айнбольд колон і дружина його, колона на ім'я Грімліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Грімфред, Айнільдіс. Мешкає в Септогілі. Тримає госпіцій, що має орної [землі] половину бонуарія, луки – половину арипенна. Сплачує курчат та яйця; та відробляє так само.

109. Алафій колон, людина святого Германа: дружина його та діти не належать святому Герману. Тримає госпіцій. Сплачує курчат та яйця, та 1 день.

110. Ерканрік колон, людина святого Германа, і дружина його та діти не є святого Германа. Мешкає в Септогілі. Тримає госпіцій, що має орної землі 1 бонуарій. Сплачує так само.

111. Аклехільдіс колона і діти її, Бертульф, Бертхільдіс, люди святого Германа. Мешкає в Септогілі. Тримає госпіцій, що має орної землі половину бонуарія, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

112. В окрузі Бове є дві жінки, яких кличуть одну – Амальсіндіс, та іншу кличуть Емільтрудіс; та віддали себе в службу святому Герману, Паризького міста єпископу, із нащадками своїми, з однією свічкою. Є з народження їхнього одна жінка на ім'я Аделаїдіс; донька її на ім'я Фредебургіс. Сестра Аделаїдіс, Альпаїдіс. Знаходяться у Банноїді. Також інший на ім'я Вальтерій, родич їхній²¹⁷.

Про деканію Рагенульфа

113. Рагенульф, колон і декан, та дружина його на ім'я Ерканільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ранбод, Ерканрада. І товариш його, Нохелен, святого Германа. Ці двоє мешкають в Ульміді²¹⁸. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 з половиною бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена, луки – 2 з половиною арипени. Сплачують в один рік 3 соліди на ворога, на інший рік – 1 солід. Орють 4 пертики під озимину, 2 – під яровину. 3 курчатка та 15 яєць. Відробляють підвозне, як і інші. Відробляють польове з двома тваринами та два дні: коли ж польове не відробляють, працюють 3 дні.

114. Морель колон і діти його, Адельрік, Арвен, Ада, Райнсінта, Вінегардіс, люди святого Германа. Мешкає в

²¹⁷ Цей параграф є вставкою відносно сучасною до написання усього тексту.

²¹⁸ Суч. комуна Омуа (Osmoy), деп. Івлін, 4 км на північ від Оржерю.

Ульміді. Тримає 1 великий манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, луки – 1 арипен, винограднику – половину арипена. Сплачує так само.

115. Фротбольд колон і дружина його, колона на ім'я Годельхільдіс. Це – їхні діти: Года, Фрамнольд. І товариш його, Фротхад. Люди святого Германа. Мешкають в Ульміді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – 1 арипен та дві частини іншого. Сплачують так само.

116. Крістей колон і дружина його, колона на ім'я Росібія, люди святого Германа. Це – їхні діти: Арнульф, Гохеарій, Ерхер. Мешкає в Ульміді. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

117. Вільхарій... і дружина його, колона на ім'я Грімхільдіс, люди святого Германа: Адхельсад є їхнім сином. І товариш його, Вітбольд, серв. Люди святого Германа. Мешкають в Ульміді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

118. Годельбольд колон і дружина його, колона на ім'я Ардрада; і товариш його, Акард, колон, і дружина його на ім'я Ермінга, рабinya. Ці двоє тримають 1 сервільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачують так само.

119. Айрбольд серв і дружина його, рабinya з братської целли²¹⁹ на ім'я Годальтрудіс, люди святого Германа. Мешкають в Ульміді. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – четверту частину арипена. Сплачує так само.

Про Віллу Фларсани²²⁰.

120. Ерканрад колон і дружина його, колона на ім'я Датла, люди святого Германа. Мешкає у Фларсаневіллі.

²¹⁹ Тобто з монастирського господарства, дворова рабinya.

²²⁰ Суч. комуна Флексанвіль (Flexanville), у 3,5 км на північний схід від Оржерю.

Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

121. Утельрік колон і дружина його, колона на ім'я Хільтрудіс. Це – їхні діти: Адельмар, Адельтрудіс, Оделіндіс. І товариш його, Фрамнольд, і дружина його, колона на ім'я Флотгільдіс. Це – їхні діти: Інгільмар, Ерменольд, Гертрудіс. Люди святого Германа. Мешкають у Фларсаневіллі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Сплачують так само.

122. Друктоїн колон і дружина його, колона з бенефіція Артмара на ім'я Інгоїльдіс. Мешкає у Фларсаневіллі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

Про Віллу Фротміра²²¹, про братську целлу.

123. Рандінг колон і дружина його, колона на ім'я Герохідіс. Це – їхні діти: Ранбод, Рангільдіс. Люди святого Германа. Мешкає у Фротмірівіллі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена. Сплачує так само.

124. Гірульф колон і дружина його, колона на ім'я Фротбольда. Це – їхні діти: Хільдебольд, Граульф, Гернільдіс. Люди святого Германа. Мешкає у Фротмірівіллі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачує так само.

125. Арнефред колон і дружина його, колона на ім'я Фрутбольда. Це – їхні діти: Гербольд, Ітлефрід, Фрутбольда. Люди святого Германа. Мешкає у Фротмірівіллі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачує так само.

²²¹ На думку О. Лоньона назва зберіглася в найменуванні ферми Ле Буассон-Фременвіль в межах комуни Гарансьєр в 4 км на схід від Оржерю.

126. Інгільфрід колон і дружина його, колона на ім'я Рікфріда. Це – їхні діти: Вальтарій, Германа. Люди святого Германа. Мешкає у Фротмірівіллі. І товариш його, Годоїн, і дружина його, рабня на ім'я Айкхільдіс: Годіна та Ермхільдіс є їхніми дітьми. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – дві частини арипена, луки – 1 арипен. Сплачують так само.

Про Браогіл²²², про братську целлу.

127. Леутберт, колон з Гіліаку²²³, і дружина його, колона на ім'я Адаліндіс. Це – їхні діти: Аделольд, Теудольд, Адельсад, Беніпсія. І товариш його, Ерканрік, серв, і дружина його, колона на ім'я Франдільдіс. Це – їхні діти: Дада, Гунтліндіс, Гундрада, Фротрудіс. Люди святого Германа. Мешкає в Браогілі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

128. Гульфрад, колон. Це – його діти: Теутланд, Теутгарій, Теутхільдіс. Люди святого Германа. Мешкає в Браогілі. Тримає вільний манс, що має орної землі 6 з половиною бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує так само.

129. Аклоїн колон і дружина його, вільна. Це – їхні діти: Бенедикт, Бертхарій, Бенедикта, Флавільдіс. Люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачує так само.

²²² Ле Брьой (Le Breuil) в межах комуни Гарансьєр, деп. Івлін, 6 км на схід від Оржерю.

²²³ Суч. комуна Жії-ле-Сіто (Gilly-lès-Cîteaux), деп. Кот-д'Ор у Бургундії. Це місце належало абатству з часів самого святого Германа та містило пріорат. У березні 1300 р. Жії (Гіліак) проданий абатом Жаном III абатству Сіто, що відобразилось у назві.

Про Варенцери²²⁴.

130. Берноїн колон і дружина його, колона на ім'я Берта. Це – їхні діти: Бернехард, Деотімія. Люди святого Германа. Мешкає у Варенцерах. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачує так само.

131. Фротланд колон і дружина його, колона на ім'я Віна, люди святого Германа. Це – їхні діти: Віневольд, Вінегарій, Фродеріндіс. І товариш його, Віллебольд, людина святого Германа. Мешкає у Варенцерах. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачує так само. *Сюди аж до целли.*

Про Бублу²²⁵.

132. Бернульф колон і дружина його, на ім'я Теутліндіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Атліндіс, Теутхільдіс, Бернегардіс. І товариш його на ім'я Теутфрід, колон, і дружина його, колона на ім'я Флотхільдіс. Це – їхні діти: Теутберт, Бертліндіс. Та Сінгеврт. Люди святого Германа. Ці троє мешкають в Бублі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує так само.

133. Ермоард колон і дружина його, колона на ім'я Рагенанта, люди святого Германа. Це – їхні діти: Урсніан, Бертрамн, Ермоїн. Мешкає в Бублі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачує так само.

134. Фроттрудіс, колона святого Германа. Це – її діти: Фротберт, Фротхарій, Фротард, Фротмунд, Фротліндіс, Рагамбургіс. Мешкає в Бублі. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачує так само.

²²⁴ Суч. комуна Гарансьєр, деп. Івлін, 4 км на схід від Оржерю.

²²⁵ Bublа згадана вже у розділі 21 під назвою Бола.

Про Альтогіл

135. Фротмунд колон, людина святого Германа; та Фроткарій і дружина його... на ім'я Бернегільдіс, люди святого Германа. Мешкають в Альтогілі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Сплачують так само.

136. Фротберт колон і дружина його, колона на ім'я Лантфріда, люди святого Германа: Фротберта є їхньою донькою. Та Валанд колон і дружина його, колона на ім'я Бертільдїс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фротлінд, Астранд. Та Лантсінд і дружина його, колона на ім'я Альцисма, люди святого Германа. Це – їхні діти: Лантард, Лантсінда. Ці троє мешкають в Альтогілі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, луки – 1 арипен.

Про Віллу Фарона²²⁶.

137. Хільдегарій колон, людина святого Германа, і дружина його, вільна на ім'я Авалонія. Мешкає у Віллі Фарона. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв та 2 журнеля, винограднику – 2 з половиною арипени, луки – так само. Сплачує за один рік 3 соліди, за інший – 1 солід. Оре під озимину 8 пертик, під яровину – 4. Відробляє польове з двома тваринами в будь-який тиждень у кожну сівбу, та 2 дні, і підвозного відробітку – так як і інші. Курчат та яйця не сплачує.

138. Гульфард колон і дружина його, колона на ім'я Датлефреда: Ансфреда є їхньою донькою. Люди святого Германа. Мешкає у Віллі Фарона. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує за один рік – 3 соліди, за інший рік – 1 солід. Оре під озимину – 4 пертики,

²²⁶ Феранвіль в межах теперішньої комуни Флексанвіль в 4,5 км на північний схід від Оржерю.

під яровину – 2 пертики. Відробляє польове з двома тваринами в будь-який тиждень, та 2 дні, та підвозний відробіток – як і інші.

139. Дерольд колон і дружина його, колона на ім'я Райнтрудіс: це – їхній син, Андрей. І товариш його, Інкбальд, серв, людина святого Германа. Мешкає у Віллі Фарона. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

140. Альдрада, колона святого Германа: Альдара є її донькою. І товаришка її і донька, Адальгуїс: і Гунтегіз є її сином. Люди святого Германа. Мешкають у Віллі Фарона. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Сплачують так само.

141. Блідрамн колон і дружина його, Інга, колона, люди святого Германа: Блідірік є їхнім сином. І товариш його Адхелегій колон, людина святого Германа. Мешкають у Віллі Фарона. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – третю частину арипена, луки – 1 [арипен]. Сплачують так само.

142. Аделард колон, людина святого Германа, мешкає у Вілларцерліс²²⁷. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Відробляє дві риги, а інше сплачує так само.

143. Адремар колон, людина святого Германа. І товариш його, Арткарій колон і дружина його, колона Мадрехільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Фрудольд, Мадрісма. Мешкають у Вілларцелліс. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен, лісу – 2 бонуарії. Сплачують так само, як і інші.

²²⁷ Населений пункт Вілларсо (Villarseaux), що в часи О. Лоньона існував в межах комуни Вільє-ле-Майо (Villiers-le-Mahieu) в 6,5 км на північний схід від Оржерю.

144. Ерманфред серв і дружина його, колона з бенефіція Ерманмара на ім'я Петрісма, люди святого Германа. Мешкає у Віллі Фараона. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

145. Ерманрік колон і дружина його, колона Аделіва, люди святого Германа: Ермангарій є їхнім сином. Мешкає у Фларсаневіллі. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує в один рік 18 денаріїв, в інший рік – 6 денаріїв; 3 курчат, 15 яєць. Оре під озимину 2 пертики. Відробляє 2 дні в будь-який тиждень.

146. Острехарій колон і дружина його, колона на ім'я Готліндіс, люди святого Германа. Мешкає у Фларсаневіллі. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачує в один рік 6 денаріїв, в інший рік – 18 денаріїв. Оре під озимину 2 пертики, під яровину – 1 пертику. Відробляє в один тиждень 2 дні, в інший тиждень – 1 день.

Про тих, хто сплачує баранів.

147. Гундоїн колон і дружина його, колона на ім'я Валантрудіс, люди святого Германа: Вандальберга є їхньою донькою. І товариш його, Райнмар, і дружина його, рабиня на ім'я Фредеїльдіс: Рагенарій є їхнім сином. Мешкають в Ульміді. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Сплачує 1 барана кожен рік, 3 курчат, 15 яєць. Оре чотири пертики під озимину, дві – під яровину; та відробляє 2 дні в будь-який тиждень.

148. Рагенульф колон, людина святого Германа, мешкає в Ульміді. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – третю частину арипена. Сплачує так само.

149. Мартоїн колон, людина святого Германа, мешкає у Віллі Фараона. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

150. Еркансінд колон і дружина його, колона на ім'я Лізевер, люди святого Германа. Мешкає в Альтогілі. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 5 з половиною бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

151. Сегемар колон, людина святого Германа, мешкає у Фароневіллі. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен. Сплачує так само.

152. Бернегауд колон і дружина його, колона на ім'я Фрадохіс: Бертгардіс є їхньою донькою. Мешкає у Фароневіллі. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує за будь-який рік 10 денаріїв, 3 курчат, 15 яєць. Відробляє 1 ригу та будь-який тиждень 1 день.

153. Еодо, людина святого Германа, колон, мешкає у Фротмірівіллі. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує 1 барана, 3 курчат, яйця... Під озимину 2 пертики, під яровину – 1. Відробляє 2 дні в один тиждень, в інший – 1.

154. Годельбольд серв і дружина його на ім'я Берга, колона святого Германа з Целли²²⁸, мешкають у Ціолах. Тримають половину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує так само.

155. Анно колон і дружина його, колона Еркаїнфреда, люди святого Германа, мешкають у Фларсаневіллі. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 4 з половиною бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – 1 з половиною арипен. Сплачують так само.

156. Бальсмунд колон і дружина його, рабиня на ім'я Бріза, люди святого Германа, мешкають в Поціолах.

²²⁸ На думку О. Лоньона це – Целла Екваліна, див. опис III.

Тримають половину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Ці не сплачують курчат та яйця; [інше] сплачують так само.

157. Адельмунд колон і дружина його, Інгальберга, рабиня, люди святого Германа, мешкають в Поціолах. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує так само. І Давид, його товариш, колон святого Германа з Мантоли, і дружина його, рабиня на ім'я Адальберта: Адальгіз є їхнім сином.

158. Інгальберт, серв святого Германа, і дружина його, чужинка, мешкають в Поціолах. Тримає половину сервільного мансу, що має орної землі 3 з половиною бонуарії. Сплачує так само.

159. У Макснілі Баданрете²²⁹ є одна ділянка млинарська. Мусить же той млин давати десять модіїв хлібу, інший же 5 модіїв зерна. Землі ж орної навколо млину 3 бонуарії, луки – 3 арипени; 4 госпіції, які сплачують 4 денарії кожна. Належить же та земля прибавкою до фіску Спікарії²³⁰. На іншому березі річки Меданти²³¹, яка там є, орної землі та луки між двома шляхами до Септи і аж до Сорти, вся земля є святого Германа²³².

Про госпіції.

160. Райнхарій чужинець і дружина його, колона на ім'я Теутгардіс, люди святого Германа, з дітьми своїми. Мешкає в Ульміделі. Тримає госпіцій, що має орної землі 1 бонуарій. Сплачує курчат та яйця, і один день.

²²⁹ Суч. комуна Ле-Меній-Сімон, деп. Ер і Луар.

²³⁰ Пізніше, у XVI ст. відомий у написанні Espiez, Espiaiz. Млин, про який йдеться, розміщувався на р. Вокульор в межах комуни Моншове в 9 км на північний захід від Оржерю.

²³¹ Стара назва р. Вокульор, що впадає у Сену в районі міста Мант, яке власне і отримало від неї свою назву.

²³² Весь цей параграф доданий у X ст. на порожньому місці, що відокремлює опис мансів від опису госпіцій.

161. Хелпуїн колон і дружина його, рабиня на ім'я Хайрфріда, люди святого Германа: Айрфрід є їхнім сином. Мешкає в Ульміді. Тримає госпіцій, що має орної землі 2 журнеля. Відробляє так само.

162. Рагамфред колон і дружина його, колона на ім'я Ермехільдіс, люди святого Германа: Рагамберга є їхньою донькою. Мешкає в Ульміді. Тримає госпіцій, що має орної землі 2 журнеля. Відробляє 1 день, нічого більше та не сплачує курчат.

163. Адальгіз колон, людина святого Германа, мешкає в Ульміді. Тримає госпіцій, що має орної землі 2 журнеля. Сплачує курчат та яйця, та 1 день.

164. Леутхарій колон і дружина його, чужинка на ім'я Ойверта. Мешкає в Ульміді. Тримає госпіцій, що має орної землі 1 журнель. Сплачує так само.

165. Рагамберт колон і дружина його, колона на ім'я Актіла, люди святого Германа: Грімбольд є їхнім сином. Мешкає в Ульміді. Тримає госпіцій, що має орної землі 2 журнеля. Відробляє так само.

166. Ерлоїн колон і дружина його, колона на ім'я Герліндіс, люди святого Германа. Мешкає в Альтогілі. Тримає госпіцій, що має орної землі 1 журнель. Відробляє так само.

167. Георгій, колон святого Германа, в Браогілі, тримає госпіцій, що має орної землі 2 бонуарії. Сплачує курчат та яйця, та 2 денарії. Оре під озимину 1 пертику, під яровину – 1, та відробляє 2 дні на один тиждень, на інший – 1 день.

168. Амальгундіс, колона святого Германа. Це – її діти: Вінерамн, Аделульф, Фротгарій. Мешкає у Віллі Фротміра. Тримає 1 госпіцій. Сплачує 3 курчат та 15 яець; та в жнива в будь-який тиждень 1 день.

169. Бертхад колон і матір його, колона на ім'я Острехільдіс, люди святого Германа. Мешкає у Фларсаневіллі. Тримає 1 госпіцій, що має орної землі

5 бонуаріїв. Відробляє в будь-який тиждень 1 день. Сплачує 3 курчат та 15 яєць.

170. Бернегарій колон, людина святого Германа; і товариш його, серв на ім'я Ратбольд, і дружина його, колона на ім'я Фротхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ратхарій, Фротхайд. Ці двоє мешкають в Камборті²³³. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та луки – 1 арипен. Сплачують так само.

Цей манс сплачує бика.

171. Грегорій колон, людина святого Германа, чий дружина та діти не належать святому Герману. І брат його, Рагамфред колон, людина святого Германа. І Теутгауд колон і дружина його, колона Грегорія, люди святого Германа....²³⁴

172. Хунрок, сакс, тримає 2 вільних манси. Один із них знаходиться у Віллі Фларсани: має орної землі 7 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Сплачує 3 соліди за один рік та за інший рік – 1 солід, 3 курчат, 15 яєць, а інше – як за цілий манс. Інший знаходиться в Подвір'ї Агліна²³⁵: має орної землі 15 бонуаріїв. Надходить звідти 5 солідів, але більше нічого за це не відробляє.

173. Бернард колон і дружина його, Іделінга, колона святого Германа з Вілли²³⁶. Мешкає в Бісконцеллі. Це – їхні діти: Інглізей, Іділард, Бермод, Хільдегардіс, Елісабія, Героїс. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – так само, лісосіки – 2 бонуарії.

174. Петро, колон святого Германа і дружина його, вільна.... Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 7 бонуаріїв, луки – 1 арипен, винограднику – 3 арипени.

²³³ Шамбор (Chambort), що розміщувався в межах комуни Жуар-Понтшартрен, деп. Івлін, 17 км на схід від Оржерю.

²³⁴ Далі відсутній цілий аркуш.

²³⁵ Суч. комуна Еланкур (Elancourt) в 20 км на схід від Оржерю та в 3 км від Жуар-Понтшартрен, деп. Івлін.

²³⁶ Тракується як Вілла Фароніс, або як Вілламільт, або навіть як Вілла над Морем.

Про Віллу Андріг

175. Бернеард колон, людина святого Германа, і дружина його, зайшла на ім'я Берта. І товариш його, Бертоїн колон, і дружина його, колона на ім'я Іземберга, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ізенгауд, Бертфріда, Годальрік. Мешкають у Віллі Андріг. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 11 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачує у будь-який рік 12 денаріїв, 3 курчат, 15 яєць. Оре під озимину 3 пертики, під яровину – 2. Відробляє польове та дні як і інші.

176. Нодельсінг прийшлий і дружина його, колона на ім'я Ізенгільдіс²³⁷ ... Це – їхні діти: Інсенгарій, Фрамнільдїс. І товариш його, колон з Вілламільт, і дружина його на ім'я Бертовільдіс, люди святого Германа. Мешкають в Андрігвіллі. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, луки – половину арипена. Сплачує так само.

177. Бернільдїс, колона святого Германа. Це – її діти: Берновін, Гірлндїс, Аклоард, Берта. Мешкає у Віллі Андріг. Тримає госпіцій, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує 3 курчат, 15 яєць. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – так само; та відробляє в будь-який тиждень 1 день.

178. Гірберт колон, людина святого Германа, мешкає в Андрігвіллі. Тримає госпіцій, що має орної землі 2 бонуарії. Відробляє в будь-який тиждень 1 день. 3 курчат, 15 яєць.

179. Ратмунд колон і дружина його, рабиня на ім'я Хельтрудїс, люди святого Германа. І товариш його на ім'я Вілебольд. Мешкають в Камборті. Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачують 1 барана, 3 курчат, 15 яєць. Відробляють риги, польове, ручній роботи та роблять огорожу.

180. Бернегарій колон, людина святого Германа. І товариш його серв на ім'я Ратбольд, і дружина його на ім'я Фротхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: Ратхарій,

²³⁷ Далі пропущено два чи три слова.

Фротхайдіс. Ці двоє мешкають в Камборті. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачують так само²³⁸.

181. Ратмунд, серв, тримає 1 госпіцій. Сплачує 3 курчат, 15 яєць, в будь-який тиждень – 1 день.

182. Це – люди, які себе передали під люмінарію святого Германа:

Хільдегарн, Альдрік, Теудо, Гунтхарій, Фрутлен, Флодоїн, Хільдुльф, Адальхард, Ерментарій, Натбольд, Арткарій, Райнард, Грімольд, Арнульф, Альтгрім, Ермінг, Фредеверт, Годовольд, Фрутлегій, Ерменард.

183. Ці також під люмінарією:

Давид, Бернін, Гаугій, Альдуїн, Фрудольд, Нодальхарій, Ерменгарій, Радуїн, Альмедік, Ерменгардіс, Надал, Беньямін, Бернард, Теутхарій, Лантберт, Еркханарій, Аюльф, Інгальрад, Х[айр]карій, Ротмунд.

В деканії Регенульфа:

Рагенульф, Маврель, Вільхарій, Фротбольд, Еркканфред, Гульфард, Фрудін, Ермхер, Ульфард, Бослін, Берновін, Гріоргій, Еркканрік, Радінг, Арнефред, Гірульф, Фротланд, Крістей, Годальбольд, Арткарій.

²³⁸ Параграф 180 точно повторює текст параграфу 170, що вказує на помилку того, хто проводив огляд. Однак залишається питання на кого із сусідів по віллі тоді вказує вислів «сплачує так само»?

XXV. [Короткий огляд] Вілли Мансіони²³⁹, що знаходиться в окрузі Пуассі.

1. Є в Мансіонах господський манс з будинком та іншими спорудами в достатній кількості. Є там старого винограднику 46 арипенів, нового, що насадив пан Ірмінон, 4 арипени, де можна зібрати 100 модіїв вина. Господської землі між Мансіонами та Камборціаком²⁴⁰ є 7 культур та 1 маленьке поле, що мають 220 бонуаріїв, та 1 острів, який розчистив від лісу пан Ірмінон, на якому міститься 6 бонуаріїв та можна посіяти 650 модіїв пшениці та жита; луки – 110 арипенів, з яких можна зібрати 100 возів сіна.

Є в Ліді²⁴¹ лісу, за оцінкою, усього в обході 3 льє, в якому можна вигодувати 200 свиней. Є в Креві²⁴² лісу усього в обході, як оцінено, 2 льє, в якому можна вигодувати 150 свиней. Є там 2 дрібних ліски для випасу поросят.

2. Є там 2 церкви. Одна в Мансіонах²⁴³ та інша в Камборціаці²⁴⁴, з будинками та іншими будівлями. Належать до них 3 госпіції. Один із них сплачує 16 денаріїв, 3 курчат, 15 яєць. А ті два сплачують 1 солід срібла, 3 курчат, 15 яєць, два вози дров. Та орють 4 пертики під озимину та 2 під яровину. Є у пресвітера та тих [тримачів госпіціїв] винограднику 4 арипени, орної землі 35 бонуаріїв, луки – 8 арипенів. Мансів є три з половиною.

²³⁹ Суч. місто Мезон-Лафіт (Maisons-Laffitt; деп. Івлін), що до 1882 р. було комуною під назвою Мезон-сюр-Сен та відносилось до деканії Пуассі. Поряд, на р. Сена, і зараз існує острів.

²⁴⁰ Суч. комуна Шамбурсі в 10 км на південний захід від Мезон-Лафіт.

²⁴¹ Ліс Ле (Laye) зберігся досі під назвою Сен-Жермен-ан-Ле та займає площу 3500 га між містами Мезон-Лафіт та Сен-Жермен-ан-Ле, що знаходяться на краю лісу. На південно-західній межі лісу лежать місто Пуассі та комуна Шамбурсі.

²⁴² Ліс Крюї (Cruee, також Crocidis в джерелах XI ст.) з XVIII ст. змінив назву на Марлі. Займає площу 2000 га та відділений від лісу Ле лише неширокою смугою земель, зайнятих комунами Шамбурсі та Сен-Жермен-ан-Ле.

²⁴³ Церква Сен-Ніколя в Мезон-Лафіт. Сьогоднішня будівля споруджена у 1868-1885 рр.

²⁴⁴ Церква Сен-Сатурнен або Сент-Клотільд, нинішня будівля якої датується XII століттям.

Про Камбурціак

3. Крістінгауд колон і дружина його... на ім'я Амальтрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти:...²⁴⁵ Мешкають в Камбурціаці. Тримають 1 вільний манс, де має орної землі 11 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує на ворога або 4 соліди, або половину бика; вина до каноніки – 1 модій, та 4 денарія в якості ліньяриції, та 4 денарії за свою голову: за те отримають право на випас. На третій рік – 1 ярку; та на подвір'я господське притягує навоз, 5 возів на господську культуру; так само на третій рік; 1 фут деревини щорічно; сотню гонтин так само щорічно. Оре під озимину 4 пертики, під яровину 2 пертики. На лузі косить 4 пертики. 3 курчатка, 15 яець. Та в будь-яку сівбу всі тижні відробляє 2 польових та 1 день ручного відробітку; відробляє підвозне та молотить 12 модіїв зерна в господській коморі та відвозить їх до монастиря.

4. Айроард колон, людина святого Германа, тримає вільний манс та половину, що мають орної землі 15 бонуаріїв, винограднику – 3 з половиною арипени. Сплачує так само.

5. Гаутсарій колон і дружина його на ім'я Годальтрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти:...²⁴⁶ Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – половину арипена. Сплачує як за половину мансу.

6. Сікхельм колон і дружина його, рабиня на ім'я Ланда. Це – їхні діти: ...²⁴⁷ Тримає вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 2 арипени. Сплачує так само. Дружина ж його або виробляє сарцилю, або сплачує 12 денаріїв.

²⁴⁵ Пропущено місце для чотирьох імен.

²⁴⁶ Місце для двох імен.

²⁴⁷ Місце для одного чи двох імен.

7. Амальгіз колон, людина святого Германа, має 1 сина-літа з іншою жінкою з господського фіску...²⁴⁸ та дружину, колону з бенефіція Бенона, та з цією жінкою сина чи доньки не має. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує так само.

8. Ерлентей колон і дружина його, колона Святої Марії на ім'я Хільдегардіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: ...²⁴⁹ Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 2 з половиною арипени. Сплачує все, що повинен як за половину мансу. Та має 1 унцію орної землі, що має три бонуарії, та луки 1 арипен, яку у спадок від ближніх своїх у вотчину прийняв. Обробляє за це 1 пертику під яровину та сплачує за це 4 денарії.

9. Альдегарій колон і дружина його, колона на ім'я Адалхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти: ...²⁵⁰ Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – так само.

10. Теутбольд колон і дружина його, колона на ім'я Фрамнеільдіс, люди святого Германа. Це – їхні доньки: ...²⁵¹ Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Сплачує так само.

11. Ландолін колон і дружина його, колона на ім'я Ільтрудіс, люди святого Германа. Це – їхня донька... Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 з половиною арипен, луки – 1 арипен. Сплачує той самий чинш.

²⁴⁸ Місце для двох імен.

²⁴⁹ Місце для двох імен.

²⁵⁰ Місце для двох імен.

²⁵¹ Місце для двох імен.

Про Потентіак²⁵²

12. Адалхарій колон і дружина його, колона на ім'я Ватхільдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁵³ Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачує все, що повинен як за половину мансу.

13. Аймард колон і дружина його, колона на ім'я Гісла, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁵⁴ Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – так само. Сплачує так само.

14. Інго колон, Інгалрамн колон і Леудрамн колон. Теутхард зайшлий та Альгундіс колона, дружина його, люди святого Германа. Це є їхня донька... Поміж собою усіма тримають 1 вільний манс, що має орної землі 15 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – так само.

15. Деусадьюва колон і дружина, колона на ім'я Євсебія, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁵⁵ Героард зайшлий і дружина його, колона, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁵⁶ Поміж собою тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само. Сплачують так само.

16. Радоїн колон і дружина його, колона на ім'я Аутрудіс, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁵⁷ Арегарій же колон і дружина його, колона на ім'я Грімхільдіс. Це – їхні діти...²⁵⁸ Артауд колон і дружина його, рабиня, на ім'я Хільтрудіс. Це – їхні доньки...²⁵⁹ Ці троє братів тримають 1 вільний манс, що має орної землі 16 бонуаріїв,

²⁵² Населений пункт Понсі (Ponsy), що існував в межах комуни Шамбурсі у ХІХ ст.

²⁵³ Місце для трьох імен.

²⁵⁴ Місце для трьох імен.

²⁵⁵ Місце для трьох імен.

²⁵⁶ Місце для двох імен.

²⁵⁷ Місце для трьох імен.

²⁵⁸ Місце для трьох імен.

²⁵⁹ Місце для двох імен.

винограднику – 3 арипени, луки – так само. Сплачують так само. А вищеназвана рабиня сплачує 12 денаріїв.

17. Адальфред колон і дружина його, колона на ім'я Ермофлідіс, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁶⁰ Та Гільтрада колона. Це – їхні діти...²⁶¹ Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – так само.

18. Амальгард колон і дружина його, зайшла. Теутманн літ і дружина його, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁶² Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – половину арипена, луки – так само. Сплачують так само.

19. Агард літ і дружина його, колона на ім'я Фрамнедрудіс, люди святого Германа. Це – їхній син... Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Сплачує на ворога 12 денаріїв та 4 денарії за свою голову. Сплачує 3 курчат, 15 яєць та обробляє антсінгу.

20. Альтсінд прийшлий і дружина його на ім'я Плектрудіс, колона святого Германа. Це – їхні діти...²⁶³ Та Альдрад колон і дружина його, колона на ім'я Аклейльдіс, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁶⁴ Ці двоє тримають половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 1 арипен. Сплачують 2 соліди харибана, кожен – 4 денарії та гербатіка – 1 ягня з кожного.

21. Аклекхарій колон і дружина його, колона на ім'я Ерменільдіс, люди святого Германа, та без вільних є. Тримають четверту частину вільного мансу. Сплачують на

²⁶⁰ Місце для чотирьох імен.

²⁶¹ Місце для трьох імен.

²⁶² Місце для двох імен.

²⁶³ Місце для шести імен.

²⁶⁴ Місце для трьох імен.

ворога 12 денаріїв та 4 денарії за свою голову; та сплачують так як і товариші їх 6 модіїв вина.

22. Аймерік колон і дружина його, колона на ім'я Гауда, люди святого Германа; це – їхні діти...²⁶⁵ Інго колон. Інгальрамн колон. Деусадьюва колон. Ермінг колон і дружина його, колона на ім'я Айруїна; це – їхні діти...²⁶⁶ Бертін колон. Фроткарій колон и дружина його, колона на ім'я Райноара; це – їхні діти...²⁶⁷ Теутхард зайшлий. Адальхарій колон. Леудрамн колон. Аймард колон. Інгіна колона. Ці 12 тримають половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени; та сплачують 15 модіїв вина і кожен сплачує 4 денарії за свою голову, і курчат також, і яйця.

23. Рестольд... і дружина його, колона на ім'я Бенедикта, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁶⁸ Тримає занедбаний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 1 арипен. Сплачує за це барана; та оре 4 пертики під озимину та 2 під яровину. Нічого більше за те не платить.

24. Берноаль колон і дружина його, на ім'я Сіграда. Це – їхня донька... Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Сплачує 1 барана та відробляє 3 дні в будь-який тиждень. 3 курчатка, 15 яєць та 4 денарії за свою голову.

25. Адальгауд колон і дружина його, колона на ім'я Адаліндіс. Це – його діти...²⁶⁹ Тримає 1 манс, що має орної землі 8 бонуаріїв та луки – 3 арипени. Сплачує 1 барана та відробляє так само.

26. Аббо колон, людина святого Германа, має 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 3 арипени. Сплачує так само.

²⁶⁵ Місце для трьох імен.

²⁶⁶ Місце для двох імен.

²⁶⁷ Місце для чотирьох імен.

²⁶⁸ Місце для шести імен.

²⁶⁹ Місце для трьох імен.

27. Гільтрад колон і дружина його, колона на ім'я Агія. Це – їхні діти...²⁷⁰ Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв і сплачує 2 баранів. Решту служб виконує як вищезазначені.

28. Рікбольд колон і дружина його, колона на ім'я Берта, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁷¹ Тримає половину мансу, що має орної землі 6 бонуаріїв, винограднику – половину арипена. Сплачує 1 барана за один рік. Оре 2 пертики під озимину та 1 під яровину. Та сплачує 4 денарії за свою голову, 3 курчат та 15 яець.

29. Також Альдегарій і також Альтсінд тримають 1 вільний манс, що має орної землі 13 бонуаріїв, 1 арипен луки. Сплачують 2 баранів; орють під озимину 4 пертики та дві під яровину.

30. Також Роткарій колон і Аглекхарій та Бертін колони тримають інший вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв. Сплачує барана та решту служб таким самим чином виконують.

31. Бернард колон; та Грімоен колон і дружина його колона на ім'я Хільдедрудіс: не мають синів. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, луки – 3 арипени. Сплачують 2 баранів. Орють обидва 4 пертики під озимину та 2 під яровину. Та сплачують так само.

32. Також Адальфред колон тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії. Сплачує 1 барана та відробляє так само.

Про Спініт.

33. Ермхарій серв і дружина його, колона на ім'я Лантхільдіс. Це – їхні діти...²⁷² Тримає вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв. Сплачує барана та відробляє так само.

²⁷⁰ Місце для двох імен.

²⁷¹ Місце для трьох імен.

²⁷² Місце для двох імен.

34. Годальхарій колон і дружина його колона, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁷³ Тримають 1 вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен. Сплачує на ворога половину бика або 4 соліди; вина до каноніки – 1 модій; ліньяриції – 4 денарії; за голову свою – 4 денарії; на третій рік – одну однорічну вівцю. І з подвір'я господського привозить п'ять возів навозу на господську культуру, так само на третій рік; лісу – 1 фут кожного року; 100 гонтин так само кожен рік. Оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2. Косить на лузі 4 пертики. Сплачує 3 курчат, 15 яець.

35. Маданульф та Беренгауд, колони, тримають вільний манс, що має орної землі 14 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 3 арипени. Відробляють так само.

36. Бертгауд колон і дружина... на ім'я Бертфреда. Це – їхні діти...²⁷⁴ Тримає вільний манс, що має орної землі 9 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Та відробляє так само.

37. Альдрік колон і дружина його, колона на ім'я Інгалтрудіс. Це – їхні діти...²⁷⁵ Лантфред колон і дружина його, колона, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁷⁶ Ці двос тримають 1 вільний манс, що має орної землі 12 бонуаріїв, винограднику – 3 арипени, луки – 1. Відробляють так само.

Про Молінелли²⁷⁷

38. Адальхарій, колон святого Германа, і дружина його, колона на ім'я Теодела з бенефіція Гунтхарія, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁷⁸ Тримає половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 1 арипен.

²⁷³ Місце для двох імен.

²⁷⁴ Місце для трьох імен.

²⁷⁵ Місце для двох імен.

²⁷⁶ Місце для двох імен.

²⁷⁷ Ле-Муліно, населений пункт на межі комун Байї та Фонтене-ле-Фльорі.

²⁷⁸ Місце для чотирьох імен.

39. Аглексільдіс, колона святого Германа, та Деодраман колон, її син, люди святого Германа. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен.

Про Курцелли²⁷⁹.

40. Іоанн колон і дружина його, колона на ім'я Басіна з бенефіція Хільтбода, люди святого Германа. Це – їхні діти...²⁸⁰ Тримає половину мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 1 арипен. *Відсутній*²⁸¹.

Про Мансіони.

41. Маданульф колон і дружина його, колона на ім'я Адаліндіс, люди святого Германа. Це – їхній син... Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен, луки – так само. *Відсутній*.

42. Вандельгарій колон і Гунтберт, брат його, та матір їхня, колона на ім'я Амальтрудіс, люди святого Германа. Тримають половину вільного мансу, що має орної землі 5 бонуаріїв, луки – 1 арипен.

43. Гентіан колон і дружина його, колона на ім'я Еврехільдіс з бенефіція Гунтхарія, люди святого Германа...²⁸² Тримає половину мансу, що має орної землі 4 бенефіція, винограднику – 1 арипен, луки – так само.

44. Вінегард колон і дружина його, колона на ім'я Ая, люди святого Германа. Тримає четверту частину вільного мансу, що має орної землі 3 бонуарії, винограднику – половину арипенна, луки – так само...²⁸³

²⁷⁹ Найближчий відповідник – комуна Кліші (Clichy-la-Garenne) в 11 км на південний схід від Мезон-сюр-Сен в напрямку Парижу.

²⁸⁰ Місце для п'яти імен.

²⁸¹ Слово зашифроване тіроновими знаками, що розшифровуються як *absus est*. Отож тримач мансу відсутній або манс – занедбаний.

²⁸² Далі лакуна, що могла містити до шести слів.

²⁸³ Тут текст обривається. Таким чином повної інформації про Мансіони не збереглося.

Два фрагменти, додані до Поліптика Ірмінона²⁸⁴

I

1. Усього заналом у бенефіції Евріна [в] Паризькому окрузі, у [Вілларі] Геліні²⁸⁵ разом з мансом, який є господським, 8 мансів. Сплачують на ворога ... [солідів] срібла та 9 денаріїв, за випас – 16 модіїв [вина]; 10 курчат, 50 [яєць].

2. У правління Людовика, найсвітлішого імператора, у X рік²⁸⁶, в часи [пана] Ірмінона, абата святого Германа, було встановлено його владою, щоб де має культури господські, ця влада з усією безкорисливістю приводила би до гостинності святого Германа.

Про бенефіцій Акоїна.

3. [Має] Акоїн в Паризькому окрузі у віллі Новарит²⁸⁷ господський манс з будинком та багатьма іншими будівлями. Належать до того мансу орної землі 36 бонуаріїв, винограднику – ... арипенів, луки – 10 арипенів, лісу, відповідно до оцінки, для вигодування 100 свиней.

4. Домінік, староста, колон і дружина [його] на імя Домініка, [люди] святого Германа; мають 2 [дітей] таких імен: До[мінік, Те]удільдіс. Хільдрад колон і дружина його, колона на ім'я Теутлїндіс, мають 2 дітей таких імен: Хільдегауд, Бальдрамн, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв та 4 пертики, винограднику – 1 арипен. Сплачує на ворога 2 соліди, за випас – 4 денарії, в будь-який тиждень – 1 польовий відробіток, 2 ручні; оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2 пертики. 3 курчатка, 15 яєць.

²⁸⁴ В обкладинці рукопису 13316 фондів Сен-Жермен було знайдено іще два фрагменти, які Б. Герар відніс до втрачених частин поліптика Ірмінона.

²⁸⁵ Якщо Б. Герар правильно реконструював цю назву, то йдеться про суч. комуна Женнвільє (Gennevilliers), деп. О-де-Сен, на північний захід від Парижу.

²⁸⁶ 823 рік

²⁸⁷ Сучасна комуна Нозе (Nozay), деп. Ессонн.

5. Теудерік колон, Віневольд колон, люди святого Германа. Ці двоє тримають вільний манс, що має орної землі 8 бонуаріїв, винограднику – 1 арипен. Відробляє всю службу так само.

6. Фродерік колон і дружина його, колона на ім'я Райнтільдіс, мають 4 дітей таких імен: Рагенарій, Фротгарій, Рагемберга, Регенільдіс. Також Домінік колон і дружина його, колона на ім'я Андедрудіс, мають 1 дитину на ім'я Агеверт, люди святого Германа. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної землі 6 бонуаріїв, луки – 2 арипени. Відробляє всю службу так само.

7. Ізембольда, колона святого Германа, має 4 дітей таких імен: Масіліан, Масембольд, Хельсей, Гірфред, Бальда. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі бонуарій з половиною, винограднику – 1 арипен з половиною. Відробляє всю службу так само.

8. Фрамбольда, колона святого Германа, має 5 дітей таких імен: Бальда, Євгенія, Рагенільдіс, Ізембургіс, Паулін. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику завдовжки – 2 пертики, завширшки – 1 пертику. Відробляє всю службу так само.

9. Домальд, колон святого Германа, тримає 1 вільний манс, що має орної землі бонуарій та 4 пертики, винограднику – 1 арипен, луки – половину арипена. Відробляє всю службу так само.

10. Роман колон і дружина його, колона на ім'я Теутбольда, мають 2 дітей таких імен: Теутберт, Гаудід. Ерканарій колон, людина святого Германа, має 3 дітей: Магамберт, Трутбольд... Тримають 1 вільний манс, що має орної [землі] бонуарій та ... пертик, винограднику – ... арипен, луки – 1 арипен. [Відробляють] всю службу так само.

11. Ландрада колона, жінка [святого] Германа, має 5 дітей таких [імен]: Хільдегауд, Годальхар[ій], Адалуїн, Елегія, Адаль[хільдіс]; Рагаїнтільдіс колона, жінка [святого Гер]мана. Ці двоє тримають 1 [вільний манс], що має орної

землі ... бонуарія, винограднику – половину арипена, луки – арипен з половиною. Відробляє всю службу так само.

12. Корб колон, Гуммар [колон], люди святого Германа. Ці [двоє] тримають 1 вільний манс, що має орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – арипен та четверту частину арипена. [Відробляють] всю службу так само.

13. Роман колон, людина святого [Германа], тримає половину [вільного] мансу, [що має] орної землі 3 бонуарії, [винограднику] – арипен, луки – так само. Відробляє [поло]вину всієї служби, [яку] інші відробляють.

14. Усього загалом в бенефіції [Акоїна] в окрузі Паризькому, в Нов[ариті, з] тим мансом, який є господським, 10 з половиною мансів. Сплачують ...

II.

1... [тримає] 1 вільний [манс], що має орної землі 5 бонуаріїв, винограднику – 2 арипени, луки – 3 з половиною арипени. Відробляє всю службу так само.

2. Магнарій колон і дружина його, колона з Монс Авксіоніс на ім'я Геррада, люди святого Германа, мають 5 дітей таких імен: Гутберга, Хартман, Геррад, Магенад, Марія. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 2 пертики, винограднику – 2 арипени, луки – 2 арипени. Відробляє всю службу так само.

3. Авдоен колон і дружина його, колона на ім'я Гірлндіс, мають 3 дітей таких імен: Сікард, Аклоільдіс, Адуїз, люди святого Германа. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 3 пертики, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Відробляє всю службу так само.

4. Радульф, син Хетіона, має в бенефіції 1 вільний манс, що має орної землі 7 з половиною бонуаріїв, винограднику – 1 арипен, луки – 4 арипени. Відробляє всю службу так само.

5. Фротгарій колон і дружина його, колона на ім'я Норгільдіс, мають 3 дітей таких імен: Адальберт, Хайрлндіс, Адохард. Ці двоє тримають 1 вільний манс, що має орної

землі ... бонуаріїв та 2 пертики, винограднику – 1 арипен, луки – 2 арипени. Відробляє всю службу так само.

6. Отберт серв і дружина його, рабиня на ім'я Акл... , мають двох дітей таких імен: Одберга, Аклара. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії та 1 пертику, винограднику – 1 арипен, луки – 1 арипен з половиною. Обробляє у господському винограднику 4 арипени, а дружина його виробляє 1 сарцилю та відгодовує 3 пулярок. І відробляє всю службу так само.

7. Гауфред серв тримає 1 вільний манс, що має орної землі 3 бонуарії та 8 пертик, винограднику – 1 арипен, луки – 1 з половиною арипен. Обробляє у господському винограднику 4 арипени та іншу службу виконує так само.

8. Ермангауд серв і дружина його, колона на ім'я Ермемберта, мають 3 дітей таких імен: Адальберт, Ермангагарій, Ермемберга. Тримає половину вільного мансу, що має орної землі бонуарій та 3 пертики, винограднику – половину арипена, луки – 1 арипен. Обробляє у господському винограднику 4 арипени, всю службу – так само.

9. [До]мінік серв тримає половину вільного мансу, що має орної землі 1 з половиною бонуарій, винограднику – 2 арипени. Обробляє в господському винограднику 4 арипени, всю службу – так само.

10. У віллі Церсіт²⁸⁸, з господським, 21 манс. Сплачують всі за рік за випас 40 модіїв вина; на ворога 20 солідів срібла; ліньяриції – 6 солідів та 8 денаріїв; 20 свиней, 20 овець, 60 курчат, 300 яєць.

11. Ці мають сплачувати подушне:

Ландрік серв, Хільдоарій колон, Адальбургіс колона, Адальтрудіс колона, Хайрбальда рабиня, Ерментільдіс рабиня, Альдо колон, Адребольдіс колона, Едрал серв, Теутберга рабиня, Рагентільдіс колона, Едельтудіс рабиня,

²⁸⁸ Серсе (Serçay) в межах комуни Вількрен (Villecresnes), деп. Валь-де-Марн.

Нодальгарій серв, Хільдегауд серв, Аутрудіс рабиня, Гіслольд серв.

12. Ці запряглися, що все це є правда:
Нектарій, ... оал, Гільмар, Фулькрад.

Про бенефіцій Вульфрада.

13. Має Вульфрад в Паризькому окрузі, у Монс Вальдоне у бенефіції господський манс з будинком та багатьма іншими будівлями. Належать до того мансу орної землі 30 бонуаріїв, винограднику – 17 арипенів, луки – 5 арипени.

14. Є в Маціаці²⁸⁹ церква на часть святого Германа. Тримає цю церкву пресвітер на ім'я Беральд. Належать до цієї церкви орної землі 10 бонуаріїв, винограднику – 4 арипени, луки – так само. Грімольд колон, староста, і дружина його, колона на ім'я Рагентрудіс, люди святого Германа, мешкають у Монс Вальдоне, мають 3 дітей таких імен: Грімбольд, Грімхард, Рагенольд. Тримає 1 вільний манс, що має орної землі 4 бонуарії, винограднику – 1 арипен та дві частини іншого, луки – так само. Відробляє в будь-який тиждень 2 [дні] польового відробітку, 1 – ручного; оре під озимину 4 пертики, під яровину – 2; відробляє під озимину 3 [дні] польового, під яровину – так само. Сплачує на ворога вина 4 модії, за випас – ... модіїв, на третій [рік]...

²⁸⁹ Комуна Массі (Massy), деп. Ессонн, 15 км на південь від Парижу.

Завдання для практичної роботи

На прикладі окремої вілли проробить наступні завдання:

1. Вирахуйте кількість населення вілли. При підрахунку важливо враховувати неспівпадіння кількості дітей, вказаної переписувачем та кількості зазначених імені дітей.
2. Вирахуйте середню кількість осіб на одне домогосподарство, манс. Вираховується поділом кількості осіб в сім'ях тримачів мансів на кількість мансів.
3. Вирахуйте приблизне співвідношення осіб чоловічої та жіночої статі (також окремо в батьківському та синівському поколіннях). При припущенні статі дітей вважаємо, що імена, які завершуються на –а та –іс є жіночими. Відомі приклади чоловічих імен із такими закінченнями, як і жіночих імен із чоловічим закінченням на –us, проте настільки рідкісні, що ними можна знехтувати. Зазначте причини можливих викривлень показників статевої структури населення вілли.
4. Порахуйте загальну кількість земельних угідь, що належать всім селянським мансам вілли та використовуються в сільському господарстві; загальну кількість земельних сільськогосподарських угідь разом із господською землею; загальну площу земель, що відносяться до цієї вілли разом із необроблюваною землею. Варто вирахувати окремо площу ріллі, пасовиська та виноградників, бо в різних віллах перевага надавалась різним різновидам угідь. Виноградники ж мали особливе економічне, товарне, значення.
5. Порахуйте середню площу земель, що знаходяться у користуванні в одного мансу. Скільки землі припадає в середньому на одну особу? Чи є закономірності у цих показниках залежно від соціального статусу утримувача землі, залежно від його сімейного стану, від кількості дітей?
6. Вирахуйте щільність населення на землях вілли, яку ви розглядаєте. Зважте на те, що деякі тримачі мансів

описуваної вілли можуть бути мешканцями інших населених пунктів. Визначте щільність населення на землях тримацьких мансів та окремо – з урахуванням земель господського мансу. Перша цифра буде коректною для населення оброблюваних земель. Друга не буде враховувати населення монастирського помістя досліджуваної вілли (воно ніколи не зазначалося), тому не буде точною. Однак вона дає можливість приблизно визначити щільність населення усєї території вілли із урахуванням лісу та інших необроблюваних земель. Які ще причини похибки можливі? Чи можна вирахувати загальну кількість населення Франкського королівства, поширивши отримані дані на всю його територію?

7. Складіть демографічну піраміду вілли. В даному випадку демографічна піраміда фактично продемонструє співвідношення осіб у двох поколіннях. Тим не менше вона є важливою для визначення різниці співвідношення статей у батьківському та синівському поколіннях. Визначте причини можливої похибки.

8. Проаналізуйте тип сім'ї, представлений у поліптику. Визначте відсоток нуклеарних сімей. Визначте відсоток неповних сімей. Якими є можливі причини неповноти сімей селян, описаних у поліптику? Чи можна вважати сім'ї тримачів кожного окремого мансу домогосподарствами?

9. Згідно із Сен-Жерменським поліптиком із 1724 досліджених сімей юридично-соціальний статус чоловіка та дружини не співпадає у 330 сім'ях. Зокрема у 248 випадках дружина має вищий статус. За Реймським поліптиком статус чоловіка та дружини не співпадає у 75 випадках із описаних 183. Статус дружини вищий у 39 випадках. Вирахуйте процентне співвідношення випадків неспівпадіння юридично-соціального статусів у подружніх парах селян IX ст. Якими могли бути причини таких показників?

Дайте відповідь на наступні питання:

1. Як співвідносяться між собою розміри наділів селян різних вілл та всередині однієї вілли? Які пояснення цьому є можливими?
2. Якими є цифри поліптику щодо врожайності зернових, винограднику, щодо кількості худоби на землях селян та на господській землі?
3. В якій мірі розмір відробітків за земельні тримання залежить від забезпеченості землею?
4. Чому правилом є позначати імена подружжя та їхніх дітей, але не вказуються імена матері, братів та сестер утримувача мансу? І чи справді не вказуються?
5. Чи можна використовувати дані поліптика для створення статистики кількості дітей у сім'ї Каролінзького періоду?
6. Які висновки можна зробити з аналізу ономастикону поліптика абата Ірмінона? Яку етимологію мають імена селян басейну Сени у IX ст.? В якій мірі тут прослідковується вплив християнізації?
7. Чи надає матеріал поліптика свідчення про міграції населення, про внутрішню колонізацію? Якою з цього джерела вбачається роль монастиря в цих демографічних процесах?
8. Яке значення в цілому мають монастирські поліптики IX ст. як джерело для вивчення етнодемографії середньовіччя?

Термінологічний словник

Категорії володінь та тримань

Бенефіцій (*beneficium*) – умовне земельне володіння, зазвичай пожиттєве. Власник бенефіція отримував це володіння за адміністративну чи військову службу монастирю чи королю. Священики на землях монастиря також тримали бенефіції. Бенефіцій структурно ділився на господську, доменіальну землю та селянські тримання, манси, так само як і земля будь-якої монастирської вілли.

Господський, власницький манс (*mansus indominicatus*) – домен, земельні володіння, які безпосередньо використовувались монастирем, а не передавались у тримання чи у бенефіцій.

Деканія (*decania*) – частина доменіального володіння, що знаходиться під управлінням „десятника” – декана.

Культура (*cultura*) – порівняно велика ділянка орної землі, поле, що складає частину домену.

Манс (*mansus, masus, masa, massus, massa* від *manere*) – будинок, житло, домогосподарство, з усіма прибудовами та подвір'ям, із закріпленою за ним ділянкою орної землі, луки та винограднику. Звідси такі поняття як мансуарій чи мансоарій (*mansuarius*) – тримач манса, мансор (*mansor*) – мешканець, насельник, тримач землі. Манси у володіннях абатства святого Германа розподіляються на вільні, сервільні та літські, що втім не визначає соціальний статус їхніх тримачів. Вільний манс (*mansus ingenuilis*) – може також перекладатись як «спадковий манс». Поняття *ingenuilis* протиставлене поняттю «сервільний», тобто такому мансу, що походить від рабського пекулія, в той час як інгенуільний манс первісно був володінням вільної людини, хоча й перебуває в триманні колона чи серва. Зазвичай вільний манс значніший за розміром, ніж сервільний чи літський. Однак і виплати та відробітки з нього більші.

Олька (*olca, olqua*, фр. *ouche*) – присадибна ділянка чи садок, плодючий ґрунт.

Міри площі, ваги та об'єму

Антсінга (antsinga) – те саме, що andecinga. Ранньосередньовічна міра площі орної землі, відома у VIII-IX ст. Баварська правда визначає площу андецінги рівною прямокутнику 4 на 40 пертик, при довжині пертики у 10 футів. Таким чином, антсінга дорівнює 14 арам.

Арипен (aripennus) – арпан (фр. arpent) – стара французька міра довжини та, в квадраті, площі, поширена до запровадження метричної системи. Античний гальський арипен дорівнював половині римського югера, давньоримському actus – 1259,1 м². Б. Герар розрахував, що саме античний арипен використаний у каролінзьких поліптиках та оцінював його близькою мірою – у 1264 м². Такий арипен зник до XII ст. Пізніший квадратний арпан мав різноманітну площу від 20 до 50 арів. Так паризький арпан містив 3412 м². Квадратний арпан (французький акр) у XVII ст. дорівнював 5107,2 м² (в окремих місцевостях – 4220,8 м²). Тому у нашому перекладі збережений латинський термін, а не французький.

Бонуарій (bunuarium) – міра площі, точно не розрахована. Не використовувалась та була забутою вже на XII ст. Має приблизно дорівнювати 1-1,28 га. В одному бонуарії було десять арипенів. За підрахунками Б. Герара – 128 арів та 33 сентіарія.

Журнель (journalis) – міра орної землі, що дорівнює такій площі, яку можна зорати упряжкою волів за один день, тобто за суттю відповідає античному югеру. Відповідно до підрахунків Б. Герара, 1 журнель дорівнює 34 ара, 13 сентіаріїв, тобто приблизно одній четверті бонуарія. Ж.-П. Деврой наголошує на залежності розміру журнеля від плодючості землі, рельєфу тощо та оцінює його у 25-35 арів.

Лье (leuva), середньовічний відповідник античної ліги (leuga). Ця гальська за походженням одиниця дорівнювала 1,5 римської мілі, на практиці від 2,2 до 2,5 км. За часів

Карла Великого льє вже дорівнювало 3 римським мілям, 4419 м.

Модій (*modium*) – міра об'єму, що використовувалась зокрема для вимірювання врожаю зерна. У Давньому Римі модій для вимірювання рідини (наприклад вина) містив 6,54 л та дорівнював 2 конгам чи 12 секстаріям, а модій для вимірювання сипучих тіл, зерна містив 8,72 л або 16 секстаріїв. У Візантії кількість модіїв збільшилась. Тут знали монастирський модій (13,7 л), морський модій (17,1 л.), великий модій (68,4 л) та торговельний модій (307,5 л). Точно розрахувати модій, запроваджений у 792 р. у Франкському королівстві неможливо, він містив від 40 до 55 літрів [22]. Один літр зерна пшениці важить приблизно 740-790 г, жита – 670-715 г, вівса – 460-510 г залежно від умов, сорту тощо.

Пенса – міра ваги, що дорівнювала 75 лібрам, або трохи більше за 24,5 кг.

Пертика (*pertica*) римських часів була лінійною мірою та дорівнювала 10 футам, себто 2,96 м. Середньовічна пертика явно більша, та позначає міру площі. В перекладі слово *pertica* позначає жердину, так само перекладається французьке слово *perche*, яке до запровадження метричної системи вимірів позначало довжину у 22 (іноді 20) королівських футів, тобто 7,15 (або 6,5 м). В якості міри землі пертика використовувалась як міра ширини поля при загальновідомій у даній громаді довжині поля. Відповідна пертика не є абсолютною мірою, а виключно відносною у порівнянні із ділянками членів тієї самої громади [16].

Сестарій (*sestarius*), середньовічна форма давньоримської міри секстарій, що дорівнювала 1/6 конгтя, 20 унціям води або 0,545 л.

Унція (*uncia*) – міра площі в 1/12 югера, тобто ділянки у 240 на 120 римських футів (0,25 га, 2518,2 м²). Таким чином, унція дорівнює 209,85 м².

Категорії селян, згаданих у поліптику

Госпіт (*hospes*) – дослівно – гість, поселенець на землі володіння, котрий однак не є особисто залежним від землевласника. Ділянка землі незалежного госпіта не вважалась його мансом та практично завжди набагато менша за манс колона і в більшості випадків – за сервільний манс.

Колон (*colonus*) – залежний селянин. Первісно у римському праві так називали вільних селян, які арендували землю у землевласника. З IV ст. колони прикріплюються до свого земельного наділу та перетворюються на «рабів землі». Однак вони мають юридичні права вільної людини. Станом на IX ст. колон вже не є тримачем обов'язково лише колонатного наділу. Залежно від свого статусу та статусу землі колон несе певні повинності, переважно панщинного характеру. Він має право на сім'ю та на земельний манс.

Літ (*lidus, lida*) – первісно стан напіввільного населення у традиційному суспільстві германців. У Франкському королівстві літ користувався правами, схожими на права колона, але нащадків літів продовжували називати цим франкським терміном. Єдина відмінність їхніх зобов'язань – необхідність сплати особливого літського подушного – *lidimonium*, котрий зазвичай дорівнював звичайному подушному оброку, *saraticum*, але міг сплачуватись і виробами домашніх ремесел, наприклад тканиною.

Манципія (*mancipia*) – рабня. Але таким же словом середнього роду (*mancipium*) або у множині (*mancipia*) позначали групу залежних людей взагалі. Останнє значення вживається в поліптику (напр. XII, 1 та 2), на відміну від позначення окремої серви.

Мунборат (*munboratus* від *mundiburdire* – гарантувати) – особа, що знаходиться під захистом.

Рабня (*ancilla*) – вочевидь, жіночий відповідник для серва. В документах каролінзького часу серв не має жіночого роду. Натомість поняття *ancilla* не має чоловічого. Відповідно ці поняття вважаються ідентичними [20; 21].

Серв (*servus*) – залежний селянин. Юридичний статус серва походить від античного раба, якого позначали тим самим терміном. Однак в пізній античності рабів почали наділяти пекулієм, ділянкою землі, врожай з якої серв частково віддавав землевласнику. Серви отримали право на сім'ю. Закон став охороняти їхнє життя. Станом на VIII-IX ст. фактична різниця між сервом та колоном майже зникла, хоча з юридичної точки зору їх продовжували розрізняти. Серв сплачував дещо більшу ренту та часто мав додаткові зобов'язання щодо господарських робіт на користь землевласника.

Староста (*major*) та декан (десятник, *decanus*) – основні категорії адміністративних посад серед франкських селян. Не дивлячись на свій привілейований стан, все одно залишались залежними селянами та лише частково звільнялись від своїх відробітків «за службу, за якою наглядають».

Чужинець (*extraneus*) – переселенці з інших володінь. Часто хтось із членів сімей, найчастіше дружина.

Типи оброків та відробітків

Августатик (*augustaticus*) – серпневий відробіток, відробіток у полі під час жатви або ж грошова сплата замість виконання цього відробітку.

Банн (*bannum*) – серед багатьох значень цього середньовічного правового поняття Ш. ДюКанж виділяє певну службу, що може виконуватись у полі, лузі чи у винограднику. Він асоціює її із більш пізнім *biennium* – службою, що передбачала оранку людьми чи тваринами, вочевидь, доменіального поля, або поставку матеріалів для будівництва, та виконувалась двічі на рік. Ж.-П. Деврой пояснює «банн», як службу, подібну до тієї, що вимагалась від вільної людини відповідно до прав управління, наданих королем абатові монастиря. Тому це поняття зустрічається у поліптику лише у виключних випадках.

Вино за випас (*vinus de pascione*) – платня вином за випас худоби. Однак у більш вузькому сенсі йдеться про відгодівлю свиней жолудями у господському лісі – паннаж або гляндаж. Схоже значення має термін гербатик (*herbaticum*). М. Граціанський вважав, що під гербатиком треба розуміти сплату за право випасу худоби на господських полях та лугах після жатви чи косовиці.

Вінериція (*vinericia, winericia*) – відрібок, що полягає у перевезенні вина своїм тяглом.

Гостиліцій (*hostilicium*), також сплата «на ворога» (*ad hostem*) – військовий обов'язок, що його мали усі землевласники каролінзького часу. Вони мали служити королю, виставляючи певну кількість людей на поле бою, а також поставляючи армії вози, биків, дрібну худобу, вино. Абатство збирало це все зі своїх тримачів. Його ж різновид – карнатик (*carnaticus*) – реквізиція худоби, переважно овець, для військових потреб.

Коньєкт (*conjectus, conjectum*) – податок, що збирався для відкупу від норманських набігів, для забезпечення на місцях короля чи його посадовців під час їхніх подорожей, аналогічний податок для забезпечення єпископів. Ширше – будь-який прямий державний податок.

Ліньяриція (*lignaricia*) – відрібок по збиранню дров або деревини за право користуватись дровами чи будівельним матеріалом з господського лісу. Більшою частиною замінювалась грошовою сплатою 4 денаріїв з мансу.

Лісорубний відрібок (*carlis, carlinum*) – відріткова рента рубанням лісу.

Літмоній (*litmonium, litimonium*) – оброк, що сплачується літами їхньому сеньйору.

Люмінарій (*luminarius*) – церковний різновид оброку, що збирався воском для виготовлення свічок.

Магіска (*magisca*) – травневий відрібок, підвозний відрібок власним возом та кіньми, що виконувався в

травні. В цей місяць найвірогідніше перевозили гонт та іншу продукцію деревообробки.

Підвізний відробіток (*сагорега*) – відробіткова рента, що виконується перевезенням панських вантажів власними засобами.

Подушне (*саратісум*) – шеваж, подушний податок, який збирав сеньйор. Також в тексті позначається «за свою голову». Його сплата давала право вважати людину сервом. Зазвичай – 4 денарії на рік. Граціанський чомусь вважає його посімейним чи подимним. Не пов'язаний із земельним триманням.

Польовий відробіток (*сорвада*) – певні польові роботи на панському полі, окрім власне оранки (див. *ріга*). Вочевидь від цього поняття походить пізніше французьке *corvée* – щотижнева панщина.

Рига (*гіга, рега, геіа*) – слово кельтського походження, що первісно позначало борозну, пізніше також – рядок, лінію. В даному випадку – феодалний відробіток оранкою доменіального поля.

Ручний відробіток (*манорега*) – відробіткова рента виробами домашнього ремесла.

Форкапій (*форсаріум*) – данина землевласнику за право відчуження володіння.

Харибан (*харібаннус, герібаннус*, в тексті Поліптика – *айрбаннус*) – виплата замість служби у війську. Також штраф за нехтування обов'язком служби у війську.

Перелік рекомендованої літератури

Публікації джерела

1. Хрестоматия по истории средних веков / Под ред. Н.П. Грацианского и С.Д. Сказкина. Т. I. 1953. С. 167-171.
2. Хрестоматия по истории средних веков / Под ред. С.Д. Сказкина. Т. I. 1961. С. 446-452.
3. Das Polyptychon von Saint-Germain-des-Prés. Studienausgabe, edited by Dieter Hägermann, Konrad Elmshäuser, Andreas Hedwig, Köln-Weimar-Wien, 1993. XXX+317 S.
4. Liber de donibus et redditibus monasterii Sancti Germani a Pratis / Europeana collections. URL: <http://www.europeana.eu/portal/ru/record/92082/022ADB13BCA3DF064FE831E95165911C77E3E518.html>
5. Polyptyque de l'Abbaye de Saint-Germain-des-Prés rédigé au temps de l'abbé Irminon / ed. A. Longnon, Tome II. Paris, 1895. 444 p.
6. Polyptyque de l'abbé Irminon / ed. B. Guérard. Vol. II. Paris, 1844. 464 p.

Дослідницька література

7. Бессмертный Ю. Л. Демографический анализ деревни IX в. на территории Парижского бассейна (по материалам полиптика аббата Ирминона): Обзор исследований 70-80-х годов // Демография западноевропейского средневековья в современной зарубежной историографии. Реферативный сборник. М., 1984. С. 87-101.
8. Бессмертный Ю. Л. К демографическому изучению французской деревни IX в.: Люди и имена // Советская этнография. 1981. № 2. С. 51-67.
9. Бессмертный Ю. Л. Структура крестьянской семьи во франкской деревне IX в.: данные антропонимического

анализа Сен-Жерменского полиптика // Средние века. Вып. 43. М., 1980. С. 32-52.

10. Блонин В. А. Некоторые вопросы исторической демографии западноевропейского средневековья (к проблеме формирования «европейского» типа брачности) // Проблемы разложения феодализма и генезис капитализма в Европе: Межвузовский сборник научных трудов / Горьк. гос.ун-т. Горький, 1989. С. 15-30.

11. Габдрахманов П. Ш. Средневековые крестьяне и их семьи. Демографическое исследование французской деревни в VIII-XI вв. (по данным грамот). М., 1996. 248 с.

12. Грацианский Н. П. Крепостное крестьянство на поместьях аббатства св. Германа в начале IX в. // Грацианский Н. П. Из социально-экономической истории западноевропейского средневековья. М., 1960. С. 110-139.

13. Корсунский А. Р. Возникновение феодальных отношений в Западной Европе. М., 1968. С. 34-40.

14. Корсунский А. Р. О статусе франкских колонов // Средние века. Вып. 32. С. 26-28, 34-46.

15. Неусыхин А. И. Возникновение зависимого крестьянства как класса раннефеодального общества в Западной Европе VI-VIII в. М., 1956. С. 377-401.

16. Серовайский Я. Д. Изменение системы земельных мер, как результат перемен в аграрном строен на территории Франции в период раннего средневековья // Средние века. Вып. 8. М., 1956. С. 123-140.

17. Сказкин С. Д. Очерки по истории западноевропейского крестьянства. М., 1968. С. 54-136. (передр. Сказкин С. Д. Избранные труды по истории. М., 1973. С. 45-101)

18. Урланис Б. Ц. Рост населения в Европе (Опыт исчисления). ОГИЗ-Госполитиздат, 1941. 436 с.

19. Devroey J.-P. A propos d'un article récent : l'utilisation du polyptyque d'Irminon en démographie // Revue belge de philologie et d'histoire. LV, 1977, 2. P. 509-514.

20. Devroey J.-P. Men and Women in Early Medieval Serfdom: The Ninth-Century North Frankish Evidence // *Past & Present*, No. 166 (Feb., 2000). P. 3-30.

21. Devroey J.-P. Puissants et misérables. Système social et monde paysan dans l'Europe des Francs (VIe-IXe siècles). Bruxelles: Académie Royale de Belgique. Mémoire de la Classe des lettres. Collection in-8°, 3e série, tome XI. 2006. 728 p.

22. Devroey J.-P. Units of measurement in the Early Medieval economy: the example of Carolingian food rations / transl. by M. Donald // *French History*. Vol. I (No 1). P. 68-92.

23. Herlihy D. *Medieval Households*. Harvard University press, 1985. P. 62-79.

Навчальне видання

Луговий Олег Михайлович

ПОЛПТИК АБАТА ІРМІНОНА

Практикум

За редакцією автора

Підп. до друку 09.11.2019. Формат 60x84/16.
Ум.-друк. арк. 22,55. Тираж 30. Зам. № 2038.

Видавець і виготовлювач

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 4215 від 22.11.2011 р.

Україна, 65082, м. Одеса, вул. Єлісаветинська, 12
Тел. (048) 723-28-39. E-mail: druk@onu.edu.ua